

МНОЗИНА КАЗВАХА

БЕСЕДИ
ДЕСЕТА СЕРИЯ

СОФИЯ 1933.

Мнозина казваха.

И мнозина отъ тѣхъ казваха:
„Бѣсъ има и лудъ е, що го слушате“?

Два начина има за разбиране на великата истина: външенъ и вътрешенъ. Външниятъ начинъ включва отношенията къмъ самия човѣкъ, къмъ ближнитѣ му и къмъ всички хора изобщо. Вътрешното разбиране опредѣля отношенията на човѣка къмъ Бога. Който нѣма правилни отношения къмъ Бога, той се намира на кривъ пѣтъ въ живота си. Външното разбиране на истината има отношение къмъ външната страна на живота, къмъ външната страна на науката, на музиката, на изкуството. Вътрешното разбиране на истината има отношение къмъ Божествения свѣтъ. Запримѣръ, съвременната математика, която има външно отношение къмъ числата, познава четири действия: събиране, изваждане, умножение и дѣление. Обаче, въ математиката на Божествения свѣтъ сѣществуватъ само две действия: събиране и умножение. Изваждане и дѣление въ Божествения свѣтъ не сѣществуватъ. Следователно, изваждането и дѣлението не сѣ нищо друго, освенъ отражение на реалността. Въ тѣхъ нѣма нищо положително. Когато нѣщата се дѣлятъ, тѣ не се увеличаватъ, но и когато се изваждатъ, тѣ не се намаляватъ. При дѣлението частицитѣ ставатъ повече на брой, но по-дребни на голѣмина. При изваждането пъкъ частицитѣ ставатъ по-малко на брой. Значи, при изваждането и дѣлението имаме процесъ на намаляване; при събирането и умножението имаме процесъ на увеличаване.

Съвременнитѣ хора си служатъ повече съ процеситѣ изваждане и дѣление, които неправилно свеждатъ къмъ събиране и умножение. Запримѣръ, нѣкой апашъ открадне отъ единъ джобъ хиляда лева, отъ другъ — хиляда лева, отъ трети — часовникъ, отъ четвърти — друго нѣщо, и въ края на краищата събира тия нѣща, извършва действието събиране. Питамъ: естественъ ли е този процесъ на събиране? Срећате другъ човѣкъ, който дѣли нѣщата: отгукъ отдѣли нѣщо, оттамъ отдѣли нѣщо и казва, че

умножава нѣщата. Естественъ ли е този процесъ на умножение? Не, въ този случай нито събирането е естественъ процесъ, нито умножението. Невъзможно е да се събиратъ и умножаватъ части отъ различни величини. Невъзможно е да съберете петъ метра и петъ килограма, нито пъкъ да ги умножите. Въ началото на тази глава Христосъ опредѣля, какви сж хората, които могатъ да изваждатъ и дѣлятъ и да наричатъ тия действия събиране и умножение. Който се занимава само съ изваждане и дѣление, той принадлежи къмъ физическия свѣтъ. Тѣзи действия представятъ външната, а не вътрешната страна на живота. Обаче, животътъ има и своя вътрешна страна, вътрешна проява. Въ този смисълъ, животътъ ни радва дотолкова, доколкото го разбираме и външно, и вътрешно. Ако дадете единъ скжпоцененъ камъкъ на нѣкое дете, то нѣма да се зарадва; ако го дадете на нѣкой възрастенъ човѣкъ, той ще се зарадва. Ако дадете една ябълка на нѣкое дете, то ще се зарадва; дадете ли я на нѣкой възрастенъ човѣкъ, той нѣма да се зарадва. Следователно, това, което радва детето, не радва възрастния; и това, което радва възрастния, не радва детето. Кой е на правата страна: детето, което се радва на ябълката, или възрастниятъ, който се радва на скжпоценния камъкъ? Това е неразрешенъ въпросъ, по който хората могатъ съ години да спорятъ, и пакъ да не дойдатъ до едно заключение. Защо? Това зависи отъ тѣхнитѣ разбирания.

Мнозина отъ тѣхъ казваха: „Бѣсъ има и лудъ е, що го слушате?“ Питамъ: кой човѣкъ е лудъ? На този въпросъ може да се отговори по следния начинъ: всѣки човѣкъ, който е отдѣленъ отъ Бога, той е лудъ. Тази е нормата, по която опредѣляме лудия човѣкъ. Казватъ за нѣкого, че не мисли право, че се лута въ живота. Това показва, че този човѣкъ е отдѣленъ отъ Бога. Щомъ е отдѣленъ отъ Бога, той нѣма тилъ въ живота си, нѣма опорна точка, вследствие на което се лута натукъ-натамъ, безъ нѣкакви разбирания за нѣщата. Евреитѣ казваха за Христа: „Лудъ е Той, бѣсъ има, що Го слушате?“ Само лудиятъ може да бжде обсебенъ отъ бѣсове. Бѣсоветѣ пъкъ сж непокорни духове, излѣзли отъ Бога, понеже искали да станатъ божества. Въ Писанието е казано, че тия духове, до известна степенъ, иматъ влияние върху земята. Загримѣри, много отъ атмосфернитѣ промѣни се дължатъ на тѣхъ. Следователно, всѣки човѣкъ, който се отдѣли отъ Бога, може да попадне

подъ тѣхното влияние. Тѣ сж доста разумни същества, и за това могат да влияят на хората. Съвременната наука доказва, че и низши същества даже могат да влияят на по-напреднали от тѣхъ. Запримѣрь, ако вълкъ, мечка, или лъвъ срещнатъ нѣкой човѣкъ, тѣ могат да му повлияятъ, да му внушатъ страхъ. Силна е мисълта имъ, и за това хората бѣгатъ отъ тѣхъ. Обаче, ако лъвътъ, мечката или вълкътъ срещнатъ човѣкъ, на когото мисълта е по-силна отъ тѣхната, тѣ отстъпватъ, не могат да го нападнатъ. Въ нѣкои случаи лъвътъ може да внуши страхъ на човѣка, но ако срещне на пътя си кобра, той се изправя предъ нея вкамененъ. Кобрата, която е много по-малка отъ лъва и отъ тигъра, внушава такъвъ страхъ, че космитѣ имъ настрѣхватъ. Значи, силата на човѣка или на кое и да е животно, не зависи отъ неговта голѣмина. Кобрата, макаръ и много по-малка отъ лъва и тигъра, има нѣкаква сила, нѣкакво оржие въ себе си, съ което надвива и най-свирепитѣ животни. Кое е онова оржие, съ което човѣкъ може да запази живота си? Де се крие неговата сила? Силата на здравомислещия човѣкъ седи въ неговата мисль, въ неговитѣ прави разбирания за живота. Обаче, ако човѣкъ не може да си обясни и най-обикновенитѣ прояви въ живота и се безпокои, той ще се намѣри предъ голѣми мъчности, ще изгуби силата си. Често хората се безпокоятъ за прехраната, за здравето си, за взаимнитѣ си отношения и намиратъ, че всичко това прави живота труденъ, непоносимъ. Наистина, трудни сж тия въпроси, но ако човѣкъ знае законитѣ, които регулиратъ живота, лесно ще се справи съ тѣхъ. Докато си служи само съ изваждане и дѣление, човѣкъ никога нѣма да разрѣши задачитѣ си.

И тъй, който иска да успѣва въ живота си, той трѣбва да започне съ процеситѣ на Божествения свѣтъ — съ събиране и съ умножение. Тѣзи процеси трѣбва да съставягъ идеалъ на човѣка, къмъ който да се стреми. Въ каквито условия да се намира, той трѣбва да се стреми къмъ реализиране на този идеалъ. Този идеалъ представя пробенъ камъкъ, съ който човѣкъ ще се изпитва. Безъ идеалъ, безъ идея въ живота си, човѣкъ не може да расте и да се развива. Да си служимъ съ процеситѣ на събиране и умножение, тази е основната идея, върху която трѣбва да лежи нашия животъ. Мъчнотитѣ, които идатъ въ живота ни, не сж нищо друго, освенъ условия да подобрятъ,

да закрепятъ основата, върху която градимъ бждещия си животъ. Изпитанията въ живота не сж нищо друго, освенъ условия, чрезъ които се опитва, дали основата, на която сме поставили вече живота си, е трайна и устойчива. Какво виждаме въ съвременния свѣтъ? Че идеитѣ, възгледитѣ, знанията на съвременнитѣ хора постоянно се рушатъ. Срещаме хора, които сж живѣли едва 50 — 60 години, и вече се намиратъ предъ развалинитѣ на своя животъ. Вие още не сте завършили живота си, но следъ като го завършите, следъ като направите единъ цикълъ на движение, ще имате ли поне една основна идея, която ще занесете съ себе си? Какво ще запазите въ съзнанието си? Нека всѣки си даде отчетъ за това. Смисълътъ, сжщността на живота седи въ това, човѣкъ да запази въ съзнанието си една основна идея, която да носи съ себе си въ вѣчността.

Казвате: Ние учимъ цѣлъ животъ, придобиваме знания, трудимъ се, състезаваме се, караме се, натъкваме се на редъ противорѣчия, но какво ще занесемъ отъ всичко това съ себе си? — Всѣки самъ трѣбва да си отговори; всѣки самъ трѣбва да намѣри основната идея въ своя животъ, за която има смисълъ да работи, да се труди, да понася мъчности и страдания. Всѣки казва, че трѣбва да живѣе, да мисли по Божественъ начинъ, но въпреки това нито живѣе по Бога, нито мисли като Него. Хората говорятъ едно, вършатъ друго. Запримѣрь, мнозина казватъ, че трѣбва да бждатъ щедри, но какъ ще изявятъ тази щедростъ? Преди всичко, никой не може да бжде щедъръ, въ пълния смисълъ на думата, освенъ Богъ. Всички живи сжщества на земята сж осигурени. Всичко е предвидено за тѣхъ. Въ такъвъ смисълъ, щедростта е законъ за разширение на човѣшкото съзнание. Затова човѣкъ трѣбва да бжде щедъръ не за другитѣ, но за себе си. Да бждешъ щедъръ, това не подразбира да направишъ нѣкакво добро, но да вземешъ отъ пълнитѣ Божествени хамбари въ свѣта и да раздавашъ на ония, които иматъ по-малко отъ тебе. Ти си натоваренъ много — ще бждешъ щедъръ, ще дадешъ на другитѣ, да се освободишъ отъ ненужния товаръ. Имашъ много пари, ще раздавашъ; имашъ много знания, ще раздавашъ. Ще раздавашъ отъ изобилието, което имашъ, да ти олекне. Ако не си щедъръ, ще бждешъ смачканъ, затрупанъ отъ тежестта на знанието, на богатството си. Възъ основа на това, казвамъ: нещастията въ свѣта не се дължатъ на недоимѣкъ, на нѣмане, но на голѣмото добро,

на голѣмото изобилие, съ което хората не знаятъ, какъ да се справятъ.

Мнозина питатъ: Що е добро и що е зло? Отъ окултно гледище, азъ опредѣлямъ злото като животъ на миналитѣ вѣкове, който е изгубилъ благоприятнитѣ условия за своето развитие. Този животъ седи въ съзнанието на човѣка въ зародишно състояние и чака условия да се прояви и развитие. Следователно, злото, което сега мъчи хората, не е нищо друго, освенъ непроявено добро на миналото. Това зло, като заседне въ съзнанието на човѣка, живѣе паразитенъ животъ за смѣтка на новото, което иде. Ако злото успѣе да погълне соковетѣ на новия животъ, последниятъ нѣма да се прояви. Затова, именно, българиѣ казватъ: „Да спи зло подъ камъкъ!“ И наистина, злото въ човѣка трѣбва да спи! Въ човѣка има известни мисли, чувства и желания, които трѣбва да спятъ. Не ги събуждайте преждевременно, тѣ не сж нужни. Това положение може да се формулира съ следнитѣ думи: Не искай повече, отколкото ти е нужно! Използувай само ония условия, които моментътъ носи!

Христосъ опредѣля истинския животъ съ думитѣ: „Азъ съмъ Пжтьтъ, Истината и Животътъ“. Значи, всѣки човѣкъ се нуждае отъ пжть, отъ придобиване на истината и отъ осмисляне на живота. Който осмисли живота си, той ще разполага съ мощъ, съ сила за постигане на своитѣ желания. Христосъ казва: „Който не влиза презъ вратата въ кошарата на овцетѣ, но прелазя отъ другаде, той е крадецъ и разбойникъ“. Следователно, има една врата въ живота, презъ която човѣкъ трѣбва да влиза. Тази врата е известна въ окултизма подъ названието врата на любовта. Тя е първата врата, презъ която животътъ влиза. Когато Христосъ казва „Азъ съмъ Пжтьтъ“, Той подразбира онзи пжть, който се открива за овцетѣ и носи благоприятни условия за тѣхното развитие. Вратата е началото на този пжть. Който мине грезъ тази врата, той ще се отзове на царския пжть, пълненъ съ велики подвизи. Човѣкъ ще влѣзе и излѣзе отъ тази врата. Щомъ влѣзе и излѣзе отъ една и сжща врата, той върви вече по Божествения пжть. Ако човѣкъ влѣзе презъ вратата на любовта, а не излѣзе, т. е. не се върне презъ нея, той е тръгналъ по човѣшкия пжть. Презъ която врата влѣзешъ, презъ нея трѣбва да излѣзешъ. Иначе, ти си осжденъ на страдания, на нещастия, които неизбежно водятъ въ пжтя на злото, въ пжтя на паразитизма. Всички

хора днесъ страдатъ отъ този паразитизъмъ. Нѣма по-страшно нѣщо отъ паразитизма. Той си е пробилъ пжтъ навсѣкжде въ живота: въ семействата, въ религиозния, въ политическия животъ на хората. Всички хора пъшкатагъ подъ неговото иго. Дето се обърнете, навсѣкжде паразитство, което се прикрива подъ булото на лъжата.

Първото нѣщо: човѣкъ трѣбва да се освободи отъ този паразитизъмъ. Той не е външенъ процесъ, но вътрешенъ, въ самия човѣкъ. Той намира почва въ мислитъ и чувствата на човѣка. Много мисли въ човѣка изчезватъ, много негови чувства се покварятъ все за смѣтка на този паразитизъмъ. Като не знае гибелното влияние на този паразитизъмъ, човѣкъ самъ разрушава живота си. Той обръща внимание повече на живота на другитѣ хора, гѣхъ критикува, осжда, вследствие на което руши своя животъ. Колкото да се спира върху живота на хората, човѣкъ трѣбва да знае, че той не може да ги познава повече отъ себе си. Човѣкъ познава хората дотолкова, доколкото познава себе си; той може да помага на хората дотолкова, доколкото помага на себе си. Ако не може да помогне на себе си, какъ ще помага на другитѣ? Мислите ли, че ако дадете парче хлѣбъ на нѣкой човѣкъ, това е помощъ? Мислите ли, че ако научите едно дете да чете и да смѣта, това е помощъ? И животнитѣ знаягъ да смѣтатъ. Наблюдавайте котката, какъ напада жертвата си. Когато котката види мишка, на разстояние 20 м. отъ нея, тя точно пресмѣта това разстояние и съ единъ скокъ само се хвърля върху мишката. Тя никжде не е учила смѣтане, но точно мѣри. Вижте малкото юрдече, какъ плава. Щомъ се излупи, то веднага влиза въ водата и започва да плава. Въ кое училище се е учило? Съвременнитѣ хора казватъ, че човѣкъ трѣбва да учи смѣтане. Така е, той трѣбва да учи смѣтането. Защо? Зашото правата мисълъ почива на смѣтането. Иначе, смѣтането нѣма смисълъ. Когато мисълта на човѣка не почива на законитѣ на смѣтането, той е изложенъ на вѣчно колебание и съмнение. Такъвъ човѣкъ постоянно мѣни своето вѣрую, своето убеждение: ще го видите да минава отъ едно учение въ друго, отъ една църква въ друга. Човѣкъ може да се колебае, да се мѣни, но не въ принципа на своето вѣрую, а въ методитѣ, чрезъ които съ прилага дадено вѣрую. Запримѣрь, всички хора търсятъ Бога, но важно е, какъ Го търсятъ. Казано е: Богъ е Любовь, Богъ е Мъдрость, Богъ е Истина. Въ този смисълъ, всички хора търсятъ Любовта,

Мъдростта и Истината, но се различават по начина, по който ги търсят. Единъ отъ пророцитѣ е казалъ за Бога: „Гърсете ме, докато съмъ близо до васъ!“ Какво означавагъ тия думи? Всѣки трѣбва да има ясна представа, какво означаватъ тия думи. Да търсишъ Бога, подразбира да търсишъ сжщността, смисъла на нѣщата. Когато човѣкъ дойде въ съприкосновение съ Бога, той ще намѣри и смисъла, и сжщността на нѣщата. Днесъ тази дума „Богъ“ е изгубила своето първоначално значение; тя е почти безъ съдържание, понеже мнозина я употребяватъ за маскиране на дадени положения. Отъ мнозина тя се употребява като уловка, да маматъ хората. Между понятието Богъ и самата реалностъ трѣбва да има връзка. Когато човѣкъ вѣрва въ Бога, мисли за Него и Го люби, той знае Неговото име и Го произнася правилно. Значи, въ познаването сж необходими три процеса. Да знаешъ името на нѣщо, това подразбира да разполагашъ вече съ неговата сила. Ти не можешъ да говоришъ за силата на нѣщата, ако не знаешъ имената имъ. Всѣки предметъ, всѣка сила има свое специфично име. И когато произнесешъ името на дадена сила, тя може да ти услужи; ако не произнесешъ името ѝ, тя остава чужда за тебе. Всички закони въ природата иматъ свое специално име. Щомъ произнесешъ правилно името на единъ законъ, той действува вече въ тебе.

Въ свѣта сжществува една велика наука, която изучава сжщността на нѣщата. Въ това отношение човѣшкиятъ животъ може да ни послужи за примѣръ. Щомъ знаете името на нѣкой човѣкъ и го произнесете, той веднага се обръща и ви отговаря. Ако го извикате съ чуждо име, той нѣма да се обърне. Какво е името на Бога? Това е задача, дадена на всѣки човѣкъ. Животътъ на човѣка се заключава въ това, именно, да научи името на Бога. Думата „Богъ“ не е Неговото истинско име, тя е преводъ. Много и различни имена има Той, но тѣ сж псевдоними само, не сж истински. Когато царетѣ отиватъ въ странство, тѣ минаватъ подъ чужди имена. Това става въ случаи, когато тѣ искатъ да минатъ инкогнито, незабелязано отъ хората. И въ Писанието сж дадени разни имена за Бога. Който знае сжщинското Му име, той никога не го произнася напразно. Затова Мойсей казва: „Не произнасяй Божието име напразно!“ И наистина, който знае това име, той не Го произнася напразно. Ако Го произнесе

напразно, ще произведе цѣла катастрофа. Щомъ призовете Бога съ собственото Му име, Той веднага ще ви се притече на помощ. Казано е въ Писанието: „Призови ме въ денъ скѣрбенъ!“ Ако нѣмате знание, свѣтлина и призовете Божието име, мъдростъта веднага ще дойде при васъ; ако нѣмате любовь и призовете Божието име, любовьта веднага ще дойде при васъ. Днесъ хората произнасятъ думата любовь, но тя още не представя сжщността на Великия. И тя е псевдонимъна Любовьта. Името на всѣко нѣщо и неговата сжщность сж свързани така, както човѣкъ е свързанъ съ своето име. Не можешъ да произнесешъ името на даденъ човѣкъ, и той да не се обърне къмъ тебе. Ето защо, искате ли и Богъ да се обърне къмъ васъ, когато Го призовете, вие трѣбва да измѣните, т. е. да изправите понятието си за Него. Неправилниятъ животъ на хората въ миналото до голѣма степенъ е покварилъ тѣхното съзнание, вследствие на което свѣтътъ, съ своитѣ изисквания, се е намѣстилъ въ умоветѣ и сърцата имъ и не е оставилъ мѣсто за Господа. Всичко има въ умоветѣ и сърцата на хората, но само Той не е тамъ. Тази е причината, задето днесъ хората сж обременени, измжчени. Тѣ носятъ голѣмъ, непосилень товаръ. Съвременнитѣ хора работятъ, трудятъ се, учатъ, знания придобиватъ, богатство и сила придобиватъ, но едно нѣматъ — Любовьта, която ражда живота. И въ края на краищата, всичко, което сж придобили, изчезва, и тѣ заминаватъ за онзи свѣтъ, като казватъ: Нищо, пакъ ще се преродимъ! И наистина, пакъ дохождатъ на земята, пакъ сжщата задача рѣшаватъ. Дойде смъртъта, отнесе ги на онзи свѣтъ, и задачата остава неразрешена. Хиляди години вече, откакъ хората се раждатъ и прераждатъ, но въпроситѣ на живота оставатъ все неизяснени. Прераждането изяснява въпроситѣ, но не ги разрешава. Следъ всичко това ще дойде единъ свѣтски човѣкъ при нѣкой духовень и ще го нарече лудъ. Питамъ: този човѣкъ знае ли сжщността на нѣщата, за да нарича духовнитѣ хора луди? Преди всичко, коя е нормата, по която познавате, кой човѣкъ е здравомислещъ и кой не?

Питамъ: кой човѣкъ е здравъ, нормалень? Отъ Божествено гледище, здравъ човѣкъ, въ пълень смисълъ на думата, е онзи, въ ума на когото не сжществува абсолютно никаква отрицателна мисълъ. Сълзитѣ въ очитѣ на човѣка сж признакъ, че той се е отклонилъ отъ правия пътъ. Бѣдотията, сиромашията не е нещастие, но тя показва, че

човѣкъ се е отклонилъ отъ правия пѣтъ. Външното богатство, къмъ което хората се стремятъ, не е нещастие, но то показва отклонение отъ правия пѣтъ. Многого знания, не вежеството, гордостта не сж нещастия за хората, но тѣ говорятъ за отбиването имъ отъ правия пѣтъ. Въ този смислъ, истинскиятъ мъдрецъ не минава за ученъ човѣкъ. Той знае и разбира нѣщата отъ най-високото имъ положение — отъ Божествено гледище. Когато се говори за обикновеното знание, ние го схващаме като външенъ, механически процесъ, натрупване на редъ данни, безъ обща връзка помежду имъ. Запримѣрь, ако изучавате Писанието отъ външна страна само, вие ще четете стихъ следъ стихъ, глава следъ глава, много отъ тѣхъ ще знаете наизустъ, но въ края на краищата, пакъ ще си останете обикновенъ човѣкъ и ще водите обикновенъ животъ. Много хора иматъ отлична паметъ, и като четатъ Писанието, лесно заучаватъ стихове, глави наизустъ, могатъ да ги тълкуватъ, но пакъ си оставатъ обикновени хора.

Мнозина казваха: „Той е лудъ, не го слушайте!“ Защо казваха така? Защото съзнанието имъ бѣше изопачено, вследствие на което, каквото и да имъ се говори, тѣ едно могатъ да кажатъ: „Не го слушайте, той е лудъ!“ Такива хора сж въ постоянна борба съ себе си. Тѣ съветватъ другитѣ: Докато сте млади, яжте и пийте, поживѣйте си, че единъ день, като остарѣете, да не съжалявате. Това е злого въ свѣта, което отклонява ученика отъ правия пѣтъ. Окултниятъ ученикъ не може и не трѣбва да върви въ пѣтя, въ който върви съвременниятъ религиозенъ човѣкъ. Религиозниятъ очаква спасението да дойде отвънъ, като нѣкакво чудо. Наистина, спасението на човѣка ще дойде, ще стане нѣкаква промѣна съ него, но въ съзнанието му. Богъ проповѣдва на съзнанието на човѣка. Слънцето всѣка сутринъ изгрѣва и носи за него нѣщо ново. Ако той започне пакъ сжщата работа, влѣзе въ дюкяна си като нѣкой старъ търговецъ, отвори тевтера си и започне да смѣта отъ кого, колко има да взима, и на кого, колко има да дава, какво е придобилъ този день? Сжщо таквъ търговецъ е и жената - домакиня. Тя става рано, отваря тевтера си и започва: Днесъ трѣбватъ толкова килограма хлѣбъ, толкова оризъ, домати, бамя, пиперъ, соль и т. н. Това сж нейнитѣ длъжности. Днесъ сготви нѣщо, изяде се и, на другия день пакъ сжщиятъ процесъ. Ще кажете, че човѣкъ е разумно същество, което се отличава отъ дру-

титъ по това, че знае да готви храната си. Действително, човѣкъ се отличава отъ другитѣ животни, но питамъ: нима човѣшкиятъ животъ, въ който храната се вари и пърже, е най-естествениятъ? Ако сравните храната на гължѣа съ тази на човѣка, коя отъ дветѣ седи по-високо въ хигиенично отношение? Храната на човѣка опредѣля степента на неговото съзнание. Каквато храна употребява човѣкъ, толкова е неговото съзнание, толкова е вѣруето му, такъвъ е неговиятъ моралъ. Затова, именно, съвременнитѣ хора вѣрватъ въ много богове. Нѣкой говори за Бога, а подразбира паритѣ въ банката; другъ пъкъ подразбира нѣкой царь, нѣкой представителъ на държава, или нѣкой виденъ човѣкъ. И следъ това казватъ: Добре е човѣкъ да има поне единъ Господъ на земята! Не, това не опредѣля човѣка. Въ прочетената глава Христосъ опредѣля своитѣ вътрешни отношения къмъ Бога и казва за себе си, по какво се отличава отъ другитѣ: „Азъ имъ давамъ животъ вѣченъ; и нѣма да загинатъ въ вѣки, и никой нѣма да ги грабне отъ ржката ми“. Следователно, овчарь е онзи, който дава животъ, а не онзи, който взима. Не е овчарь онзи, който коли овцетѣ. Не е човѣкъ онзи, който гледа само на отрицателната страна на живота.

Казвамъ: престанете да се занимавате съ другитѣ хора! Престанете и съ вашето недоволство! Недоволството се опредѣля отъ човѣшкото съзнание. Щомъ сте недоволни отъ живота, който ви е даденъ, кажете тогава, какъвъ животъ искате. Религиозниятъ е недоволенъ отъ себе си, че не билъ такъвъ, какъвто трѣбва да бжде. Това недоволство има отношение къмъ цѣлокупния животъ, но за дадения случай човѣкъ трѣбва да бжде доволенъ отъ това, което е и което може да бжде. Бжди благодаренъ за дадения моментъ, че толкова разбирашъ истината. Този моментъ е свързанъ съ следващия, въ който съзнанието ти се разширява за великата истина. Следователно, всѣки моментъ човѣкъ трѣбва да бжде доволенъ отъ това, което му е дадено. Въ туй се крие смисълътъ на живота. Запримѣрь, слушате нѣкаква беседа, но излизате недоволни, казвате: Този проповѣдникъ не можа да изясни единъ въпросъ; той остана за мене неразрешенъ. Четете нѣкаква философска книга, казвате: Този философъ не е обяснилъ най-важния въпросъ — за изгрѣването на слънцето. Казвамъ: този философъ е писалъ книгата си преди хиляда години. Неговитѣ данни за изгрѣването на слънцето преди

хиляда години не се съгласяватъ съ даннитѣ за изгрѣването на слънцето днесъ. Вие срещате единъ 33 годишенъ човѣкъ, когото сте виждали на петгодишната му възраст, като малко дете. Какво отношение сѣществува между даннитѣ, които сте имали за този човѣкъ по-рано, като дете, и сега? Голѣма разлика сѣществува между първитѣ и последнитѣ данни. Като 33 годишенъ, той е вече зрѣлъ човѣкъ, а като петгодишно дете, мисълта му не е била оформена. Следователно, всѣки въпросъ има отношение къмъ съзнанието на човѣка. Нѣкой казва: Едно време бѣхъ по-чистъ, отколкото съмъ сега. По-чистъ си билъ, но въ зависимостъ отъ развитието на съзнанието. Тогава стаята ти е била по-тъмна, влизала е по-малко свѣтлина; днесъ стаята ти е по-голѣма, прозорцитѣ по-широки, свѣтлината по-обилна, вследствие на което съзнанието ти е по-широко, и ти виждашъ, че си нечистъ. И тогава си билъ нечистъ, но не си виждалъ; и сега си нечистъ, но виждашъ тази нечистота и можешъ да се изчистишъ. Чудни сѣ хората, като казватъ, че нѣкога сѣ били чисти! Давидъ казва: „Въ грѣхъ ме зачна майка ми“. Значи, грѣховетѣ, престѣпленията, които хората вършатъ днесъ, сѣ послѣствия отъ миналъ животъ, който днесъ се извява. Яйцата на грѣха и престѣплението се излупватъ днесъ, но като не разбира това, човѣкъ казва, че днесъ е съгрѣшилъ. Отъ това излиза, че нѣкога той е билъ праведенъ, а днесъ е съгрѣшилъ. Вие трѣбва да знаете, че грѣхътъ, престѣплението сѣществува въ всички хора, като зародишъ отъ миналото, и ако искатъ да не грѣшатъ, тѣ трѣбва да се освободятъ отъ грѣха, още докато е въ зародишъ.

Като незнаятъ и не разбиратъ тия нѣща, хората се питатъ: Защо Богъ не ни даде богатство, сила, знание? — Ако имате тия нѣща, тѣ щѣха да разрушатъ живота ви. Не ви трѣбватъ много знания, нито голѣми богатства, голѣма сила. — Защо? — Ако сте много ученъ човѣкъ, при сърцето и ума, съ които днесъ разполагате, вие ще станете единъ главорѣзъ. — Ама азъ искамъ да бъда като Наполеона. Питамъ: Какво особено създаде Наполеонъ? Въ какво седи неговото величие? Може би за Франция да е великъ, но каква промѣна направи неговиятъ животъ въ природата? Тукъ иматъ думата естественицитѣ. Каква промѣна стана на земята и на небето съ идването на Наполеона? Нѣкои казватъ, че гой създаде епоха. Де е отбелязана тази епоха: на небето, или на земята? Каква промѣна е направилъ Наполеонъ, отъ която слънцето, или

поне луната да се е повлияла? Ще кажете, че е билъ велико човѣкъ. Великъ, мощенъ човѣкъ е онзи, животътъ на кѣгото има отражение върху цѣлия козмосъ. Ако мисълта на човѣка се отразява върху козмоса, тя е Божествена. Не е достатъчно да знае човѣкъ това, но той трѣбва да го констатира. Който има Божествена мисль, той самъ ще забележи, че за него слънцето има особенъ изразъ. За този човѣкъ лицата на всички хора свѣтятъ. Който нѣма Божественото въ себе си, той казва: „Човѣкъ за човѣка е вълкъ“. Въ който моментъ се прояви Божественото въ него, лицата на хората отново му ставатъ мили и започватъ да свѣтятъ. Изпитвали ли сте положението, хората да Ви бждатъ мили, близки за васъ и да сте готови да се жертвувате за тѣхъ, като за себе си?

Казвамъ: разбиранията на хората трѣбва коренно да се измѣнятъ. Запримѣръ, нѣкой минава покрай единъ бостанъ, откъсва си нѣколко дини и казва: Колко сж хубави тия дини! Минава покрай едно лозе, откъсва си нѣколко грозда и казва: Колко е хубаво това грозде! Бръква въ касата на нѣкого, взима, колкото пари му трѣбватъ, и казва: Колко съмъ щастливъ днесъ! Минава покрай библиотеката на нѣкой ученъ, взима си една отъ най-хубавитѣ книги, занася я дома си и казва: Деца, елате да видите, какво спечелихъ. И всичко това вие считате за придобивка. Не, това не е никаква придобивка. Това сж чужди нѣща. Великиятъ законъ гласи: Не кжсай безъ позволение чуждитѣ плодове! Не бъркай безъ позволение въ чуждитѣ каси! Въ това седи новото учение. Нарушишъ ли този законъ, самъ ще си причинишъ нещастие. Минешъ ли покрай единъ бостанъ, или покрай нѣкое лозе, извикай господаря, самъ да ти откъсне една диня, или единъ гроздь, и той да ти го подаде. Щомъ приемешъ отъ ржката на този човѣкъ, ти получаващъ вече и Божието благословение. Това, което господарьтъ самъ ти подаде съ ржката си, то се благославя. Когато Богъ ви изпраща своето благословение, спазвайте сжщия законъ: Не бързайте сами да вземете благословието си, но почакайте Богъ да ви го даде съ ржката си! Та когато минешъ покрай Божественото лозе, не бързай самъ да си откъснешъ, никой да те не види, но почакай часъ, два, три, докато стопанинътъ дойде, самъ да ти откъсне единъ гроздь и да ти го подаде съ ржката си. Ако самъ си откъснешъ, ще вземешъ само единъ гроздь и ще бѣгашъ; ако дочакашъ стопанина, той може да ти набере и цѣла кошница и ще каже: Заповѣдай

и другъ пжтъ! Такива сж правилата на Божествения свѣтъ. Това не сж луди хора; това не сж хора, които иматъ бѣсъ.

И тъй, всички хора, които сами кжсатъ дини отъ чуждитѣ бостани, сж луди; всички хора, които сами кжсатъ грозде отъ чуждитѣ лозя, сж луди; всички хора, които бъркатъ въ чуждитѣ каси, сж луди, бѣсъ има въ тѣхъ. Щомъ влѣзешъ въ чуждъ домъ, ще бждешъ внимателенъ къмъ душитѣ на хората въ този домъ, като къмъ нѣщо свещено; ще бждешъ внимателенъ къмъ тѣхнитѣ мисли и чувства, ще ги пазишъ като зеницата на очитѣ си. Всички хора искатъ да бждатъ обичани. Споредъ мене, обичьта е бостанъ, или лозе, насадено съ най-хубави дини и грозде. Какъ ще бждешъ обичанъ, ако безъ позволение кжсашъ отъ динитѣ и гроздето? Ти трѣбва да бждешъ внимателенъ къмъ господаря на този бостанъ, или на това лозе. Ще минешъ покрай него, ще го поздравишъ, и ако той пожелае, ще те спре и ще ти предложи отъ своитѣ плодове, т. е. отъ своята обичъ. Въ това седи реалността на нѣщата. Любовта не е празно нѣщо. Тя носи животъ. Следователно, когато нѣкой те обича, той ще ти предложи най-хубавата диня, най-хубавия гроздъ, ще те тури да легнешъ на най-хубавото легло въ кжщата си. Ако не те обича, той ще има съвсемъ други отношения къмъ тебе

Мнозина говорятъ за идеалната любовъ. Идеалната любовъ е реално нѣщо въ живота. Тя включва най-хубавото, най-красивото въ човѣка. Идеалната любовъ е вътрешно нѣщо. Тя има отношение къмъ съзнанието на човѣка. Когато обичашъ нѣкого идеално, трѣбва да го туришъ близо до сърцето си, на уровень, на който седишъ и ти самъ. Христосъ казва: „Дето съмъ азъ, тамъ ще бждете и вие. Сега отивамъ да ви приготвя жилища“. Нѣкои отъ васъ, отъ ученицитѣ, казватъ: Ние искаме да ни се каже нѣщо ново, да разберемъ природата. — Само онзи може да разбере природата, на когото съзнанието е пробудено и който знае името на Бога. Съвременнитѣ хора не знаятъ още имената на своитѣ синове и дъщери, както и тия на своитѣ приятели. Имената, които тѣ носятъ, не сж още тѣхнитѣ истински имена. Христосъ казва: „Не се радвайте, когато духоветѣ ви се подчиняватъ; радвайте се, когато името ви е написано на небето“. За кое име говори Христосъ? Той говори за това име, което гарантира твоето бждеще. Ако това име е записано горе, всичко е на твое разположение. Ако името на нѣкой човѣкъ е написано въ английската банка, ще бжде ли той въ лишение? Достатъчно е само да по-

даде картата си, и чиновникът на касата ще му каже: На ваше разположение сме. Какво обичате? Чудни сж хората, когато, безъ да сж записани имената имъ горе, отиватъ средъ природата, искатъ тя да ги познава. Тѣ отиватъ при Бога, искатъ Той да ги познава. И ако не стане по тѣхному, тѣ се огорчаватъ, че природата не ги познава, че Богъ не ги познава, не отговаря на молитвитѣ имъ. Нѣкои дохождатъ при мене, искатъ да имъ кажа истината. За да кажа истината нѣкому, той трѣбва да знае моето име, и азъ трѣбва да зная неговото. Иначе, той не може да разбере истината. Само на онзи човѣкъ може да се каже истината, който е свързанъ съ Божествения свѣтъ, който познава Бога.

Съвременнитѣ хора не могатъ да възприематъ истината, понеже съзнанието имъ е обременено. Казано е: „Въ последния день съзнанието на хората ще се обремени.“ За какво мислятъ хората днесъ? — За ядене и пиене. За какво мислятъ пенсионеритѣ? — За своитѣ пенсии. — Чиновницитѣ? — За своитѣ заплати. — Ученицитѣ? — За своитѣ уроци. — Лѣкаритѣ? — За своята клиентела. Щомъ се заговори за нѣщо духовно, всички казватъ: Това е празна работа! Реалността на живота седи въ касата. — Ако реалността на живота се заключава въ касата, въ паритѣ, питамъ: когато заболѣете, и смъртта дойде при васъ, можете ли да се откупите съ пари? Не, смъртта съ пари не се подкупва; веднѣжъ смъртта е рѣшила да вземе нѣкого, никакви пари не сж въ състояние да отмѣнятъ рѣшението ѝ. Смъртта отстъпва само при единъ случай. Кога? — Когато чуе да се произнесе името Божие. Ако болниятъ, при когото смъртта е дошла, чуе отъ неговата уста това име, тя отстъпва настрана съ голѣмо уважение и казва: Нѣмамъ право да бутамъ този човѣкъ! Тогава болниятъ вижда при себе си единъ свѣтълъ, красивъ ангелъ — другото лице на смъртта. Които не знаятъ името Божие, тѣ ще видятъ страшното лице на смъртта, тѣ ще видятъ нейнитѣ остри ножове. Смъртта не постъпва еднакво съ всички хора. Страшно е да видите човѣкъ, надупченъ отъ ножоветѣ на смъртта! Тя вземе ножоветѣ си, седне при умирающия, започва да бодне и говори: Помнишъ ли, преди еди-колко си години, ти обра една бедна вдовица? Помнишъ ли, преди еди-колко си години изнасили една мома? Помнишъ ли, когато уби майка си? Дупчи този ангелъ и припомня на човѣка всички грѣхове и пресѣжления на миналото му. Не мислете, че като заминавате за онзи свѣтъ, Духътъ ще ви посрещне

Не, първо ще минете презъ ножоветъ на смъртта. Казвате. Ще се молимъ! Съ молене работа не става. Ще се обърнете къмъ Бога съ всичкото си смирение и ще се разкаете за всичко сторено досега. Колкото и да не искате, ножоветъ ще ви заставятъ да се покаете. При последния чожъ, при последното дупчене, ангелътъ на смъртта ще ти каже: Помни, че преди три хиляди години Господъ ти даде последнитъ условия за изправяне, но ти не ги използваш. Ако желашъ, и сега можешъ да се изправишъ. Тогава ти започвашъ да плачешъ, да се молишъ, да се разкайвашъ за грѣховетъ си. Молитвата не спасява, но помага за преистването на човѣка. Докато човѣкъ не върне всичко, което несправедливо е взелъ, той не може да се изправи. Това очаква всички хора. Тѣ търсятъ лесния пѣтъ, но трѣбва да знаятъ, че ангелътъ на смъртта иде вече! Голѣмо дупчене предстои. Можете да се молите по десетъ пѣти на день, това нищо не значи, дупчене ще има. Едно може да ви спаси — да произнесете името Божие. Само при това положение смъртта ще покаже свѣтлото си лице. Не знаете ли това име, дупчене ще има. Който се освободи веднѣжъ отъ ножа на смъртта и види бѣлия свѣтъ, той повече не грѣши. Кой каквото да му обещава, той казва: „Ти билъ ли си дупченъ отъ ангела на смъртта? Слушалъ ли си думитъ, които той говори? Азъ съмъ опиталъ всичко това и съмъ решилъ вече да не нарушавамъ Божия Законъ.“ Който още не е видѣлъ страшното лице на смъртта, за него е казано, че той е крадецъ и разбойникъ.

Казвамъ: време е вече всички хора да изчистятъ съзнанието си, да бждатъ готови да потърсятъ Бога съ всичкото си сърце, да научатъ името Му. Щомъ намѣрите Господа, Той ще ви се изяви въ всичката пълнота. Щомъ Го намѣрите, Истината ще ви се разкрие, и вие ще изпитате небивала радостъ въ душитъ си. Псалмопѣвецътъ казва: „Като видя лицето Ти, душата ми ще се зарадва и развесели, ще живѣя въ Господа“. Следователно, отъ днесъ поставете ново начало въ живота си: Да търсите името Божие, да търсите своето име, да търсите името на своя ближень! Щомъ намѣрите тѣзи три имена, вие сте вече на правия пѣтъ, и каквото поискате отъ Бога, ще ви се даде. Тогава и бждещето ще е въ рѣцетъ ви. Така е съ праведния: каквото пожелае, Богъ му дава. За онзи, който не познава Истината, който не знае името Божие, другъ законъ има: ангелътъ на смъртта ще дойде при него, ще му покаже страшното си лице и ще почне да дупчи. 2

Засега ви оставамъ съ важната мисълъ: да научите името Божие. Дето и да ходите, каквато работа и да имате, мислете по този въпросъ! Нѣма сила въ свѣта, която може да препятствува на вашето силно желание, да научите името Божие. — Ама грѣшни сме. — Нищо отъ това, пакъ мислете за името Божие. Само това име е въ сила да ви освободи отъ всички грѣхове, да ви пречисти и подмлади. Иначе, при грѣховното си състояние, каквито и колкото хубави работи да получите, всичко ще разрушите и изгубите. Колко хубави цвѣтове съмъ виждалъ по цвѣтята и дърветата, но де сж тѣ? Щомъ дойдатъ вѣтрове, бури, тѣ окапватъ. Сжщото става и съ васъ. Хубави цвѣтове цвѣтятъ въ вашитѣ души, но вѣтроветѣ ги събарятъ. Хубави плодове завързватъ, но буритѣ ги събарятъ, не могатъ да узрѣятъ. Какво хубаво грозде виждамъ по лозята, но филоксерата го унищожавя. Трѣбва да се търси цѣрь противъ филоксерата! Трѣбва да се търси цѣрь противъ гжсеницитѣ, които изяждатъ листата на дърветата! Най-после, трѣбва да се търси цѣрь и противъ вѣтроветѣ! Срецамъ една млада, красива мома, облѣчена съ бѣла рокля, съ вѣнецъ на глава, чака възлюбения си, де се вѣнчелятъ, но той изчезналъ нѣкъде. Де отишълъ? — Повѣли го вѣтроветѣ. Друга мома чака възлюбения си, и него нѣма. Де отишълъ? — Явилъ се нѣкакъвъ ударъ въ сърцето му, той падналъ на улицата и умрѣлъ. Коя е причината за тия нещастия? Причината се дължи на това, че хората неправилно разрешаватъ въпроситѣ на живота. Майката и бащата живѣятъ безъ Бога, раждатъ дете безъ Него и погледнешъ, още при кръщаването, детето умира. Нѣкой човѣкъ роди една идея, но и тя скоро умира. Защо? — Този човѣкъ не може да я отгледа, нѣма съответна храна за нея.

Като ме слушатъ да говоря така, нѣкои казватъ: Дали е вѣрно всичко това, или не? Ние искаме нѣщо реално. Питамъ: кое е реално за васъ? Ако дамъ на всички по единъ чекъ отъ стотина хиляди лева, това реално ли е? Вие ще вземете чека, ще благодарите и ще кажете: Този човѣкъ ни поговори малко, даде ни пари, съ които да поправимъ живота си, да си уредимъ нѣкои работи. Азъ пъкъ мисля, че ако бихъ ви далъ по единъ такъвъ чекъ, съ него, именно, ще разваля живота ви. Има случаи, когато и богатството, и сиромашията подобряватъ живота на хората; има случаи, при които, ако се отнеме богатството и сиромашията на хората, животътъ имъ ще се подобри. Бо-

гатството, въ ржцетѣ на добрия човѣкъ, е благословение; и сиромашията, въ ржцетѣ на добрия човѣкъ, е пакъ благословение. Когато богатиятъ стане сиромашъ, той има възможност да отива при беднитѣ, и съ своята опитност и доброта, да имъ помага. Ето защо, богатиятъ трѣбва да осиромашее, за да посещава беднитѣ, да се приравни съ тѣхъ. Азъ не говоря за външно приравняване, но за вътрешно, разумно приравняване, да дойдатъ хората до положение да се чувствуватъ братя. Въ химията, напримѣръ, два елемента могат да влѣзатъ въ съединение съ огледъ на тѣхнитѣ тегловни и обемни отношения. Отъ единия елементъ се взима повече, отъ другия по-малко, но винаги при строго опредѣлени тегловни количества. Това наричаме пакъ изравняване. Следователно, ако идеитѣ на двама души сж различни по тегло и не могатъ взаимно да се уравновесятъ, тия двама души не могатъ да се споразумѣятъ, не могатъ да влѣзатъ въ отношения. Тежестъта на идеитѣ опредѣля посоката на тѣхнитѣ сили, дали сж въ възходяща, или въ низходяща степенъ. Тѣзи сили пкъ опредѣлятъ посоката, направлението, въ което даденъ човѣкъ се движи. Двама съдружници предприематъ една работа. Единиятъ отъ тѣхъ служи на Бога, помага на хората, а другиятъ служи на себе си, на своя домъ. Нѣма да мине дълго време, и тѣ ще се раздѣлятъ. Вториятъ ще изиграе първия и ще вземе всичкитѣ печалби за себе си.

Христосъ казва: „Синоветѣ на този свѣтъ сж по-умни отъ чадата Божии“. Азъ не съмъ срещналъ досега случай, дето религиозенъ или духовенъ човѣкъ, като е търгувалъ съ свѣтски човѣкъ, да не е билъ изиграенъ. Въ края на краищата, духовниятъ човѣкъ плаща, а свѣтскиятъ излиза съ чисти ржцѣ. Свѣтскитѣ хора, това е свѣтътъ, съ който днесъ всѣки трѣбва да уреди сметкитѣ си, да ликвидира. Хиляди години хората сж търгували съ свѣта, и до днесъ още продължаватъ да търгуватъ, вследствие на което сж създали своята карма. Кармата не е нищо друго, освенъ натрупани дългове, които трѣбва да се изплащатъ. Хората сж се занимавали съ своитѣ дългове и длъжници, а за Бога не сж помисляли. И днесъ е сжщото. Момата казва: Като се оженя, по-добре ще служа на Бога. Ожени се, но после казва: Сега имамъ мжжъ, деца, трѣбва тѣхъ да наредя. Като ги наредя, ще бжда по-свободна, тогава ще служа. Тя ожени децата си, нареди ги, но внучета идатъ; сега пкъ казва: Веднѣжъ внучетата да наредя, ще бжда свободна да

служи на Бога. Така се нареждатъ внучета, правнучета, но за Бога все още редъ не остава. Казвамъ: По този начинъ никой досега не е могълъ да служи, както трѣбва. Това е забавление, не истинско служене. Въ сжщото положение се намиратъ и хората на науката. Нѣкой казва: Нека изуча химията, тогава ще служа на Бога. Слѣдъ това иска да изучи математика, физика, астрономия, астрология и казва: Добре е да стана ученъ човѣкъ, и като ученъ да изпълня своя дългъ. Да, но после се родятъ внучета на всички тия науки и го викатъ да ги отглежда. Той отглежда едни внучета, втори, трети, докато единъ день се огледа предъ свършения фактъ — трѣбва да замине за онзи свѣтъ, и казва: Отиде животътъ ми, нищо не направихъ! Хайде, като дойда втори пжтъ, тогава ще служа на Бога. — И втори пжтъ да дойдешъ, пакъ ще имашъ внучета, които ще развалятъ живота ти. Не, така не се разрешаватъ въпроситѣ. Това е забавление. Веднѣжъ си дошълъ на земята, при каквото положение да се намирашъ, жененъ или нежененъ, простъ или ученъ, ти трѣбва да изпълнишъ волята Божия безъ никакво отлагане! Който е разбралъ Истината, той правилно разрешава въпроситѣ. Окултниятъ ученикъ се познава по своята ясна, свѣтла мисль, въ която не прониква никаква ржда, никаква самоизмама. Всѣка мисль той поставя на своето мѣсто. Затова Христосъ казва: „Азъ съмъ Пжтътъ, Истината и Животътъ“.

Мнозина казваха: „Лудъ е, бѣсъ има, що го слушате?“ Първо, човѣкъ трѣбва да се освободи отъ бѣсоветѣ въ себе си, т. е. отъ свѣта. Бѣсътъ, това е гласътъ на свѣта. Следъ това той трѣбва да си каже: „Азъ съмъ Пжтътъ, Истината и Животътъ“. Когато човѣкъ произнесе тия думи съ дълбочина, съ смисль, той ще чуе гласа на Бога, Който ще му каже: „Твоятъ пжтъ — това съмъ азъ. Твоята истина — това съмъ азъ. Твоятъ животъ — това съмъ азъ. Ти ще ходишъ по този пжтъ. Ти ще живѣешъ съ истината, която си намѣрилъ. Тогава моятъ животъ ще се прояви въ тебе!“

Желая на всички да чуете този гласъ! Щомъ Го чуете, душата ви ще се изпълни съ живогъ, съ радостъ и веселие. Тогава ще разберете, че сте човѣкъ, въ пълния смисль на думата. Това значи да чуете гласа на Бога, Който отъ хиляди години сте очаквали! Това значи Богъ да ви проговори!

ДЕНЬТЪ ГОСПОДЕНЪ.

„А деньтъ Господенъ ще дойде
като крадецъ ноще“ . . . *)

За съзнателния човѣкъ има две важни основни разбирания на живота, два важни момента. Първиятъ моментъ е подобенъ на онзи, който воюващата страна взима предъ видъ. да бжде добре въоръжена, за да отвори силенъ артилерийски огънь, съ който да разруши неприятелскитѣ окопи. Щомъ успѣе да разбие неприятеля, тя е постигнала вече своето тържество. Вториятъ моментъ е да настане миръ въ живота на човѣка, за да съгради нѣщо ново.

Сега ще прочета трета глава отъ II Петрово Послание, да видите, какъ трѣбва неприятелътъ да се обстрелва. Това е бомбардировка. Казвате: Кога ще бжде това? — Не е важно кога, но скоро ще бжде. Военнитѣ сили на невидимия свѣтъ сж приготвили вече стрелитѣ си, и въ нѣколко години само ще видите всичко, което тѣ сж постигнали. Това се отнася само до ония, които сж въ окопитѣ, а не за мирнитѣ хора. Апостолъ Петъръ, който разбира отъ военното изкуство, говори за толоветѣ на невидимия свѣтъ.

„А деньтъ Господенъ ще дойде като крадецъ ноще, въ който небесата ще прейдатъ съ бучение, а стихитѣ разгорявани ще се стопятъ, и земята, и дѣлата по нея ще изгорятъ“. (— 10 ст.).

Когато учениятъ, окултистътъ или адептътъ чете тази глава, душата му се изпълва съ радостъ, но когато свѣтскиятъ човѣкъ чете тази глава, космитѣ му настрѣхвватъ. Защо? — Отъ разбиранията на човѣка зависи. Това сж две различни разбирания. Когато затворътъ се руши, затворниците се радватъ и веселятъ, а надзирателитѣ треперятъ за отговорността, която лежи върху тѣхъ. Когато градятъ затвори, богатитѣ се радватъ, че крадцитѣ и апашитѣ ще влизатъ тамъ; обаче, когаго крадцитѣ и разбойниците виждатъ, че градятъ нови затвори, тѣ се окайватъ, защото знаятъ, че за тѣхъ се отварятъ повече мѣста. Въ това отношение, свършването на свѣта представя нова, велика епоха. защото, ако старото не се разруши, новото нѣма да дойде,

*) II Петрово Послание 3: 10.

необходимъ за пречистването на земята, е водата, но засега тя не е въ сила да я пречисти. Тя отчасти само я пречиства, не може изцѣло; все остава известна поквара на земята, която водата не може да пречисти. Ето защо, отъ потопа насамъ, или отъ създаването на свѣта, грѣхътъ Земята трѣбва да се пречисти! Единъ отъ елементитѣ, постоянно се увеличава. Ние не говоримъ за грѣха въ отдѣлния човѣкъ, понеже грѣхътъ, пороцитѣ сж колективни. Ако въ сърцето на нѣкой човѣкъ има завистъ, злоба, умраза, тя не е само негова; той самъ не я е родилъ, въ всички сжщества има злоба. Тия отрицателни качества сжществуватъ и въ растенията, както и въ най-малкитѣ животни.

Нѣкой казва: Лошо е моето сърце. — Ако само твоето сърце е лошо, добре ще бжде, но не е само то лошо; всички сърца сж лоши. Какво се разбира подъ думитѣ „лошо сърце“? — Това сж ония елементи въ дадена почва, отъ които се съгражда човѣшкото сърце. Значи, лошото, нечистото е въ самитѣ елементи. Азъ наричамъ тия нечисти нѣща психически утайки, останали отъ миналото. Пространството, презъ което нашата земя минава, е пълно съ остатъци отъ развалени свѣтове. Отъ преди милиони години още слънчевата система е попаднала въ такова поле на развалини, вследствие на което и цѣлата земя се е развалила. Защо е станало така, сега нѣма да обяснявамъ. Това знание се отнася само за свѣтлитѣ умове, които трѣбва да разбиратъ великитѣ Божии планове. То не се отнася до обикновенитѣ умове. За тѣхъ то е само даденъ фактъ. Съвременнитѣ учени ще кажатъ: Докажи това! Това не е за доказване, то е било въ нашето минало. За да го разберете, вие трѣбва да си представите единъ грамаденъ кинематографически апаратъ, съ много дълга лента, която да се върти день и нощъ непрекъснато цѣли сто години, за да видите пълната картина. Само по този начинъ можете да си представите земята въ пжтя на своето движение. Въ Битието, първа глава, е казано: „Въ начало Богъ създаде небето и земята. И земята бѣше неустроена и пуста“. Понеже въ началото земята бѣше неустроена и пуста, т. е. слаба, като премина презъ тази областъ, тя пое въ себе си редъ нечистотии, отъ които и до днесъ още не може да се освободи. И впоследствие, колкото Господъ и да я преустройвалъ, въ нея все останало нѣщо отъ това зло. Сега невидимиятъ свѣтъ употребява огъня като най-ефикасно срѣдство за пречистване на земята. И ние навлизаме вече въ

нова зона, въ едно Божествено състояние на материята, дегото всички тия нѣща ще се преустроятъ и пречистятъ. Какъ? Посредствомъ този Божественъ огънь. Значи, новиятъ животъ, който сега иде на земята, ще възпламени тази материя и ще я превърне въ нова, по-фина. Всичко онова, което е за полза, ще го въздигне, а всичко онова, което не е за полза, ще го изхвърли навънъ, чрезъ Божественитѣ токове. Въ пространството има пѣтища, чрезъ които всичко непотрѣбно ще бѣде изхвърлено навънъ, както вие изхвърляте остатѣцитѣ отъ домоветѣ си. Казвамъ: ученитѣ, които се занимаватъ съ процеса на растенето, забелѣзвагъ, че презъ пролѣтѣта въ почвата се развива приятна топлина. Тази топлина се нарича животворенъ магнетизъмъ, или споредъ индуситѣ — жива прана. Тази топлина се усѣща не само презъ пролѣтѣта, но и презъ месецъ августъ. Ако отидете на Витоша презъ тѣзи месеци, ще усѣтите, че отъ растенията лѣха една мека, приятна топлина.

И тѣй, денѣтъ Господенъ е денъ на нова епоха. Тази епоха иде, понеже на земята сѣ дошли много сѣщества, които сѣ се отклонили отъ Божия пѣтъ. Когато тѣзи сѣщества сѣ били въ ангелския свѣтъ, считали сѣ ги като гжсеници на Божественото дърво. Като мислили дълго време, какъ да се освободятъ отъ тѣхъ, най-после ангелитѣ намѣрили способъ: тѣ ги изпратили на земята. Следователно, лошитѣ хора сѣ тия, които сѣ опетнили всичко въ свѣта. На земята нѣма нито една света, чиста идея, която хората да не сѣ опетнили. Ти имъ говоришъ за Господа, тѣ казватъ: Това е празна работа! Ти имъ говоришъ за чистъ и светъ животъ, тѣ казватъ: Това е празна работа! Ти имъ говоришъ за ядене и пиене, тѣ казватъ: Това е реалното въ свѣта! Тѣ считатъ яденето и пиенето за единствено реално нѣщо, което остава въ живота. Да се молятъ на Бога, това е празна работа. Да обичатъ, това е празна работа, фантазия. Да отглеждатъ деца, това било мжчение — и то е празна работа. Тѣ казватъ: Що ви трѣбва да си губите времето, да се мжчите съ отглеждане на деца? Ние трѣбва да ядемъ и да пиемъ! Това ще ни остане. Вследствие на тази идея, земята е минала презъ тази нечиста областъ и се е опетнила. Хората сѣ влѣзли въ фазата на месоядството. Всички хора, които днесъ употребяватъ месна храна, сѣ придобили нѣщо животинско въ характера си. Тѣ почти не мислятъ за Бога и казватъ: Всичко, което е създадено въ свѣта, трѣбва да се яде

— нищо повече! Като изследвамъ месната храна, намирамъ, че на физическия свѣтъ тя представя голѣмо зло за човѣчеството. Ако нѣкой иска да изяде една кокошка, напри- мѣръ, която е готова да се жертвува за него отъ любовъ, това е другъ въпросъ, той може свободно да я изяде. То- гава ние разбираме живота като цѣлокупность. Когато ядете месна храна, това подразбира, че животно, на което ядете месото, влиза въ цѣлокупния животъ. Ако днесъ заколите и изядете едно животно, което не се нами- ра на еднакъвъ уровень на развитие съ васъ и не е готово доброволно да се пожертвува, то спѣва вашето раз- витие. Месната храна сега не е хигиенична и не съставя благоприятно условие за човѣшкото развитие, защото ви- брациитѣ на тази храна сж отъ другъ родъ, несъответенъ за хората. Понеже тѣзи сжщества сж отъ по-низка еволю- ция, тѣ ставатъ причина за слизането на хората къмъ зе- мята. Ето защо, който яде месна храна, съ това той си приготвя вече условия за своето разрушение. Има хора, които не могатъ да ядатъ даже и нѣкои растителни храни. Напримѣръ, стомахътъ на много хора не приема бобъ. Следователно, ние трѣбва да дойдемъ до онази храна, която подхожда на новия животъ. Азъ говоря това за онѣзи хора, които отъ научно гледище трѣбва да си изби- ратъ храна, която подхожда на тѣхното развитие. Другитѣ хора могатъ да употребяватъ, какваго храна искатъ. Неви- димиятъ свѣтъ допуска всичко, но сжщевременно държи отговорни разумнитѣ сжщества за всички нарушения на законитѣ.

Питате: какво представя земята? Земята е Божествено училище. Тя не е училище за апаши, за престѣпници, нито за беззаконници и грѣшници. Това всички трѣбва да знаятъ! Ако на земята сж се наплодили грѣшници, затова има редъ причини. Онѣзи разумни сжщества, които сж създали земята, иматъ планъ за хващане на тия разбойници. Тѣ сж запи- сали имената имъ. Тѣ знаятъ, колко лѣжци и крадци има въ Англия, въ Америка, въ Франция, въ Германия и дру- гаде. Хиляди години сж употребили, за да изучатъ харак- тера имъ. Хитри, умни сж тия крадци. Като наближи да ги хванатъ, тѣ избѣгватъ. Сега нѣкои мислятъ, да не би и тѣхното име да е между записанитѣ. За да се напише името на нѣкой човѣкъ въ черния списъкъ, това не става произволно. Престѣплението, злото, което се е явило първоначално, се заключава въ това, именно, че онѣзи,

които първи въ свѣта сж приели Божествения животъ, не сж го употребили за общото благо, за славата Божия, но сж го употребили за свои лични цели. Следователно, въ преминаването презъ тази зона, хората сж се самозаблудили и започнали да мислятъ, че животътъ, който иматъ, е тѣхенъ, вследствие на това тѣ казвагъ. Ние можемъ да живѣемъ, както искаме. Да, вие можете да живѣете, както искате, ако сте божества, но ако човѣкъ мисли, че може да се ражда, да живѣе и да умира, както иска, това е неразбиране на великия законъ на Битието.

Значи, първото нѣщо, което се е случило на земята, е отдѣлянето на човѣка отъ Бога. Човѣкъ е погледналъ на Бога, като на материаленъ обектъ, съ който може да разполага, както иска. Той отрекълъ Бога, понеже Го счелъ за материално сжщество. Въпреки това, нѣма сжщество въ свѣта, което, като грѣши, да не усѣща гризене на съвестта и да не страда. Страданията, които иматъ, сж зовъ на Божественото, което не одобрява вашитѣ постѣпки. Въ даденъ случай, страданията изразяватъ негативния Божественъ езикъ, който казва. Тази постѣпка не е права; има нѣщо право въ нея, но има и нѣщо криво, изправи го. Ти се радвашъ за нѣщо, но едновременно съ това и скърбишъ. Защо? Въ едно отношение си правъ, въ друго отношение си кривъ. Божествената Правда казва. Ти тукъ постѣпи право, но тамъ постѣпи криво. Ти казвашъ: Азъ имамъ желание да постѣпвамъ право, да служа на Бога. — Да, но ти имашъ желание да служишъ и на себе си, да служишъ и на ближнитѣ си. Нѣкои хора не съзнаватъ, че служатъ повече на ближнитѣ си, отколкото на Бога. Напримѣръ, има англичани, българи, германци и други, които надигатъ пушката си и казватъ: Азъ трѣбва да служа на отечеството си, трѣбва да се пожертвувамъ за него! Казвамъ: по-добре е да пожертвувашъ живота си за Бога. Той казва. Все едно, азъ не служа на себе си, служа на отечеството. Съ това той оставя Божественото на заденъ планъ. Всѣки иска да живѣе за себе си, да забогатѣе, да уреди нѣкоя своя материална работа, и гледашъ, сънъ го не хваща. работи, труди се, за нищо друго не мисли. Дойде ли до Бога, казва. Не знаая, какъ седи тази работа. Кой е ходилъ на другия свѣтъ, да каже, какво има тамъ? И по този начинъ, ние туряме на заденъ планъ единственото реално нѣщо въ свѣта — Бога. Но като дойде онзи важенъ елементъ, който ще изгори материята, ще видимъ,

че отъ човѣка не е останало нищо, освенъ прахъ отъ коститѣ му. И отъ този прахъ нѣма да различишъ, коя материя е била на Ивана, коя на Петко, коя на българинъ, коя на англичанинъ — всичко се е стопило. Засега има англичани, има българи, има всѣкакви народи, но като дойде този огънь и стопи всичко, нѣма да познаете, кой какъвъ е билъ.

И тъй, новата епоха ще дойде съ нова раса, следъ което ще настане особено дѣленіе на хората — всѣки ще заеме своето мѣсто. Пакъ ще има народи, пакъ ще има хора, но съ нови имена. Тогава българинътъ нѣма да се нарича Вълко, нито англичанинътъ — Блякстонъ, т. е. черниятъ свещенъ камъкъ. „Денътъ Господень“, това е едно отъ най-великитѣ събития, които могатъ да се случатъ на земята. Ние не говоримъ само за външния, за физическия свѣтъ. Че въ природата ставатъ промѣни, въ това нѣма никакво съмнение. Астрономитѣ, които наблюдаватъ цѣлата природа, виждатъ, че всѣки денъ ставатъ промѣни, било въ атмосферата, било въ слънцето, било въ цѣлата вселена. Такива промѣни сж ставали и другъ пжтъ, но сега се усѣща особена топлина, на която могатъ да издържатъ само праведнитѣ. При тази топлина човѣкъ минава особени състояния, презъ каквито болниятъ минава. Презъ време на болестъта си той толкова изнемощява, че едва се държи на краката си; всички мазнини въ тѣлото му се стопяватъ, но следъ това вече се чувствува обновенъ. Такова ще бжде състоянието на праведнитѣ. Тѣ ще бждатъ като болни, но ще се освободятъ отъ всички излишни вещества въ организъма си, и щомъ оздравѣятъ, ще бждатъ леки, като че сж облѣчени въ тънка, копринена материя; тѣ ще тежатъ едва 10 грама, а нѣкои отъ тѣхъ даже единъ грамъ. Този грамъ ще бжде тѣхниятъ активъ. Грѣшнитѣ пъкъ ще се стопятъ, отъ тѣхъ нищо нѣма да остане.

Сега, ще се спра върху думитѣ „отецъ, майка, баща, братя и сестри“, които ще изтъквамъ. Бащата, това е най-светото отношение, начатъкъ на живота. Майката означава условията, почвата, въ която нѣкога, въ миналото още, този животъ се е развивалъ. Братята и сестритѣ сж условията, които способствуватъ за развиване на съзнанието. Като говоримъ за Бога, ние разбираме онази Първична Причина, която е турила всичко въ действие, която и днесъ още работи, но не сама, а колективно. Господниятъ денъ иде на земята да освободи хората. Кой ще освободи хората, освенъ

Богъ? Днесъ въ всички камари се събиратъ представители, разискватъ по въпроса за свободата на народитѣ, но нищо не може да се постигне. Защо? Нѣматъ начинъ, срѣдства, съ които да си послужатъ. Освобождението на народитѣ ще дойде отъ невидимия свѣтъ. По какъвъ начинъ? Чрезъ огънь. Азъ не говоря за видимия огънь, който може да се мѣри съ градуси. Огънятъ, който ще освободи хората, не може да се мѣри съ никакви градуси, даже и на 35 милиона градуси не можемъ да го изчислимъ. Предполага се, че слънцето има топлина 35 милиона градуси, а този огънь, за който говоря, не може да се измѣри съ никакъвъ термометъръ. Само той е въ сила да пречисти сърцата и умоветѣ на хората. Когато дойде този огънь, той веднага ще пречисти сърцето ти, ще го освободи отъ всички безпокойствия и смущения, и то ще светне. Когато този огънь засегне ума ти, всички противорѣчия ще изчезнатъ, и ти ще се освободишъ отъ тежкитѣ и мрачни мисли. Когато дойде този огънь, праведнитѣ ще възкрѣснатъ, ще излѣзатъ отъ гробоветѣ си и ще влѣзатъ въ новия животъ. Питамъ: има ли нѣщо страшно въ деня Господень? Казано е въ Писанието: „Когато дойде денятъ Господень, слънцето ще потъмнѣе“. Който чете по буква, той ще разбере нѣщата буквално; който чете и разбира по духъ, въ тѣзи думи той ще разбере друго нѣщо. „Слънцето ще потъмнѣе“, подразбира, че великитѣ държави, които сега управляватъ, ще изчезнатъ. Свѣтската властъ ще потъмнѣе. Луната пъкъ означава всички видове религии, всички религиозни системи. И наистина, всички религии въ свѣта губятъ ума и дума, не знаятъ, какъ да напжтватъ хората. Нѣма религия днесъ, която може да посочи на хората правия пътъ. Всѣка църква казва: Елате при насъ и ще се спасите. Тѣ разглеждатъ спасението като процесъ на бждещето. Спасението не е въпросъ нито на миналото, нито на бждещето; то не е извънъ времето и пространството. То е въпросъ на настоящето, въпросъ на времето и пространството. Пророкътъ казва: „Ако чуете гласа Му още днесъ, не отлагайте, защото така само ще се спасите“. Като се казва, че денятъ Господень ще изгори земята, това подразбира, че той ще лиши хората отъ последнитѣ срѣдства за развитие. Кои хора? Онѣзи, които сж закъснѣли въ своята еволюция. Той ще ги доведе дотамъ, че нѣма да иматъ условия за развитие. Настава вече този день на земята, когато хората повече не ще могатъ да се лъжатъ. Днесъ и децата по-

знаватъ, дали имъ се говори истината, или не. Днесъ мжно може да се каже на човѣка нѣкаква лъжа. Ти можешъ да излъжешъ единъ гостилничаръ най-много три пѣти, но четвъртиятъ пѣтъ не можешъ да го излъжешъ. И държавитѣ не могатъ да се лъжатъ. Тѣ сж взели такива крути мѣрки срещу лъжата, че никой не може вече да ги лъже. Вземешъ ли паспортъ, не можешъ вече да лъжешъ.

Въ време на война единъ шпионинъ се опиталъ да пренесе нѣкакво тайно писмо, което турилъ въ кухинитѣ на зжбитѣ си, които отгоре запушилъ съ пломба. Идва началникътъ на тайната полиция отъ Германия и пита: Еди-какъвъ си господинъ дохожда ли тукъ? — Да. — Позволително дадохте ли му? — Дадохме му. — Защо? Началникътъ веднага заповѣдва да го проследятъ. Спиратъ го, бръква въ устата му и съ една кукичка изважда пломбата отъ зжбитѣ. Въ кухината намира тайното писмо. Питамъ: какъ е могълъ този началникъ да се домогне до тази тайна и да извади писмото отъ зжба на шпионина? Тѣй че, каквото се върши въ Парижъ, въ Лондонъ, въ Берлинъ или другаде, на всички става известно. Англичанитѣ оставаха очудени, когато виждаха, че германцитѣ знаятъ, по какво направление ще вървятъ тѣхнитѣ параходи. Когато генералъ Киченеръ тръгна съ парахода си, германцитѣ знаеха вече това; тѣ гуриха на пѣтя мини, и по този начинъ погопиха парахода му. Когато рускитѣ представители отиваха на гости въ Англия, тѣ се очудваха, защо английскитѣ параходи кривуличили натукъ, натамъ, а на три мѣста даже слизали отъ парахода. Всичко това тѣ правили, защото се съмнявали, да не би нѣкъде да има устроена засада противъ тѣхъ.

Казвамъ: ние сме дошли вече до положение, при което хората сж почти ясновидци. Когато двама души сж въ хармония, т. е. когато се обичатъ, тѣ могатъ да образуватъ две станции — на предаване и възприемане. Единиятъ отъ тѣхъ ще бжде трансформаторъ, въ който идеитѣ ще се приематъ и предаватъ на другия, който чрезъ ума на първия ще чете. Тѣ сами се чудятъ, какъ става това, че каквото единиятъ е намислилъ, вториятъ го знае вече. Това става, защото между тѣхъ се образува единъ фокусъ, въ който идеитѣ се отразяватъ. Такъвъ случай имаме въ Америка. Единъ професоръ по музика преподавалъ уроци по пияно на една млада ученичка. Той се очудвалъ, когато забелязвалъ, че тя, както седѣла на пияното, могла да съобщава всичко, каквото ставало на улицата. Когато

професорътъ не билъ на мѣстото си, тя не могла да съобщи нищо. Значи, тя се свързвала съ ума на своя професоръ и чрезъ него съобщавала всичко, каквото ставало на улицата. По сжщия начинъ мнозина отъ васъ могатъ да виждатъ, какво се върши далечъ отъ тѣхъ, но въ присжтствието на другъ нѣкой, който ще послужи като фокусъ, като срѣдоточие. Въ този смисълъ, хората представятъ срѣда единъ за другъ. Дойде нѣкой човѣкъ при васъ, и вие, безъ да подозирате, ставате ясновидци въ негово присжтствие.

„Денътъ Господенъ иде!“ Радвайте се, че Богъ иде сега въ свѣта! Защо? Защото Той става за насъ фокусъ, презъ който можемъ да виждаме ясно. Той ще ни открие нѣщата. Като дойде на земята, Той ще ни покаже всичко. Нѣкой седи, мисли, не иска да се самоотрече и казва: Какъ мога да живѣя по другъ начинъ? Оставете една мома да гледа едно малко дете, и наблюдавайте, какво ще прави. Като поседи детето седмица при нея, тя ще каже: Това дете не е за мене не мога да го гледамъ. Но ако тази мома се влюби въ нѣкой момъкъ и се ожени за него, ще видите, че следъ една година вече тя е готова да гледа не само едно дете, но и повече отъ едно. Защо? Защото влюбването представя фокусъ, презъ който тя вижда нѣщата въ друга свѣтлина. Азъ не говоря за обикновената любовъ. Не е любовъ това лъжливо, фалшиво понятие, което хората иматъ за любовта; и семейството днесъ не е това, което хората търсятъ. Когато двама души иматъ единъ общъ центъръ помежду си, тѣ сж въ състояние да се жертвуватъ единъ за другъ. Следователно, ние считаме истинско вѣрую това, което се явява като резултатъ на връзка между Бога и човѣка. Когато образуваме общъ центъръ, общъ фокусъ съ Бога, ние ще бждемъ готови заради Него да жертвуваме всичко. Който не е готовъ да се жертвува за Бога, той нѣма никакво вѣрую; който е готовъ да се жертвува, той има определено вѣрую. Подъ думата „жертва“, азъ разбирамъ човѣкъ да е готовъ да жертвува и дома си, и жена си, и богатството си, и живота си — всичко да жертвува! А тѣй, да седишъ, да четешъ молитви, това е предисловие само на жертвата. Жертвата подразбира абсолютна свобода, безъ никакви колебания. Който има общъ центъръ съ Бога, въ него не може да дойде никакво съмнение. Въ такъвъ човѣкъ страданията, мъчногитѣ, неволитѣ сж само на повърхността. Тѣ иматъ такова значение за него, ка-

квото прахътъ има за тжпана. Барабанчикътъ взима своята пржчица, удря съ нея тжпана, и всѣкакъвъ прахъ изчезва. Следователно, всички страдания, всички нещастия и мъчнотии за човѣка не сж нищо друго, освенъ прахъ върху тжпана. Когато барабанчикътъ дойде съ своята пржчица, т. е. съ своя умъ и започне да удря съ нея върху тжпана, всички нечисти мисли и желання изчезватъ отъ човѣка; той постепенно се освобождава отъ тѣхъ. Казвате: Лесно се говори. Не, това сж думи, които могатъ да се схванатъ и приложатъ.

Първото нѣщо: когато човѣкъ говори, той трѣбва да си служи съ думи, които самъ добре разбира. Казваме, на примѣръ: вода, хлѣбъ, огънь, день, нощъ и т. н. Ние разбираме тия думи, тѣ предизвикватъ въ насъ цѣли картини. Като кажемъ „день“, разбираме изгрѣването на слънцето. Като кажемъ „нощъ“, разбираме залѣзването на слънцето. Като кажемъ „пролѣтъ“, разбираме появяването на растенията. Като кажемъ „лѣто“, разбираме узрѣването на плодоветѣ. Като кажемъ „есень“, разбираме прибиране на хранитѣ и пълното узрѣване. Като кажемъ „зима“, разбираме снѣгъ. Като кажемъ младостъ, старостъ, това сж думи, които напълно разбираме. Казвате, на примѣръ, правда. Какво разбирате подъ думата „правда“? Разбирате ли значението на думата правда, както разбирате думитѣ хлѣбъ, огънь? Какво разбирате подъ думитѣ „концепция и перцепция“? Концепция означава зачатие на идеитѣ, т. е. мислено построяване на нѣщо. Какво означава думата „перцепция“, или думата „интуиция“? Това сж сложни думи, които трѣбва да се изяснятъ. Частичката „ин“ въ думата интуиция означава вжтре; „тау“ пъкъ означава главното условие на живота — Богъ — Който се е проявилъ отвжтре-навънъ. Богъ влияе на човѣка съ своя умъ, и той му се подчинява, като придобива общъ центъръ съ Него. Тогава казваме, че този човѣкъ има интуиция. Интуиция може да има само онзи човѣкъ, който има обща връзка съ Бога, съ Първичната Причина. И животнигѣ иматъ връзка съ Бога. Чрезъ ума на Бога тѣ се направляватъ, и по този начинъ избѣгватъ много нещастия. Ако и ние сме свързани съ ума на Бога, ще знаемъ, кога ще дойде Господниятъ день. Нѣкои тълкуватъ този стихъ по своему и казватъ: Свѣтътъ ще се свърши, затова бързайте да раздадете всичко, каквото имате. Мнозина раздаватъ богатството си, но свѣтътъ не се свършва. Това е користолюбие. Ако имашъ пари, не

ги раздавай, но работи съ тях, че и другите да се ползватъ. Раздай богатството си въ Господния день!

Други казватъ: Щомъ свѣтътъ ще се свърши, да ударимъ на ядене и пиене! — И това не е право. Ако е въпросъ да раздадешъ богатството си съ цель да се устройватъ училища, да се извадятъ бедните хора отъ лошите условия на живота, да имъ се дадатъ хигиенични жилища, да се погрижатъ за развитието на ума и на сърцето имъ, това раздаване има смисълъ. Обаче, ако се грижатъ само за тѣлата на бедните и пакъ ги оставятъ при лоши условия за тяхния умъ и за тяхното сърце, това раздаване не е на мѣсто. По-добре е въ такъвъ случай да оставишъ бедния да си живѣе въ своята стара хижа, отколкото да го поставишъ въ хубава къща, безъ да се погрижишъ за неговия умъ и за неговото сърце. Преди всичко, ти трѣбва да го възлюбишъ! Ако само нахранишъ човѣка и го оставишъ на произвола на сѣдбата, по-добре не го нахранвай. Да направишъ физическо добро, значи да дадешъ на човѣка само половинъ кило хлѣбъ, и следъ това да го изоставишъ. Това е първото добро. Второто добро, до което хората сѣ дошли е, като нахранятъ човѣка, да му дадатъ легло за нощуване, и на другия день да кажатъ Ти скоро ли ще заминавашъ? Това е духовното добро. Божественото добро пѣкъ седи въ следното. следъ като си нахранилъ човѣка, следъ като си му далъ легло за нощуване, на другия день да му кажешъ: Тукъ има едно училище; ще се запишешъ въ него да учишъ! Ще живѣешъ по Бога и ще се молишъ. И тъй, ако кажешъ, че си далъ нѣкому половинъ кило хлѣбъ, значи, ти си достигналъ до физическото добро. Ако кажешъ, че си го нахранилъ и си му далъ легло за нощуване, това е духовното добро. И най-после, ако си го пратилъ на училище, това е Божественото добро. Нѣкой казва: Азъ не мога да търпя този човѣкъ. Питамъ: ами тебе какъ търпи Богъ? Ти имашъ вече единъ образъ на търпение. Азъ виждамъ, какъ Богъ търпи всички сѣщества.

На една млада сестра, която страда отъ очеболие, отъ примрежване на очите, казвамъ: ако искашъ да се излѣкувашъ, трѣбва да имашъ търпение и вѣра! Ти трѣбва да изхвърлишъ киселото, което се съдържа въ сърцето ти, да обикнешъ всички хора. Обаче, единъ день, както чела, дошла до единъ силенъ Божественъ моментъ, който проникналъ въ съзнанието ѝ; очите ѝ веднага се прояснили, мъглата изчезнала, и у нея се явило ново съзнание.

Казвамъ: не търсете великитѣ опити въ свѣта! Не търсете голѣмитѣ чудеса! Ако река да мръдна земята отъ нейния пжтъ, за да направя нѣкакво голѣмо чудо, съ това ще причиня нещастие на човѣчеството, но пакъ нѣма да го преобразя. Ако спра земята въ нейния пжтъ, или преместя Витоша отъ нейното мѣсто, какво добро ще допринеса съ това? Днесъ свѣтътъ не се поправя съ чудеса. Казвате: Могатъ ли да станатъ тия чудеса? — Могатъ, но кога? — Когато Витоша олекне изгуби отъ теглото си и остане само единъ грамъ. А сега, тъй както е тежка, това не може да бжде. Първо вие трѣбва да знаете закона за превръщане на тѣлата, за преорганизирането имъ, какъ могатъ да ставатъ леки. Защо, напиримѣрь, вие не можете да отидете при Бога? Той ви чака да се очистите, да олекнете. Човѣшката душа на повърхността си има много калъ, събрана отъ миналото, затова хората трѣбва да минатъ презъ Божествения огънь, всичко да се стопи, да се пречисти. Всички хора трѣбва да минатъ презъ този огънь! Не мислете, че нѣкой ще се освободи отъ Божествения огънь! Дали ще бждете живи или умрѣли, въ гробищата или извънъ тѣхъ, вие неизбѣжно ще минете презъ него. Праведнитѣ ще се събудятъ, ще оживѣятъ отъ него, а грѣшнитѣ ще изгорятъ, ще изчезнатъ. Богъ е милостивъ и къмъ тѣхъ. Въ края на краищата, и тѣ ще придобиятъ нѣщо, ще се очистятъ отъ този огънь. Христосъ казва: „Жена, кога ражда, на скръбъ е, но като роди, забравя скръбта си, защото се е родилъ човѣкъ на свѣта“. По сжщия начинъ, когаго човѣкъ се роди изново, радва се, защото душата му се освобождава. Той започва да обича всички хора по новъ, Божественъ начинъ. Когато хората искатъ да бждатъ обичани, тѣ търсятъ, именно, тази любовъ. Защо трѣбва хората да се обичатъ? На този въпросъ вие сами ще отговорите. Въ Писанието е казано: „Обичай ближния си, като себе си!“ Значи, всѣки трѣбва да обича ближния си, понеже той представя едно стъпало за неговото повдигане.

Следователно, безъ стъпалото на твоя ближенъ ти не можешъ да се повдигнешъ, па чнаправишъ крачка напредъ. И когато казваме, че човѣкъ трѣбва да се жертвува, причината е пакъ сжщата — да се повдигне. Задъ всички поети, писатели, музиканти, художници все седи нѣкой, който ги обича. Ако нѣмаше кой да ги обича, отъ тѣхъ нищо не можеше да се очаква. Тъи щото, ако

нѣкой музикантъ е великъ, причината за това седи въ онази душа, която го обича и вдъхновява. Нѣкой казва: Мене никой не ме обича. — Ако никой не те обичаше, ти щѣше да останешъ като нѣкоя малка жаба въ блатото, по цѣль день да крѣкашъ. Ако се намѣри човѣкъ, който може да обикне една жаба, както трѣбва, и тя ще се по-вдигне. Обаче, опасно е човѣкъ да обича жабата, както човѣка. Той ще обича жабата по особенъ начинъ. Затова е казано: „Не обичайте свѣта!“ За кой свѣтъ се отнася това? — За разваления свѣтъ, който всѣки день се руши и изчезва. Днесъ повечето хора лежатъ въ този свѣтъ. Погледнете, какви сж тѣхнитѣ лица! Малко хора ще срещнете красиви. Лицата на много съвременни хора сж на израждане, понеже вървятъ надолу, въ низходяща степенъ. Това не е за упрекъ, но човѣкъ трѣбва да се пази отъ това деформиране. Ломброзо е изучавалъ престѣпнитѣ типове и търсилъ причината на това израждане, на това деформиране. Казвамъ: главната причина за израждането на съвременния човѣкъ се дължи на това, че той не обича Бога. Втората причина е, че той не обича своя ближень. Защо трѣбва да обичаме Бога? — За да се влѣе въ насъ новия животъ. Ако не Го обичаме, ние ще останемъ съ стария животъ въ себе си, а стариятъ животъ е носителъ на злото, на страданията и нещастията на човѣка. Любовта къмъ Бога подразбира вливане, прииждане на новия животъ въ човѣка. Съвременнитѣ хора стоятъ предъ своитѣ пресъхнали чешми. Казвамъ: не стойте предъ пресъхнали чешми! — Ама тѣ пакъ ще протекатъ. — Кога? — Когато завали дъждъ. Много хора стоятъ съ своитѣ торби предъ изсъхнали дървета и чакатъ оттамъ да имъ падне нѣкой плодъ. Други пъкъ стоятъ предъ своитѣ развалени храмове. Не стойте предъ разваленитѣ храмове! Пресъхналитѣ чешми, изсъхналитѣ дървета, разрушенитѣ храмове, старитѣ философи сж изпѣли своята пѣсень. Всички хора, въ които Божествената мисль тече, трѣбва да съзнаятъ това! Тѣ трѣбва да разбератъ, коя мисль преодолява въ тѣхъ — човѣшката, или Божествената. Когато дойдатъ изкушенията, хората иматъ условия да се познаятъ и да изправятъ характера си. Изкушенията, мжнотиитѣ сж на мѣсто. Тѣ даватъ възможность на човѣка да се бори, да работи върху себе си. Докато работи, докато се бори, той е на правъ пътъ. Неприятельтъ може да те мачка, да те събори десетъ пѣти на земята, но ти не трѣбва да отстъпвашъ.

Ще се боришъ, ще падашъ, ще ставашъ, докато най-после застанешъ лице съ лице срещу него.

За свое оправдание, мнозина цитиратъ стиха отъ Писанието: „Въ грѣхъ ме зачна майка ми.“ — Че майка ти те е зачала въ грѣхъ, това е нейна работа, а твоя работа е да живѣешъ по Бога, да учишъ Божественитѣ закони. Ще кажете, че много отъ грѣховетѣ ви се дължатъ на вашето невежество. Преди два деня въ стаята ми на „Изгрѣвъ“ влѣзла една малка мишка и яла безъ позволение, каквото намѣрила. Единъ день я виждамъ въ стаята си и я питамъ: ти защо яде безъ позволение? Нали си гостенка? Трѣбваше да чакашъ, азъ самъ шѣхъ да ти дамъ нѣщо да си хапнешъ. Следъ това потърсихъ една отъ голѣмитѣ котки, да хване мишката, но не намѣрихъ. Донесоха две малки котенца, които до това време не бѣха ловили мишка. Пуснахъ котенцата въ стаята. Едното отъ тѣхъ изведнѣжъ помириса, де е мишката, приближи се леко къмъ нея, и веднага влѣзе въ ролята си, постави се като голѣма, опитна котка: подскочи, хвана мишката, започна да я мирише по муцуната, да играе съ нея, докато най-после я изяде, по всички правила. Питамъ: отде се яви това съзнание въ туй малко котенце? Значи, макаръ и малко, то знае, какъ да яде мишки. Следователно, когато човѣкъ върши нѣкакво престѣпление, той знае, какъ да го направи; въ случая, той не е невежа. Всѣко престѣпление се върши съ съзнание. То внася известна отрова въ човѣшкия организъмъ; има храни, които сжщо така действуватъ отровно. Сжщо тѣй има нѣкои мисли и чувства, които се отразяватъ отровно върху човѣка. Запримѣръ, учениятъ не може да употребява храна, каквато земледѣлецътъ употребява. Той не може да употребява и храната на търговеца. Споредъ занятието си, човѣкъ внася съответни елементи въ своя организъмъ. При сегашното положение на развитие, човѣкъ трѣбва да яде малко, или по-право, да яде умѣрено, безъ чувство на лакомство. Колкото му се даде, той трѣбва да е доволенъ, да е благодаренъ, да не казва, че малко сж му дали. Днесъ работникътъ получава известна надница и казва: Не ми е достатъчна тази надница, малко ми е. Чиновникътъ получава известна заплата, и той е недоволенъ. Всички съвременни хора страдатъ отъ вътрешна лакомия. Прашатъ нѣкого въ странство, даватъ му и дневни, и нѣтни, и пакъ е недоволенъ — малко били паритѣ му.

Питамъ: какво ново внасятъ паритѣ въ човѣшката

душа? Ако човѣкъ държи въ ума си златото, среброто, желѣзото, като мощни сили, отъ които може да черпи знания, това има смисълъ. Златото е устойчивъ елементъ; при стоене на въздуха не се окислява. То не мяза на мжжъ, който продава съвестта си, нито на жена, която продава честта си. Следователно, да обичате златото, това подразбира, да в есете въ себе си свойствата на златото — благородство и устой, че при каквито условия и да попаднете, нито да се продадете, нито да се вкиснете, т. е. да се окислите. Какъ можете да внесете това алхимическо злато въ кръвта си? Новото време изисква нови хора, въ кръвта на които да има злато. Новото време иде, защото Господъ иде въ свѣта. Една ясновидка, американка, казва, че Господъ ще дойде въ 1932 г. За апостолъ Павелъ Господъ дойде. Той всѣка година иде за нѣкого. И презъ тази година, и презъ следнитѣ години, Господъ все ще дойде. Идването на Господа засѣга само тия хора, които ще влѣзатъ въ Божествената пещъ. Обаче, идването на Господа представя велико събитие, отъ което цѣлата земя ще претърпи коренно преобразование. Могатъ ли съвременнитѣ учени да опредѣлятъ, какво е това събитие, и какъ ще се изрази? Следъ като се извърши, тѣ ще могатъ да го опишатъ, но до това време нищо не могатъ да кажатъ. Като мине този процесъ, ученитѣ ще започнатъ да го описватъ, какъ е станалъ, какъ се е явилъ този огънь, какви сж резултатитѣ му, какво е останало следъ него. Все ще остане нѣщо следъ този огънь. Все ще остане нѣщо отъ старата култура. Кое ще остане отъ нея? Здравото, устойчивото, което не се подава на никакъвъ огънь. На земята ще остане свещениятъ прахъ на праведнитѣ.

„Денътъ Господень ще дойде!“ Този денъ иде да освободи хората отъ робството на смъртта. Този денъ иде да освободи хората отъ вѣчния страхъ, отъ вѣчното недоволство. Казва се: „Небесата ще бждатъ разгорени“. Значи, редътъ и порядъкътъ, който сега сжествува въ живота на хората, както и въ тѣхнитѣ мозъци, ще претърпи известно преобразование. Тѣхнитѣ понятия за моралъ ще бждатъ несъвмѣстими съ новата култура. Днесъ нѣкой човѣкъ може да те обере, но тогава нѣма да може. Въ новата епоха сжди нѣма да има тѣ ще бждатъ безпредметни. Какво ще правятъ адвокатитѣ тогава? И отъ тѣхъ нѣма да има нужда. Всѣки самъ ще си бжде адвокатъ. Правникътъ ще бжде само съветникъ. Нѣкой ще дойде при него и ще му каже:

Азъ дължа на еди-кого си четири хиляди лева; обѣщаль съмъ да му дамъ по четири на сто, но сега ще му дамъ по петъ на сто. Само въ такъвъ случай трѣбватъ сѣдии; иначе, тѣ нѣматъ никакъвъ смисълъ.

„Денътъ Господенъ иде“! Мнозина говорятъ за свършването на свѣта. Нѣкои даже сѣ ме питали. Какъ ще се свърши свѣта? Какво ще стане съ насъ? — Нищо особено нѣма да стане. Вие ще се преобразите само, ще олекнете, ще тежите единъ грамъ, и този грамъ ще съдържа такава мощна сила, че споредъ волята си ще си създадете тѣло, каквото искате, тежко или леко, споредъ времето. То ще бѣде като зародишъ. Тогава Богъ ще ви даде всички условия за развитие. Праведнитѣ ще бѣдатъ благословени, ще се увеличаватъ и ще се смалѣватъ, споредъ желанието си. Това е законътъ на смиреніето, презъ който трѣбва да минемъ, да се смиримъ. Като се говори за смирение, това подразбира човѣкъ да се откаже отъ грандоманията, отъ лакомството, защото смисълътъ на живота не е нито въ многото, нито въ малкото. Човѣкъ трѣбва да има само това, което му е нужно за даденъ случай. Тѣй щото, трѣбва да се научите на закона на смалѣването и на увеличѣването. Като се смалѣвате, ще минете презъ най-малката дупка, презъ най-малкото отвѣрстие, презъ най-малката междина. Възлюбениятъ на една мома билъ окултистъ. За да я погали, той пѣхналъ ржката си презъ най-малкото отвѣрстие, презъ най-малката междина. Какви сѣ тия малки междини, презъ които може да се мине? По сѣщия начинъ и нашитѣ ближни, които сѣ минали въ задгробния животъ, ни галѣтъ съ ржката си, но понеже не сѣ много префинени, ние казваме: Какво стана, че изтрѣпна нѣкакъ лицето ми? Васъ ви е страхъ отъ мъртвитѣ. Защо? Защото сте користолюбиви. Тѣ казватъ: За да дойдемъ въ този свѣтъ, между васъ, да се проявимъ, или да се въплѣтимъ, вие трѣбва да ни дадете отъ вашия материалъ. Единъ английски ученъ, като правилъ опити съ своя медиумъ, всѣкога го претеглялъ, преди сеанса и следъ сеанса, и намиралъ, че медиумътъ олеквалъ съ шестъ килограма отъ първоначалната си тежестъ. Значи, това тегло се изразходвало отъ духоветѣ, за да се проявятъ. Тѣ взимали частъ отъ неговата материя. Понеже тази материя се разпрѣсвала въ пространството, следъ сеанса, медиумката отново я придобивала. Ето защо, хората не трѣбва да си играятъ съ сеанситѣ; тѣ трѣбва

да се устройватъ много рѣдко, отъ учени хора, съ нѣкаква строго научна цѣль.

Съвременнитѣ хора казватъ, че духове не сѣществуватъ. На сѣщото основание, и нравитѣ могатъ да кажатъ, че нѣма хора на земята. Тѣ казватъ, че нѣма хора, но въпреки това усѣщатъ стрелитѣ на хората. И вие казвате: Ангели нѣма! Да, но когато тѣхното рало минава презъ нашия свѣтъ, разбърква работитѣ ни. Питамъ: кой бѣше причината за всеобщата война? Духоветѣ. Ангелитѣ поставиха Европа на това мѣсто, за да видятъ, какво ще прави. Сега готвятъ още една война. Съ това тѣ искатъ да кажатъ. Или ще изпълните волята Божия, или нѣма да ви оставимъ на спокойствие. Казвате: Това е наша работа! Вънъ отъ това, че тѣ готвятъ война, но Господъ готви огънь. Христосъ казва: „Азъ дойдохъ да запала огъня“. И наистина, огънятъ се разгорява. Тази пещъ се готви навсѣкжде. Този огънь ще обхване цѣлата земя. По какъвъ начинъ? Чрезъ Божествения газъ, който ще се възпламени и ще пречисти всичко. Както златото минава презъ огъня на златаря, докато се напълно пречисти, така и хората ще минатъ презъ Божествения огънь, за да се пречистятъ. Щомъ земята се пречисти, Господъ ще създаде новъ рай и ще постави въ него третия Адамъ и третата Ева. Отъ тѣхъ ще се образува новия свѣтъ. Тогава Господъ ще каже: „Елате вие, благословени мои деца, и наследете земята, наследете всичко, което съмъ приготвилъ за васъ.“ Това е възкресението, което всички очакватъ.

Сега азъ искамъ да ви оставя тази важна мисль, но да не напуснете работата си; кой каквато работа има, ще я изпълнява до последния моментъ. Ще работите усърдно, нѣма да мислите само за ядене и пиене. Вие ще мислите, ще работите, ще се молите, докато дойде Господъ. Всѣки день ще увеличавате вѣрата си; ще бждете доволни, безъ да се тревожите отъ всичко. Тази американка ясновидка е дала петъ години срокъ до свѣршването на свѣта. Въ схващанията си, тя е близо до истината, но споредъ моитѣ разбирания, ние се различаваме малко по въпроса. Човѣчеството се намира въ надвечерието на една нова епоха, но докато свѣтътъ не се пречисти, не мине презъ огънь, тази епоха нѣма да дойде. И докато Божествениятъ огънь не дойде въ човѣка, той не може да започне новия животъ. Този законъ е вѣренъ единично, индивидуално и колективно.

И тъй, като говоря върху тѣзи странични мисли, азъ

искамъ да имате ясна представа за тѣхъ. Слънцето представя общия порядъкъ, който сега съществува въ свѣта. Луната представя сборъ отъ всички религиозни системи. Звездитѣ пъкъ сж великитѣ хора, които ще паднатъ и нѣма да свѣтятъ, ще потъмнѣятъ, ще изгубятъ свѣтлината си. Казано е: „Небето ще се поколебае, и знанието на Сина Человѣчески ще се яви“. Отде ще дойде? — Отвѣнъ ще го видите, отвътре ще го видите; единично ще го видите, и колективно ще го видите. Всички хора ще бждатъ едно съзнание — нѣщо колективно. Тогава цѣлиятъ свѣтъ ще се открие предъ васъ, и ще кажете: „Едно време бѣхме слѣпи, но сега всичко виждаме“. Това всѣки ясновидецъ вижда. Ясновидецътъ вижда, какво ще стане следъ 20 години. Де се вижда това? Разбира се, че не въ това пространство около васъ, но въ друго нѣкакво пространство. Има едно пространство близо до васъ, което не е освѣтено, но ако го освѣтите, всички можете да виждате. Свѣтлината разкрива и най-тъмнитѣ области въ свѣта. Свѣтътъ е широкъ, необятенъ, той обхваща цѣлото пространство. Мравитѣ не виждатъ това нѣщо. Било е време, когато човѣкъ е виждалъ звездитѣ само отъ първа, втора най-много до трета величина, а сега вижда и тия отъ пета, шеста и седма величина; и останалитѣ звезди, до 20 величина вижда, но вече съ телескопъ. Какъвъ ще бжде онзи човѣкъ, който би видѣлъ направо съ очитѣ си звездитѣ отъ 20 величина?

Въ свѣта съществува нова наука, достъпна за малцина. И наистина, голѣмо изкуство е да виждашъ човѣка колективно, какъ се движи неговата мисль, неговото чувство, какъ се проявява неговата воля, и следъ това да разбирашъ неговия Божественъ произходъ, какви влияния и сили се вливатъ въ неговата душа. Нѣма по-красива картина отъ тази, да виждашъ човѣшката душа, нѣкъде далечъ въ пространството, съ бѣла, приятна свѣтлина! Красиво е човѣшкото лице, въ което и крака, и ржце, и очи, и уши, и носъ, и чело — всичко говори. Това показва, че съзнанието на такъвъ човѣкъ прониква навсѣкжде въ неговата форма. Сърцето на този човѣкъ трепти, защото нѣма мѣсто, дето Божествената мисль да не прониква. Това подразбира, че Божественото съзнание работи въ този човѣкъ. Такива души можете да срещате навсѣкжде. Усъмните ли се малко, всичко около васъ ще потъмнѣе. Ще кажете: Господи, дали това бѣше действителность, или сънъ? Повѣрватъ ли отново, съзнанието ви пакъ ще се гроясни.

Казвамъ: Божествениятъ огънь нѣма да продължава само единъ день. Дълго време ще продължава това горение! Въ Америка нѣкжде се запалила една рѣка, въ която имало нѣкакъвъ запалителенъ газъ, и години вече, какъ не могатъ да я изгасятъ. Питамъ: ако американцитѣ и досега още не могатъ да изгасятъ този газъ, какво остава за Божествения огънь? Нека ученитѣ изчислятъ, колко време ще гори земята следъ идването на Божествения огънь. За да се изчисти, земята ще гори най-малко сто години, и пакъ нѣма да изгори. Този огънь ще започне отъ повърхността, и постепенно ще минава все по-надолу. Следъ този огънь земята ще се отопли добре, и върху нея ще се създаде отлична култура. Отде ще дойде тази топлина? Отъ вътрешността на земята, отъ центъра. Новиятъ огънь ще завари стария, който и досега още гори; той е останалъ отъ атланската раса. На земята има още и лемурийски огънь, както и огънь отъ полярната епоха. Новиятъ, последниятъ огънь ще се яви като вълна. Полярниятъ огънь не е достигналъ още до центъра на земята. Когато и този огънъ достигне центъра на земята, вълнитѣ отъ четиритѣ огъня ще се съединятъ въ този центъръ, и тогава нашата земя ще изпѣе своята пѣсенъ. Това означава, че тя е дошла вече до своята старческа възраст, вследствие на което животътъ ѝ ще се пренесе другаде нѣкжде. За сега този огънь не е достигналъ още до центъра на земята. Хиляди години има още, докато той стигне до този центъръ.

„Деньтъ Господень иде!“ Туй, което е вѣрно за земята, вѣрно е и за вашето съзнание, и за вашия умъ. Много нѣща има въ умоветѣ на просвѣтенитѣ хора, вследствие на което тѣ се спъватъ. Една отъ спънкитѣ имъ е съмнението, напримѣръ. Ето, толкова години вече, какъ хората мислятъ, Библия четатъ, Евангелие четатъ, но истината още не се е разкрила предъ тѣхъ. Кое спъва хората? Две нѣща спъватъ хората. Първо, тѣ не обичатъ Бога съ всичката си душа, съ всичкото си сърце, съ всичкия си умъ и съ всичката си сила. Второ, тѣ не обичатъ ближния си, като себе си. При това положение, каквото да четете, каквато наука и да имате, всичко ще се стопи предъ лицето ви. Нѣкои говорятъ за астрологията. Тѣзи учени знаятъ малко, или почти нищо за небесната астрология. Тѣ знаятъ нѣщо за зодиака, който е въ тѣхния мозъкъ. Наистина, всички науки сж вътре въ човѣшкия мозъкъ, но учениятъ астрологъ трѣбва да познава тия науки и вънъ отъ себе си. Хиро-

мантията съществува въ ржката ни, но има хиромантия, която съществува и въ самата природа. Също тъй има астрология и въ природата, но тя е отвлѣчена наука. Между всѣка наука, външно и вътрешно, има известно съотношение. Запримѣрь, какво показватъ дългитѣ линии? Или, какво показватъ голѣмитѣ очи, голѣмитѣ устни, кжсото тѣло, сухото тѣло, набитото тѣло и т. н.? Хора, които по темпераментъ сж сангвиници или жизнени, иматъ повече вода въ организъма си. Въ тѣхъ преобладава водниятъ елементъ. Такива хора обичатъ повече яденето и пиенето. Други хора иматъ повече въздухъ; тѣ сж сухи и енергични, работятъ много; въ тѣхъ има постоянна топлина. Като работятъ повече, тѣ произвеждатъ голѣмо количество топлина, необходима за стопляне на водата. Защо е топлината? — За да стопи леда, да го превърне въ вода, а водата въ пара. Въ духовния животъ на нѣкои хора водата е замръзнала. Животътъ представя вода; ако тази вода е замръзнала, трѣбва да дойде топлина, която да стопи леда. Следователно, Божественъ огънь трѣбва да дойде, да разтопи този ледъ, да го превърне въ вода, която да се влѣе въ живота на човѣка.

Съществува още и умствено-нервенъ темпераментъ, който представя инсталация на умствения органъ. Тази инсталация свързва човѣшкия мозъкъ съ умствения свѣтъ, отъ който слизатъ енергиитѣ за физическия свѣтъ. Човѣкъ трѣбва да изучава темпераментитѣ, чрезъ тѣхъ да разбира и своето естество. Въ това отношение, човѣкъ трѣбва да има отворени прозорци къмъ всички висши свѣтове, за да могатъ презъ тѣхъ да минаватъ енергиитѣ къмъ физическия свѣтъ. Що се отнася до съмнението, оставете го настрана, то не води на добъръ край. Да се съмнявашъ, това не е наука. Да вѣрвашъ, това е наука; да учишъ, това е наука; да любишъ, това е наука. Да критикувашъ, това не е наука, това е чоплене. Кога се съмняватъ хората? Когато пжтуютъ въ мрачна нощъ и изгубятъ пжтя си. Въ този моментъ, когато денътъ Господень дойде, за едни ще създаде день, а за други — нощъ. Денътъ Господень, който носи Божествения животъ въ свѣта, ще разедини грѣшнитѣ отъ праведнитѣ. Грѣшнитѣ сж паразити на гърба на праведнитѣ; понеже тѣзи паразити не знаятъ да работятъ, като слѣзатъ отъ гърба на праведнитѣ, очаква ги смъртъ. И за това казвамъ на грѣшнитѣ да слѣзатъ отъ гърба на праведнитѣ и да се покаятъ. Казвате: Що е паразитизъмъ? Когато учениятъ използва труда на праведнитѣ, като ги

заблуждава съ своята наука, това е паразитство; когато религиозният използва труда на праведните, това е паразитство. Всъщност трябва да проповядва истината не за пари, а от любов към нея! Ще учиш хората не за пари, а от любов към науката! Който учи и проповядва на хората, без пари, от любов към Бога, като влезе въ дома на праведния, последният ще го приеме и нагости на драго сърце. Трябва ли тогава свещеникът да се осигурява? Ако свещеникът трябва да се осигурява, на същото основание и богомолците трябва да се осигурят. Защо душата на свещеника да бъде осигурена, а тази на върващия да не бъде осигурена? Защо министърът да бъде осигурен, да има автомобили, а простият гражданин да няма? Ако първото положение е справедливо, дайте право и на последния гражданин да има автомобил. Аз мисля, че министърът няма защо да бърза толкова; няма защо да тича цял ден по улиците. И владите могат без автомобил. Има един владика, който седи по-високо от всички други. Когато Бог е изпратил човка на земята, Той предварително го е питал, готов ли е да ходи пеш. Казват някои, че владите трябва да пътуват с автомобили, понеже носят в себе си Светия Дух, та да не се изтощават. Освен това, владите не трябва да се занимават с физическа работа. Как е възможно това? Христос беше дърводделец, работил, а сегашният владика не знае и ренде да кара. Това са изопачени понятия. Всички, които искат да застанат на чело на някаква работа, трябва да знаят поне един занаят. Трябва да знаят не само философия, но да бъдат и поети, и писатели, и художници, и музиканти, да влизат в положението на хората, да ги разбират.

Запример, при министъра на просвещателните дохожда един поет за служба, но той грубо му казва: Не се занимавам с поети! Ако сам министърът беше поет, той щеше да разбере положението на поета, който е дошъл с някаква молба при него и щеше да каже: Дайте място на този поет! Ако министърът беше художник, като дойде при него някой художник, щеше да влезе в положението му и ще каже: Дайте място на този художник! Такива трябва да бъдат министрите! Като ме слушате, ще кажете: Лесно се говори, но не се постъпва така. Какво се върши в сегашната култура? Навсякъде под-

купи. Каквато служба потърсишъ, все трѣбва да обещаешъ нищо. Ако нищо не можешъ да обещаешъ, тогава трѣбва да търсишъ силни хора на деня, тѣ да те наредятъ. Питамъ. какви държавници, какви управници сж тия, които могатъ да се подкупватъ? Всички хора днесъ се подкупватъ. Каква е тази култура, въ която паритѣ играятъ важна роль? Това не е никаква култура; това не е никаква религия. Срамъ, позоръ е това за ождещето човѣчество! Срамъ и позоръ е това и за васъ, като граждани на Царството Божие, които сте се отдалечили отъ Бога! Срамъ и позоръ е всичко това, което се върши предъ лицето на Бога, и то отъ братя и сестри!

~~Има~~ „Денътъ Господень иде!“ Когато Божествениятъ огънь дойде въ свѣта, всичко криво ще изчезне. Сега, като говоря за владци, за министри, азъ нѣмамъ гредъ видъ самитѣ тѣхъ. Всѣки е владика за себе си. Всѣки е министъръ за себе си. Неофициалнитѣ владци и министри сж по-опасни отъ официалнитѣ. Всички трѣбва да се освободите отъ старитѣ си навици. Господниятъ день, който иде, ще бжде день на такава голѣма свѣтлина, предъ която нищо нѣма да се скрие. Казвате: дали е дошло времето? — Закъснѣли сте. Ако въ продължение на петъ години още не изправите живота си, този день ще ви завари неподготвени. Искамъ да остане въ душата ви свѣтлата мисль: Свѣтътъ вече влиза въ нова епоха, въ нова култура. Сегашната епоха заминава. Старото човѣчество е като стара баба съ своитѣ внучета, на които ще остави всичкото си наследство. Като дойде новиятъ Адамъ, и той ще остави наследството си на своитѣ внучета. Това ще бждатъ новитѣ хора. Отдето и да дойдатъ, тѣ ще бждатъ добре дошли. Много пжти съмъ казвалъ: минаха онѣзи времена, когато грѣшнитѣ хора могатъ да се радватъ. Радостъ за тѣхъ нѣма да има. Каквото и да ядатъ, тѣ ще бждатъ пълни съ горчивини, съ съмнения, съ болести. Нѣма лошъ човѣкъ въ свѣта, който да не страда, и който да има миръ въ душата си! Казано е. „Грѣшнитѣ ще бѣгатъ, безъ да ги гони нѣкой.“

И тъй, огънятъ, който Господниятъ день носи, е огънь на Божествената Любовь, която ще озари свѣта. Ето защо, ние трѣбва да се молимъ, Господъ да дойде, колкото може по-скоро. Досега е било все отлагане. Повече не може да се отлага. Може да се отлага най-много още за петъ или десетъ години, но повече отлагане е невъзможно! Господниятъ день ще дойде, и като се срещнемъ, ще си поговоримъ. Следователно, ако следъ петъ или десетъ

години не дойде, следъ две хиляди години непременно ще дойде. Ще кажете: има още да се живѣе! Та сега вие не живѣете; това не е животъ. Новиятъ животъ само може да се нарече животъ, въ пълнѣнъ смисълъ на думата. Докато дойдатъ тия две хиляди години, гответе се за новия животъ. Гответе се за Божсетвения огънъ, който влиза въ свѣта. Започнете да изучавате новото въ човѣшката мисълъ, въ човѣшкитѣ желанія и въ човѣшката воля, като динамически сили. По този начинъ само човѣчеството може да създаде своята нова мисълъ.

Казвате. Ние се намираме на кръстопътъ, на водовъртежъ. Водовъртежъ се образува само тогава, когато гори единъ свѣтъ, като сегашниятъ; обаче, когато се създава нова епоха, никакъвъ водовъртежъ не се образува. Тогава се образува новъ центъръ, какъвто се образува при покълването на семката. Въ този центъръ се съсредоточаватъ силитѣ на разумнитѣ същества. Значи водовъртежътъ е у васъ. Ако искате да се освободите отъ него, повикайте по-скоро Господа да дойде у васъ. Като изгори вашиятъ свѣтъ, отъ душата ви ще почне да излиза новъ пламъкъ. Тогава вие ще кажете: Умръхъ, за да се родя отново. Това значи новораждане, възкресение. Нѣкои отъ васъ могатъ да иматъ тази опитностъ още сега, а други може вече да сж я имали. Само по този начинъ ще се освободите отъ недъзи. Недъжитѣ, които съществуватъ въ васъ, сж препятствия само за да се прояви вашиятъ характеръ. Постарайте се, да преодолеете всички мъчнотии въ живота си. Ставате сутринъ духомъ неразположени. Знайте, че това неразположение се дължи на вътрешната дисхармония, предизвикана отъ мислитѣ на противоположни на васъ същества. Ставате ли сутринъ, душата ви трѣбва да е изпълнена съ свѣтли мисли, които идатъ отъ Бѣлото Братство. Нѣкога вървите изъ пътя, но мисълта ви се губи, преплита. Какво трѣбва да направите? Ще се повдигнете на тази висота, на която живѣятъ Бѣлитѣ Братя. Условиата, при които сега живѣете, сж трудни, и за да издържите на тѣхъ, трѣбва да имате броня, да се пазите. Вашето тѣло трѣбва да вибрира въ съгласие съ вашитѣ висши мисли. Това е една естествена броня. Като кажете, че Богъ царува въ свѣта, трѣбва да вървате, че наистина Богъ царува. Като кажете, че трѣбва да обичате всички хора, трѣбва да ги обичате. Като кажете, че трѣбва да простите на всички хора, трѣбва да имъ простите. Като кажете, че трѣбва да изгорите всички полици, изгорете ги. Като кажете, че нѣма да давате повече

пари съ лихва, не давайте. Щомъ кажете, че Богъ царува въ свѣта, трѣбва да сте готови на всички жертви заради Него. Тогава и да дадете пари нѣкому, той непременно ще ги върне. Съ кого трѣбва да постъпвате така? Най-напредъ ще постъпвате така съ вашитѣ братя, които обичате, а после ще разширявате кръга. Защо трѣбва да постъпвате така? Защото, когато зрението се развива, то започва да се диференцира къмъ центъра, а послѣ отива къмъ другитѣ посоки.

И тъй, ние трѣбва да дадемъ любовта си първо на онзи, който седи близо до Бога. Колкото по-далечъ стои човѣкъ отъ Бога, толкова по-малко ще бжде обичанъ. Ако искате да ви обичатъ, трѣбва да седите близо до Бога; не седите ли близо до Него, по-малко ще ви обичатъ. Ако ви малко обичатъ, значи, вие седите далечъ отъ Бога. Питамъ: възможно ли е да не обичате чешма, която постоянно извира? Можете ли да не обичате дърво, увиснало отъ сладки, зрѣли плодове? Можете ли да не обичате каса, пълна съ злато? Можете ли да не обичате дюкянъ, пълненъ съ стоки, каквито пожелаете? Можете ли да не обичате хамбаръ, пълненъ съ жито? Невъзможно е да не се обичатъ тия нѣща. Казвамъ: ако сте течаща чешма, всички ще ви обичатъ; ако сте дърво, пълно съ плодове, всички ще ви обичатъ; ако сте каса, пълна съ злато, всички ще ви обичатъ; ако сте хамбаръ, пълненъ съ жито, всички ще ви обичатъ; ако сте дюкянъ, пълненъ съ стока, всички ще ви обичатъ. Защо казвате тогава, че нѣма кой да ви обича? Щомъ не ви обичатъ, вие сте суха чешма; щомъ не ви обичатъ, вие сте празна каса; щомъ не ви обичатъ, вие сте хамбаръ, въ който нѣма жито. И обратниятъ процесъ е върненъ. Въ такъвъ случай, вие казвате: Господи, напълни хамбара ни! Нѣма защо Богъ да пълни хамбара ви — трѣбва да се напълни вашето сърце, да сте близо до Бога, да бждете носители на Любовта. Не само Богъ е носителъ на Любовта, но и ние можемъ да бждемъ носители на Божията Любовъ. Христосъ казва: „Както Отецъ ми е далъ животъ, така и азъ давамъ животъ на другитѣ.“ Такъвъ е законътъ. Лошитѣ хора сж спрѣли Божия животъ, Божествената канализация. Божествениятъ огънь иде сега да разтопи този ледъ, да се отвори канализацията, да нѣма никакво спиране. Щомъ нѣма никакво съмнение, подозрение, и Божествениятъ животъ свободно ще протече. Богъ иде сега въ свѣта да разтопи този ледъ, да отвори запушенитѣ канали, да проникне

въ тѣхъ Божиата Любовь, Мъдростъ и Истина. По този начинъ хората ще почувствуватъ велика радостъ въ душата си. Само така тѣ ще се домогнатъ до свободата, която отъ хиляди години насамъ очакватъ.

„Господниятъ день иде!“ Колкото по-скоро дойде, толкова по-добре; ако закѣснѣе, ще има малко страдания, сълзи, но все пакъ трѣбва да се примирите съ мисълта, че ще дойде този день. Преди десетки години въ Америка очакваха Христа: върващитѣ американци, облѣчени съ бѣли дрехи и съ цвѣта въ рѣще, излѣзоха да Го посрещнатъ, но Той не дойде по начинъ, какъвто тѣ разбираха. Следъ това тѣ почнаха да видоизмѣнятъ своитѣ теории, да казватъ: Ние не можахме да изчислимъ точно времето, когато Христосъ ще дойде. Ние не можахме да опредѣлимъ, кога ще настѣпи Господниятъ день. Презъ 1914-15 г. пакъ очакваха Господа. Той дойде, но съ Неговото дохождане се обяви войната. И сега пакъ казватъ, че презъ 1932 г. Господъ ще дойде. Питамъ: ще Го познаятъ ли, като дойде? Христосъ казва: „Когато Синъ Человѣчески дойде, ще намѣри ли достатъчно върващи? Ще познаятъ ли хората, че Божественниятъ огънь е дошълъ? Какво ще кажете за тѣзи върващи, които и следъ изгарянето си пакъ не повѣрватъ? И като горятъ, грѣшнитѣ пакъ не върватъ. Азъ превеждамъ Христовия стихъ: „Следъ като Божественниятъ огънь дойде, ще има ли достатъчно върващи въ това учение, които да преустроятъ свѣта?“ Свѣтътъ може лесно да се пресъздаде. Всичката мъчнотия седи въ изявяването на човѣшката душа. При сегашната епоха, главната мъчнотия седи въ изправянето ума и сърцето на човѣка.

Казвамъ: когато Божественниятъ огънь премине, ние ще имаме религия на Братство — религия, за която Писанието казва: „Когато дойде Богъ въ видъ на огънь, Той ще се засели между хората на земята и ще остане при тѣхъ съ хиляди години.“ Казано е: „Хората ще ми бждатъ народъ; азъ ще имъ бжда Богъ, и нѣма да има отъ какво да се плашатъ. Всѣки ще седи подъ смоковницата си.“ Тогава ще има и музика, и пѣние, и култура. Хората ще се молятъ на Бога, безъ да се нуждаятъ отъ църкви. Всички ще бждатъ братя помежду си. Съ това ще се ознамени деньтъ Господень. Всички хора ще бждатъ носители на новата култура, която наричаме „култура на огъня“. Всички ще бждатъ знаменосци на огъня. Забележете, днесъ всички свѣтски хора казватъ: Вървашъ ли въ това? — и веднага вадятъ револвера си. Щомъ извадятъ револвера си, тѣ

отварятъ огънь, и заставятъ богаташа да даде пари. Чудно нѣщо! Свѣтскитѣ хора разбиратъ, че огънятъ върши всичко, а религиознитѣ вървятъ безъ огънь. Огънь ще носимъ ние! Пълни съ електричество ще бждемъ! Като насочите ржката си срещу неприятеля, отъ ржката ви трѣбва да излѣзе ивица огънь, дълга 4-5 метра, отъ която той да избѣга.

Единъ отъ нашитѣ приятели вървѣлъ самъ въ гората, но го срещналъ единъ апашъ и му казалъ: Горе ржцетѣ! Той дигналъ ржцетѣ си нагоре. Апаштъ съблѣкълъ горното му палто и заминалъ. Ако нашиятъ приятелъ бѣше човѣкъ отъ истински религиознитѣ хора, достатъчно бѣше само да дигне ржката си нагоре, за да излѣзе отъ нея силна електрическа свѣтлина, отъ която апаштъ да се простре на земята. Ние чакаме сега Господъ да направи всичко заради насъ. Азъ се радвамъ, че Господъ ще направи всичко заради насъ, като изпрати Божествения огънь. Тогава хората ще си купуватъ револвери отъ Божествени фабрики. Всѣки човѣкъ ще ходи препасанъ съ револверъ.

„Денътъ Господень иде!“ Като ме слушате да говоря по този начинъ, казвате: Дали нѣма нѣкакъвъ заговоръ срещу насъ? — Има заговоръ, разбира се. Какъвъ по-голѣмъ заговоръ може да има отъ този, човѣкъ да живѣе чистъ и светъ животъ и да се съедини съ Господа — най-великата сила въ свѣта? И ако мъртвитѣ върватъ въ Бога, тѣ ще станатъ отъ гробоветѣ си. И ако хората върватъ, че Господъ управлява свѣта, че трѣбва да се подчиняватъ на Неговата мисълъ, че чувствата имъ сж изближъ на Неговото сърце, тѣ ще бждатъ носители на Божия животъ. Какъ ще стане това, по кой начинъ, именно, то е другъ въпросъ. Всички хора сж носители на Божията Любовь! Не е достатъчно само да вървате на думи, но да имате жива вѣра. При тази жива вѣра, като дойде въ ума на човѣка една красива мисълъ, той ще благодари на Бога; като дойде въ сърцето му красиво, велико чувство, той пакъ ще благодари на Бога; най-после, като извърши едно велико дѣло, той пакъ ще благодари на Бога и ще каже: Господи, по-често се проявявай по този начинъ въ мене! И ако Господъ всѣки день така се проявява въ насъ, това ще бжде благословение за нашитѣ души. За това нѣщо, именно, говори Псалмопѣвецътъ: „Ще се зарадвамъ, когато видя лицето Ти“.

Зарадваха се ученицитѣ.

„И това като рече, показва имъ
ръцетѣ и ребрата си. И зарадваха
се ученицитѣ, като видѣха Господа.“*

Въ прочетената глава има редъ важни положения, които сж свързани въ едно цѣло. Смыслътъ на живота седи въ цѣлото. Частитѣ на каква и да е величина сж изразъ на цѣлото. Следователно, животътъ на частитѣ зависи отъ живота на цѣлото. Това е важно положение, което трѣбва добре да се схване, за да се осмисли цѣлокупния животъ. Ако животътъ на съвременнитѣ хора се е обезсмислилъ, то е по единствената причина, че тѣ искатъ да живѣятъ извънъ цѣлото, което е невъзможно. Ако човѣкъ се откаже отъ цѣлото, което представя реалността или разумността въ живота, той неизбежно ще дойде до положението, въ което се намиратъ съвременнитѣ общества. Днесъ всички учени и философи, поети и музиканти, художници и артисти, всички считатъ обществото за идеалъ, за нѣкакво божество. Ето защо, всички искатъ да иматъ доброто мнение на обществото, а ние виждаме, че отъ каквито индивиди да е съставено това общество, то има свои дефекти, свои недостатъци. Кажете, напримѣръ, можете ли да прекарате съ единъ човѣкъ отъ това общество 20 години на едно мѣсто, безъ да се скарате, или да си кажете една лоша дума? Значи, хората, които съставятъ обществото, не сж светии, вследствие на което не трѣбва да се боготворятъ. Идеята, че обществото трѣбва да се зачита, е права. Обществото е изразъ на високо съзнание. Когато нѣкой човѣкъ излиза отъ името на известно общество, той мисли, чувствува и действува по-високо, отколкото, ако би се проявилъ отъ свое име. Запримѣръ, отъ името на нѣкое общество той може да постъпи справедливо, безъ да обича правдата. Защо? Нѣщо го заставя да постъпи така. Кажете: Какъ е възможно разуменъ човѣкъ да постъпва подъ нѣчие давление? Ако дадете наклонъ на водата, и бистра, и мътна да е тя, и дветѣ води ще вървятъ въ едно направление, и каквото срещнатъ на пътя си, ще постъ-

*) Иоана 20 : 20.

пять по единъ начинъ. Ако запитате водата, защо тече въ тази посока, тя ще каже, че така желае. Не, това не става по нейното желание, но наклонътъ, който е даденъ на водата, опредѣля посоката на движението ѝ. Водата ще бжде много мирна, ако тече по хоризонтална посока. Това е положение, което нѣма нищо общо съ самия животъ. Явленията въ живота и природата ставатъ ясни само тогава, когато сж въ връзка съ самитѣ насъ. Човѣкъ може да възприеме лесно всѣко нѣщо, което носи свѣтлина за ума, топлина за сърцето и свобода за волята.

„Показа имъ ржцетѣ и ребрата си.“ Какво нѣщо е ржката? За онзи, който не се занимава съ устройството на ржката, съ формата ѝ и съ нейнитѣ линии, тя нищо не представя. Обаче, за онзи, който се занимава съ науката за ржката, по-красивъ, по-добре устроенъ удъ отъ нея нѣма. По красота и по изящество нѣма другъ удъ въ човѣшкия организъмъ, подобенъ на ржката. Нѣкой може да намира дефекти въ устройството на ржката, но тѣ се отнасятъ до деформиранитѣ ржце, до ржце, които сж се отклонили отъ правилната форма на ржката, която природата първоначално е създала. Красотата на единъ удъ не седи само въ неговата съвършена форма, но и въ приложението на този удъ. Ржката представя историята на човѣчеството. Всичко, което миналитѣ и сегашни култури сж създали, е отбелѣзано на ржката. Като изучаватъ формата на ржката и линиитѣ по нея, съвременнитѣ хиромантици и досега още не могатъ да се произнесатъ, кога е създадена линията на живота. Цѣла епоха, цѣла култура е взела участие въ създаване линията на живота, но хиромантицитѣ не знаятъ нищо по този въпросъ. Следъ това дойде нова култура, нова епоха, която създаде линията на сърцето. Най-после дойдоха нови хора, интелигентни, умни, които създадоха нова епоха, плодъ на която бѣше създаването линията на ума. Значи, три важни линии има на ржката: линиитѣ на живота, на сърцето и на ума. Докато Христосъ бѣше на земята, Той внесе едно малко подобрение въ сждбата, въ щастieto, или въ тѣй наречената сатурнова линия. Мнозина запитватъ: Съ какво се занимаваше Христосъ на земята цѣли 33 години? — Той внесе корекция, подобрение въ линията на сждбата. Тази линия минава презъ срѣдата на ржката, по направление на срѣдния прѣстъ. Който иска да знае, какво е направилъ Христосъ, като е живѣлъ на земята, нека погледне линията на сждбата си и да чете — тамъ е на-

писано всичко. У нѣкои хора тази линия липсва; у други е добре начѣртана, а у трети едва сега Христосъ я пише. Голѣмо нещастие за човѣка е да нѣма тази линия на ржката си. Такъвъ човѣкъ е изложенъ на голѣми мъчности и неприятности въ живота: той трѣбва да работи самъ, безъ приятели, да преодолява условията на гжстата материя. Всичко това не говори добре за хора, които нѣматъ тази линия. Отъ изследванията, които съмъ правилъ върху ржцетѣ на българитѣ, дойдохъ до заключение, че тѣ трѣбва да работятъ много върху сатурновата линия, която е достатъчна. Другитѣ три линии съществуватъ у тѣхъ, но сж значително деформирани; и тѣ трѣбва да се изправятъ.

„Показа имъ ржцетѣ си“. Какво искалъ да каже Христосъ съ показването на ржката си? Той искалъ да покаже, каква корекция е направилъ въ тритѣ линии, а главно въ сатурновата линия. Какъ мислите, коя ржка е показалъ Христосъ, дѣсната или лѣвата? По този въпросъ и досега има споръ. Азъ мисля, че Той е показалъ лѣвата си ржка. Лѣвата ржка е царската ржка. Тази ржка дава разпореждания, като царица, а дѣсната служи, изпълнява, затова е по-развита. Мнозина казватъ: Какво може да направи лѣвата ржка? — Много може да направи тя. Привидно дѣсната ржка върши много работи, но по-важна е лѣвата, която издава заповѣдитѣ. Лѣвата ржка стимулира, а дѣсната — изпълнява. Въ живота важни сж стимулитѣ.

За изяснение на последната мисълъ, ще приведа единъ примѣръ отъ живота. Срещате единъ младъ момъкъ, ходи изпокжсанъ, невчесанъ, отъ нищо не се интересува. Съ майка си и баща си е грубъ, не имъ помага въ работата, ходи натукъ-натамъ безъ работа, не му се живѣе. Не се минава много време, срещате сжщия момъкъ, но вече добре облѣченъ, спретнатъ, коситѣ гладко вчесани, интересува се отъ наука, учи, чете, доволенъ е отъ живота. Защо? Заинтересувалъ се е той отъ нѣкоя ржка. Дето ходи, каквото прави, все за тази ржка мисли. Красива е тази ржка! Особено красива и интересна е лѣвата ржка. Защо се е заинтересувалъ отъ тази ржка? Защото отъ нея изтича нѣщо хубаво. Хората го гледатъ, смѣятъ му се. Не, не е за смѣхъ това. Когато пипнете ржката на нѣкой човѣкъ, вие засѣгате цѣль свѣтъ. Казвате: Какво интересно има въ ржката? Женска или мъжка ржка, все едно — ржка е това. Не е достатъчно да се произнесете само, че това е ржка, мъжка или женска. Като се каже женска ржка,

предъ очитѣ на учения човѣкъ се разкрива цѣлъ свѣтъ — възвишенъ, Божественъ свѣтъ, на който лѣвата ржка е изразителка. Този свѣтъ свързва човѣка съ любовта. Като се каже мжжка ржка, предъ учения се разкрива друга страна на Божествения свѣтъ — свѣтътъ на мъдростта, чийто изразителъ е дѣсната ржка. Следователно, ако се докоснете до лѣвата ржка на човѣка, вие се свързвате съ любовта, отъ която соковетѣ на живота започватъ да текатъ и къмъ вашето сърце. Ако се докоснете до дѣсната ржка на човѣка, вие се свързвате съ мъдростта, която внася нова свѣтлина, нови идеали въ вашия умъ.

Казвате: Това сж младежки работи! — И младитѣ, и старитѣ еднакво горятъ. Когато искатъ да се посмѣятъ на старитѣ хора, българитѣ казватъ: „Старо бунце като се запали, мжчно се гаси“. Какво означава това? Когато стари вжглища се запалятъ, лесно горятъ, понеже процесътъ на овжгляването въ тѣхъ се е извършилъ напълно. Младитѣ новитѣ вжглища не горятъ добре, защото не сж напълно овжглени. Когато хората казватъ, че сухитѣ дърва, или сухитѣ вжглища горятъ лесно, тукъ се крие друга идея. Не горятъ сухитѣ дърва, но животътъ гори. Дето има пълно горение, то е признакъ на нормаленъ, добре развитъ животъ; дето горението е непълно, то е признакъ на ненормаленъ животъ, и тогава казваме, че сухитѣ дърва горятъ. Щомъ сухитѣ дърва почнатъ да горятъ, работата на хората се е свършила вече. Ако съвременнитѣ хора разбираха смисъла на живота, тѣ нѣмаше да се нуждаятъ нито отъ дърва, нито отъ вжглища. Който води добъръ, нормаленъ животъ, той ще може да се ползува отъ топлината, която се развива при храненето и нѣмаше да се нуждае отъ дърва и вжглища за отопление. Сега, като не живѣятъ правилно, хората се чудятъ, какъ да си доставятъ повече дърва и вжглища, за да се отопляватъ презъ зимата.

„Христосъ имъ показа ржцетѣ и ребрата си“. Велико нѣщо се крие и въ човѣшкитѣ ребра! Въ създаването на ребрата се чете цѣла история. Мнозина се запитватъ, защо е създаденъ така грѣдниятъ кошъ. — Какъ трѣбва да е създаденъ? Който не разбира законитѣ на природата и пжтищата, по които тя работи, той не вижда дълбокия замисълъ, по който тя твори и създава. Всичко, което природата е създала, е осмислено. За учения и камънитѣ, и долинитѣ, и върховетѣ, и растенията, и животнитѣ иматъ

смисълъ. По тия нѣща той чете, учи, намира голѣма законѣрность. Всѣки планински връхъ отговаря на известни центрове. Тѣ пъкъ отговарятъ на известни положения въ слънцето. Всички промѣни, които ставатъ на земята, зависятъ отъ промѣнитѣ въ слънцето. Като казвамъ, че и въ слънцето ставатъ промѣни, ще се заинтересувате, на какво се дължатъ тия промѣни. Нѣма да се спирамъ върху този въпросъ, но казвамъ, че причинитѣ за измѣненіята, които ставатъ на слънцето, сж съвсемъ различни отъ тия за промѣнитѣ на земята. Едно е важно да знаете: материята е подложена на постоянни промѣни. Щомъ материята се измѣня, едновременно съ това се измѣня и разумниятъ животъ. Щомъ разумниятъ животъ се измѣня, и условията на живота се подобряватъ. Всичко въ живота се стреми къмъ вътрешенъ изразъ.

„И зарадваха се ученицитѣ, като видѣха Господа.“
Защо Христосъ се яви на своитѣ ученици? Всѣки казва: Какво мога да направя азъ, като човѣкъ? Казвамъ: вѣнъ отъ цѣлото, частъта не може да се прояви. За да се прояви, човѣкъ се нуждае отъ общество; обществото се нуждае отъ народъ; народътъ пъкъ се нуждае отъ цѣлото човѣчество. Ако човѣчеството иска да се прояви, то се нуждае отъ свѣтъ, още по-високъ отъ своя. Значи, въ свѣта сжествува зависимостъ, както между всички явления, така и между всички величини. Разумниятъ човѣкъ схваща тази връзка, тази зависимостъ, която сжествува въ Първичната Причина. И въ този смисълъ, всѣки човѣкъ счита, че той представя последната нишка или последната халка отъ общата верига. Оттукъ изваждаме следния законъ: когато съедините двата края на една верига, образува се едно вътрешно течение на сили. Ако съвременнитѣ хора разбираха този законъ, тѣ лесно щѣха да изправятъ своя животъ. Едно се иска отъ човѣка: да държи връзката си съ цѣлата верига. Ако се обърка въ мисълта, или въ чувствата си, той се откъсва отъ тази верига, и трѣбва да мине дълго време, докато отново заеме първото си мѣсто. Когато човѣкъ умре, той отпуска ржцетѣ си, откъсва се отъ веригата на цѣлото и казва: Свърши се съ мене! Нѣма какво повече да се прави. Следъ това домашнитѣ му кръстосватъ ржцетѣ, или ги спускатъ надолу, но каквото и да правятъ съ него, това е изкуствено положение. Който иска да започне нѣкаква деятелность, той трѣбва правилно да постави ржцетѣ си, и то така, че презъ лѣвата ржка да

минаватъ теченията на сърцето, а презъ дѣсната — теченията на ума. Само по този начинъ може да се прояви мощното въ човѣка, което да му отвори пътъ къмъ свѣтли идеи, съ помощта на които да работи и да се развива. Оттукъ вадимъ заключение: успѣхътъ на обществото зависи отъ неговитѣ индивиди. Ако индивидътъ е свързанъ съ цѣлото, той ще укаже влияние и върху човѣчеството, като цѣло. Когато слѣзе на земята, Христосъ бѣше свързанъ съ онова велико, мощно цѣло, което писа върху човѣшката ржка. За насъ е интересна не само човѣшката ржка, но и нейнитѣ пръсти. Въ това отношение, всѣки човѣкъ, всѣко общество и всѣки народъ иматъ много още да работятъ. Голѣмо изкуство е човѣкъ да си извае красива ржка!

Сега, азъ засѣгамъ мимоходомъ хиромантията. Тя е наука, която показва скрититѣ условия въ ржката. Съ частитѣ на ржката се занимава не само хиромантията, но и астрологията. Хиромантията се занимава главно съ физическата страна на ржката, а астрологията — съ физиологическата. Значи, хиромантията и астрологията разглеждатъ физическата и физиологическата страна на процеситѣ, които работятъ въ цѣлия козмосъ. Често вие чувствувате, че животътъ ви се е обезсмилилъ. Защо? По единствената причина, че между вашитѣ и Божественитѣ мисли и желания нѣма връзка. И въ любовта на съврѣменнитѣ хора нѣма връзка. Двама души се обичатъ, но защо се обичатъ, и тѣ не знаятъ, нѣматъ връзка помежду си. За да обичашъ нѣкого, ти трѣбва да имашъ опредѣлена целъ. Всѣко нѣщо, което правите, трѣбва да бжде съ точно опредѣлена целъ. Вие трѣбва да знаете, защо го правите. Запримѣрь, когато Христосъ показа ржката си на своитѣ ученици, Той имаше строго опредѣлена целъ. Като имъ показа ржката си, Той ги запита: Можете ли да четете по линията на сждбата? Какво нѣщо е сждбата? Сждбата е изразена чрезъ сатурновата линия. Тя представя Божиата благодать, която иде отвънъ. Отъ две хиляди години насамъ се говори за тази благодать, за спасение чрезъ вѣрата. Съвременнитѣ християни не подозиратъ нищо за тази линия. Тѣ четатъ стихове следъ стихове, глави следъ глави, но никой отъ тѣхъ не се е заелъ да чете по ржката си, да види, доколко е разбралъ Писанието. Разбирането на Писанието зависи отъ правилността на тази линия. У нѣкои хора линията на сждбата е добре очѣргана на

ржката, а у нѣкои е скрита, дълбоко заровена въ земята, като нѣкое семе, покрито отгоре съ дебелъ пластъ торъ. За да могатъ свѣлината и топлината да влияятъ върху това семе, да може да расте и да се развива, частъ отъ този торъ трѣбва да се изхвърли настрана. При това ново положение, семето може да се развива правилно. Това показва, че семето не се нуждае отъ много торъ. Въ този смисълъ, нѣкои хора се стремятъ къмъ голѣми богатства, но тия богатства не сж нищо друго, освенъ излишенъ торъ, отъ който тѣ трѣбва да се освободятъ. Малко торъ е нужно на човѣка. Голѣмото количество торъ е онова богатство, отъ което човѣкъ страда. Голѣмото богатство е една крайностъ въ живота, а недоимъкътъ е друга крайностъ. Виждате друго семе, посадено въ пѣсъчлива почва, но не може да вирѣе, нѣма влага, нѣма топлина, необходими за неговото развитие. Какво трѣбва да направите? Ще вземете малко торъ и ще турите върху него. Значи, за да може първото семе да расте и да се развива правилно, трѣбва да се отнеме частъ отъ неговото изобилие, отъ неговото богатство. За да може второто семе, което е поставено при бѣдни, оскждни условия, да се развива правилно, трѣбва да му се даде отъ изобилието на първото семе. Богатството и сиромашията, взети въ умствено и сърдечно отношение, сж две условия въ живота, които трѣбва разумно да се урегулиратъ. Когато умътъ на човѣка е богатъ, трѣбва да се вземе отъ неговото изобилие, отъ неговото богатство, за да се натори сърцето; когато сърцето на човѣка е богато, трѣбва да се вземе отъ неговото изобилие, за да се натори ума. Следователно, нито сърцето може да се развива безъ наторяване, нито умътъ може да се развива безъ наторяване.

И тъй, когато се говори за любовта, ние разбираме подобрение въ сждбата на човѣшкото сърце. Само любовта е въ сила да подобри състоянието на сърцето. Не е достатъчно само човѣкъ да има опитности, но той трѣбва разумно да използва тия опитности. Съвременнитѣ хора сж така вкиснати, че богати и бѣдни, учени и прости — всички сж недоволни отъ живота. Въ себе си не вѣрватъ, въ ближнитѣ си не вѣрватъ, въ Бога не вѣрватъ — какво друго може да имъ се даде? Отъ кого могатъ да получатъ нѣщо? Истинската вѣра подразбира положение, при което човѣкъ да не се разколебава въ своитѣ убеждения, да не губи упованието си въ Бога. Какво виждаме

въ живота? Докато е здравъ, човѣкъ вѣрва въ себе си, вѣрва въ ближнитѣ си, вѣрва и въ Бога; щомъ се разболѣе, той изгубва вѣрата си. Силенъ въ вѣрата си е онзи, който, като легне боленъ и умира, може да каже: Азъ нѣма да умра! Ще живѣя заради Бога, за Неговото велико име, да Му служа и да се радвамъ на всичко, което Той е създалъ! Не е достатъчно само да изговори тия думи, но като ги каже, да стане отъ леглото си. Този човѣкъ се намира въ положението на акробагъ, който минава по тънко вжже. При тежки изпитания вѣрващиятъ минава по косъмъ, но той трѣбва да каже: Азъ ще мина по този косъмъ благополучно! Ще кажете: Ние искаме научни данни по това. — Животътъ не се поддържа съ научни данни, но съ следната велика аксиома: Богъ живѣе въ свѣта, следователно, и азъ живѣя. Докато спазвамъ Божиитѣ закони, мога да се радвамъ на живота, който Богъ ми е далъ. Щомъ човѣкъ поддържа тази аксиома въ себе си, той ще има Божието благоволение. Докато дава пжть на Божественото въ себе си, човѣкъ всѣкога ще има Божиата подкрепа. Въ който моментъ се откаже да работи, и плаче като малко дете, което иска да подчини майка си, да му даде, каквото то желае, той вече се е отклонилъ отъ правия пжть на живота. Който иска да подчини Божественото на личното, на човѣшкото въ себе си, той се е индивидуализиралъ, а едновременно съ това е взелъ кривия пжть въ живота.

Следователно, новиятъ животъ изисква всички хора да се подчинятъ на великия законъ—на Любовта. За да се проявява правилно, животътъ трѣбва да има за тилъ Любовта. Ако животътъ не подразбира Любовта, той е безсмисленъ; ако свѣтлината не подразбира знанието, Мждростъта, тя е безсмислена; ако свободата не подразбира Истината, тя е безсмислена. Съвременнитѣ хора искатъ да живѣятъ добре. Какъ могатъ да живѣятъ добре безъ любовта? Тѣ искатъ да иматъ свѣтлина, знание. Какъ могатъ да иматъ свѣтлина, знание безъ мждростъта? Тѣ искатъ да бждатъ свободни. Какъ могатъ да бждатъ свободни безъ истината? Въ това седи смисълътъ на живота, въ това седи великиятъ стремежъ на човѣшката душа. Ние можемъ да бждемъ свободни само тогава, когато даваме свобода и на другитѣ. Ние можемъ да бждемъ обичани само тогава, когато обичаме всички хора, всички живи същества. Който не люби всички, той не може да бжде обичанъ, не може

да има любовъ въ себе си. Казватъ: Може ли да се обича лошиятъ човѣкъ? И лошиятъ човѣкъ може да се обича. — Какъ? Ще се обича доброто въ него, а не лошото, не неджзитѣ му. Въ това отношение, всѣки човѣкъ, и най-лошиятъ, и най-престѣпниятъ, иматъ нѣщо добро, красиво въ себе си, което заслужава да се обича. Лошото не представя човѣка, нито пъкъ има нѣщо общо съ самия животъ. Де е човѣкътъ тогава? Ще отговоря съ следния примѣръ. Вие претегляте три хиляди килограма розовъ цвѣтъ и го туряте настрана; виждате, че той представя единъ голѣмъ купъ. Дали сте по-близо, или по-далечъ отъ този купъ, вие усѣщате неговата приятна миризма. Питамъ: цѣлиятъ купъ ли мирише? Не, само една малка частъ отъ това количество роза е причина за миризмата. За да се извади онова вещество, което е причина за приятната миризма на розата, всички тия цвѣтове трѣбва да се варятъ съ вода, докато се извлѣче едва единъ килограмъ розово масло. Значи, тукъ е важенъ нектарътъ, който се е съдържалъ въ цвѣта. Всичко, което остава следъ отдѣлянето на маслото, се изхвърля навънъ, като непотрѣбно. Такова нѣщо представя човѣкътъ. Всички негови слабости, неджзи, пороци не сж нищо друго, освенъ непотрѣбното отъ розата, което остава следъ отдѣляне маслото отъ нея.

Казвамъ: многото, което човѣкъ има въ себе си и мисли, че може да разчита на него, е излишно. То се равнява на три хиляди килограма розовъ цвѣтъ. Достатъчно е той да подложи това голѣмо количество розовъ цвѣтъ на нагрѣване съ вода, за да види, колко ще изкара отъ него. Колко и какво ще извади отъ тия три хиляди килограма? Само единъ килограмъ, но чистъ нектаръ, финна материя. Значи, единиятъ килограмъ само е важенъ въ човѣка. Този единъ килограмъ представя сжщинския човѣкъ. Всичко останало ще се изхвърли навънъ, като непотрѣбно. На всѣки човѣкъ е дадена задача, да се освободи отъ излишния багажъ. Това се отнася и до богатството, и до знанието. Мнозина мислятъ, че много знаятъ, но тѣ трѣбва да поставятъ знанието си на нагрѣване съ вода, да го преварятъ и да видятъ, колко есенция, т. е. колко чисто знание ще изкаратъ отъ него. Ако запитате нѣкой съвремененъ човѣкъ, който мисли, че много знае, какво може да ви каже за произхода на живота, той ще свие рамене. Ако го запитате, отде е дошълъ, ще ви каже, че е дошълъ отъ нѣкоя планета. Отъ коя планета, именно, е дошълъ? — Отъ нѣкоя

планета на слънчевата система. — И това още не се знае, дали е така. Другъ пъкъ ще отговори неопредѣлено: Животътъ е дошълъ отнѣкжде, той е произлѣзълъ отъ Бога. Това показва, че много хора разглеждатъ този въпросъ отъ материалната му страна. Тѣ търсятъ живота извънъ тѣхъ. Тѣ търсятъ живота въ въздуха, въ водата, въ храната. Когато въздухътъ влѣзе въ дробоветъ и въ мозъка, той имъ дава нѣщо, но същевременно ги разваля; когато водата влѣзе въ стомаха, тя дава нѣщо, но същевременно го разваля; когато храната влѣзе въ стомаха, тя дава нѣщо, но и взима нѣщо, вследствие на което го разваля. Питамъ: може ли да се нарече мисълъ онази, която разваля мозъка? Може ли да се нарече вода онази, която разваля стомаха? Може ли да се нарече храна онази, която разваля стомаха? Тѣй щото, който мисли, че такъвъ въздухъ, такава вода и храна могатъ да внесатъ нѣкакво подобрене въ живота на човѣка, той има криви разбирания. Докато хората иматъ криви разбирания за живота, тѣ ще живѣятъ по стария начинъ: ще се раждатъ и ще умиратъ; пакъ ще се раждатъ и ще умиратъ, но нищо ново нѣма да придобиятъ. Това не е животъ.

Съвременнитѣ хора не вѣрватъ въ другъ животъ, освенъ въ този на земята, и казватъ: Човѣкъ се ражда, живѣе и умира. Защо трѣбва да се роди и да умре, гѣ не знаятъ. Животътъ изразява волята Божия. Богъ иска човѣкъ да живѣе, да учи, а той казва: Защо съмъ се родилъ, не зная; азъ искамъ да умра! Следователно, раждането показва добрата воля Божия, и затова ние искаме да живѣемъ. Смъртта показва нашата зла воля, нежеланието ни да изпълнимъ волята Божия. Когато човѣкъ умира, причината затова е той самъ. Въ този смисълъ, смъртта не е нищо друго, освенъ отказване на човѣка да върши волята Божия, съ което изгубва добритѣ условия за животъ. Споредъ мене, самиятъ актъ на смъртта още не е смъртъ; обаче, когато човѣкъ изгуби добритѣ условия на живота, да мисли и да работи, той умира. Такъвъ човѣкъ изгубва смисъла на живота и се поставя въ ограничителни условия. Смъртъ, която освобождава човѣка отъ ограничителнитѣ условия и му дава възможность другаде да работи, не е смъртъ. Това е посещение отъ ангела на свободата, който иде да прерѣже връзкитѣ, веригитѣ на смъртта, да постави човѣка въ условия, при които душата му може да се прояви.

„И показа имъ ржцетѣ си“. Съ това Христосъ искаше

да покаже на учениците си корекцията, която е направилъ въ линията на сждбата. Тази линия показва, че всички хора трѣбва да живѣятъ въ общение помежду си. При този общъ животъ, всѣки човѣкъ трѣбва да бжде толкова уменъ, да не изгуби благоприятнитѣ условия на живота, да прави добро и въ физическия, и въ сърдечния, и въ умствения свѣтъ. Всѣки културенъ човѣкъ може да направи поне най-малкото добро. Нѣкой казва: Азъ нѣмамъ пари. — Ти не си длъженъ да помагашъ непременно съ пари. Достатъчно е да изпратишъ своята добра мисль и своето добро чувство къмъ онзи, който се нуждае. Добрата мисль и доброто желание сж малкъ притокъ вода къмъ общото течение. Колкото повече се усилва водата, толкова повече и положението на нуждаещия се подобрява. Грамадното количество вода, което пада на земята, е образувано отъ милиони и милиарди водни капчици, които сж дали съгласието си за общъ животъ. Ако не бѣха се съгласили да се съединятъ въ едно, тѣ щѣха да се индивидуализиратъ, вследствие на което нѣмаше да има тѣзи грамадни количества вода, събрани на едно мѣсто, каквито днесъ срещаме навсѣкжде въ природата. Какво може една капка вода сама да направи? Въ центъра на всѣка капка се крие известна сила, която опредѣля нейния пжтъ, както и мѣстото, дето ще падне. Опредѣлено е, де ще падне всѣка капка: дали на нѣкое растение, дали на земята, дали на нѣкое животно или върху нѣкой човѣкъ. Кой разуменъ човѣкъ може да повѣрва, че воднитѣ капки се направляватъ отъ съзнателни сили? Който чуе това, ще каже: Празна работа е тази! Питамъ: ако взема лжка на цигулката си и го прекарамъ надъ струнитѣ, това движение разумно ли е? Разумно е, разбира се. Когато виждаме две, успоредно поставени, релси и надъ тѣхъ се движатъ вагони, можемъ да извадимъ заключение, че въ всѣка успоредностъ има разумностъ. Въ този смисль, всѣко благо, което търсимъ, е разумно.

Следователно, щомъ човѣкъ счита, че отличителното му качество отъ другитѣ животни е мисльта, той трѣбва да мисли право. Щомъ реши да мисли право, това решение се отразява и върху неговия духъ, и върху неговата душа. Като реши да върши волята Божия, той влиза въ връзка съ умоветѣ на всички хора, които сжщо така вършатъ волята Божия. Тогава той казва: Азъ имамъ идея. Какво представя идеята? Идеята не е нищо друго, освенъ пробуждане на колективното съзнание въ човѣка, или съ-

здаване на вътрешна връзка между съзнанията на всички хора. Когато някой дава, отъ него става изтичане. Въ онзи, който получава, става процесъ на втичане. Ако човѣкъ не позволява да става никакво изтичане отъ него, по никой начинъ не може да става втичане въ него.

„Показа имъ ржцетъ си.“ За пръвъ пѣтъ ученицитѣ Христови пипнаха ржката Му, посредствомъ което Той направи контактъ съ тѣхъ, като ги благослови и рече: „Отсега нататѣкъ, благословенъ ще бжде оня, върху когото простра ржцетъ си.“ Благословението седи въ прощение на грѣховетѣ. На мнозина това може да се вижда чудно, но фактъ е. Какво става съ бедния човѣкъ, който Рокфелеръ е приелъ при себе си? Положението на този беденъ се подобрява. Ако Рокфелеръ не приеме някой беденъ въ дома си, положението му не само, че не се подобрява, но още повече се влошава. Отъ какво зависи единъ беденъ да бжде приетъ отъ Рокфелера, а другъ да не бжде приетъ? Отъ гаранцията, която носи съ себе си. Каква е гаранцията, която може да кредитира човѣка? Това е неговата ржка. Ако дойде някой при мене да иска пари, азъ нѣма да търся отъ него нѣкаква препорѣка, но ще му кажа: Дай да видя ржката ти. Ако видя върху него повечко торъ, ще му кажа: Ти не само, че не се нуждаешъ отъ пари, но имашъ достатъчно имоти — ниви, лозя, кжщи; следователно, ти не страдашъ отъ нѣмане, но отъ голѣмо изобилие; отъ голѣмо лакомство ти си заровилъ всичкитѣ си богатства дълбоко въ земята и не знаешъ, какъ да ги използвашъ. Едно ти остава: разрови тора, съ който си загрупанъ, изхвърли частъ отъ него навънъ, и като ти олекне малко, започни да вадишъ отъ съкровищата си и да ги използвашъ.

Единъ день германскиятъ императоръ посетилъ една отъ евангелскитѣ църкви, въ която служилъ единъ проповѣдникъ, забележителенъ по своето краснорѣчие. Като изслушалъ проповѣдѣта му, императорътъ останалъ много доволенъ отъ краснорѣчието и вдълбочаването на проповѣдника, затова, на излизане отъ църквата, той казалъ на своя пръвъ министъръ, който го придружавалъ: Този проповѣдникъ говори много хубаво, но по всичко се вижда, че е беденъ човѣкъ. Трѣбва да се възнагради по-добре, да може спокойно да работи. Веднага материалното положение на проповѣдника се подобрило, но не се минали нѣколко месеца даже, и краснорѣчието му почнало да се

намалява. Две години следъ това императорътъ посетилъ сжщия проповѣдникъ, да чуе още веднѣжъ неговата проповѣдь. Голѣма била изненадата му, когато чулъ проповѣдникътъ да говори. Отъ първото му краснорѣчие не останало почти нищо. На излизане отъ църквата, той пакъ сподѣлилъ впечатлението си съ своя министъръ: Днесъ не ми хареса проповѣдъта. Той вече не проповѣдва тъй хубаво. Министърътъ отговорилъ: „Когато пѣтелътъ затлъстѣе, той престава да пѣе“.

Въ съвременния християнски свѣтъ навсѣкжде се носи следния зовъ: Ние се нуждаемъ отъ хлѣбъ, пари, кжщи! Като свърши нѣкакво училище, човѣкъ веднага започва да мисли за прехраната си и казва: Какъ ще преживѣя? Казвамъ: нѣма идейни хора въ свѣта! Всички казватъ: Скжпъ е животътъ; днесъ мжчно се живѣе! Не, това е криво разбиране. Питамъ: Идвалъ ли е при васъ Христосъ да ви покаже ржцетъ и ребрата си? Той казва: „Както ме Отецъ проводи въ свѣта, така и азъ ви провождамъ, да носите Неговото благословение“. И наистина, ние не сме изпратени на земята да корегираме свѣта, но да внесемъ новото, да видимъ, дали всички дървета сж полѣти. Когато господарътъ изпраща единъ отъ своитѣ слуги на нивата, какъ ще познае, дали слугата е добъръ, или не? Ако този слуга облѣче най-новитѣ си дрехи, тури на главата си новата си шапка, вземе бастонъ въ ржка и напълни чантата си съ нѣколко научни книги, да чете, безъ да обърне погледа си къмъ неполѣтитѣ дръвчета, неокопанитѣ картофи и неподреденото лозе, може ли да мине за добъръ слуга? Господарътъ ще бжде ли доволенъ отъ него? Обаче, ако слугата облѣче старитѣ си дрехи и отиде на лозето да копае, да полѣе всички плодни дръвчета и зеленчуци, и следъ това отвори книгата да чете, той минава за добъръ слуга. Господарътъ винаги остава доволенъ отъ такъвъ слуга. Казвате: Ние сме чули тия нѣща, знаемъ всичко това. — Като знаете тия нѣща, приложили ли сте ги? Като сте яли отъ най-хубавитѣ круши, разбрали ли сте тѣхния езикъ? Всѣка круша, всѣка ябълка или всѣки плодъ, изобщо, съдържа въ себе си една Божествена идея. Като изядете единъ отъ тия плодове, вие трѣбва да възприемете тази идея. На колцина отъ васъ се е запалило сърцето следъ прочитачето на нѣкоя хубава книга, като Библията? Хиляди хора четатъ и препрочитатъ Библията, но на колко отъ тѣхъ сърцата сж се запалили отъ Божествения огънь?

Въ Библията има много човѣшки работи, но има и много Божествени. На много хора сърцата сж запалени, но горятъ съ димъ. Почти на всички хора сърцата сж запалени, но навсѣкжде въ свѣта виждаме само димъ и пушекъ.

Казвате: Ние горимъ. Да, вие горите, но въ васъ става още непълно горение, придружено съ отдѣляне на много димъ. Горението, което става въ васъ, не е още онова пълно горение, безъ никакъвъ димъ и пепель, съ бѣла, ослѣпителна свѣлина. Човѣшката мисль е запаленъ огънь. Ако отъ мисльта на човѣка постоянно се отдѣля димъ и пепель, тази мисль не може да бжде права. Ако отъ сърцето на човѣка, въ което любовта е влѣзла, излиза само димъ и пушекъ, това още не е истинската любовъ. Лесно е да живѣе човѣкъ съ нѣкой ангелъ на любовта, защото ангелътъ е силенъ; въсжщностъ, ангелътъ ще живѣе съ човѣка, а не човѣкъ съ ангела. Лесно е да се живѣе съ Бога, но мжчно е да живѣе човѣкъ съ човѣка. Обаче, само разумниятъ човѣкъ може да живѣе съ Бога. Ще кажете, че правите усилия въ това направление. Не е въпросътъ да правите усилия, но всѣки трѣбва да постави въ ума си мисльта: Азъ трѣбва да живѣя, както ангелътъ живѣе! Че нѣкои хора не живѣятъ така, това не е важно за мене; щомъ искамъ да имамъ Божието благоволение и съдействие, азъ трѣбва да живѣя като ангелъ, да разбирамъ Божиата воля, направо да възприемамъ Неговата мисль и да я предавамъ на свѣта, преди още да е дошълъ слугата да ми каже, какво Богъ иска отъ мене да направя. Само такъвъ човѣкъ може да се нарече разуменъ.

Сега, като ме слушате да говоря така, вие казвате: Голѣма привилегия е да дойде Христосъ на земята, да живѣе между насъ! Питамъ: нима досега Христосъ не е дохождалъ и не си е показвалъ ржцетъ на хората? Съвременното човѣчество се намира въ последната фаза на животъ, презъ която сж минали Христовитѣ ученици, когато Христосъ ги извелъ на планината и се е възнесълъ предъ тѣхъ. Казано е въ Писанието, че нѣкои отъ тогавашнитѣ вѣрващи се усъмнили. Хората и тогава се съмнявали, и днесъ още се съмняватъ — човѣшкото съмнение нѣма край. Вие можете да се усъмните даже при най-малката погрѣшка на вашия приятель. Запримѣрь, ако приятелътъ ви влѣзе въ вашия домъ и премѣсти паритѣ ви отъ едно мѣсто на друго, вие веднага ще се усъмните въ него и ще кажете: Той е премѣстилъ паритѣ ми съ нѣкакво намѣрение. Ако при-

ятелътъ ви влѣзе въ вашия домъ и се усмихне весело на вашата млада и красива жена, вие пакъ ще се усъмните и ще бждете готови да направите въпросъ, какъ е посмѣлъ той да се прояви така? Животътъ на съвременнитѣ хора е крайно изопаченъ. Де остана светостта на душата? Нѣма защо да се съмнявате. Днесъ и децата познаватъ измамата; и тѣ знаятъ, дали ги обича нѣкой, или не. Законътъ на Любовта изисква съвършено чисти отношения между хората. Идеаленъ мъжъ е онзи, който никога не се съмнява въ онази душа, която го люби. Защо? Защото неговото повдигане зависи отъ нея. Сжщото се отнася и до жената. При това, нито жената трѣбва да казва на мъжа си, че го обича, нито мъжътъ трѣбва да казва на жена си. Ако изказватъ любовта си, тѣхниятъ животъ на земята ще се съкрати. Ако мъжътъ и жената искатъ да живѣятъ по-дълго време на земята, тѣ никога нищо не трѣбва да говорятъ за своята любовъ. Какво правятъ съвременнитѣ хора? Като се влюбятъ единъ въ другъ, тѣ постоянно говорятъ за своята любовъ. Единиятъ казва: Азъ те обичамъ много, безъ тебе не мога да живѣя. Готовъ съмъ да пожертвувамъ живота си заради тебе. По тази причина, именно, хората преждевременно заминаватъ за онзи свѣтъ. Любовта никога не трѣбва да се изказва. Тя не трѣбва да слиза до калта на живота, но да остане за винаги на небето, като небесна царица. Нашиятъ животъ пъкъ трѣбва да бжде изразъ на любовта. Казвате на нѣкого, че го обичате, но не се минаватъ три — четири деня, и вашата любовъ изчезва. Истинската любовъ е изразъ на Божествения животъ. Когато дойде на земята, Христосъ не каза на ученицитѣ си, че ги обича. Само веднѣжъ имъ каза, че ги обича, следъ което дойде кръстътъ, краятъ на Неговия животъ. Той имъ каза: „Азъ ви възлюбихъ, и заради тази любовъ отивамъ при Отца си“. И после, когато се яви втори пѣтъ при ученицитѣ си, Христосъ имъ каза: „Миръ вамъ!“

Съвременнитѣ хора говорятъ за любовта, но не я прилагатъ. Тѣ говорятъ за живота, но не живѣятъ, както трѣбва. Едно отъ качества на истинския животъ е постоянного изтичане и втичане въ него. Който иска правилно да разреши своя животъ, той трѣбва да отиде при нѣкой изворъ, или при нѣкая чешма, и отъ тѣхъ да научи разгадката на живота. Камънитѣ отъ които е съградена една чешма, за винаги оставатъ едни и сѣщи, но водата, която изтича отъ чешмата, всѣки моментъ бива различна. Красо-

тата и цената на даденъ изворъ зависи отъ водата, която постоянно изтича отъ него. Въ този смисълъ, и човѣкъ трѣбва да бжде изворъ, който постоянно да тече, да извира. Това е необходимо за нашето съзнание. Ако човѣкъ заприлича на чешма, на която постоянно турятъ ключъ, да не тече, или на малко езеро, което често пресъхва, неговиятъ животъ е изпѣлъ вече своята пѣсенъ. Често софийската вода е мжтна. Защо? Понеже тази вода минава дълъгъ пътъ, и докато стигне до насъ, тя се размжтва. Значи, ключъ на чешмитъ не трѣбва да се поставя, и пътътъ, презъ който водата минава, не трѣбва да бжде нечистъ. Мжтната, нечистата вода опредѣля човѣшкия моралъ. Старитъ българи не поставяли на чешмитъ никакви кранове, вследствие на което водата постоянно е текла, и всѣкога е била свежа. Това изисква естествениятъ животъ. Подъ думата „естественъ животъ“ разбираме животъ, който постоянно тече. Сега, дето погледнете въ живота, навсѣкжде кранове: въ науката кранове, въ религията кранове. Вследствие на това, всички казватъ: Трѣбва да отидемъ на небето, тамъ да завършимъ своята работа! Това сж особени разбирания. Много ангели имаше на небето, но тѣ не можаха да свършатъ работата си тамъ, и трѣбваше отново да слѣзатъ на земята, да завършатъ своята работа.

„И показа имъ ржцетъ си“. Съ това Христосъ искаше да обърне внимание на ученицитъ си върху великата наука на ржката. Ето защо, всѣки съвремененъ човѣкъ трѣбва да разглежда ржката си, да изучава главно линията на сждбата. По тази линия той ще прочете не само миналия си животъ, но и бждещия. Когато човѣкъ се научи да чете по тази линия, колкото пъти и да дохожда на земята, той ще може да предскаже своето материално, сърдечно, умствено и обществено положение, до което най-много ще достигне. Той ще знае, дали ще бжде ученъ или простъ, богатъ или беденъ. Ако бжде ученъ, ще знае, дали ще се прояви като философъ, писателъ, поетъ, музикантъ или художникъ. Всичко това е написано на линията на сждбата, но малко хиромантици могатъ да четатъ написаного по нея. Сегашнитъ хиромантици, които, споредъ мене, минаватъ за ученици на хиромантията, взиматъ въ съображение главно линиитъ на ума, на сърцето, на живота и други нѣколко знака, и отъ тѣхъ правятъ своитъ заключения. Обаче, учителятъ на хиромантията, като погледне само линията на сждбата, веднага чете. Той чете по жглитъ на отклоне-

нието, които вижда на тази линия, по редъ малки и голѣми знаци върху нея, и така прави своитѣ заключения. Въ тази линия той вижда цѣла геометрия. Ако линията на сждбата на нѣкой човѣкъ съвпада съ центъра на общото козмическо течение, този човѣкъ е въ общение съ Бога, той е щастливъ и добъръ. Значи, има случаи, когато линията на сждбата на нѣкои хора съвпада напълно съ общитѣ течения на козмоса. Въ такива хора линията на ума и на сърцето сж балансирани. Строежътъ на тѣхнитѣ пръсти, счи, вежди е отличенъ. Въ тия хора всичко е добре поставено. Когато Мойсей е казалъ „да възлюбишъ Господа Бога Твоего съ всичкото си сърце, умъ, душа и сила“, той подразбиралъ да намѣришъ този, именно, центъръ — центъра на общото козмическо течение. Мнозина мислятъ, че като кажатъ „да възлюбишъ Господа Бога Твоего съ всичкото си сърце“, че сж Го възлюбили. Не е лесно да възлюбишъ Господа. Ти трѣбва да Го възлюбишъ съ всичкото си сърце, умъ, душа и сила. За да се постигне това, отъ човѣка се изисква вътрешно знание, да може той да направи опитъ, който да даде добри резултати. Въ какво седи този опитъ? Въ издържането. Ако при най-голѣмитѣ изпитания, които сполетяватъ човѣка, той издържа, безъ да накърни съ нѣщо своята любовъ къмъ Бога, това показва, че неговиятъ опитъ е сполучливъ. Любовта на човѣка къмъ Бога се познава при най-голѣмитѣ изпитания, страдания или нещастия, които го сполетяватъ. Запримѣръ, нѣкой човѣкъ става пръвъ министъръ, но наскоро следъ това започватъ да го гонятъ, да го преследватъ турятъ го въ затворъ за нѣкакво престѣпление, лишаватъ го отъ богатства, отъ слава, отъ почести и т. н. Ако при това положение той може да издържи, и отъ позорния стълбъ, на който сж го поставили, повдигне очитѣ си къмъ Господа съ думитѣ: Господи, благослови тия хора! Благодаря Ти за привилегията, съ която си ме удостоилъ! — това значи любовъ къмъ Бога. Когато поставиха Христа на кръста, Той каза „Господи, въ Твоитѣ рѣце предавамъ духа си. Прости на тия хора, защото сж въ невежество. Благодаря Ти за привилегията, съ която Си ме удостоилъ!“ Въ този моментъ Христосъ написа на ржката си линията на сждбата. Тя съществуваше до това време, но тогава Той я корегира. Съ това Христосъ показа на човѣчеството пътя къмъ спасението. Мнозина проповѣдватъ. „Повѣрвай въ Господа Исуса Христа, и ще бждешъ спасенъ“! Това сж буквално цитирани

думи, въ които нѣма още животъ. Когато Христосъ показа сатурновата линия на своитѣ ученици, ржцетѣ Му бѣха заковани, а ребрата прободени. Отъ коя страна прободоха Христа: отъ лѣвата, или отъ дѣсната? Едни подържатъ, че Христосъ билъ прободенъ въ лѣвата страна, а други — въ дѣсната. Римлянитѣ знаеха добре, какво трѣбва да се направи, за да настѣпи смъртта по-рано. Затова тѣ прободоха Христа въ сърцето.

„И показа имъ ржката си“, т. е. Христосъ показа на ученицитѣ си линията на сждбата. Въ тази линия се крие вътрешния животъ на човѣка. Вѣрата на човѣка е въ ржката на Христа. Материалистътъ, който не вѣрва въ Бога, нито въ своя ближенъ, непременно трѣбва да хване ржката на човѣка, за да повѣрва. Онзи, у когото сърцето е добре развито, достатъчно е само да види, че нѣкой човѣкъ вдига ржката си, за да му повѣрва. Ако пѣкъ и сърцето, и умътъ въ човѣка сж добре развити, достатъчно е да види само леко мръдване на окото на нѣкой човѣкъ, за да го разбере и да му повѣрва. Жива вѣра се изисква отъ хората! Думитѣ, които излизатъ отъ устата на човѣка, сж като воднитѣ капки. Всѣка дума на живото слово, която е свързана съ центъра на живота, крие въ себе си нѣкое разумно сжщество. Следователно, разумнитѣ сжщества влизатъ въ думитѣ и ги обработватъ. Оттукъ се вижда, че ние живѣемъ въ свѣтъ, който на всѣка крачка е живъ. Отъ две хиляди години насамъ се проповѣдва, че Христосъ дошълъ на земята да спаси хората, за което пожертвувалъ живота си. Обаче, отъ сегашнитѣ последователи на Христа не се иска такова пожертвуване. Отъ тѣхъ се изисква съзнателна, вътрешна работа върху ума и сърцето, да ги доведе до пълно съгласие съ душата и духа. Тѣ трѣбва да разбератъ, че това сж свѣтове, които изискватъ проучване. Не е достатъчно човѣкъ да си служи съ думи само, да цитира мисли и стихове, но той трѣбва да знае, че всѣки стихъ е живъ; той е семенце, което трѣбва да се посади въ почва, благоприятна за неговото развитие, и да даде плодъ. Ако всѣко семенце се остави въ хамбаря и не се посади въ почвата, да даде плодъ, то остава ценностъ безъ съдържание.

Казвамъ: всѣки трѣбва да прави опити въ това направление, да укрепи вѣрата си. Христосъ се яви на нѣкои отъ ученицитѣ си, безъ да Го очакватъ. И безъ да Го видятъ, тѣ повѣрваха въ Неговото възкресение. Обаче, единъ отъ

тѣхъ, нареченъ Тома, не повѣрва и каза: „Докато самъ не видя Христа и не пипна раната Му, нѣма да повѣрвамъ въ Неговото възкресение“. И затова Христосъ каза: „Блажени, които повѣрваха безъ да ме видятъ“. Това значи: блажени сж онѣзи, които не ме заставиха насила да дойда. За невѣрващитѣ Христосъ бѣше заставенъ да се яви насила, а не по закона на любовта. Като видѣ Христа, Тома пакъ не повѣрва, но Христосъ му каза: „Бръкни съ ржка въ реброто ми, за да повѣрвашъ“. Невѣрието на Тома се дължи на обстоятелството, че той бѣше затрупанъ отгоре съ много торъ, и Христосъ трѣбваше да изхвърли голѣма частъ отъ този торъ, за да могатъ свѣтлината и топлината да му подѣйствуватъ. Когато се освободи отъ излишния товаръ, той каза: „Господи, благодаря Ти, че ми помогна да видя свѣтлината, да излѣза на бѣлия свѣтъ“.

Питамъ: ако Христосъ дойде днесъ, какъ ще постѣпи съ васъ? Когато дойде на земята, между хората, Христосъ ще вземе отъ онѣзи, които иматъ излишъкъ, и ще даде на други, които сж въ лишение. Когато Христосъ взима отъ едни, за да даде на други, това е благословение за всички. Има случаи, когато учителятъ отъ едного взима, на друго дава, но съ това той изпитва и двамата. За всички е необходимо вътрешно знание, чрезъ което да познаватъ сърцата. Всички хора трѣбва да знаятъ миналото си, да знаятъ, де сж живѣли нѣкога, и съ какви линии на ржката сж дошли на земята. На съвременнитѣ хора се проповѣдва, че трѣбва да изпълнятъ своитѣ задължения къмъ семейството си, къмъ обществото, къмъ отечеството и най-после къмъ цѣлото човѣчество. Не, най-великиятъ идеалъ, най-великото задължение на човѣка е да служи на Бога. Който служи на Бога, той може да служи и на цѣлото човѣчество. Да служишъ на Бога, това значи да служишъ на закона на любовта. Служенето на Бога изключва всѣкакво подаяние. Който очаква на подаяние, той е извънъ закона на любовта. Голѣма е скръбта на любещия, на разумния човѣкъ, когато дойде при него нѣкой да проси. Защо? Защото и безъ да искатъ отъ него, той дава изобилно на всички. Той е изворъ, който блика непрестанно и подканя всички да пиятъ, колкото могатъ. Смѣшно е да дойде нѣкой съ своята чашка при този изворъ и да каже: Моля, дайте ми чаша вода! На кои хора се носи вода? На болнитѣ. Когато здравиятъ дойде до извора, той самъ, съ своята чаша, т. е. съ ржката си, която Богъ му е далъ, ще черпи вода отъ извора, колкото иска.

Ако е у дома си, той може да си послужи съ чаша, или съ стомна, но щомъ е при извора, никакви чаши, никакви стомни не му трѣбватъ. При какъвто изворъ и да се намиращъ, измий първо ржката си добре, и пий отъ нея. Ржката е носителка на енергия.

Направете единъ опитъ, да пиете съ ржката си направо, да видите, какви резултати ще имате. Измийте добре ржцетѣ си и пийте единъ пжтъ съ лѣвата ржка и единъ пжтъ съ дѣсната. Следъ това направете обратното: първо пийте съ дѣсната ржка, а после — съ лѣвата. На нѣкои отъ васъ ще се види маловажно да правятъ такъвъ опитъ. Питамъ: не е ли маловажно, като отивате за пръвъ пжтъ въ училище, учителятъ ви цѣла година да ви занимава съ кукички, съ чъртички? Ще кажете, че тия нѣща не сж маловажни, защото сж елементи на буквитѣ. Както кукичкитѣ и чъртичкитѣ сж важни, така сж важни и малкитѣ упражнения, които се даватъ въ живота на окултния ученикъ.

Сега иде нова епоха, която носи велика наука за човѣчеството. Тази наука не търпи никакво невежество, затова трѣбва да започнете отъ малки, микроскопически опити и постепенно да вървите къмъ голѣмитѣ, къмъ великитѣ опити. Този методъ се спазва и въ науката, и въ лѣкуването: отъ малкитѣ къмъ голѣмитѣ резултати. Ако не върви по този пжтъ, човѣкъ изпада въ съмнения, въ колебания. Ако върви по този пжтъ, той казва: Това е опитано, провѣрено. Донсятъ ми една пита и казватъ: Прѣсна е тази пита! — Да, питата е прѣсна, но брашното е старо. Много пжти съмъ провѣрявалъ това брашно, разлагане става въ него. Тѣй щото, питата, която излиза отъ вашитѣ ржце, е прѣсна, но брашното не е прѣсно. Който иска да поднесе нѣщо хубаво, чисто, той самъ трѣбва да отиде на воденицата, тамъ да смели малко жито, и съ това брашно да направи пита. Тогава той ще има право да каже: Ето една прѣсна пита, направена отъ чисто брашно! Тогава и азъ мога да кажа: Ето единъ ученикъ, който разбира закона! Какво правятъ сегашнитѣ хора? Взиматъ брашно отъ нѣкой дюкянъ, замѣсватъ го, направятъ хлѣбъ, или пита отъ него, опекатъ го, и следъ това носятъ последствията отъ този привидно прѣсенъ хлѣбъ.

„И показва имъ ржцетѣ си“. Този стихъ трѣбва да остане въ умоветѣ ви, понеже се намирате въ преходна стадия на развитие. Това положение създава редъ смущения въ сърцата и въ умоветѣ ви. Тия противорѣчия, обаче, сж

необходимими. Тѣ ще ви помогнатъ да намѣрите Христа. Де ще намѣрите Христа? Вие ще намѣрите Христа на всѣки кръстопѣтъ, при всички противорѣчия. И ако на вашиятъ рѣзецъ е написана линията на сѣдбата, т. е. ако вие сте ученици на Христа, Той ще каже: „Миръ вамъ!“ — и ще ви покаже рѣцетѣ си. Тази е най-красивата опитностъ, която човѣкъ може да има на физическия свѣтъ — да види, че приятелътъ му, който е заминалъ, е живъ.

Нѣма по-великъ, по-свѣтълъ моментъ за човѣка отъ този, да срещне Господа! Колцина отъ васъ иматъ смѣлостта да Го срещнатъ? Когато младитѣ момии момци трѣбва да срещнатъ онзи, когото обичатъ, тѣ изпитватъ страхъ. Защо? Две тълкувания има затова: едното тълкувание е, че тѣ, отъ свещенъ трепетъ къмъ своя възлюбенъ, се боятъ да го срещнатъ, да не сбъркатъ нѣщо, да не се откриятъ тѣхнитѣ недостатѣци. Второто тълкувание: страхътъ се дължи на това, че се боятъ, да не би, като срещнатъ своя възлюбенъ, който е свѣтлина, да откриятъ безлюбието си, което се крие въ тѣхъ. На сѣщото основание, и хората се страхуватъ да срещнатъ Бога. Понеже Богъ е свѣтлина, тѣ се боятъ Той да не ги види такива, каквито сѣ въ действителностъ. Ако сърцата на хората бѣха чисти и възвишени, тѣ нѣмаше да се страхуватъ да срещнатъ Бога. Азъ бихъ желалъ да срещнете Христа и да изпитате не страхъ въ душата си, но свещенъ трепетъ! Бихъ желалъ да се проникнете отъ желанието да се занимавате главно съ сатурновата линия, добре да я проучите. Като ставате сутринъ, спирайте погледа си върху тази линия. Който има тази линия, нека работи върху нея, да я корегира; който нѣма, да работи за създаването ѝ. Всѣки може да създаде въ себе си линията на сѣдбата, или линията на щастието. Какъ може да се създаде тази линия? Ако си богатъ човѣкъ, започни да раздавашъ отъ богатството си. Ако си лошъ господарь, всѣки день прави опити да се отнасяшъ добре съ слугата си, да му давашъ повече свобода. Правишъ ли това, ще забележишъ, че тази линия постепенно почва да се явява.

И тъй, знанието, което имаме, трѣбва да се заключава въ това, да приложимъ волята Божия къмъ окръжаващитѣ, понеже тѣ сѣ условия, въ които Богъ се проявява. Всѣко растение, всѣко животно, всѣки човѣкъ представятъ условия, къмъ които ние можемъ да изявимъ Бога. Всѣки, който ни обича, той е носителъ на Божията Любовь. Който ни учи пѣкъ, той е носителъ на Божията Мѣдростъ. Следователно,

свѣтлината, която възприемаме, е Божественото, а тъмнината — човѣшкото. Въ това отношение, който иска да учи, да бѣде ученикъ на новото, той трѣбва да се занимава съ науката на сърцето. Той трѣбва да има такава любовъ въ себе си, която да не се колебае отъ никакви спънки и противорѣчия въ живота. Умътъ на ученика трѣбва да бѣде толкова мощенъ, че никаква сила въ свѣта да не е въ състояние да замъгли неговата свѣтлина. Топлината на сърцето му трѣбва да бѣде по-силна отъ всѣкаква друга външна топлина. Ако поставите нѣкой металъ на действието на тази топлина, тя не ще може да го стопи изведнѣжъ, но въ продължение на една година той ще претърпи коренна промѣна, ще се трансформира. Запримѣрь, топлината на човѣшкото сърце е толкова голѣма, че тя е въ сила да трансформира желѣзото въ неговата кръвъ. Съ топлината на своето сърце, добриятъ човѣкъ е въ сила да трансформира не само желѣзото, но да превърне всички неблагородни метали, които се намиратъ въ кръвта му, въ благородни. Да превърне неблагородните метали въ своята кръвъ въ благородни, това е една отъ задачите на всѣки човѣкъ, специално на ученика. Освенъ това, вие трѣбва да се учите, на всѣко нѣщо да давате такава цена, каквато природата е опредѣлила. Само по този начинъ човѣкъ може да запази силите на организма си, които природата му е дала. Споредъ тази наука, човѣкъ може да запази и своя животъ. Хората се раждатъ, живѣятъ, остаряватъ, безъ да знаятъ, накѣде отиватъ. Тѣ казватъ, че отиватъ при Христа, но не знаятъ, какъ ще ги посрещне Христосъ. Когато нѣкои вѣрващи срещнатъ Христа, тѣ могатъ да се намѣрятъ въ сжщото положение, въ каквото изпаднала една млада булка туркиня. Единъ младъ турчинъ решилъ да се ожени и, споредъ тѣхния обичай, неговите роднини трѣбвало да му намѣрятъ мома за женене. Той се надѣвалъ, че тѣ ще му избератъ красива мома. Въ деня на сватбата, лицето на момата било покрито съ було тъй че и той не я видѣлъ. Вечерта, като я въвелъ въ стаята си, едва тогава тя свалила булото си. Като я видѣлъ, той се изплашилъ отъ нейната грозота. Споредъ турския обичай, тя не трѣбвало да се явява безъ було предъ хората, затова запитала мъжа си: На кого мога да се показвамъ? Той отговорилъ: Показвай се на когото искашъ, но само на мене не се показвай!

Казвамъ: задъ красотата седи истината. Красивиятъ носи въ себе си образа на истината. Следователно, ако

истината е въ васъ, и вие ще бждете красиви. Ако Богъ ви каже да се показвате на всички, това означава: ако истината е въ васъ, вие можете да се показвате на всички, т. е. на цѣлото. Който иска да знае, какво нѣщо е красотата, какво е животътъ, какво е свѣтлината и какво — любовта, той трѣбва да има готовностъ да изпълнява волята Божия. Тази е задачата на ученицитѣ, които живѣятъ въ тази преходна стадия. Като изпълняватъ волята Божия, тѣ взиматъ участие въ съграждането на новото общество, на новия свѣтъ. Тѣ сж зидари, строители на новото. Въ това отношение, всѣки отъ васъ трѣбва да разполага съ новото знание, чрезъ което да послужи като мощенъ факторъ, като мощенъ центъръ за проявяването на Бога. Ако всички хора се съединятъ въ едно цѣло, тѣ ще бждатъ мощна сила, срещу която нищо не може да устои. За тази цель, отъ всички се изисква абсолютна вѣра, абсолютенъ вътрешенъ миръ, въ който всѣки да съзнава себе си като частъ отъ Великото цѣло. При това съзнание, всѣки ще бжде доволенъ отъ службата си, колкото малка и нищожна да е тя. Службитѣ, които човѣкъ заема на земята, се мѣнятъ. Споредъ дарбитѣ и способноститѣ си, ти днесъ ще заемашъ една служба, утре — друга, но всѣкога трѣбва да бждешъ доволенъ отъ повѣрената ти служба, и да гледашъ да я изпълнишъ съ любовъ и съзнание. Бжди доволенъ, че можешъ да свършишъ работата, която ти е дадена. Ако кажешъ, че тази работа не е за тебе и не отговаря на положението ти, съ това ти корегирашъ Божественото. Отъ васъ се изисква да вършите всичко съ благодарностъ. Колкото моловажна да е нѣкоя мисль, приемоте я въ себе си, дайте и пжтъ. Следниятъ моментъ ще дойде по-висока, по-свѣтла мисль, и по този начинъ постепенно ще се качвате въ по-високъ свѣтъ, въ който ще видите, какъ работи мощниятъ Божи Духъ.

И тъй, Христосъ и сега работи за повдигането на цѣлото човѣчество. Съ Него заедно трѣбва да работятъ всички хора. Казвате: Какъ ще се освободимъ отъ свѣта? Нѣма защо да се освобождавате отъ свѣта. Свѣтътъ трѣбва да извърши своята работа. Всички грѣшки, всички недостатъци на миналото трѣбва да изгорятъ като сухи дървета. За въ бждеще, на земята нѣма да има паразити, нѣма да има тунеядци, нито грѣшници. Тѣ прекарватъ последнитѣ дни на своя животъ. Тѣ сж въ положението на стария човѣкъ, който е въ последнитѣ дни на живота си, и затова

казва: Дайте ми да си хапна отъ това, отъ оново; дайте ми да си пийна, че да замина съ затворени очи за този свѣтъ. Той ще си отяде, ще си замине, и нѣма повече да дохожда на земята. Такова е решението на невидимия свѣтъ. Ония пѣкъ, които отъ създаването си още, сж вършили волята Божия, тѣ сж носители на Божията Любовь и сега, и въ бждещитѣ дни. Следователно, който разбира волята Божия, нека я изпълни; който не я разбира, нека отвори свещената книга на живота, да се моли, да чете по нея, докато я разбере. Мнозина считатъ за унижение да се молятъ. Не, молитвата е разговоръ, единение съ Бога. По-неже човѣшката душа, отъ вѣковетѣ още, носи въ себе си наслоявания, тя не може да разбере волята Божия. Ето защо, човѣкъ трѣбва да се моли на Бога, Той да го очисти, да го освободи отъ този товаръ, да познае себе си, да познае ближния си, да познае и Бога. Дълго време трѣбва да се моли човѣкъ, докато молитвата му отиде до Бога. Първо тя минава презъ слугитѣ Му, а после достига при Бога. Отъ Божиитѣ слуги зависи, доде ще отидатъ вашитѣ молитви. По този случай, турцитѣ иматъ следната поговорка: „Господарьтъ дава, слугитѣ не даватъ“. Слугитѣ спѣватъ хората. Затова, първо на тѣхъ трѣбва да се молите. Съ това се обяснява произхода на жертвоприношението, което се е правило въ старитѣ времена. Значи, жертви сж принасяли не на Бога, но на Неговитѣ служители — духоветѣ, които хората раздѣляли на добри и лоши. Когато отивате при нѣкой министъръ, първо слугата ви посреща и казва: Господарьтъ не е разположенъ, не може да ви приеме. Какво трѣбва да направите, за да ви приеме господарьтъ? Ще турите четири-петъ звонкови монети въ ржката на слугата; той веднага ще отвори вратата и ще каже: Заповѣдайте, господарьтъ е свободенъ!

Казвате: Мжчно се отива при Бога! Не, лесно се отива при Бога, при министъра, но първо трѣбва да се справите съ разсилнитѣ, на тѣхъ трѣбва да се молите. Днесъ всички хора се молятъ първо на разсилнитѣ въ себе си, а после на Бога. Щомъ дойдатъ до Бога, тѣ ще се разговарятъ съ Него, и Той ще ги изведе на правия пѣтъ. Тогава Христосъ ще каже: „Елате, вие, благословени отъ Отца Моего, да наследите Царството Божие“!

„И показа имъ ржцетѣ и ребрата си“. Сега и вие, всѣка сутринъ, въ продължение на единъ месецъ, наблюдавайте лѣвата, т. е. царствената си ржка, безъ да я критику-

вате. Пожелайте дълбоко въ душата си тя да се оформи. Ако това не може да стане въ кратко време, пожелайте да я видите поне на сънъ, да знаете, какъ да я корегирате. Средниятъ пръстъ на ржката представя справедливостта, съвѣстътъ, или както нѣкои я наричатъ човѣщината въ хората. Който нѣма съвѣстъ, т. е. човѣщина въ себе си, той не може да се нарече човѣкъ, въ пълния смисълъ на думата. Ако линията на сждбата, т. е. на щастието е добре развита въ човѣка, това показва, че неговото сърце е широко отворено и щедро.

„И показа имъ ржцетѣ и ребрата си и каза имъ: Миръ вамъ!“

3. Беседа отъ Учителя, държана на 18 септември, 1927 г.
София. — Изгрѣвъ.

Оскърбени.

„Като оскърбени, а то винаги сме радостни; като сиромаси, но мнозина обогатяваме; като че нищо нѣмаме, а всичко владѣемъ.“*)

Съзнателниятъ животъ представя една отъ великитѣ задачи на цѣлокупния животъ. Има задачи временни, които разрешаватъ временнитѣ нужди на човѣка; има задачи идейни, които се отнасятъ до вѣчния животъ; тѣ разрешаватъ общитѣ нужди на човѣка. Съзнателниятъ човѣкъ иска не само да си обясни явленията въ природата, но същевременно той иска да си обясни законитѣ, както и пжтищата, по които се извършватъ тия явления. Въ първия случай той се явява само като зритель, като наблюдател на всичко онова, което става около него; въ втория случай той взима участие въ тия явления, понеже е свързанъ съ живата природа. Щомъ е така, тогава и законитѣ, по които се извършватъ явленията въ природата, иматъ отношение и къмъ самия човѣкъ. Доколкото познава природата, дотолкова човѣкъ може да живѣе съ нея. Когато познавашъ, ти можешъ да живѣешъ съ него; когато не познавашъ, не можешъ да живѣешъ съ него. Въ този смисълъ, животътъ започва съ първото пробуждане на съзнанието. Пробуждането на съзнанието пѣкъ не е нищо друго, освенъ запознаване съ живота. Мнозина влизатъ въ живота, като че отиватъ на гости нѣкъде, като че сж поканени на сватба. Обаче, и за поканенитѣ на сватба има известни правила, които трѣбва да се спазватъ; престжпятъ ли тия правила, тѣ ще се намѣрятъ вѣнъ отъ сватбата. Не само това, но и за посетителитѣ на кръчмитѣ има правила, които сжщо тѣй трѣбва да се спазватъ. Ако нѣкой пияница влѣзе въ една кръчма и престжпи едно отъ създаденитѣ тамъ правила, той скоро ще се намѣри вѣнъ отъ кръчмата.

Казвамъ: трѣбва да знаете, че всѣко начало е трудно. Какъ мислите, леко ли е положението на капелмайстора, който е събралъ около 50-60 музиканти или пѣвци да дирижира? Той дига и слага своята тояжка по всички пра-

*) II Посл. къмъ Коринтянитѣ 6:10.

вила на музиката, но тѣ още не го разбиратъ, вследствие на което излиза цѣла бъркотия. Той дава тонъ съ камертона си, свири имъ съ своя инструментъ, но тѣ пакъ не го разбиратъ. Капелмайсторътъ разбира своитѣ музиканти, влиза въ положението имъ, знае, че тѣ ще започнатъ да свирятъ, както той иска, и затова има търпение да дочака времето, когато музикантитѣ ще го задоволятъ. Които слушатъ отвънъ, ще кажатъ: Тѣзи музиканти за нищо ги не бива, нищо нѣма да излѣзе отъ тѣхното свирене. Сжщо така мнозина, като не разбиратъ живота, прибързватъ въ заключенията си и казватъ: Тази музика нищо не струва. Който се произчаса така леко и прибързано за живота, той е случаенъ посетителъ; едва що чуль първия тонъ отъ музиката и казва: Тази музика нищо не струва. Питамъ: при това положение, какво трѣбва да прави човѣкъ? Ще кажете, може би, че нищо друго не остава на човѣка, освенъ да умре. Кой отъ васъ е билъ въ недрата на смъртта, да знае, какво тя представя? Ако смъртта е нѣщо толкова желанно, което разрешава задачитѣ на живота, тогава, нека всички хора пожелаятъ смъртта. Въ сжщность така ли е? Днесъ хората се плашатъ отъ смъртта, въпрѣки това, като се намѣрятъ въ безизходно положение, пакъ къмъ нея се обръщатъ. Всички казватъ, че нѣма по-страшно нѣщо отъ смъртта, а при това я желаятъ. Какъ ще се обясни това противорѣчие? Това противорѣчие произтича отъ неразбиране на вътрешнитѣ процеси на живота. Когато хората, даже и най-напредналитѣ, се натъкнатъ на голѣми страдания и изпитания, тѣ мислятъ, че и Богъ престава да се интересува отъ тѣхъ. Ще чуete даже нѣкой да казва за Бога, че Той не се интересува отъ страданията на хората, защото самъ нѣма никакви страдания. Ако е въпросъ за страдания, за неприятности и безпокойствия, Богъ има най-много отъ всички. Ако съберете на едно мѣсто страданията на цѣлото човѣчество, отъ милиони години насамъ, Богъ прекарва повече отъ това само въ единъ день даже, но при това Той е винаги щастливъ и доволенъ. Неговиятъ миръ никога не се нарушава. Ще кажете: Какъ е възможно това? Питамъ: мислите ли, че океанътъ не усѣща всичката тиня, всичката калъ, която се влива въ него отъ хилядитѣ мжтни рѣки? Океанътъ усѣща, чувствува всичко това, но търпи, понася тия несгоди, като временни положения, защото знае законитѣ. Той разбира

процеситѣ, по които тази нечистота може да се утаи, да се премахне, затова съ търпение чака това време.

Сега, азъ говоря за обикновения животъ на всички живи същества, който се влива въ Великото съзнание. Обикновениятъ животъ пъкъ представя сборъ отъ всички мжтни рѣки. Преди да пристѣпя къмъ съществения мисълъ на тази беседа, ще направя нѣколко бележки върху разликата между съзнателния животъ, или живота на праведния, на добрия човѣкъ и несъзнателния животъ, или живота на грѣшния, на лошия човѣкъ. Животътъ на съзнателния човѣкъ е подобенъ на изворъ, водата на който, отъ единия до другия край на своето пѣтуване, е бистра, чиста, като кристалъ. И десетъ пѣти на день може да се цапа добриятъ човѣкъ, но достатъчно е да се докосне до своя вътрешенъ изворъ, за да се изчисти веднага; достатъчно е да доближи устнитѣ си до водата на своя изворъ, за да уталожи жаждата си; достатъчно е да пие една чаша вода, за да могатъ поритѣ на тѣлото му да се отворятъ, и съ това да облекчи положението си. Животътъ на несъзнателния човѣкъ, отъ единия до другия край, представя мжтна рѣка. Ако рече той да пие отъ водата на тази рѣка, тя нѣма да уталожи жаждата му, нито ще отвори поритѣ му. Какво е положението на такъвъ човѣкъ? Той престава да мисли, да чувствува, да действува и е осъденъ на смъртъ. Въ това отношение, смъртъта представя ограничение на съзнанието. Нѣма по-страшно нѣщо за човѣка отъ това ограничение и отъ невъзможността да се освободи отъ него! Нѣма по-страшно нѣщо за човѣка отъ това, да съгради кжща, която утре ще се събори върху него, ще го затрупа, и следъ това нѣма кой да му помогне. Въ този смисълъ, именно, смъртъта е страшна за човѣка. За грѣшния смъртъта е страшна, защото кжщата му се събаря, преди още той да е излѣзълъ отъ нея. За праведния, обаче, не е така. Той излиза отъ кжщата си преди тя да се е съборила. За нашата кжща, т. е. за нашето тѣло, апостолъ Павелъ казва: „Нашето тѣло е домъ ржкотворенъ, но има домъ нержкотворенъ, въ който трѣбва да живѣемъ.“ Това трѣбва да стане още приживе. Който разбере смисъла на този стихъ, той ще знае, че щастието на човѣка не е на земята. Нѣма човѣкъ на земята, който може да се нарече щастливъ. Всички хора сж търсили и търсятъ щастието на земята, но и днесъ не сж го намѣрили. Елементитѣ на щастието сж на земята, но самото щастие, като

нѣщо цѣло, не сжществува на земята. Земята е рудница, въ която човѣкъ е изпратенъ като рудокопачъ, да извади отъ нея нѣкои благородни метали, скжпоценни елементи и съкровища, и да ги занесе на опредѣленото за тѣхъ мѣсто. Въ края на краищата, той не задържа за дълго време при себе си своитѣ придобивки. Задържи ли ги при себе си, въ скоро време ще го обератъ, и той ще остане пакъ беденъ, съ празни ржце. Това всички сж опитали. Всѣки човѣкъ е видѣлъ, какъ щастieto бѣга отъ ржцетѣ му. Въпрѣки това, съвременнитѣ хора вѣрватъ, че ще намѣрятъ щастieto и ще го задържатъ за себе си. За тази вѣра тѣ заслужаватъ похвала. При всички страдания и нещастия, при катастрофитѣ, които преживяватъ, всички живи сжщества се стремятъ къмъ щастие на земята.

„Като оскърбени, а то винаги сме радостни; като сиромаси, но мнозина обогатяваме, като че нищо нѣмаме, а всичко владѣемъ“. Такова е положението само на онзи човѣкъ, въ когото съзнанието е пробудено. За да се пробуди съзнанието на човѣка, той трѣбва да започне съ вжтрешнитѣ процеси на живота. Само вжтрешнитѣ процеси сж вѣчни и неизмѣнни. Дето става подпушване, тамъ имаме нѣщо нереално; подпушването подразбира времененъ процесъ. Запримѣръ, днесъ човѣкъ се чувствува здравъ, разположенъ, има апетитъ за ядене, но утре става нѣкакво пресичане на апетита, стомахътъ му се разстройва, и той се оплаква отъ подпушване. Тѣй подпушенъ, той прибѣгва до разстривки, до изпотявания, докато възстанови първото си разположение и апетитъ. Значи, храносмилателната система на човѣка може нѣкжде да се подпуши, презъ което време той се намира въ нездравословно състояние. Ъџомъ се подпуши храносмилателната система на човѣка, едновременно съ това се подпушва и дихателната система: дишането става по-бързо или по-бавно, неравномѣрно, а понѣкога съвсемъ спира. Когато човѣкъ престане да диша, и движенията въ него спиратъ. Ето защо, човѣкъ трѣбва да пази храносмилателната и дихателната си системи въ пълна исправность. Само по този начинъ той ще бжде здравъ, съ добро разположение на духа. Подъ думата „хранене“, въ широкъ смисълъ, се разбира процесъ на възприемане: възприемане на живитѣ сили въ природата. Тѣзи живи сили се възприематъ чрезъ храната, чрезъ въздуха, чрезъ водата, чрезъ свѣтлината и топлината, а най-после и чрезъ живата мисълъ. Това сж все срѣди, които трѣбва да минатъ презъ

човѣшкия организъмъ, за да може разумниятъ човѣкъ да си послужи съ тѣхъ. Ето защо, човѣкъ първо трѣбва да започне съ изучаването на храненето и на разнитѣ видове храни, съ изучаването на въздуха, водата, топлината, свѣтлината и човѣшката мисль. Той трѣбва да знае, колко и какви сж вибрациитѣ на свѣтлината и топлината и да извлѣче живитѣ сили, които се съдържатъ въ тѣхъ. Разумниятъ човѣкъ има начини, методи, чрезъ които може да извлича живитѣ сили отъ тия срѣди. Който познава вжглера, неговитѣ свойства и съединения, той познава твърдата материя, и всѣкога може да извади живота отъ тази срѣда. Който познава водорода, неговитѣ свойства и съединения, той познава течната материя, и всѣкога може да извади живота отъ тази срѣда. Който знае всичко за азота, за неговитѣ свойства и съединения, той познава въздухообразната материя, и всѣкога може да извади живота отъ нея. Който е запознатъ добре съ кислорода, съ неговитѣ свойства и съединения, той разбира огъня, и всѣкога може да извлѣче живота отъ него. Дойде ли човѣкъ до това положение, да влада живитѣ сили въ природата, да се ползува отъ тѣхъ, той нѣма да очаква външно щастие, нѣма да се надѣва да го кредитиратъ нѣкои банкери. Той ще знае, че животътъ не се влива отвънъ, но отвътре; прииждането на живота е вътрешенъ процесъ. Въ този смисълъ, задачата на науката и на религията се заключава въ придобиване на живота.

Казвате: Какъ можемъ да придобиемъ живота? Животътъ се придобива чрезъ познаване на Бога. Познаването на Бога пѣкъ подразбира служене. Такава е била задачата на науката и на религията въ древнитѣ времена, когато хората сж били просвѣтени; въ по-новитѣ времена, религията и науката сж станали срѣдства за превъзпитаване на хората, а въ най-новитѣ времена, науката, специално, е слѣзла въ областта на стомаха, и служи главно за задоволяване нуждитѣ му. Днесъ учениятъ работи, музикантътъ свири, художникътъ рисува, поетътъ съчинява, проповѣдникътъ поучава хората, но всичко това се върши съ цель да се доставятъ срѣдства за ядене и пиене. Кажете, кой художникъ не е продалъ своята картина? Кой проповѣдникъ не е продалъ своята молитва? Кой ученъ не е продалъ своята идея? Коя майка не е продала своя идеалъ? Когато майката жени дъщеря си, тя продава своя идеалъ. Когато дъщерята роди, това е нейниятъ свещенъ идеалъ, но не се минава много време, тя търси човѣкъ, на когото да продаде своя

идеалъ, т. е. своята картина. Като намѣри човѣкъ, какъвто търси, тя казва: Наредихъ дъщеря си добре, споредъ волята Божия. — Ако това съчетание е станало по Бога, нѣмаше нужда отъ посрѣдници. Всички процеси, които ставатъ по Бога, сж вътрешни. Тѣ сжществуватъ вѣчно. Всѣка връзка, направена отъ Бога, е вѣчна. На земята тя само се проявява, а не се прави сега. Това трѣбва да знаятъ всички хора. Ако нѣкой обича даденъ човѣкъ, тази любовъ не е създадена днесъ. Тази любовъ е вложена въ душата на човѣка отъ Бога, а днесъ само се изявява. Следователно, нови връзки не се правятъ сега. Който се е опиталъ веднѣжъ само да направи нова връзка, главата му знае, какво е патила. Днесъ хората могатъ само да се сдружаватъ, но не и да се свързватъ. Въ този смисълъ, женитбата е сдружение, не е свързване, нито съчетание. Защо се женятъ съвременнитѣ хора? Отъ страхъ, че нѣма кой да ги гледа на стари години. Защо учи човѣкъ? Отъ страхъ, че нѣма кой да го гледа, иска да се осигури. Не, човѣкъ трѣбва да учи отъ любовъ къмъ знанието, като нѣщо Божествено. Стремезътъ къмъ знание въ човѣка е вложенъ отъ Бога, и затова той трѣбва да учи! Да учишъ, това е Божественъ процесъ; да служишъ на Бога, това е Божественъ процесъ; да бждешъ религиозенъ, това е пакъ Божественъ процесъ.

Казвамъ: съзнателниятъ човѣкъ признава тия нѣща и ги разбира, а несъзнателниятъ ги отрича. Той отрича сжществуването на Бога, отрича сжществуването на другъ свѣтъ. Какво сжществува тогава? Ще кажатъ, че сжществуватъ общества, народи. Значи, хората приематъ сжществуването на тѣло безъ глава. Бихъ желалъ да видя такова тѣло. Може би нѣкъде изъ музеитѣ да сжществува такова нѣщо, но не зная, дали може да се срещне въ природата живо тѣло безъ глава. Въ този смисълъ, Богъ сжществува въ насъ като начало на всѣко нѣщо. Всѣки великъ потикъ, всѣка нова идея, която ни кара да вървимъ напредъ, това е Богъ въ насъ, проявенъ въ миниатюръ. Това не е човѣкътъ; това е нѣщо извънъ него, което съзнава, наблюдава, какво се върши наоколо. Казвате: Дойде ми една велика идея въ ума. Тази велика идея не е нищо друго, освенъ Богъ, Който се проявява въ васъ. Вие сте слушатели, ученици, а Той ви преподава. Богъ е учителятъ на всѣки човѣкъ. Той ви показва нѣщо, вие гледате. Той ви говори, вие слушате. Не смѣсвайте вашето виждане и слушане съ това на Онзи, Който създава всичко. Ако смѣс-

вате тия нѣща, вие ще се намѣрите въ положението на онзи българинъ Стоянъ, който тръгналъ за града да продава магарето си. Това се случило презъ единъ лѣтенъ, горещъ день. Като вървѣлъ дълго време, той се почувствувалъ доста уморенъ и решилъ да легне подъ сѣнката на една круша, да си почине. Легналъ подъ крушата и заспалъ. За да не изгуби магарето си, той вързалъ юларя му за ржката си. Докато спалъ, нѣколко палави деца решили да му устроятъ една изненада: тѣ се приближили тихо до магарето, полека извадили юларя, който билъ завързанъ за ржката на Стояна, а магарето взели съ себе си и тръгнали за града да го продаватъ. Като се събудилъ Стоянъ и видѣлъ, че магарето го нѣма, казалъ: Ако съмъ Стоянъ, изгубихъ магарето си; ако не съмъ Стоянъ, спечелихъ единъ юларъ.

Сега, като слушате този примѣръ, не е важно за васъ, дали можете да спечелите едно магаре, или да изгубите едно магаре. Ако спечелите, напимѣръ, едно магаре, какво особено има въ тази печалба? Ако има нѣщо важно въ тази печалба, тя седи въ проучване характернитѣ качества на магарето, за да се ползвате отъ тѣхъ. Отъ една страна магарето е крайно упорито, а добрата му страна е, че то пие само най-чиста вода. Ако искате да знаете, де има чиста вода за пиене, вървете следъ магарето. Щомъ ожадниѣе, то непременно ще намѣри чиста, хубава вода. Значи, преди хиляди години още магарето е изучило свойствата на чистата, на хубавата вода, и затова лесно я намира. То казва: Безъ чиста вода не мога да живѣя! Що се отнася до храната, магарето е много скромно; обаче, дойде ли въпросъ до водата, то е много възискателно, винаги пие отъ най-хубавата, най-чистата вода. Никое друго млѣкопитаеще не спазва това правило — винаги да пие чиста вода.

Казвамъ: Въ природата сѣществува единъ великъ законъ, който регулира силитѣ. Запримѣръ, отрицателното качество на магарето, упоритостъта, се балансира съ доброто му качество и способностъ да познава чистата вода и само отъ нея да пие. Ако запитате магарето, защо е толкова възискателно къмъ водата, та всѣкога търси чиста вода за пиене, то ще отговори: Азъ имамъ една лоша чѣрта въ характера си — твърдостъ, упоритостъ, която мога да смекча само съ чистата вода. Значи, и твърдостъта, упоритостъта въ човѣшкия характеръ се дължи на сухотата въ неговия организъмъ. Никой не може да разубеди упо-

рития човѣкъ въ това, което той е намислилъ да прави. Ако разгледате главата на упорития човѣкъ отъ френологическа гледна точка, ще видите, че центърътъ на твърдостта въ него е силно развитъ. Отъ какво се нуждае този човѣкъ? — Отъ вода. Хора, които пиянствуватъ, това показва, че организъмътъ имъ се нуждае отъ повече вода. Който обича да пие, за оправдание предъ другитѣ, той често казва: Водата не е за хората, тя е за жабитѣ. Обаче, ако вие успѣете да убедите този човѣкъ да пие вода, вмѣсто спиртни питиета, той ще престане да пиянствува, и въ скоро време здравословното му състояние ще се подобри. Казвате: Какъ може да се лѣкува пиянството? Заставете пияницата да изпива на день по две-три кила вода, и той ще се излѣкува. Въ процеса на лѣкуването си той трѣбва да започне отъ най-малкото количество вода и постепенно да увеличава: първиятъ день да изпие една чаша вода, вториятъ день — две чаши, третиятъ день — три чаши, после — четири, петъ, шесть чаши, докато достигне до 15-20 чаши на день. Ако изпълнява тѣзи наставления, въ скоро време той ще се откаже отъ употребата на спиртни питиета. Когато пияницата обикне водата, той ще престане да пие вино и ракия. Той търси въ тѣхъ онова, отъ което организъмътъ му се нуждае. Отъ какво се нуждае организъмъ му? Отъ вода. Следователно, накарайте пияницата да обикне водата, и той ще задоволи нуждата на своя организъмъ по естественъ начинъ.

И тъй, много отъ неджзитѣ на нашия животъ сж станали наследствени качества по необходимостъ, а не като естествени прояви на живота. Всички подпушвания, които се явяватъ въ организъмъ на човѣка, не сж нѣщо реално, нѣщо естествено. Запримѣрь, ако подпуши храносмилателната и дихателната си системи, човѣкъ изпада въ една нереална, недействителна областъ; ако подпуши мислитѣ и чувствата си, човѣкъ пакъ изпада въ нереална областъ. Попадне ли въ такава областъ, той губи своето разположение, губи всѣкакъвъ духъ за работа. Коя е онази реалностъ, дето нищо не може да се подпуши? Тази реалностъ се крие въ великата наука на живота. Докато дойде до тази наука, човѣкъ ще мине презъ редъ страдания: първо ще мине презъ страданията на стомаха, дето ще познае глада и жаждата; после ще мине презъ страданията на дробоветѣ, дето ще познае, какво значи подпушване на чувствата; най-после ще мине презъ страданията на мозъка, дето

ще познае, какво значи подпушване на мислитѣ. Като мине презъ тѣзи състояния, човѣкъ ще дойде до реалния животъ, въ който нѣма вече никакви подпушзання. Каквото и да се случи на човѣка въ този животъ, той всѣкога ще е готовъ да служи на Бога. Човѣкъ трѣбва да знае тѣзи нѣща, за да различава своитѣ състояния, да познава себе си. Наблюдавалъ съмъ състоянията на много хора, и виждамъ, колко мъчно е човѣкъ да познае себе си. Дойде нѣкоя сестра при мене, вдъхновила се отъ нѣщо и върви права, смѣла, казва: Азъ съмъ готова да нося страданията на цѣлия свѣтъ. Тя дигнала знамето нагоре, развила го, ще победи свѣта. Не се минава половинъ часъ, гледамъ, знамето свито, никакво не се вижда, главата ѝ увиснала надолу, върви напредъ, но едва пристѣпва. Питамъ: сестра, де е знамето ти? — Остави се, голѣмо страдание ми дойде до главата. — Какво ти дойде до главата? — Казаха ми една обидна дума. — Колко тежи тази обидна дума? Претеглихте ли я? Преди всичко, досега още не сж намѣрени такива чувствителни везни, съ които можете да претеглите една обидна дума. Малка е тежестъта на обиднитѣ думи. Както виждате, тази обидна дума, която за физическия свѣтъ е почти нереална, понеже нѣма тегло, въ умствения свѣтъ, обаче, произвежда голѣмъ ефектъ. Достатъчно е една обидна дума да падне върху човѣшкия мозъкъ, за да предизвика нѣкакъвъ ударъ. Тамъ тя носи своитѣ послѣдствия. Въ умствения свѣтъ тя има свое тегло, свое движение.

Питамъ: щомъ обиднитѣ думи иматъ такъвъ ефектъ върху мозъка на хората, трѣбва ли да имъ се създаватъ страдания съ изказването на такива думи по тѣхенъ адресъ? Силниятъ, умниятъ човѣкъ, който разбира законитѣ, съзнателно предизвиква лошитѣ хора да изкажатъ всичко, което криятъ дълбоко въ себе си, и по този начинъ той ги обезоръжава. Забележете, когато лошиятъ човѣкъ се разгнѣви, той започва да говори всичко, каквото му дойде на ума, и като мине известно време, поолекне му малко, и тогава казва: Стига вече! Казахъ си всичко, което бѣхъ събралъ отъ толкова време въ себе си. Този законъ се потвърждава навсѣкжде въ живота. Ако имате нѣкой неприятель, който говори лоши думи по вашъ адресъ, ще дойде день, когато ще ви стане най-добъръ приятель. Обаче, той непременно трѣбва да изхвърли всички ония снаряди, които е приготвилъ срещу васъ. Такъвъ примѣръ имаме въ Писанието за апостолъ Павла, който отна-

чало е гонилъ Христа и Неговитъ последователи. Единъ день Христосъ го срещна на пжтя, бутна го отъ коня му, и той ослѣпѣ. Отъ тогава апостолъ Павелъ стана най-добрия приятель на Христа. Той бѣше ученъ човѣкъ, но сжщевременно и голѣмъ фанатикъ, готовъ бѣше докрай да се бори за своитѣ убеждения. Преди да срещне Христа, Павелъ имаше високо мнение за себе си, но като Го срещна, той казваше: „Всичко считамъ за изметъ, да позная Господа Исуса Христа“. Той искаше да познае Христа, да познае великата Божия Любовь. Христосъ внесе въ него новия животъ.

Следователно, всѣки трѣбва да падне отъ коня си, да ослѣпѣе, за да познае Христа. Съ възгледитѣ, които съвременнитѣ хора иматъ, не може да се познае Христа. Поради тѣхнитѣ възгледи, опасно е да имъ се говори за новото, за великото въ свѣта. Ако говоришъ за семейството, ще обидишъ семейнитѣ хора; ако говоришъ за науката, ще обидишъ ученитѣ хора; ако говоришъ за религията, ще обидишъ религиознитѣ хора. Каквото и да се говори на съвременнитѣ хора, все ще се обиди нѣкой. Питамъ: ако се говори истината на хората, трѣбва ли тѣ да се обиждатъ? Истината никога не обижда. Като се говори за науката, отъ гледището на истината, ученитѣ не трѣбва да се обиждатъ. Има хубави нѣща въ науката, но могатъ ли да се нарекатъ добри, полезни нѣща откритията на ученитѣ, които се употребяватъ за унищожаване на хора и на добитѣкъ? Какво ще кажете за бомбитѣ, които се хвърлятъ отъ аеропланитѣ? Какво ще кажете за далнобойнитѣ орждия, съ които си служатъ въ време на война? Какво ще кажете за отровнитѣ и задушливи газове, които произвеждатъ своя ефектъ върху човѣка петъ — шесть месеца следъ като ги е погълналъ? Едно време, когато науката не е била толкова напреднала, хората си служили съ отрови, които действували бързо, както действуватъ отровитѣ на змиитѣ, но днесъ, при голѣмата ученостъ, хората си служатъ съ отрови, които действуватъ бавно. Подъ действието на тия отрови, човѣкъ бавно линѣе, докато единъ день умре. Страданията отъ тия отрови сж продължителни. Казватъ за нѣкой виденъ човѣкъ, когото неприятелитѣ преследватъ, че както вървѣлъ на улицата, станало му зле и умрѣлъ. Хората ще кажатъ, че минавалъ нѣкаква криза, а лѣкаритѣ ще констатиратъ отравяне. Ето защо, често такива видни политически личности носятъ въ себе си противоотрови. Тѣхниятъ животъ се на-

мира въ голѣма опасностъ. Питамъ: при това положение на нѣщата, можете ли да бъдете щастливи? Нѣкой мъжъ не живѣе добре съ жена си, иска да се разведе, да се освободи отъ нея, но разводъ не му даватъ. Какво да прави? Той се влюбилъ въ друга жена, иска да се ожени за нея. Най-после започва да търси начинъ, по-скоро да се освободи отъ жена си. Решава да тури нѣколко капки отрова въ водата, която ще пие жена му, и мисли, че никой нѣма да открие престѣплението му. Нѣкога пъкъ жената се влюбила въ другъ мъжъ, иска да се освободи отъ своя мъжъ. Въ този случай, тя замисля нѣкакво престѣпление.

Питамъ: на какво се дължатъ тия противорѣчия въ живота? Противорѣчията се дължатъ на факта, че хората търсятъ щастието тамъ, дето то не сѣществува. Никоя жена не може да даде щастие на мъжа, и никой мъжъ не може да даде щастие на жената. Това всички хора трѣбва да знаятъ. Така е въ съвременния свѣтъ. Туй, което хората търсятъ на земята, сѣществува въ другъ свѣтъ, извънъ земния. Който иска хората да го обичатъ, той самъ трѣбва да бѣде съвършенъ. Само съвършенитѣ нѣща могатъ да се обичатъ. Може да бѣде обичанъ само онзи, който има нѣщо особено въ себе си. Кой учителъ е обичанъ? Ученицитѣ обичатъ само добрия, само разумния учителъ. Следователно, обича се само великото, разумното, идейното, което съдържа въ себе си чистота и знание. Ти ще обичашъ онзи, който познава живота ти, който те разбира и може да ти даде отъ своя животъ, както Богъ дава. Какво иска Богъ отъ насъ? Нищо не иска. Той иска да ни убеди, че Неговата Любовь, по отношение на насъ, е вѣчна и постоянна. Презъ каквито изпитания и страдания да минемъ, въ края на краищата, ние ще се убедимъ, че нѣма сѣщество въ свѣта, което ни обича като Бога. И при най-лошитѣ условия да изпаднемъ, Той работи за нашето освобождение и повдигане. За този Богъ, именно, трѣбва да се проповѣдва, а не за онзи, когото познаватъ болшинството отъ съвременнитѣ хора и общества. Божиитѣ мисли, чувства и желания не сѣж като нашитѣ. Неговитѣ закони не сѣж като нашитѣ. И най-после, Неговата Любовь не е като човѣшката. Богъ, за Когото проповѣдвамъ, живѣе въ всѣки човѣкъ. Той се изявява въ форма на нѣкакъвъ скритъ вжтрешенъ идеалъ, вжтрешна свѣтлина въ човѣка. Чрезъ тази свѣтлина човѣкъ познава, що е добро и що е зло. Чрезъ тази свѣтлина той разбира, каква трѣбва да бѣде истинската любовь.

Съвременнитѣ хора сж дошли до пълно обезвѣряване: тѣ не вѣрватъ нито въ себе си, нито въ ближния си, нито въ своя Създателъ. Който вѣрва въ Великото Начало на живота, той ще вѣрва и въ себе си, и въ своя ближенъ. И обратното е вѣрно: който не вѣрва въ Бога, той въ никого не вѣрва. Въ това седи дълбокиятъ смисълъ на живота, който води къмъ реалността. Въ това отношение, човѣктъ, въ истинския смисълъ на думата, е онзи, който съ нищо не може да се опетни, отъ нищо не може да се подпуши. Реаленъ животъ е онзи, който отъ нищо не се опетнява. Кое наричаме чисто, реално нѣщо въ живота? Всѣка рѣка, колкото малка да е, която не се подпушва, е чиста; водата на тази рѣка може да изчисти, да изпере, да измие и най-нечиститѣ нѣща. Рѣка, която се подпушва, е нечиста. Мнозина желаятъ да бждатъ като праведнитѣ хора. Който иска да бжде като праведния, той трѣбва да мисли, да чувствува и да постѣпва като него. Ако мисли, чувствува и постѣпва като грѣшника, а иска да мине за праведенъ, той нѣма да успѣе. Щомъ живѣе живота на грѣшника, ще бжде като него — нищо повече. Праведниятъ не може да познае грѣшника, ако не слѣзе на неговото ниво и не живѣе като него. Грѣшникътъ не може да познае праведния, ако не се качи до него и не мине презъ неговия животъ. Знаете ли, колко е опасно да слѣзете до нивото на грѣшника и да живѣете като него? Голѣма е дълбочината, въ която грѣшникътъ живѣе. Ако на тази дълбочина слѣзе нѣкой неподготвенъ човѣкъ, за дълго време неговитѣ пжтища и съобщения ще се прекжснатъ, докато единъ день дойде нѣкой великъ духъ да го извади оттамъ. Нѣкой казва: Азъ искамъ да опитамъ този животъ. — Можешъ да го опитаешъ, но ако отговаряшъ на качествата, които се изброяватъ въ стиха: „Като оскърбени, а то винаги сме радостни; като сиромаси, но мнозина обогатяваме; като че нищо нѣмаме, а всичко владѣемъ“. Въ този стихъ апостолъ Павелъ е далъ методъ, какъ да се превръща скръбта въ радостъ. Той познава този методъ, както рудокопачътъ може да превръща рудата въ нѣщо ценно, и да отдѣля отъ нея потрѣбното отъ непотрѣбното. Той е употребилъ огъня и редъ други срѣдства, докато най-после самъ е научилъ изкуството да превръща енергиитѣ, което е изказалъ въ цитирания по-горе стихъ.

Много отъ съвременнитѣ хора ставатъ религиозни, само за да подобрятъ материалното си положение. И обра-

тно, много религиозни, много върващи ставатъ безвърници, като казватъ: Толкова години вече, какъ се подвизаваме, върваме въ Бога, но работитѣ ни отъ день на день вървятъ по-зле. Сега вече ще заживѣемъ по свѣтски, дано така ни тръгне напредъ. Това показва, че хората не се ръководятъ отъ единъ вътрешенъ принципъ. Следователно, всѣки трѣбва да знае за себе си, кои сж подбудителнитѣ причини, които го заставятъ да бжде върващъ или безвърникъ. Нѣкой казва: Азъ вървамъ въ Бога, азъ търся истината. Питамъ: кое е заставило този човѣкъ да върва въ Бога и да търси истината? Можете ли съ въруюто, което сте приели, да издържите на своя идеалъ, при всички мъчности въ живота си? Ако при известни мъчности вие се откажете отъ своя идеалъ, това показва, че още не сте дошли до истината. Когато намѣрите истината, вие ще се освободите отъ всички страдания и противорѣчия. Учениятъ, който се е домогналъ до великата наука, която му разкрива свойствата на въглерода, водорода, азота и кислорода, както и на тѣхнитѣ съединения, той може вече да се освободи отъ страданията въ живота. Този човѣкъ въ затворъ не влиза, отъ огънь не изгаря, въ вода не се дави и отъ храна не може да бжде лишенъ. Много отъ васъ сте върващи, но знаете ли свойствата на въглерода така, че като го стиснете въ ръката си да го превърнете въ диамантъ? Ако знаете свойствата на въглерода, последенъ беднякъ да сте, ще вземете едно парче дървенъ въгленъ, ще го стиснете въ ръката си и ще го превърнете въ диамантъ. При това положение, можете ли да бждете беденъ? Сегашнитѣ учени превръщатъ въглена въ диамантъ, като го подложатъ на голѣмо налягане, обаче, тѣ не знаятъ вътрешния, духовния начинъ за това превръщане. Едно отъ свойствата на въглерода е, че той гори. Горението пъкъ се дължи на отсъствието на вода. Дето има вода, тамъ горение не става. При това, колкото по-голѣмо е количеството на водата, толкова по-малка е възможността за горението. Учениятъ adeptъ, който знае това нѣщо, ще вкара по нѣкакъвъ начинъ повече вода въ въглена, следъ което ще го нагрѣе при силно налягане, докато се стопи. По този начинъ въгленътъ ще се превърне въ диамантъ.

И тъй, ако вашитѣ идеи при нагрѣване изгарятъ, това показва, че имате малко вода въ себе си. Ако вашата вода е замръзнала, това показва, че топлината ви е малко. Днесъ много хора въ духовно отношение сж замръзнали. Защо?

Малко мислят. Между съвременнигѣ хора и досега срещаме такива, които сж останали отъ предпотопни времена. Тѣ сж обвити въ своигѣ ледове, и ако се извадятъ оттамъ, ще видите, че месото имъ е съвсемъ запазено, каквото е било преди хиляди години, но животъ нѣма въ тѣхъ. И досега въ свѣта сжществуватъ мисли и чувства, останали още отъ предпотопни времена, но животъ нѣма въ тѣхъ. Защо ви сж такива мисли и чувства, които не носятъ животъ? Защо ви е такава вѣрую, което не може да внесе миръ въ душата на човѣка? Защо ви е такава наука, която не може да покаже истинския пѣтъ на хората? Нека съвременнигѣ астрономи покажатъ на хората, какъвъ е смисълътъ на вселената! Тѣ изучаватъ слънцето, както и другигѣ планети, но не сж въ състояние да обяснятъ дълбокия смисълъ и предназначение за сжществуването на тия слънца и планети. Тѣ казватъ, че топлинната и свѣтлинната енергии идатъ отъ слънцето, но какъ се образува тази енергия, и тѣ положително не знаятъ. Какво има на слънцето, не знаятъ. Има ли животъ на слънцето, както и на другигѣ планети, и това не знаятъ.

Съвременната наука изучава всички явления въ природата, но всѣко за себе си, безъ известна връзка, безъ нѣкаква зависимостъ между тѣхъ. Физиолозитѣ пѣкъ изучаватъ главно функциигѣ на органитѣ въ човѣшкия организъмъ. Тѣ знаятъ, каква е службата на стомаха, на бѣлитѣ дробове, на чървата и т. н. Обаче, какво ме ползува това знание, ако едновременно съ него не зная, какъ да се разговарямъ съ моя стомахъ, и какъ да го заставя да ме слуша? Понѣкога стомахътъ става господарь на човѣка и му казва: Азъ имамъ на разположение десетъ милиона работници, все специалисти, хора амбициозни, които по никой начинъ нѣма да насилвашъ да работятъ. Тѣ искатъ малко почивка, и ти ще задоволишъ тѣхното желание. Ако употребишъ насилие срещу тѣхъ, тѣ ще обявятъ стачка, и ти по никой начинъ не можешъ да ги заставишъ да работятъ. Ученитѣ точно опредѣлятъ времето, необходимо за смилане на храната. Стомахъ, който изисква четири часа, за да смели храната, не е нормаленъ. Въ функциитѣ на такъвъ стомахъ има нѣкаква аномалия. Въ сжщность, колко време е нужно за храносмилането? Природата е точно опредѣлила времето, необходимо за смилане на храната. Едно е важно: храната да бжде абсолютно чиста! Сегашнигѣ хора бързо ядатъ, бързо приготвятъ храната си, безъ да

държатъ на това, дали е добре измита, или не, като за оправдание цитиратъ редъ стихове. Тѣ казватъ, че външната чистота не била толкова важна. Човѣкъ трѣбвало да обръща внимание главно на вътрешната чистота. Храната, която днесъ се употребява, е толкова нечиста, че стомахътъ трѣбва да изживи известна частъ отъ времето само за изчистването ѝ. Следъ това вече той пристѣпва къмъ смилане на храната. Ако се случи частъ отъ тия сокове да проникнатъ въ кръвта, тя става нечиста.

Казвате: Какъ можемъ да познаемъ, коя храна е чиста, и коя — нечиста, както и това, каква храна съответствува на даденъ организъмъ? Въ човѣка има едно чувство, съ което той познава, коя храна е за него, и коя не е. Ако не можете да намѣрите съответна храна за вашия организъмъ, по-добре не яжте. Почакайте день, два, но да намѣрите съответната храна за своя стомахъ. Който яде на време, той ще научи този законъ и ще се благослови; който не яде на време, той ще изгуби добритѣ условия на живота и преждевременно ще замине. Когато човѣкъ се научи да яде правилно и да си избира съответна храна, той е научилъ вече законитѣ на физическия свѣтъ, които постепенно ще приложи и къмъ своя вътрешенъ животъ. Физическитѣ закони иматъ отношение и къмъ духовнитѣ, т. е. къмъ вътрешния животъ на човѣка. Мнозина казватъ, че преди всичко важна е вътрешната, а не външната чистота. Обаче, понякога външната нечистота съответствува на вътрешната, и вътрешната нечистота съответствува на външната. Външниятъ животъ трѣбва да бѣде изразъ на вътрешния, и обратно: вътрешниятъ животъ трѣбва да бѣде изразъ на външния. Така е въ живата природа. Закривенитѣ нокти на сокола и на орела, напримѣръ, показватъ гѣхната мисль. Кога, именно, орелътъ е научилъ закона, по който да изкривява ноктитѣ си въ видъ на кука? Изкривенитѣ нокти на орела, на сокола и на редъ още грабливи птици говорятъ за една отъ тѣхнитѣ характерни чѣрти. Възъ основа на сѣщия законъ, ако човѣкъ остави ноктитѣ си да растатъ свободно, и тѣ ще се завиятъ надолу, въ видъ на кука. Когато ноктитѣ на човѣка се завъртватъ надолу, това показва, че и той нѣкога е билъ въ положението на орелъ. Въ този смисълъ, праведенъ човѣкъ е онзи, ноктитѣ на когото никога не се завъртватъ надолу. Щомъ ноктитѣ на човѣка се завъртватъ надолу, това показва, че въ характера му се създава нѣщо хищническо. Въ живота на този

човѣкъ е станало нѣкакво вътрешно отклонение. Първоначално този човѣкъ е решил да води чистъ и светъ животъ, но като се е намѣрилъ въ затруднение, казалъ: Не може да се живѣе съ чистота, съ честность; така не върви, ще се отклоня малко отъ този животъ. Щомъ се отклонилъ отъ правия пътъ, ноктитѣ му започнали да се изкривяватъ надолу. Изкривенитѣ нокти на човѣка показватъ, доколко той се е отклонилъ отъ диаметра на своя животъ.

Следователно, всички недъзи, които съществуватъ между хората, трѣбва да имъ послужатъ, като мѣрки, по които да сждятъ, доколко сж се отклонили отъ правата посока въ живота. Като видите нѣкакъвъ недостатъкъ, било въ себе си, било въ другитѣ, това е придобивка, за която трѣбва да се радвате. Този недостатъкъ показва, де сте се отклонили, и какво отклонение е станало въ вашия животъ. Въ това отношение, недостатъцитѣ на хората не сж тѣхни съществени качества, но сж временни отклонения само, които предстоятъ на изправяне. Кой банкеръ нѣма да се зарадва, когато му се обърне внимание, че при смѣткитѣ си той е далъ нѣкому десетъ хиляди лева повече, отколкото е трѣбвало? Значи, има известни погрѣшки въ живота на човѣка, за които, ако му се обърне внимание, той се радва и бърза да ги изправи. Тѣзи грѣшки вървятъ въ възходяща степенъ. Намирането или посочването на тия погрѣшки винаги носи известни придобивки. Добре е, когато човѣкъ види погрѣшката си и е готовъ да я изправи. Опасно е, обаче, когато не иска да я види, или когато се заблуждава въ нѣщо и не може да го види, а още повече да го изправи.

Сега, като говоря за заблужденията, срещамъ религиозни хора, които се заблуждаватъ, като мислятъ, че ще се домогнатъ до любовта на Бога и на ближния си по лесенъ начинъ. Не, докато не изпълняватъ волята Божия, тѣ никога нѣма да иматъ Божиата Любовь. Защо е невъзможно това? Ще обясня мисълта си съ следния примѣръ. Ако нѣкой одере кожата ви, и следъ това ви накара да се изложите на силно слънце, какво ще изпитате? Това слънце ще ви милва ли? Не, то ще ви причини голѣми болки, голѣми страдания. Целта на слънцето е да ви помогне, да заздравя одраната кожа, и вмѣсто нея да образува нова; докато стане това засъхване, вие ще минете презъ голѣми страдания. За положението, въ което се намирате, слънцето може само

по този начинъ да ви помогне. Следователно, грѣшнитѣ хора ние наричаме хора съ пропукана аура, или хора съ одрана кожа. Може ли да се нарече вашъ приятель онзи, който е одралъ кожата ви? Може ли да се нарече права мисль онази, която разрушава вашия моралъ и ви отклонява отъ пжтя, който ви е предназначътанъ? Какво виждате въ живота на нѣкои хора? Нѣкой човѣкъ е щастливъ, доволенъ, но изведнѣжъ става нѣщо въ живота му, което го отклонява отъ неговия пжтъ, и той изгубва своята радостъ. Питамъ: може ли радостта да се губи? Има редъ закони въ природата, които, ако следвате, никога не можете да изгубите радостта си. Запримѣръ, докато живѣете въ закона на любовта, никой не може да отнеме радостта ви. Въ който день се усъмните въ този законъ и кажете, че никой не ви обича, вие изгубвате радостта си и се намирате въ закона на подпушването. Често слушате нѣкой да казва: Едно време Богъ ме обичаше, и тогава азъ Му служехъ; сега вече Той не ме обича, и азъ се отказвамъ да Му служа. — Ако това е вѣрно, де е погрѣшката тогава? Да мислятъ хората така, това показва, че тѣ сж несправедливи. Отъ хиляди години насамъ, хората живѣятъ въ благодатта Божия, а при това казватъ, че никой не ги разбира. Кой човѣкъ е далъ на Бога онова, което Той изисква отъ него? Следъ всичко това, съвременнитѣ хора искагъ животътъ имъ да се изправи. Казвамъ: върнете това, което не е ваше! Нека художникътъ престане да продава картинитѣ си! Нека учениятъ престане да продава знанието си! Нека свещеникътъ престане да продава молитвитѣ си! Нека всѣки постъпва споредъ закона на любовта — даромъ приема, даромъ да дава. Ще кажете, че е невъзможно днесъ да се живѣе безъ пари. Нека дойде единъ учителъ да ми преподава отъ любовъ и да остави на мене, азъ да му се отплатя съ любовъ. Когато учителътъ работи съ любовъ, и ученикътъ ще му отговори съ любовъ. Той всѣкога ще му бжде благодаренъ и ще знае, какъ да му се отплати. Обаче, ако учителътъ постави ученика си въ известни материални условия, единъ отъ двамата непременно ще бжде изигранъ. Има случаи, когато ученикътъ свършва училище и измѣства своя учителъ. Значи, ученикътъ е излѣзълъ по-хитѣръ отъ учителя си. Обаче, видниятъ музикантъ никога не може да бжде измѣстечъ отъ своя ученикъ. Виденъ музикантъ е онзи, който работи съ любовъ. Ако ученикътъ може да замѣсти учителя си, това подразбира, че въ свѣта

е имало мѣсто само за единъ учителъ. Свѣтътъ е толкова широкъ, че за всѣки учителъ, за всѣки музикантъ има определено мѣсто, което никой не може да отнеме. На музиканта, който работи съ любовъ, ще му се каже: Ето твое мѣсто, което отъ хиляди години те чака. Седни и свиря! Сжщото се отнася до учителя, до учения, до проповѣдника, до всички хора, изобщо, които работятъ съ любовъ. Тѣщото, когато работите по закона на любовта, вие нѣма да се нуждате отъ пари. При това положение, паритѣ не могатъ да играятъ роль въ живота. Защо? Който ви обича, той ще каже: Влѣзте въ градината ми и си откъснете колкото плодове искате и отъ което дърво искате. Понѣкога ще пожелаете вие сами да си откъснете плодове отъ моята градина, а нѣкога ще искате азъ да ви откъсна. За предпочитане е нѣкога азъ да отворя касата на своя приятелъ и да туря, или да взема отъ нея, колкото искамъ; нѣкога е за предпочитане той да отвори касата си и да ми даде, колкото иска. Това е въпросъ на взаимно довѣрие.

Питамъ: какво се изисква за това? Високо съзнание. Затова, именно, апостолъ Павелъ казва: „Ние, като ученици на Божествената Школа, като хора съ високо съзнание, можемъ да се справимъ съ мжнотиитѣ въ живота и да намѣримъ това, което търсимъ. Който не може да се справи съ мжнотиитѣ и противорѣчията въ своя животъ, той ще остане въ временното, въ преходното, т. е. въ обикновения животъ. Всѣки самъ трѣбва да се справя съ противорѣчията, защото тѣ сж последствия на неговъ миналъ животъ. Всѣко нѣщо, което човѣкъ веднѣжъ е пипналъ, остава следа отъ него; всѣка мисль и чувство, които сж минали презъ човѣка, сж оставили следа, по която могатъ да го познаятъ.

За изяснение на тази мисль, ще приведа следния примѣръ. Тѣзи дни имаше въ стаята ми една чиния съ прѣсенъ, хубавъ медъ. Нѣколко оси го помирисали и влѣзли въ стаята; тѣ намѣрили меда, кацнали на чинията и почнали да смучатъ. Влизамъ въ стаята си, и тѣ веднага ме поглеждатъ и казватъ: Ти си добъръ човѣкъ, нѣма да ни изпждишъ. — Добъръ човѣкъ съмъ, но преди да ядете отъ меда, вие трѣбваше да искате позволение. Азъ не искахъ да ги гоня, но взехъ единъ чистъ листъ хартия и захлупихъ съ него чинията съ меда. Оситѣ веднага се разбѣгаха и взеха да обикалятъ около чинията. Като видѣха, че не могатъ да ядатъ отъ меда, тѣ веднага дойдоха около мене, взеха да

бръмчатъ надъ главата ми, да настояватъ да дигна хартията, съ която съмъ закрилъ меда, защото, по следата, оставена отъ мене, разбраха, че азъ съмъ турилъ хартията. Значи, каквото пипне човѣкъ, той остава върху него своитѣ следи. Каквато мисль mine презъ ума на човѣка, добра или лоша, и следъ като се отдалечи отъ него, тя пакъ носи неговитѣ следи; каквото чувство mine презъ сърцето на човѣка, добро или лошо, и следъ като се отдалечи отъ него, то пакъ носи следитѣ му. Това показва, че отъ мислитѣ и чувствата, които се носятъ въ пространството, може да се познае и човѣкътъ, отъ когото сж излѣзли. Като знаемъ това, ние трѣбва да оставяме своитѣ добри влияния въ свѣта. Ние сме пратени на земята да работимъ и, отъ своитѣ добри мисли и чувства, да създадемъ нѣщо хубаво. Всички наши мисли и чувства ще останатъ на земята, за да влѣзатъ единъ день въ общия строежъ на човѣчеството.

Единъ день, когато напуснете земята, ще видите, колко отъ вашитѣ мисли и чувства сж създадени по Божественитѣ правила. Ако тѣ сж се развивали по тия правила, вие ще се намирате въ положението, за което апостолъ Павелъ говори: „Като че нищо нѣмаме, а всичко владѣемъ“. Този законъ се провѣрява въ отношенията на хората, на всички живи същества, изобщо. Запримѣрь, когато обичате нѣкого, или когато васъ обичатъ, вие сте готови да дадете всичко. Затова не се изискватъ много молитви. Когато ученикъ обича учителя си, колкото последниятъ да е коравосърдеченъ, той е готовъ да отвори душата си за своя ученикъ и да му даде отъ богатството си, отъ своето знание. Така постѣпватъ и нашитѣ напреднали братя спрѣмо насъ; тѣ сж готови още повече да даватъ, да ни помагатъ, ако и отъ наша страна има разположение къмъ тѣхъ.

И тѣй, първото нѣщо, което се изисква отъ всички, е чистота. Азъ не говоря за онази чистота, получена чрезъ филтриране на мѣтната вода. Подъ думата „чистота“, азъ разбирамъ онази първична материя, отъ която е било създадено човѣшкото тѣло. Тази първична материя указва влияние върху мислитѣ и чувствата на човѣка. Подъ думата чистъ животъ, разбирамъ онова течение на сили, което излиза отъ Първичния Изворъ и се влива въ живота. Само този животъ е въ състояние да изчисти нашия животъ, и да внесе въ него вътрешна свѣтлина и доволство. Апостолъ Павелъ имаше тази опитностъ, която изказа въ следнитѣ стихове: „Съ чистота, съ благоразумие, съ дълготърпение,

съ благодать, съ Духа Светаго, съ любовь нелицемерна, съ словото на истината, съ оржжия на правдата въ дѣсната ржка и въ лѣвата; въ слава и безчестие, въ хулене и захваляване; като прелѣстници, а истинни; като непознати, а познати; като на умирање, а ето, живѣемъ; като наказани, а не умъртвявани.“

Прочетете тѣзи нѣколко стиха отъ 6. гл. II Послание къмъ Коринтянитѣ и правете опити съ тѣхъ. Съвременнитѣ хора прекарватъ голѣми изпитания, вследствие на което дохождатъ до отчаяние, до умопомрачаване, и никой не може да имъ помогне. Нѣкой се влюбилъ въ паритѣ си, но случва се, че ги изгубва, и той се отчае; другъ нѣкой заема видно обществено положение, но го обвинятъ, че направилъ нѣкакво злоупотребуване, а въ сжщностъ не го е направилъ. На тѣзи хора може да се помогне, само когато тѣ сами дойдатъ до закона на чистотата. Вие трѣбва да знаете, че извънъ вашия свѣтъ има и други свѣтове, съ по-напреднали отъ васъ сжщества, които знаятъ работитѣ по-добре отъ васъ. И затова, като се намѣрите въ трудно положение, обърнете се къмъ тия сжщества за помощъ. Какво правятъ въ такива случаи съвременнитѣ хора? Тѣ се обръщатъ за помощъ къмъ Петко, къмъ Ивана или Стояна, като казватъ, че Богъ билъ високо, не ги чувалъ; ангелитѣ били ефирни сжщества, не могли да влѣзатъ въ положението имъ, а светиитѣ били заняти, не могли да имъ се отзоватъ въ помощъ. Не, сжществува единъ свѣтъ, толкова възвишенъ и чистъ, толкова отзивчивъ и чувствителенъ къмъ страданията на хората, че при най-слабото апелиране къмъ сжществата отъ този свѣтъ за помощъ, веднага се получава отговоръ. Ето защо, всички трѣбва да апелираме къмъ този възвишенъ свѣтъ. Казано е въ Писанието: „Само чиститѣ по сърце ще видятъ Бога“. Действително, само онзи ще открие лицето си предъ насъ, който истински ни обича. Който не ни обича той никога нѣма да открие лицето си предъ насъ. Казано е още: „Не можешъ да видишъ лицето ми и да останешъ живъ“. Защо Богъ е казалъ така на Мойсея? Защото той си позволи да убие единъ египтянинъ и да скрие тѣлото му въ пѣсѣка. Дълго време Мойсей не можа да изкупи своя грѣхъ. Богъ му каза: „Понеже твоитѣ ржце сж изцапани съ кръвъ, ти нѣма да видишъ лицето ми, докато не се изчистишъ“. Мойсей мислѣше, че съ убийство ще може да освободи израилския народъ. Той извърши убийство, но не видѣ Божието лице. И всѣки християнинъ, който мисли, че като

изцапа ржцетѣ си съ кръвъ, ще види Бога, той се лъже. Докато хората не изчистятъ ржцетѣ си отъ кръвта на братята си, тѣ никога нѣма да видятъ лицето на Бога.

Сега, и на васъ се проповѣдва чистота! На кои васъ? На онѣзи, на които ржцетѣ не сж изцапани съ кръвъ. Мнозина отъ васъ имате малки и голѣми неджзи, но за да се справите съ голѣмитѣ неджзи, първо трѣбва да се справите съ малкитѣ. Ако не можете да се справите съ единъ малъкъ неджгъ въ себе си, по никой начинъ не можете да се справите съ голѣмия. Съ какво се отличаватъ съвременнитѣ автомобили? Съ голѣма подвижностъ. Сжщо така и човѣкъ трѣбва да бжде гѣвкавъ, подвиженъ, навсѣкжде да се върти и обръща, но никога назадъ. Той трѣбва да минава презъ всички пѣтища, безъ да причинява пакости. Това значи разуменъ човѣкъ! Разумниятъ лесно се справя съ голѣмитѣ мжчнотии въ живота си.

Казвамъ: всѣки трѣбва да изучава великата наука на религиитѣ, която води къмъ придобиване на новия животъ, който ще разреши личнитѣ, семейнитѣ и общественитѣ въпроси въ живота. Всѣки трѣбва да се стреми не къмъ дълъгъ, но къмъ безсмъртенъ животъ, да разбира елементитѣ на този животъ. Запримѣрь, хващатъ нѣкого, турятъ го въ затворъ, биятъ го, изтезаватъ го, а той плаче, моли се на Бога, да го освободи. Ако този човѣкъ е праведенъ, той трѣбва да се справи лесно съ това положение. Дошло е време, когато праведниятъ не може да бжде битъ! Дошло е време, когато праведниятъ не може да бжде измжчванъ! Дошло е време, когато праведниятъ не може да бжде разпѣванъ! Като говоря за праведния, азъ разбирамъ ония благородни, възвишени души, които приличатъ на чисти извори. За такива праведни хора, именно, е дошло време да не бждатъ бити и измжчвани. Всѣки човѣкъ може да бжде праведенъ, да се издигне надъ обикновенитѣ условия на живота, надъ дребнавоститѣ. Какъ може да се постигне това? Като престанете да се оплаквате отъ вашитѣ болки и страдания. — Ама стомахъ ме боли. — Престанете съ болкитѣ на вашия стомахъ! — Ама ревматизъмъ имамъ. — Престанете да мислите за вашия ревматизъмъ! — Главата ме боли. — Престанете да се занимавате съ вашето главоболие! — Условията на живота сж лоши. — Престанете да вървате въ лошитѣ условия! — Баща ми умрѣлъ. — Престанете да вървате въ смъртта! — Война ще има. — Престанете да вървате въ войнитѣ! — Свѣтътъ ще се свър-

ши. — Престанете да вървате въ свършването на свѣта! — Въ другия свѣтъ ни чакатъ голѣми мъчения. — Престанете да вървате въ мъченията на онзи свѣтъ! Престанете да вървате въ вашитѣ кжщи, които носятъ хиляди нещастия въ свѣта! Вървайте въ Божественото, което всѣки моментъ се проявява! Вървайте въ малката свѣтлинка, въ малката радостъ, която се проявява въ душитѣ ви! Вървайте въ Бога, тъй както Той се проявява въ васъ! Богъ е създалъ свѣта, и Той самъ е опредѣлилъ отношенията си къмъ всѣко живо същество. Щомъ е така, никога не заставайте между Бога и кое и да е живо същество. Всѣки човѣкъ трѣбва да се постави на своето мѣсто! Клеткитѣ на стомаха не могатъ да се съединятъ направо съ клеткитѣ на мозъка, между тѣхъ има редъ други клетки. Ако си клетка отъ стомаха, първо ще се организирашъ съ стомашнитѣ клетки, а после съ останалитѣ; ако си клетка отъ краката, първо ще се организирашъ съ клеткитѣ на краката, а после съ останалитѣ. Следователно, първата задача на човѣка е да намѣри своето мѣсто въ природата, и оттамъ да намѣри пжтищата и съобщенията къмъ великата мисълъ, която работи въ свѣта.

„Като наскърбени, а то винаги сме радостни.“ Радостенъ е онзи, който е разбралъ смисъла на живота. „Като че нищо нѣмаме, но мнозина обогатяваме.“ Богатъ е онзи, който, следъ като е мислилъ, че нищо нѣма, повѣрва, че всичко има въ себе си. Богатъ е онзи, който може да върва като дете, че всички богатства въ природата сж и негови богатства. Една отъ проявитѣ на истинската вѣра е вѣрата на детето. Ще приведа единъ примѣръ за чистата детска вѣра. Това се случило нѣкъде въ България. Една майка казала на детето си: Хайде, мама, днесъ ще те заведе на площада, дето ще има молебенъ за дъждъ. Детето се приготвило да върви съ майка си, но първата му работа била да си вземе чадъръ. — Защо ти е, мама, чадъръ? — Ами нали ще вали дъждъ следъ молебена? — Не ти трѣбва чадъръ, остави го дома. — Не, не искамъ да се мокря, дъждъ ще вали! — отговорило детето. Значи, майката не вървала, че ще вали дъждъ, а детето повървало. Такава трѣбва да бжде вашата вѣра! Щомъ се молите за нѣщо, трѣбва абсолютно да вървате въ него. Вѣра безъ съмнение се изисква отъ всички хора! Дойде нѣкой студентъ при мене и ме пита: Ще издържа ли изпита си? — Отъ вѣрата ти зависи. Ако вървашъ, ще издържишъ изпита; ако не

вѣрвашъ, нѣма да го издържишъ. — Искамъ сигурно да зная, ще го издържа, или не. — Щомъ се съмнявашъ, ще те скжсатъ. Когато Божественото говори, то говори само веднѣжъ, никога не повтаря едно и сѣщо нѣщо. Следователно, ако Богъ ти казва нѣщо, ще повѣрвашъ, и втори пѣтъ нѣма да задавашъ сѣщия въпросъ. Нѣкой е боленъ и запитва Бога, ще оздравѣе, или не. Ако Богъ му каже, че ще оздравѣе, той трѣбва да повѣрва. Хиляди хора могатъ да твърдятъ противоположното, но той трѣбва да вѣрва на Божиитѣ думи. Богъ е Онзи, Който върши чудесата въ свѣта. Хората не вършатъ чудеса. Вѣрвай въ Бога и ще видишъ Неговитѣ чудеса. Той ще ти бжде учителъ, а ти — Неговъ ученикъ. Ние трѣбва да бждемъ като малкитѣ деца, да вѣрваме въ Бога, като въ свой Баща. Заблуждение било да се вѣрва въ Бога. — Покажете ми единъ човекъ, който да е свободенъ отъ заблуждения! Ако е въпросъ за заблуждения, съвременнитѣ хора сж хипнотизирани отъ своитѣ заблуждения. Учени и прости, богати и бедни, учители и ученици, родители и деца, всички се намиратъ подъ влиянието на своитѣ заблуждения, вследствие на което се явяватъ редъ страдания, нещастия, болести, разочарования и т. н. Въ това отношение, съвременнитѣ хора не могатъ още да се нарекатъ истински вѣрващи.

Сега, азъ говоря за вѣрата принципно. И ако вие повѣрвате въ Божествената Истина, като дете, моментално ще съблѣчете старата си дреха и ще се облѣчете въ нова, както змията съблича старата си кожа. Ако не можете да направите това, вие сте въ положението на влѣчуга. Идватъ при мене наши братя и ми казватъ за единъ братъ, че билъ много боленъ, щѣлъ да замине за онзи свѣтъ. Отивамъ при този братъ, гледамъ го, лежи, пѣшка, не може да стане, да се пораздвижи. Казвамъ му: по този начинъ ти нѣма да оздравѣешъ. Толкова дни вече, какъ лежишъ. Трѣбва да станешъ отъ леглото си и да ходишъ! — Не мога да се държа на краката си. — Нищо отъ това, ще станешъ, съ рискъ даже да паднешъ. Ако паднешъ, ще започнешъ да пѣплишъ по земята, като малко дете. — Не съмъ животно да пѣпля. — Така е дошло сега, ще носишъ и това положение, докато излѣзешъ вѣнъ отъ стаята. Ще попѣплишъ малко, ще спрешъ, ще подигнешъ мисълта си къмъ Бога и ще кажешъ: Господи, благодаря, че ми даде възможностъ и това да направя. Помогни ми сега да се изправя на краката си! Смирение се иска отъ васъ! Ако

нѣкой човѣкъ е въ последния часъ на живота си, той може да се възвърне отново къмъ животъ, като повѣрва въ Бога и се предаде въ ржцетѣ Му, Той да работи върху него. Остави ли се напълно въ ржцетѣ на Бога, безъ никакъвъ страхъ, безъ съмнение, безъ всѣкакви лѣкарства, но съ абсолютна вѣра, той ще види силата на Бога.

Ако искате нѣкакви лѣкарства, било като лѣчебни срѣдства, или срѣдства за чистене, ще ви препоръчамъ следнитѣ: изпивайте на день по два-три килограма чиста гореща вода. Ако сте на кракъ, носете сами вода. Носенето на вода се отразява благотворно върху организъма. Освенъ това, правете дълбоки вдишвания, да разширите дробоветѣ си. Болниятъ трѣбва самъ да кладе огънь. Много болни не оздравяватъ лесно, защото очакватъ всичко отъ своитѣ ближни. Боленъ ли си, стани полека отъ леглото си, донеси малко вода и си почини. После, наклади огъня, тури вода да се вари; като заври водата, пий нѣколко чаши гореща вода и пакъ си почини. Следъ това направи нѣколко дълбоки вдишки, да поемешъ въздухъ съ цѣлитѣ си дробове. Само по този начинъ болниятъ може да се лѣкува. Човѣкъ трѣбва да бжде слуга първо на себе си. Когато е здравъ пѣкъ, той самъ трѣбва да се грижи за прехраната си, самъ да работи земята, да изкарва и за себе си, и за ближнитѣ си. Това не значи, че всѣки трѣбва да стане земледѣлецъ. Тѣй както днесъ се прилага земледѣлието, споредъ мене, това е лакомия — всѣки се стреми да изкара, колкото може повече. Достатъчно е всѣки човѣкъ да изкарва по 20-30 кгр. жито за себе си.

И тѣй, всички трѣбва да се върнемъ къмъ Бога. Всѣки трудъ, всѣка работа, която вършимъ за Бога, е свещена. Дали работата ни ще се отнася до изучаването на твърдата материя, на въздухообразната, на течната или най-после ще изучаваме огъня, тя е свещена работа, щомъ е за Бога. Ако не работимъ за Бога, съ каквото и да се заемемъ, тази работа не е свещена. За кого трѣбва да работимъ, да учимъ и да се трудимъ? — За Бога. Каквото Той ни говори, каквото Той ни учи, трѣбва да Го слушаме. Срещате нѣкой хиромантикъ, той вземе ржката ви, погледне я, и по нея опредѣля вашия характеръ. Казвамъ: само това не е достатъчно. Истинскиятъ хиромантикъ трѣбва да чете на ржката миналото, настоящето и бждещето. Такъвъ хиромантикъ може да опредѣли на човѣка, следъ колко години точно ще замине за онзи свѣтъ, кой день, кой часъ и коя

минута; какъвъ ще бжде денътъ на заминаването му, слънчевъ, мъгливъ, или дъждовенъ — всичко това той може да предскаже съ най-голѣми подробности. Единъ хиромантикъ адептъ среща едного и му казва, че следъ 20 години ще замине за онзи свѣтъ. — Какъ така? Азъ съмъ съвсемъ здравъ човѣкъ. — Това нищо не значи. По това време ще се отвори война, и ти ще вземешъ участие въ войната. Една граната ще падне близо до тебе, ще се пукне и ще те задигне за онзи свѣтъ. — Какво да правя тогава? — Ако не вѣрвашъ, ще провѣришъ думитѣ ми; ако повѣрвашъ, има възможностъ да се измѣни сждбата ти. — Какъ? — Като повѣрвашъ въ Бога, съ вѣрата на детето, и изпълнишъ Неговата воля. Само Богъ е въ състояние да измѣни сждбата ти. Иначе, ще опиташъ думитѣ ми.

Следователно, ако вие не искате тази граната да падне предъ васъ и да отнеме живота ви, ето пжътъ — абсолютна вѣра въ Великото, въ Безграничното! Сега е най-благоприятното време. Това говори Богъ въ насъ. Азъ не говоря за онѣзи богове, които сж заблудили и заблуждаватъ хората, които сж ги измжчвали и терзали, но говоря за Единния Богъ, Който е говорилъ на душитѣ ни и въ миналото, говори и въ настоящето, ще говори и въ бждещето. Той внася въ човѣка твърдостъ, издържливостъ, Той внася и мекота. Той внася въ умоветѣ свѣтлина, а въ сърцата — топлина. Той внася въ душитѣ на хората всичко възвишено и благородно. Отличителното качество на Бога е, че всичко дава, а нищо не взима. Онзи, който само взима, той е меситинътъ, т. е. посрѣдникътъ при покупко-продажбитѣ. За да разбере Бога, за да Го познае, човѣкъ трѣбва да се свърже съ Него, и тогава ще види, какви блага Той му е далъ, какви заложи е вложилъ въ душата му. За тази целъ, човѣкъ трѣбва да приеме въ себе си Божията Любовь, Мждростъ и Истина. Щомъ ги приеме, той ще се свърже съ Великото Начало на живота. Мнозина се съмняватъ въ думитѣ ми, и затова вратата къмъ този възвишенъ свѣтъ остава за тѣхъ затворена. Щомъ повѣрватъ, вратата се отваря, и душата имъ почва да се пълни съ блага на този свѣтъ. — Щомъ Богъ ви е създалъ, вие трѣбва да работите върху себе си, за да развивате всичко онова, което Той е вложилъ въ васъ. Казвате: време ли е да започнемъ тази работа? — Вие сте закъснѣли даже. — Нѣма ли да се ограничимъ отъ тази работа? — И безъ нея вие сте се ограничили вече, а тази работа ще ви освободи отъ огра-

ниченията. Обаче, вие сте свободни да вървате, или да не вървате, да работите, или да не работите.

Често слушате нѣкой мжжъ да казва: Азъ не искамъ да бжда мекъ, като жена. Жената пъкъ казва: Азъ не искамъ да бжда твърда, настойчива, като мжжъ. — Това сж човѣшки измислици. Въ даденъ случай мжжътъ трѣбва да бжде мекъ като жена; въ другъ случай пъкъ жената ще бжде твърда като мжжъ. Половетъ се смѣнятъ. Жената и мжжътъ сж форми, които могатъ да се мѣнятъ. Днесъ нѣкой е мжжъ, въ бждещия си животъ ще дойде въ женска форма. И обратно: въ другъ животъ жената може да дойде въ мжжка форма. Когато дойде до великитъ Божии принципи, човѣкъ ще разбере, че между всички форми, които сжществуватъ на земята, има тѣсна връзка, чиято сжщностъ трѣбва да се знае. Човѣкъ може да носи рокля вмѣсто панталони, и обратно: той може да носи панталони вмѣсто рокля. Въ този смисълъ, като човѣкъ, ти трѣбва да бждешъ мекъ, подвиженъ, като водата; да се разширявашъ, като въздуха; да бждешъ твърдъ, устойчивъ, като вжглорода и най-после, да имашъ свѣтлината и топлината на огъня. Човѣкъ трѣбва да развива тѣзи качества въ себе си. Това сж елементи, които се съдържатъ въ всѣки човѣкъ, но отъ него се изисква работа, за да ги развие. Защо трѣбва да ходите при другитъ хора, отъ тѣхъ да купувате свѣтлина и топлина?

И тъй, всѣки човѣкъ може да бжде връзка, проводникъ между Бога и хората, да имъ помага, да улеснява тѣхния пътъ. Такъвъ човѣкъ може да се нарече приятелъ на човѣчеството. Когато Христосъ е казалъ, че трѣбва да обичаме ближния си, като себе си, Той казва, кой, именно, е нашиятъ ближенъ. Нашиятъ ближенъ не е ли онзи самарянинъ, който може да ни помогне въ нужда? Не пренебрегвайте човѣка, който може да предизвика въ васъ мекота, или чувство на състрадание. Ако нѣкой човѣкъ затжпи сърцето си, невидимиятъ свѣтъ ще изпрати при него болни, бедни, немощни, да събудятъ въ него мекота. Затова, той не трѣбва да презира тѣзи хора. Мекото сърце, мекиятъ отговоръ, мекиятъ погледъ спасяватъ човѣка отъ много злини. Когато нѣкой човѣкъ е станалъ твърдъ повече, отколкото трѣбва, той е изгубилъ мекотата на сърцето си. Съвременнитъ хора препоръчватъ трудъ, тежка физическа работа, за да затвърдятъ мускулитъ си. Азъ пъкъ не препоръчвамъ твърдостъ на мускулитъ, но пластичностъ. Работата

е упражнение; дишането е упражнение; храненето е упражнение. Де е животът тогава? Въ любовта. Когато въ сърцето на човѣка се яви първия лжчъ на любовта, едва тогава той започва да живѣе. А въ свѣта е точно обратно. Когато нѣкой започне да люби, хората казватъ: Опасна е работата на този човѣкъ! И започватъ да философствуватъ: любовта е илюзия, любовта е фантазия и т. н. Споредъ мене, единственото най-безопасно нѣщо въ живота, това е Божията Любовь. Като говоря за любовта, азъ нѣмамъ предъ видъ вашитѣ разбирания за любовта; азъ говоря за първия моментъ, въ който любовта се проявява въ душата на човѣка и го заставя да обикне всички хора, да ги почувствува като братя и да каже. Господи, благодаря Ти за първия лжчъ на Любовта, съ който ме огрѣ. Който веднѣжъ само е изпиталъ тази свѣтлина и топлина въ душата си, той разбира вече другитѣ хора и се радва, че и преди него е имало такива, които сж сочили на хората пжтя къмъ вѣчната свѣтлина и знание. Испитахъ ли тази благодарностъ къмъ Бога, едновременно съ това ти я пренасяхъ вече на общия олтаръ на човѣчеството. Следъ тебе още много твои братя ще дойдатъ на този олтаръ да принесатъ своя даръ.

Казвамъ: за да ви огрѣе първия лжчъ на любовта, вие трѣбва да се освободите отъ всички болести и заблуждения, които днесъ ви измжчватъ. Болеститѣ сж вашитѣ барометри. По тѣхъ се сжди, доде сте стигнали и какво ви липсва. Докато минавате още презъ болеститѣ, благодарете на Бога и молете се да ви помогне, да разберете, какво ви липсва. Засега тѣ представягъ отрицателната страна на вашия животъ. Единъ день, когато се справите съ вашитѣ болести, ще дойдете до положителната страна на живота. Казва нѣкой: Здравъ бѣхъ, но хората ми отнеха здравето. Не, никой не може да отнеме здравето на човѣка; никой не може да отнеме храната, въздуха, водата, свѣтлината, топлината, както и мисълта и чувствата на човѣка. Тѣ сж негови сжществени, необходими елементи, дадени му още отъ създаването на свѣта. Христосъ казва: „Азъ съмъ живиятъ хлѣбъ, и който ме яде, никога нѣма да огладнѣе. Азъ съмъ живата вода, и който ме пие никога нѣма да ожаднѣе.“ Значи, хлѣбътъ и водата сж единственитѣ реални нѣща въ свѣта, безъ които не може да се живѣе. Въ който моментъ съзнаете, че имате живия хлѣбъ и живата вода въ себе си, вие ще влѣзете въ Вѣчния Живоъ, дею

душата се пълни съ радост и веселие. При това положение само човѣкъ може да каже: „Като че нищо нѣмаме, а всичко владѣемъ“. Щомъ съзнавате, че Богъ живѣе въ васъ, вие ще можете да помагате на бедни, да лѣкувате болни и да се радвате, че Богъ се проявява чрезъ васъ. Когато срещна човѣкъ, който мисли право, азъ се радвамъ. Нѣкой говори, иска да ме убеди, че е правъ, че мисли право. Всѣки познава правата мисълъ и правото чувство. Ако не вѣрвамъ въ тебе, като въ душа, която Богъ е създалъ, азъ не съмъ на правата страна; и ако не те познавамъ такъвъ, какъвто си създаденъ отъ Първата Причина, азъ не съмъ на правата страна. За да бждемъ на правата страна, ние трѣбва да се познаваме такива, каквито първоначално сме били създадени.

Сега, на всички се препоръчва чистота. Молете се да ви освободятъ отъ всичко нечисто, което ви опетнява. Ако влѣзе нѣкой въ вашия дворъ и изнесе навънъ всичката сметъ, направилъ ли ви е нѣкакво зло? Ако влѣзе нѣкой въ дома ви, отвори касата ви и обере всички крадени пари, отъ вѣкове насамъ, направилъ ли ви е нѣкакво зло? Този човѣкъ не само че никакво зло не ви е направилъ, но добро ви е направилъ, защото, вмѣсто краденитѣ пари, той е турилъ отъ своитѣ пари, придобити съ чистота и светостъ. Не само това, но ако дойде нѣкой и съвършено изпразни касата ви, безъ да тури нѣщо въ нея, и въ този случай даже не ви е направилъ зло. Защо? Защото касата на човѣка трѣбва съвършено да се изпразни, за да дойде върху него Божието благословение. Ако стомахътъ ви не се изпразни, можете ли да вложите нѣщо ново въ него? Ако дробоветѣ ви не се изпразнятъ, можете ли да вложите въ тѣхъ чистъ въздухъ? Красиво е човѣкъ да се празни. Живитѣ хора сж всѣкога празни, а умрѣлитѣ сж пълни. Какво разбираме подъ думата празнота? Подъ думата празнота разбираме възприемане на нѣщо отъ Божествения свѣтъ. Празненето означава правилна обмѣна между Бога и човѣка. Само така ще разберете Божиата пълнота.

Желая ви сега да имате празни стомаси, празни дробове, празни каси, за да ги пълните съ Божествени блага! Желая по-нѣкога и умоветѣ, и сърцата ви да бждатъ празни, да се пълнятъ съ свѣли мисли и благородни чувства! Само чрезъ празнене вие ще имате непреодолимъ копнежъ къмъ придобиване на вѣчното. Докато умътъ ви е пъленъ, вие ще мислите, че всичко имате и всичко знаете. Щомъ умътъ

ви се изпразни, ще имате копнежъ за велики и свѣтли мисли. Днесъ се търсятъ хора съ празни умове, съ празни сърца, съ празни стомаси и дробове, съ празни каси. Празни отъ какво? Празни отъ стари, нечисти нѣща. Когато лѣкарьтъ дойде при нѣкой боленъ, първата му работа е да даде на болния очистително, да изпразни стомаха и чървата му. И природата има опредѣленъ день за изпразване. Разумнитѣ хора трѣбва да изпразватъ съзнанието си. Когато се говори за покаяние, разбираме изпразване на човѣшкото съзнание отъ всичко онова, което му е причинявало болки, страдания, разочарования. Пълнотата на съзнанието, съ която човѣкъ е разполагалъ досега, е била бремене за него. Това бремене трѣбва да падне! Бременето на човѣшкото съзнание индуситѣ наричатъ карма; освобождаването отъ това бремене, тѣ наричатъ благодать. Само Божията Любовь е въ сила да освободи човѣка отъ това бремене. Съ товаръ ли, или безъ товаръ е по-добре? Безъ товаръ е по-добре да се живѣе, отколкото съ товаръ. Щомъ е така, за въ бждеще човѣкъ нѣма да товари стомаха си толкова много, както днесъ прави. Той ще бжде като пчела. Ще близне малко медъ и ще се задоволи. Следователно, има начинъ за лесенъ животъ. Той се заключава въ носене на малкъ товаръ, на малко бремене. Този животъ се отнася до съзнанието на човѣка. Първо той ще го приеме въ съзнанието си, после ще го живѣе вътрешно, а следъ това вече ще го изрази навънъ. Тогава праведнитѣ ще се хранятъ даромъ.

„Като оскърбени, а то винаги сме радостни“. Желая ви отъ днесъ да имате тази радостъ въ себе си, тази абсолютна вѣра, че Богъ е вложилъ доброто въ васъ! Вѣрвайте и ще имате това благо! Ако искате да бждете добри, учени хора — вѣрвайте! Ако искате да бждете богати, силни, красиви хора — вѣрвайте! Каквото добро пожелаете — вѣрвайте, че ще го постигнете! Не туряйте никакви прѣчки, никакви граници на Божиитѣ блага и ще ги придобиете!

Мекъ отъветъ.

Сега ще прочита 15 гл. отъ Притчитъ.

Притчитъ представятъ книга, която съдържа мждри изречения и поговорки за практическия, за временния животъ на хората. Тъ не се отнасятъ до идейния животъ, но до обикновения животъ на човѣка. Който иска да знае, какъ да постѣпва въ живота си, нека чете Притчитъ и да се поучава отъ тѣхъ.

„Мекъ отъветъ утихва яростъ;

А жестока дума възбужда гнѣвъ“. (— 1 ст.).

Всички сте опитали ефекта на острия, на грубия отговоръ. Той глобява човѣка. Ако отидете въ нѣкое учреждение и кажете на нѣкой отъ чиновнитъ една остра, груба дума, веднага ще ви глобятъ, или ще ви подведаютъ подъ отговорностъ; следъ всѣко глобяване, вие ще се огорчите и ще кажете, че въ свѣта сжществуватъ само не правди. Обаче, кажете ли една мека дума, никаква глоба, никаква отговорностъ нѣма.

„Езикътъ на мждритъ украсява знанието;

А устата на безумнитъ отригватъ глупостъ“. (— 2 ст.).

Казвамъ: когато работитъ на хората не вървятъ добре, тѣ започватъ да разискватъ върху въпроса, защо свѣтътъ е създаденъ така. Който не обича да работи, той казва: Защо трѣбва човѣкъ да работи? Богъ не можа ли да създаде такъвъ свѣтъ, въ който да не се работи? — И безъ работа може. — Какъ? — Като легне човѣкъ боленъ. Болниятъ лежи по цѣли дни на леглото си, но други работятъ за него. Тогава, кое е за предпочитане: да лежишъ на леглото боленъ и да не работишъ, или да работишъ и да си здравъ? Последното положение е за предпочитане — да работишъ, но да бждешъ здравъ. Ако лежишъ на леглото си и не работишъ, гърбътъ ти ще се ожули; пъкъ ако си здравъ и работишъ, краката ти ще се подбиятъ. Значи, при почивката на леглото, гърбътъ ти ще се протрие; при работа, ржцетъ и краката ти ще усѣтятъ. Обаче, ако нѣкой търси още по-лесенъ животъ, при който нито гърбътъ да се

охлузи, нито ржцетъ и краката да се движатъ, отъ него нищо нѣма да остане.

Какво означава стихътъ „езикътъ на мъдритъ украсява знанието“? Езикътъ на мъдрия може да се уподоби на хубавитъ дрехи, съ които човѣкъ се облича. Значи, който се облича съ хубави дрехи, той минава за уменъ, за знаещъ човѣкъ. Така е за онзи, който, наистина, е уменъ човѣкъ. Обаче, ако глупавиятъ се облича съ хубави дрехи, и по този начинъ иска да мине за уменъ човѣкъ, той изпада въ смѣшно положение. Когато младъ, левентъ момѣкъ се облича добре, по-красиво нѣщо отъ това нѣма; обаче, когато старъ, прегърбенъ човѣкъ се облича хубаво и иска да обърне внимание на хората, той става за смѣхъ.

„Очитъ Господни сж на всѣко мѣсто;

И наблюдаватъ злитъ и добритъ.“ (— 3 ст.).

Съвременнитъ хора разискватъ върху въпроса, има ли Господъ очи, или нѣма. Едни подържатъ, че Господъ има очи и всичко вижда; други подържатъ, че Той не вижда, какво се върши на земята. Обаче, и онзи, който твърди, че Господъ вижда всичко, като отиде на нивата, по сто пѣти на день бode воловетъ си съ остена, както и онзи, който казва, че Богъ нѣма очи и не вижда, какво правятъ хората на земята. Ако ти си търговецъ, който имашъ да плащашъ нѣколко полици, и твойтъ кредиторъ дойде въ дома ти и започне да те бode съ остена си, какво ще бжде твоето положение? Следователно, щомъ вѣрвашъ, че Богъ всичко вижда, ти не трѣбва да бодешъ воловетъ си съ остень. И воловетъ разбиратъ отъ меки думи. Щомъ си ги впрегналъ и си задоволилъ всичкитъ имъ нужди, тѣ и безъ остень ще оратъ. Какво правятъ съвременнитъ хора? Говорятъ за Бога, а мушкатъ съ остень. Не, като говорите за Бога, остеньтъ ви ще бжде нагоре. Езикътъ на човѣка е остеньтъ, съ който той си служи. Кога, именно, човѣшкиятъ езикъ е изправенъ нагоре? Когато човѣкъ говори меко, тихо и отъ нищо не се дразни, езикътъ му е нагоре. Хората го хулятъ, обиждатъ, но той остава тихъ и спокоень. Когато остеньтъ, т. е. езикътъ на човѣка е надолу, той ще се нагъкне на Мойсеевото учение — „око за око, или остень за остень“. Тѣй щото, всички трѣбва да знаете, че очитъ Господни сж на всѣко мѣсто, дето има животъ. Въ гробищата, дето животъ не съществува, Богъ не е тамъ. Орешъ ли на нивата, Господнитъ очи те наблюдаватъ. Учишъ ли, добъръ човѣкъ ли си, Господнитъ очи те на-

блюдаватъ. Какво представя разораната нива? Разораната нива е животътъ. Този живогътъ ще бжде толкова по-добъръ, колкото е по-голѣмо Божието благословение върху него. Следователно, ако Богъ не съществуваше, никакво благословение нѣмаше да има въ живота. Щомъ вашитѣ ниви сж полѣти отъ дъжда, огрѣни отъ слънчевата свѣтлина и топлина, това показва, че Богъ съществува и щедро раздава своитѣ блага.

„Сладъкъ езикъ е дърво на животъ;

А развратность въ него е съкрушение на духа“.

(— 4 ст.)

Значи, отъ езика излизатъ много работи: и добри, и лоши. Той дава и взима. Когато езикътъ не е на мѣстото си, хората единъ на другъ съкрушаватъ духа си.

„Безумний презира поучението на отца си;

А който пази обличение, благоразуменъ е“.

(— ст. 5).

Съвременнитѣ хора не обичатъ да имъ правятъ бележки. Трѣбва ли коларьтъ да се обижда, когато нѣкое малко дете му обърне вниманието, че една отъ оситѣ на неговата кола е паднала? Трѣбва ли той да се обърне къмъ това дете и да му удари плесница, само затова, че то се осмѣлило да го спре въ пѣтя му? Ако, следъ такава забележка, той набие това дете, този коларь е болезнено честолюбивъ. Напротивъ, коларьтъ трѣбва да благодари на детето, да го качи на колата си, да го повози малко и да му каже: Благодаря ти за голѣмата услуга, която ми направи; ако ти не бѣше видѣло падналата ось отъ колелото, азъ щѣхъ да остана срѣдъ пѣтя. За всѣка бележка, която ни се прави, отъ когото и да е, по какъвто начинъ и да е, ние трѣбва да благодаримъ. Богъ изпраща хората да ни обърнатъ внимание на нѣщо, което ние сами не виждаме. Дали този човѣкъ, или това дете ще ти говори меко или остро, това е негова работа. За тебе е важно да ти се каже, че една отъ оситѣ на твоитѣ колелета е паднала, а какъ ще ти се каже, не е важно. Вслушвайте се въ всѣка дума, която излиза отъ човѣкъ, изпратенъ отъ Бога.

„Въ дома на праведния има голѣмо изобилие;

А въ дома на нечестивия — смущение“.

(— 6 ст.).

Питамъ: отде започватъ спороветѣ въ живота на хората? Обикновено спороветѣ започватъ отъ малкитѣ работи. Запримѣрь, ти влизашъ въ дома на свой приятель, който те посреща добре, съ разположение, радва се, че си го посетилъ. Обаче, ти взимашъ една губерка и я забивашъ

на дълбочина два сантиметра въ ржката на приятеля си. Може ли следъ това приятелътъ ти да запази доброто си разположение? Външно той може да се усмихне, да не даде видъ, че си му причинилъ нѣкаква болка, но вътрешното му разположение е накърнено. Вътрешно той се намира въ известно противорѣчие. Въ този смисълъ, губерката, съ която сте причинили болка на вашия приятел, е човѣшкиятъ езикъ, който вие не сте употребили на мѣсто. Когато срещнете приятеля си, скрийте вашата губерка въ кожена кесия и не дупчете съ нея. Този день не ви трѣбва губерка. — Ами съ какво ще шиемъ? — Този день можете и да не шиеете. Разговаряйте се меко съ приятеля си. Ако правишъ въпросъ за шиене, губерката ще излѣзе на лице, и тогава положението става опасно и за двамата.

„Устнитѣ на мъдритѣ сѣятъ знание;

А сърцето на безумнитѣ не е така. (— 7 ст.).

Значи, знанието трѣбва да се сѣе. Де трѣбва да се сѣе? На нивата, т. е. въ живота.

„Жертвата на нечестивитѣ е мерзостъ Господу;
А моленето на правитѣ — благоприятно Нему“.
(— 8 ст.).

Казватъ за нѣкого: Този човѣкъ е щедъръ, много дава за Господа. — Този човѣкъ дава за Господа, но следъ като е обралъ десетки хора. Не, съ крадено жертва не се прави. Жертвата се обуславя отъ единъ великъ законъ въ живота. Има смисълъ да жертвувашъ, но само отъ онова, което ти самъ си спечелилъ. Работи, и отъ онова, което си придобилъ съ потъ на челото си, съ работа, можешъ да жертвувашъ. А тѣй, да взимашъ чуждо нѣщо и да го принесешъ въ жертва, това е мерзостъ Господу. Да печелишъ на лотария и отъ тѣзи пари да давашъ за Господа, и това още не е истинска жертва.

„Пжтътъ на нечестивия е мерзостъ на Господа;
Но Той обича тогози, който тича следъ Правдата“.
(— 9 ст.).

Казвате: Каква полза отъ това, ако се тича следъ Правдата? Да тичашъ следъ Правдата, подразбира да тичашъ следъ Господа. Щомъ тичашъ следъ Господа, и благословението ще дойде. — Кога ще дойде това благословение? За умнитѣ, за благороднитѣ хора отчаяние нѣма и обезсърдчение нѣма. Тѣ иматъ търпение да чакатъ и казватъ: И за насъ ще дойде Божието благословение. Разумниятъ не опредѣля срокъ за нѣщата. Той знае, че

Богъ е предвидѣлъ доброто за човѣка, като същевременно е опредѣлилъ и срокъ за реализиране на това добро.

„Има лошо наказание за онѣзи, които се отбиватъ отъ пжтя:

Който мрази обличение, ще умре“. (— 10 ст.).

Питамъ: кое е по-добре — да приемешъ обличение и да живѣешъ, или да мразишъ обличение и да умрешъ? Когато ви кажатъ лоши, обидни думи, обърнете се къмъ Господа и кажете: Слава Богу, че се избавихъ отъ смъртта! Приложението на този стихъ въ живота се свежда къмъ следното: Благодарете на Бога, че ви е избавилъ отъ смъртта! Двама души селяни се напили и започнали да спорятъ за нѣщо. Едно малко дете ги вижда, спира се при тѣхъ и започва да имъ се смѣе. Въ това време минава покрай тѣхъ единъ господинъ, и като вижда, че детето седи при пиянитѣ селяни, удря му плесница и казва: Да си вървишъ оттукъ! Не е твоя работа да седишъ на това мѣсто. Детето се разплакало и тръгнало за дома си. Не се минали и дасетъ минути даже, единъ отъ пиянитѣ селяни извадилъ револвера си и застрелялъ другия. Ако детето бѣше останало при пиянитѣ селяни, и то щѣше да пострада. Значи, този господинъ го избавилъ отъ смъртъ. То получи една плесница, но животътъ си запази. Следователно, вие трѣбва да благодарите на всѣки човѣкъ, който може да ви избави отъ смъртта. Често хората заставатъ тамъ, дето не е мѣстото имъ, и трѣбва да дойде нѣкой отвънъ, да имъ удари една плесница, за да ги избави отъ смъртъ. При това положение, вие трѣбва да благодарите на Бога, че е изпратилъ човѣкъ да ви избави отъ смъртта.

„Адъ и погибельта сж явни предъ Господа —

Колко повече сърцата на човѣческитѣ синове!“
(— 11 ст.).

„Присмивательтъ не обича обличителя си,

Нито ще отиде при мждритѣ“. (— 12 ст.).

Изобщо, въ свѣта има хора присмиватели, шегобийци. Външно тѣ минаватъ за мждри, не дружатъ съ глупави хора. Обаче, когато видятъ, тѣ сж готови да го осмѣятъ.

„Сърце весело прави засмѣно лице;

А отъ скръбта на сърцето, угнетява се духътъ“.
(— 13 ст.).

Сърцето на разумния търси знание. Това знание го прави веселъ. Значи, между знанието и веселието има известно съотношение. Весело може да бжде сърцето само

на разумния човѣкъ, който има знание. Защо? Защото знанието носи за човѣка придобивки. Веселъ е човѣкъ, когато придобие нѣщо. Който иска да бжде веселъ, той трѣбва да търси онова знание, което носи придобивки съ себе си. Всѣки, който е придобилъ нѣщо въ живота си, той непременно е разполагалъ съ нѣкакво практическо знание въ себе си.

„Всичкиѣ дни на скръбния сж зли;
А веселото сърце е всѣкогашно пирувание“.
(— 15 ст.).

„По-добро малкото съ страхъ Господень;
Нежели съкровища много и смущение въ тѣхъ“.
(— 16 ст.).

Ние превеждаме думата страхъ съ думата любовъ и вадимъ следната поговорка: „По-добре малко, но съ любовъ, отколкото много безъ любовъ“. По-нататкъ, въ 17 стихъ се развива сжщата мисль, но съ други думи.

„По-добро гощавано отъ зеле съ любовъ,
Нежели хранено говедо съ умраза. (— 17 ст.).

Значи, по-добре е да те нахранятъ съ зеле, но съ любовъ, отколкото съ печена пуйка и съ умраза.

„Яростний човѣкъ възбужда прения;
А дълготърпеливий утихва карания“ (— 18 ст.).

„Пжтьтъ на ленивия е като съ тръне изплетень;
А пжтьтъ на правитѣ е изравненъ.“ (— 19 ст.).

Значи, всѣки неравенъ пжть е пжть на ленивия.

„Мждъръ синъ весели отца;
А безуменъ човѣкъ презира майка си“. (— 20 ст.).

„Глупостъта е радость на скудоумния;
А разумний човѣкъ ходи направо.“ (— 21 ст.).

„Дето нѣма съветъ, намѣренията се осуetyватъ;
А въ множеството на съветнициѣ утвърждаватъ се.“
(— 22 ст.).

Често хората вършатъ работи, безъ да ги обмислятъ, и после казватъ: Добъръ е Богъ, Той ще ни помогне.—Богъ е добъръ, но вие взехте ли Неговия съветъ за извършване на тия работи? Добриятъ слуга отива при господаря си и го пита: Господарю, какъ да постъпя? Ако нѣкой слуга казва, че господарьтъ му е добъръ, но не отива за съветъ при него, каква работа ще свърши той самъ?

„Човѣкъ има радость чрезъ ответа на устата си;
И дума на време, колко е добра!“ (— 23 ст.).

„За разумния е пжтьтъ на живота нагоре,

За да се уклони отъ ада долу.“ (— 24 ст.).

„Господь съсипва дома на горделивитъ;

А утвърдява предѣла на вдовицата.“ (— 25 ст.).

Въ последния стихъ, вдовицата се взима като символъ на слабъ човѣкъ, който нѣма помощникъ въ живота.

„Користолюбивиятъ смуцава дома си;

А който мрази дароветъ, ще живѣе.“ (— 27 ст.).

Користолюбивъ човѣкъ е този, който желае повече, отколкото му е необходимо. Нѣкой казва, че не желае много; желанията му се простирани дотолкова, да може да живѣе. Та всѣки човѣкъ има толкова. Отъ хиляди години насамъ, откакъ свѣтътъ сжествува, на всички хора е дадено толкова, колкото да подържатъ своя животъ, да задоволятъ необходимитъ си нужди. Има хора, които сами казватъ, че не сж доволни отъ това, което имъ е дадено, но искатъ повече.

„Сърцето на праведния преговаря да отговаря;

А устата на нечестивитъ отригватъ зло.“ (— 28 ст.).

„Праведниятъ преговаря“ — това значи, че той дълго време мисли, изслушва, докато започне да говори. Той не бърза да говори. Добре щѣше да бжде, ако човѣкъ не бързаше, но предварително обмисляше нѣщата и тогава действуваше. Съ бързането си съвременнитъ хора изпадатъ въ положението на онзи дѣдо, който, като дошълъ до единъ трапъ, погледналъ го и си казалъ: Кой ще забикаля сега този трапъ? Колко такива трапове съмъ прескачалъ на младини! Ще се засиля, и ще прескоча този трапъ. Засилилъ се той, и хопъ, въ трапа! Щестлавието заговорило въ този дѣдо и го заставило да прескочи трапа, да се покаже, че може. Обаче, като излѣзъ . отъ трапа, той се поогледалъ наоколо и си казалъ: Каквото е на старини, такова бѣше и на младини! Този старецъ трѣбваше да премѣри силитъ си и тогава да се засилва да прескача трапа. Който не измѣрва силитъ си предварително, и той постъпва като този дѣдо: засили се да прескочи трапа, но тамъ остава. Ще седи тамъ, дано се намѣри нѣкой да му помогне и ще си мисли: Тѣй ли бѣше на младини? Ако не дойде нѣкой да му помогне, ще се помжчи и самъ ще излѣзе. Тогава ще си каже истината: Какъвто съмъ сега, такъвъ бѣхъ и на младини. Действително, ако човѣкъ не работи върху себе си и не се упражнява, и на стари години остава такъвъ, какъвто е билъ на младини. Който работи върху себе си, той може да превърне лошитъ работи въ

добри, но затова се изисква постоянство, работа и трудъ.

„Господъ е далечъ отъ нечестивитъ,

А слуша моленето на праведнитъ“. (— 29 ст.).

Едно правило трѣбва да имате предъ видъ. За човѣкъ, който нѣма разположение да слуша Бога и да изпълнява Неговата воля, Писанието казва, че Господъ е далечъ отъ него. Преди християнството още, на хората е било известно, че Богъ всѣкога слуша моленето на праведнитъ. По това нѣма две мнения.

„Свѣтътъ на очитъ весели сърцето;

И добрата вѣсть утлѣстява коститъ.“ (— 30 ст.).

Този стихъ се отнася до разумния животъ.

„Ухо, което слуша обличението на живота,

Пребивава между мждритъ.“ (— 31 ст.).

Въ този стихъ се дава голѣмо насърдчение на човѣка. Значи, който има ухо и може да издържи обличението на живота, той ще живѣе между мждритъ. Тѣй щото, всѣки трѣбва да знае, че животътъ обличава. За да живѣешъ между мждритъ, трѣбва да те обличаватъ. Колко пжти учителятъ ще поправя тетрадитъ на своитъ ученици! Колко пжти той ще зачерква грѣшкитъ имъ съ червено мастило! Колко пжти майкитъ ще правятъ корекции на своитъ деца!

„Който отхвърля поучението, мрази душата си,

А който слуша обличението, придобива разумъ.“
(— 32 ст.).

Когато обличаватъ глупавия, той казва: Вие ли ще ме учите? Азъ не зная ли това? Мждриятъ човѣкъ, обаче, слуша. Той често изпада между хора, които говорятъ глупости, но той на всичко дава ухо, слуша. Той се учи отъ тѣхъ, размишлява, защо тѣзи хора живѣятъ така и намира начинъ, какъ да работи. Той не ги сжди, защо сж такива, защо постѣпватъ така, но си казва: Азъ трѣбва да работя между тия хора. Тѣхната нива е буренясала. На време не работихъ между тѣхъ, но сега трѣбва да впрегна плуга си, да разора нивитъ имъ. Тѣ си говорятъ, каратъ се, а той си прави своитъ планове. Като слуша нѣкои хора да се каратъ, той си казва: Ако бѣхъ оралъ и копалъ на време, днесъ нѣмаше да бжде така. Сега, азъ съмъ виновенъ за тѣхното положение. А вие казвате: Азъ ли съмъ най-кривъ, най-виновенъ? — Че не си и най-правъ. — Азъ ли съмъ най-грѣшенъ? — Че не си и най-праведенъ. И едното, и другото е вѣрно. Това сж редъ положения въ живота.

„Страхътъ Господень е поучение на мждрость;

И смирението предходи предъ славата“. (— 33 ст.).

Казвамъ: човѣкъ трѣбва да се смири! — Защо? Нима човѣкъ трѣбва да стане мостъ, всички да минаватъ отгоре му? Чудни сж съвременнитѣ хора въ своитѣ заключения! Да не ставали мостъ! Да, но престрелки има. Отвори се война и се започва страшно сражение: генералътъ се качва на коня си, вади ножъ, удря надѣсно-налѣво, коли. Но ненадѣйно го удари нѣкое парче отъ граната, и той падне на земята, а конътъ отгоре му. И следъ това цѣли отряди минаватъ презъ него, не искатъ да знаятъ, че тукъ лежи раненъ единъ генералъ. При това положение, нѣма ли да се смири човѣкъ? Ще се смири, нѣма какво да прави. Като отминатъ всички, генералътъ ще стане и ще каже: Слава Богу, че оцѣлѣхъ! Колко умни животни били конетѣ! Прескачаха ме, безъ да ме тѣпчатъ. Добре, че ме раниха само. Конътъ никога не стѣпва на раненъ човѣкъ. Следователно, като дойдешъ до смирението и паднешъ на земята, ще благодаришъ на Бога, че конетѣ не те стѣпкаха. Този генералъ бѣше поставенъ отъ своето началство да управлява войската, но Господъ го свали долу и му каза Ти ще останешъ подъ конетѣ отдолу, да се смиришъ, защото не знаешъ, какво нѣщо е смирението. Следъ това, когато нѣкой му казва да бжде по-строгъ, той го пита: Кавалерия минавала ли е отгоре ти? — Не. — Покрай мене мина три пѣти, и азъ научихъ закона, какъ се вади ножъ.

И тъй, смирението е велико качество на мъдрия, на разумния човѣкъ. Въ свѣта не е важно, какъ човѣкъ е наредилъ нѣщата, но какъ Богъ ги е наредилъ. Отъ това, което Богъ е наредилъ, човѣкъ трѣбва да вади поука и да го приема на радо сърце. Да допуснемъ, че учителътъ ви е далъ едно упражнение, което вие сами трѣбва да напишете. Кое е по-добре за васъ: да напишете упражнението у дома си, или да отидете на училище, и тамъ да го препишете на готово отъ другаритѣ си? Който преписва упражненията си отъ своитѣ другари, той ученъ човѣкъ не може да стане. Който взима пари на заемъ отъ този - отъ онзи, и той богатъ човѣкъ не може да стане. За такива случаи българитѣ казватъ: „Чуждото нѣщо и на Великдень се взима“. Законъ е който работи, само той може богатъ да стане. Въ практическия животъ сжествува следното правило: само болниятъ има право да взима пари на заемъ. Щомъ си здравъ, ти ще отидешъ да работишъ, и Богъ ще те благослови. Докато човѣкъ не е работилъ, самъ да спе-

чели нѣщо, щомъ му паднатъ пари, той ги пилѣе налѣво — надѣсно, да разбератъ всички, че разполага съ пари. Такъвъ човѣкъ обикновено е разточителенъ. Който е придобилъ паритѣ си съ трудъ, съ работа, той знае цената имъ и никога не ги пилѣе.

Разправятъ интересенъ анекдотъ изъ живота на Хаджи Калчо отъ Пловдивъ. Дошълъ при него единъ господинъ да иска подъ лихва двеста турски лири съ опредѣленъ срокъ. Хаджи Калчо му далъ двеста лири на заемъ, но като практиченъ човѣкъ, тръгналъ следъ своя длъжникъ, да види, какво ще прави съ тия пари. Като взелъ паритѣ, господинътъ тръгналъ изъ града, отъ дюкянъ въ дюкянъ да си купува нѣкои нѣща. Като видѣлъ това, Хаджи Калчо го достигналъ и му казалъ: Господине, направилъ съмъ една грѣшка въ смѣтката си. — Каква? — Дайте остатѣка отъ паритѣ, които още не сте изхарчили, и елате съ мене въ кантората, тамъ ще ви обясня, каква е погрѣшката ми.

Казвамъ: който взима пари на заемъ и ги разпилява, той не мисли да ги връща. Това е вѣрно и по отношение на вашия животъ. Докато сте млади, докато имате всичко въ изобилие, вие харчите безразборно, пилѣете силитѣ си налѣво-надѣсно; като дойде старостъта, като дойдатъ години на обедняване, вие тръгвате да търсите този-онзи лѣкаръ, дано нѣкой отъ тѣхъ ви даде нѣщо на заемъ. Стариятъ казва: Да има кой да ми заеме отъ своята младостъ! Не, пари на заемъ не се даватъ. И младостъ на заемъ не се дава. Стариятъ постоянно се оплаква и казва: Е, синко, краката ми не държатъ вече, не мога да се движа. — Нали и ти бѣше младъ? Защо не запази младостъта си? Като си остарялъ вече, ще вървишъ по пѣтя си. На стария пари на заемъ не се даватъ. Стариятъ човѣкъ е трѣбвало на младини да мисли, сега вече е късно. Днесъ може да му се говори само върху закона за подмладяването.

Сега, и на васъ казвамъ: всички, които сж тръгнали въ Божествения пѣтъ, трѣбва да пазятъ своята младостъ. — Какъ? — Има известни правила, които трѣбва да се пазятъ. Не се ли пазятъ тия правила, човѣкъ губи младостъта и силата на своя организъмъ. Често хората пазятъ ненужнитѣ нѣща за живота, а нужнитѣ, т. е. тия, които ще ги ползватъ за цѣлъ животъ, не пазятъ. Сжщото се забелязва и въ страданията на хората. Има страдания ненужни, на които хората сами се натъкватъ; обаче, има страдания нужни, необходими, отъ които хората учатъ, повдигатъ се

и се облагородяватъ. Казвате: кои страдания сж нужни за човѣка? Какъ можемъ да различимъ необходимитѣ отъ ненужнитѣ страдания?

Ще приведа единъ примѣръ, да видите, какви сж резултатитѣ отъ ненужнитѣ страдания. Два ученика, отъ две различни школи, като завършили образованието си, били изпратени отъ учителитѣ си на една опитна екскурзия. Като вървѣли изъ пѣтя, единиятъ отъ ученицитѣ видѣлъ, че двама пияни се каратъ. Той се приближилъ при тѣхъ и започналъ да ги примирява. И наистина, успѣлъ донѣкжде да ги примири, но въ жертва на това далъ главата си — тѣ му пукнали главата. Следъ време и вториятъ ученикъ се натъкналъ на подобна опитностъ. И той видѣлъ двама пияни селяни да се каратъ и биятъ помежду си, но седѣлъ далечъ отъ тѣхъ и наблюдавалъ само, какво ще стане. Единиятъ селянинъ вдигналъ тоягата си и силно ударилъ другаря си по главата. Крѣвъ почнала изобилно да тече. Тогава ученикътъ се приближилъ къмъ ранения селянинъ, извадилъ отъ джоба си памукъ, шишенце съ нѣкаква дезинфекционна течностъ и започналъ да изчиства крѣвта на главата му. Като превързалъ раната, той седналъ при двамата селяни и започналъ да имъ говори, какъ трѣбва да живѣятъ. Кой отъ двамата ученици е постъпилъ по-добре? Вториятъ. Първиятъ ученикъ временно само е могълъ да примири двамата селяни, но той излѣзълъ отъ полесражението съ пукната глава. Така, той се подложилъ на едно ненужно страдание. Вториятъ ученикъ оставилъ селянитѣ да се набиятъ, да изтрезнѣятъ малко; следъ това той се приближилъ при тѣхъ и започналъ да имъ говори, че тѣ трѣбва да живѣятъ като братя помежду си, а не като врагове. Като наблюдавалъ отдалечъ тѣхния споръ, той си казалъ: По-добре да се пукне една отъ тѣхнитѣ глави, отколкото моята.

Питамъ: трѣбва ли майката да влиза между децата си, когато тѣ се каратъ и биятъ помежду си? Ако иска главата ѝ да остане неповредена, майката трѣбва да стои настрана. Нека децата се покаратъ и побиятъ помежду си, и когато едното пострада, тогава майката трѣбва да се приближи къмъ тѣхъ и да имъ даде добъръ урокъ, какъ трѣбва да живѣятъ помежду си, като братчета, въ миръ и съгласие. Главата на майката всѣкога трѣбва да бжде здрава, а главата на децата може нѣкога да бжде малко пукната и превързана. При изключителни случаи само главата на майката може да бжде пукната. Въ прак-

тическият живот човѣкъ трѣбва да бѣде уменъ. Какво струва на човѣка да каже една мека дума? Срецашъ единъ лошъ човѣкъ, който трѣгналъ за нѣкѣде, намислилъ да направи нѣкакво зло. Като минешъ покрай него, поздрави го, запитай го, какъ е, и продължи пътя си. Тази добра обхода, тази мека дума смекчава сърцето на този човѣкъ, и той се отказва отъ своето лошо намѣрение. Не влизай между двама души, които спорятъ, които се каратъ помежду си. Въ този случай, тѣ сѣ два остри камѣка. За такива хора българитѣ иматъ поговорка: „Два остри камѣка брашно не мелятъ“. И наистина, долниятъ камѣкъ на воденицитѣ е мекъ, а горниятъ е остъръ. Когато човѣкъ започва да става остъръ, грубъ, въ него се забелѣзватъ особени прояви: той губи своята мекота, своята влага и става сухъ. Сухата нива нищо не ражда, но и отъ мочурливата нищо не излиза. Нивата не трѣбва да бѣде мокра; тя винаги трѣбва да има по малко влага въ себе си. Въ този смисълъ, водата е емблемъ на живота. Въ Божественния животъ всѣкога има по малко влага. Първото условие за подържане на тази влага въ човѣка е благодарността. Затова, ставате ли сутринъ, благодарете на Бога първо, че сте здрави, че можете да се помолите и да започнете работата на деня. После, благодарете за времето, каквото и да е то—дъждовно, слънчево, мъгливо. Работете, споредъ както времето ви диктува. Ако е дъждовно, радвайте се, че дъждътъ ще полѣе вашия трудъ. Ако е сухо, радвайте се, че посѣвитѣ ще растатъ и ще зрѣятъ. Ако пѣкъ е много сухо, сами ще поливате. Промѣнитѣ на времето не сѣ нищо друго за ученика, освенъ задачи. Като вали дъждъ, наблюдавайте посоката на валежето, колко часа ще вали и т. н. Ако дъждътъ попрѣчи за опредѣлената работа, посветете това време за Господа. кажете по една мека, добра дума на нуждаещитѣ се. Значи, разумниятъ човѣкъ, споредъ времето, може така да си нареди програмата на дневната работа, че самъ да остане доволенъ. Неразумниятъ пѣкъ се спѣва отъ времето.

И тъй, смирениятъ се учи отъ всичко, защото за него всичко е живо. За него окръжаващитѣ и тѣхнитѣ постѣпки сѣ жива, отворена книга, отъ която той чете и учи. Отъ тази книга, именно, Богъ сѣди за насъ. Разумниятъ човѣкъ отъ всичко се учи. Запримѣрь, ако влѣзе въ една гѣста гора, съ голѣми, разклонени дървета, той нѣма да ходи съ изправена, нагоре вирната глава, но ще се наведе, ще се

смири и тъй ще мине презъ най-малкитѣ дупки. Като излѣзе отъ тази гора, на широкото поле, тамъ той ще се изправи, ще дигне главата си нагоре. Човѣкъ трѣбва да се съобразява съ мѣстото, съ терена, то който върви. Ако вървишъ по нѣкой стрѣменъ, високъ планински връхъ, тамъ ще лазишъ като дете, ще дигнешъ единия си кракъ, после другия, и тъй ще напредвашъ крачка следъ крачка. Ако се качвашъ по нѣкоя скала съ обуца, трѣбва да мислишъ после, какъ ще слизашъ. Скалата е хлъзгава, стрѣмна, съ обуца не се слиза. Тогава ще седнешъ на скалата внимателно, съ всичкото си смирение и ще събуешъ обувката си: ще събуешъ единия кракъ, после другия, и ще хвърлишъ обувката си долу, подъ скалата — босъ ще слизашъ надолу. Сжщото нѣщо ще правите и въ живота си: нѣкога ще ходите боси, нѣкога ще бждете съ обуца. Когато се намѣрите между користолюбиви хора, ще бждете съ обуца. Това показва, че практическиятъ животъ налага правила на човѣка, макаръ и временни. Това, което е важно за днесъ, за утре вече не е важно. На единъ човѣкъ ще говоришъ по единъ начинъ, на другъ — по другъ начинъ, а на себе си — по различни начини. Като станете сутринъ, вземете положението на малко дете и си кажете: За великия животъ, въ който живѣя, азъ съмъ малко дете, и затова ще се уча отъ всичко, както детето се учи.

Съвременнитѣ хора не успѣватъ въ живота си, понеже мислятъ, че сж силни, учени, умни. Който мисли, че е силенъ, нека направи следния опитъ: да нареди предъ себе си десетъ чувала, всѣки отъ тѣхъ тежъкъ 50 кгр., и да започне да ги слага на гърба си. До който чувалъ спре, токова е неговата сила и знание. Ако дигнешъ само първия чувалъ и не можешъ повече, кажи си: много знание ми е нужно, докато мога да нося на гърба си и десетътъ чувала! Само по този начинъ човѣкъ може да опита силата и знанието си. Който иска да изпита търпението си, ще го поставятъ на следния изпитъ: ще му дадатъ десетъ чувала жито, да преброи, по колко зрънца има въ всѣки чувалъ. Нѣкой ще издържи само до първия чувалъ, другъ — до втория, трети — до третия и т. н. Ако се намѣри човѣкъ съ по-голъмо търгенис, да изброи зрънцата въ петтѣ чувала, следъ това ще започне да философствува: Ще претегля, колко тежатъ зрънцата въ първитѣ петъ чувала; после ще претегля вторитѣ петъ чувала и ще направя изчисление, да видя, колко зрънца жито има и въ тѣхъ. Не, за да изпиташъ търпението си до край, трѣбва да преброишъ житнитѣ зърна и въ вторитѣ

петъ чувала. Като направите този опитъ, ще ви поставятъ на другъ: ще започнете отъ първия чувалъ да отдѣляте лошитъ зрънца отъ здравитъ. Лошитъ ще хвърляте навънъ, а здравитъ ще броите. Ако нѣкой може да направи опита само съ първитъ петъ чувала, той ще си каже: Азъ познавамъ търпението само до петия чувалъ; отъ петия нататкъ не го познавамъ. Обаче, който е направилъ опита и съ десетътъ чувала, той е завършилъ своя животъ. Той познава вече великото търпение. Всѣки день отъ живота на човѣка прилича на чувалъ, пъленъ съ здрави и лоши житни зрънца.

Казано е въ Писанието: „На седмия день Богъ си почина.“ Съвременнитъ хора работятъ шесть дня, а седмия посвѣщаватъ на Господа. Какво трѣбва да правятъ презъ шестътъ дни, тѣ знаятъ, но дойдатъ ли до седмия день, не знаятъ, какво да правятъ. Голѣмо благословение ще бжде за човѣка, ако се научи, какво трѣбва да прави седмия день. Днесъ, напримѣръ, е седмиятъ день. Какво трѣбва да правите?

Времето днесъ ви казва: Вие трѣбва да бждете носители на новия животъ! Разправяйте на всички, че семената, които сте посѣли нѣкога на нивата, сж измрѣли. Обаче, щомъ дойде новиятъ животъ, влагата ще възкрѣси тия семена. Много отъ зашитъ мисли и желания сж измрѣли, но ако живѣете въ закона на смиренieto и пуснете новия животъ върху тѣхъ, тѣ отново ще израснатъ, и вие сами ще се чудите на заложитъ, които Богъ е вложилъ въ васъ. Това значи праведенъ човѣкъ. Праведниятъ ходи по Божия пѣтъ, който е пѣтъ на красота. Праведниятъ е специалистъ по всички работи; той и господарь може да бжде, и слуга може да бжде, но времето и свободата си на никого не продава. Той всичко работи, но като дойде до плащане, тамъ го нѣма. Вие трѣбва да мязате на онзи японски принцъ, който ималъ желание да изучи живота на японцитъ отблизко, затова отишълъ като слуга въ едно богато японско семейство. Той прекаралъ тамъ известно време и, като дошълъ дня да напуца, господарьтъ го извикалъ да му плати. Обаче, той казалъ: Азъ не искамъ никаква заплата. Трѣбва да напусна вашия домъ, защото друга работа ме чака. Като си отишълъ, едва тогава господаритъ му разбрали, че тѣхниятъ добъръ слуга билъ японския принцъ, който дошълъ у тѣхъ съ намѣрение да се учи.

Въ това отношение, всѣки човѣкъ трѣбва да бжде самостоятеленъ и да знае, че с дошълъ на земята да се

учи. И царски синъ да си, трѣбва да бждешъ примѣренъ слуга, че като напуснешъ дома на господаритѣ си, тѣ да кажатъ: Добъръ бѣше нашиятъ слуга! Като него другъ не сме имали. Той бѣше идеенъ работникъ, всичко вършеше съ любовь. Когато нѣкой се запитва, защо е дошълъ на земята, нека си отговори, че е дошълъ на земята да научи закона на служенето, и така да го научи, че като напусне дома на своитѣ господари, да чуе следнитѣ думи: Добъръ бѣше нашиятъ слуга! Като него другъ не сме имали.

Сега, ще ви препорѣчамъ да четете Притчитѣ, едни отъ които сж по-мжчни за разбиране, а други — по-лесни. Тѣ съдържатъ практически правила за всички положения, на които човѣкъ може да се натъкне въ живота си.

Най-важниятъ стихъ отъ 15 гл. на Притчитѣ е следниятъ: „Смирението предхожда предъ славата“. Когато се натъкнете на най-големитѣ мжнотии и несгоди въ живота, вие трѣбва да имате предъ видъ този стихъ и всичко да претърпявате, като знаете, че сте близо вече до края на мжнотиитѣ, т. е. близо до избавлението. Богъ иде вече да ви избави! Този законъ се провѣрява навсѣкжде въ живота. Когато една болка се увеличи толкова много, че едва се понася, тя е дошла вече до своя край. Когато сиромашията стане непоносима, наближилъ е вече нейниятъ край. Лошитѣ работи нѣматъ начало, иматъ край; добритѣ работи иматъ начало, нѣматъ край. Нѣкой казва: Нѣма ли край това нѣщо? — Има край. Щомъ има край, то е зло. — Ами това нѣщо нѣма ли начало? — Има начало. Щомъ има начало, а нѣма край, то е добро. Който търси края на нѣщата, той ще влѣзе въ ада; който търси началото на нѣщата, той ще влѣзе въ небето. Добриятъ, красивиятъ животъ има начало, нѣма край. Лошиятъ животъ има край, нѣма начало. Който пита за началото на нѣщата, поставятъ го при добритѣ условия на живота; който пита за края на нѣщата, поставятъ го при лошитѣ условия на живота. Ето защо, и на васъ казвамъ: питайте само за ония нѣща, които иматъ начало, а нѣматъ край! Не питайте за нѣща, които нѣматъ начало, но иматъ край! Следователно, дойдешъ ли до най-големото мжчение, до най-големото страдание, стисни усгата си и мълчи, не питай за края. Ако питашъ за края на сиромашията, или за края на страданието, не само че нѣма да видишъ тѣхния край, но още по-големи изпитания ще ти дойдатъ.

За обяснение на последната мисълъ, ще приведа след-

ния примѣръ. Единъ беденъ българинъ отивалъ пешъ отъ Одринъ за Цариградъ, по нѣкаква важна работа. Той се доста уморилъ отъ дългото пътуване, га взелъ да се моли на Бога, дано се намѣри отнѣкъде единъ конь, да се качи на него, да си почине малко. Като вървѣлъ така, случайно се обърналъ назадъ и видѣлъ единъ турчинъ на конь, а следъ него тичало едно малко конче. — Хей, гяуръ, спри! — извикалъ турчинътъ. Българинътъ спрѣлъ, като сжщевременно си помислилъ: Ето, Богъ ми изпрати едно конче. — Гяуръ, вземи кончето на гърба си! — заповѣдалъ турчинътъ. Уморенъ, не уморенъ, той вдигналъ кончето на гърба си и продължилъ пътя си за Цариградъ. Като вървѣлъ съ кончето на грѣбъ, той се обърналъ къмъ Бога съ думитѣ: Господи, Ти ли ме криво разбра, или азъ криво се молихъ? Въ такова положение може да изпадне всѣки човѣкъ, който, тръгналъ веднѣжъ въ Божия пътъ, се чувствува всѣкога незадоволенъ. Не трѣбва да бжде така! Тръгнешъ ли веднѣжъ въ Божия пътъ, ти трѣбва да бждешъ смиренъ, ако искашъ живота ти да се изправи.

Често хората дѣлятъ живота на обикновенъ или свѣтски и на религиозенъ или духовенъ. Не, животътъ не може и не трѣбва да се дѣли. Животътъ е единъ. Той е добриятъ, разумниятъ животъ, даденъ отъ Бога. Дето и да поставятъ добриятъ човѣкъ, като слуга, като докторъ, като ученъ, като министъръ, той навсѣкъде ще се прояви като добъръ слуга.

И тъй, пазете следното правило въ живота си: като ставате сутринъ, благодарете на Бога за всичко, което ви е далъ, и никога не питайте за края на нѣщата. Какво виждаме днесъ? Още отъ сутринята мжжътъ казва: Кога ще дойде краятъ на моето слугуване? Жената казва: Кога ще дойде краятъ на моето слугуване? Какво ще правя съ тия непослушни деца? Децата казватъ: Кога ще дойде краятъ на нашето учение? Дотегна ни вече да учимъ! Мжжътъ иска край, жената иска край и децата искатъ край.

Нека отъ днесъ всички туримъ начало на Новия животъ! Нека всички мжже и жени, слуги и господари, ученици и учители, кажемъ: Отъ днесъ гуряме начало на Новия, на Божествения животъ! Турете въ ума си мисълта, че всичко зависи отъ Бога, отъ Великото Начало — и животътъ ви ще се оправи.

Призови Симона!

„И сега проводи чловѣци въ Иопия, и призови Симона, който се нарича Петъръ“. *)

Красивото въ живота се заключава въ това, което рѣдко се случавя. Обикновеното пъкъ представя прозаичния животъ. Недоволството на съвременнитѣ хора се дължи, именнс, на този прозаиченъ животъ. Вследствие на тази проза, животътъ на хората представя верига отъ несбжднати мечти и желання. Отъ единия до другия край, животътъ е пълненъ съ разочарования. При сегашнитѣ условия на живота, нѣма щастливъ човѣкъ на земята. Колкото съмъ наблюдавалъ, не съмъ срещналъ досега щастливъ човѣкъ на земята, нито между ученитѣ, нито между проститѣ. Нѣма ученъ, писателъ, философъ, музикантъ или художникъ, който може да каже за себе си, че е останалъ доволенъ отъ живота на земята. Не само това, но и като четете онова, което сж писали поетитѣ и писателитѣ, никжде не срещате да се говори за нѣкой щастливъ човѣкъ; никжде не се говори за постигнато щастие, въ пълния смисълъ на думата. Интересно е, че при всички тия преходни, непостоянни възгледи на хората за живота, тѣ пакъ обичатъ живота. Кажете на кого и да е, че трѣбва да напусне земята, той ще се омжчи. Защо? Защото не знае, де отива. Той казва: Зная, че тукъ не е добре, но неизвестното е още по-лошо. Колкото и да не е добре на земята, този животъ поне ми е познатъ, зная, какво ме очаква.

Цѣлата глава отъ Деяния на Апостолитѣ, която прочетохъ сега, е интересна, но важна е основната идея въ нея, а именно, че животътъ на земята не е нѣкакво случайно проявление. Даже и животътъ на индивидуалния човѣкъ не е случаенъ. Въ живота, подъ думата „случайностъ“ разбиратъ отдѣлностъ на нѣщата. Когато единъ листъ падне отъ дървото, казваме, че това е случайностъ, т. е. съвпадение, обаче, тази случайностъ, това съвпадение има отношение къмъ общия планъ на нѣщата. Значи, случайни нѣща сж ония, които се съвпадатъ съ общия планъ. Понѣкога случайността се взима като нѣщо дошло или

извършило се само за себе си. Такъв законъ въ свѣта не съществува. Въ свѣта съществува едно обширно съзнание, което изпълва цѣлото пространство. Дали сте идеалистъ, или материалистъ, ще видите, че това съзнание се движи толкова бързо, че едновременно обхваща всички точки. Вследствие на тази бързина, животътъ на това съзнание считатъ като животъ безъ движение. Това показва, че при днешното положение на човѣка, неговиятъ умъ, неговото съзнание не е въ състояние да разбере, да схване този животъ. Съвременниятъ човѣкъ живѣе днесъ за днесъ. Запримѣръ, вчерашното ядене не задоволява днешния гладъ; вчерашното благо не може да послужи при днешното нещастие. Ако вчера си билъ здравъ, а днесъ си боленъ, ти не можешъ да се радвашъ на вчерашното си здраве. Обаче, същиятъ законъ, по отношение на цѣлокупния животъ, има другъ смисълъ: тамъ вчерашната болестъ се спогажда съ днешното здраве, и вчерашното здраве се спогажда съ днешната болестъ. Ето защо, когато се говори за еволюция, ние разбираме днешното благо, което се проявява въ живота. Еволюцията не е само външенъ, но и вътрешенъ развой. Ако еволюцията се разглежда само като външно развитие, това е повърхностно схващане. Еволюцията разкрива същината на живота. Въ този смисълъ, за насъ е важно само онова благо, което се разкрива всѣки день. Щомъ днесъ ни се дава известно благо, ние не трѣбва да мислимъ за благо на вчерашния день, нито за бждещето благо. Обаче, миналото трѣбва да служи за поука, а бждещето — като импулсъ за постигане на нашитѣ идеали. Радвайте се за благо, което днесъ ви се дава, колкото и да е малко то.

Въ турско време единъ беденъ човѣкъ отишълъ при единъ турчинъ да иска хлѣбъ. Турчинътъ му далъ половинъ хлѣбъ. Бедниятъ взелъ хлѣба, погледналъ го, но останалъ недоволенъ. Защо? Той считалъ за обида да му дадатъ половинъ хлѣбъ. Турчинътъ схваналъ неговото недоволство и решилъ да го проследи, да види, какво ще прави съ този хлѣбъ. Бедниятъ взелъ хлѣба и се запжтилъ къмъ дюкяна на единъ богатъ търговецъ, комуто подхвърлилъ хлѣба, и казалъ: Вземи този хлѣбъ! Не съмъ куче да ми даватъ половинъ хлѣбъ. Турчинътъ се приближилъ незабелязано до него, взелъ хлѣба и си отишълъ. Питамъ: какво разреши бедниятъ, като захвърли хлѣба? Той се обидилъ, че като на куче му дали половинъ хлѣбъ. По какво се отличава човѣкъ отъ кучето? Човѣкъ яде, и кучето яде; човѣкъ пие вода, и

кучето пие вода; човѣкъ диша, и кучето диша. Обаче, има нѣщо, което отличава човѣка отъ кучето. Човѣкътъ е разумно сѣщество. Човѣкъ, въ пълния смисълъ на думата, е онзи, който схваща великия планъ на живота и се задоволява съ малкото благо. Ако нѣкой човѣкъ отхвърля малкото благо и се обижда отъ него, той изпада въ положението на куче. Такъвъ човѣкъ е по-долу отъ кучето даже, защото кучето никога не отхвърля хлѣба, който му се дава. Когато направите най-малката услуга на едно куче, или на нѣкое животно, то остава крайно признателно. Често азъ наблюдавамъ вътрешнитѣ прояви на сѣществата и вадя свои заключения. Единъ денъ давамъ на една котка ситно нарѣзани парченца пражени картофи. Котката ги изяде и започна да обикаля около мене, да се умилква, съ което искаше да каже: Дай ми още нѣколко парченца отъ тия картофи! Който гледа отвънъ само, безъ да знае причинага за това умилкване на котката, ще помисли, че тя е силно привързана къмъ мене. Наистина, тя е привързана, но такава любовъ никога не е проявявала. Ако човѣкъ наблюдава външнитѣ прояви на нѣщата, безъ да знае причинитѣ за тѣхъ, той ще извади едни заключения. Обаче, ако следи явленията и външно, и вътрешно, като взима въ внимание и причинитѣ, които ги предизвикватъ, той ще извади други заключения, по-върни отъ първитѣ. Учениятъ какъ трѣбва да вади своитѣ заключения?

Ангелътъ каза на Корнилиа: „Призови Симона“! Защо ангелътъ трѣбваше да изпраца Корнилиа при Симона, нареченъ Петъръ? Защото ангелътъ е сѣщество отъ повисока еволюция отъ тази на хората и не може да се спре при Корнилиа да му разправя за духовния свѣтъ, за живота на сѣществата отъ този свѣтъ и т. н. Затова ангелътъ му каза: „Твоитѣ молитви и милости възлѣзоха предъ Бога. И сега, проводи чловѣци въ Иопия, и призови Симона, който се нарича Петъръ, той ще ти каже, що трѣбва да правишъ“. Обаче, това може да стаче само съ човѣкъ, който има вѣра, а не суевѣрие. Суевѣрието седи по-долу отъ вѣрата. Надъ вѣрата пъкъ има нѣщо по-велико — то е истината. Истината пъкъ подразбира любовъ къмъ знанието. Значи, да обичашъ знанието и да го търсишъ, това е повисоко отъ вѣрата. Защо? Защото въ вѣрата нѣщата не сж провѣрени, не сж опитани, когато въ знанието всички нѣща сж провѣрени. Да обичашъ знанието, това подразбира силно желание да провѣрвашъ нѣщата. Запримѣрь, има

хора, които отъ любовъ къмъ знанието развиватъ въ себе си способността да огиватъ отъ този въ онзи свѣтъ, да провѣрятъ нѣщата, и после пакъ се връщатъ на земята. Ще кажете, че това е отъ приказкигѣ „Хиляда и една нощъ“. Не е така. Ето, четете вѣстниците, ще видите, че и тѣ пишатъ по този въпросъ. Сега, по цѣлия свѣтъ учени хора правятъ спиритически сеанси, и чрезъ редъ опити дохождатъ до убеждението, че сѣществува свѣтъ, по-високъ отъ нашия. Тѣ сж приели тѣзи нѣща не на вѣра, но съ редъ научни опити. И каквото изнесатъ днесъ предъ свѣта, тѣ сж го опитали и провѣрили.

Сега, азъ нѣма да обяснявамъ тия факти, но казвамъ, че сѣществува една права, истинска наука, до която единъ день вие сами ще се доберете. Азъ не обичамъ да говоря за нѣща, които зная; не обичамъ да казвамъ, колко пари имамъ въ касата си; не обичамъ да казвамъ, колко книги имамъ въ библиотеката си; не обичамъ да казвамъ, колко костюма, колко чифта обуца имамъ и по колко пѣти на день се обличамъ и преобличамъ. Защо не обичамъ да говоря по тия нѣща? Защото тия работи сж обикновени и всѣки може да ги разправа, всѣки може да говори по тѣхъ. Ето защо, казвамъ: не говори на хората по това, което и тѣ знаятъ. Говори имъ по това, което тѣ не знаятъ. Пъкъ най-после, говори върху това, което и ти самъ не знаешъ. Ученитѣ хора се отличаватъ по това, че говорятъ и пишатъ върху нѣща, които и тѣ не знаятъ. Запримѣрь, кой ученъ знае, какво има на слънцето? Кой ученъ знае точно, колко е разстоянието отъ земята до слънцето? Много учени изчисляватъ това разстояние, но приблизително, тѣ не го знаятъ съ абсолютна точностъ. И всички останали говорятъ по тѣзи въпроси, вѣрватъ въ тия данни, само защото ученитѣ сж казали, че е така. Въ сѣщностъ, практически, никой ученъ не е могълъ да провѣри своитѣ изчисления. Обаче, тия учени разполагатъ съ известни опити, чрезъ които доказватъ донѣкжде вѣроятността на своитѣ твърдения. Що се отнася до законитѣ на вселената, знае се, че тѣ сж сложни, вследствие на което мжно се провѣрватъ на практика. Нѣкой казва: Азъ искамъ да зная абсолютната истина. Ти не можешъ да знаешъ абсолютната истина, докато не излѣзешъ отъ Бога. Това е достъпно само за онзи, който има любовъ къмъ знанието. Който нѣма любовъ къмъ знанието, по-добре да седи дома си, да не се объркава. Ако ангелтъ, който се яви на Корнилиа, би се явилъ на нѣкой отъ съвремен-

нитѣ невѣрващи хора, той би тръгналъ по лѣкари, да констатира тѣ неговата нормалностъ, докаго най-после го убеди тѣ, че това, което е видѣлъ, е илюзия, на която не трѣбва да се подава. Следователно, за да дойде до абсолютната истина, човѣкъ трѣбва да бѣде готовъ, да има вѣра въ себе си, както и любовь къмъ знанието.

Ще приведа единъ примѣръ на особено преживяване отъ единъ виденъ български писателъ. Единъ день този писателъ дойде при мене и ми каза: Господине, ще Ви разправа една своя необикновена опитностъ, която можете да използвате като примѣръ, но съ условие, името ми да остане неизвестно. Азъ разчитамъ на Вашата честностъ, за това смѣя да сподѣля съ Васъ тази моя опитностъ. Ето какво ми се случи снощи: Лѣгамъ да спя и заспивамъ. По едно време виждамъ на леглото си своето тѣло, простряно, съ затворени очи, както обикновено спи човѣкъ. Изведнѣжъ чувамъ нѣкой задъ мене да ми шепне: Виждашъ ли това тѣло на леглото? — Виждамъ. — Това си ти. — Ако онзи, който спи на леглото, съмъ азъ, ами този, който гледа сега и съзнава всичко около себе си, кой е? Щомъ зададохъ този въпросъ, въ мене настана едно смущение, и азъ почувствувахъ, като че се забърквамъ. Гласътъ, който ми говорѣше, продължи: Азъ ще ти покажа, кой си ти. Въ този моментъ, като че нѣкой ме дигна и ме постави съ очитѣ надолу върху онзи, който спѣше. Тогава почувствувахъ, че потъвамъ дълбоко нѣкъдѣ и щомъ потънахъ съвършено, събудихъ се. Видѣхъ се въ леглото, но вече буденъ. Следъ това не можахъ повече да заспя. Дълго време размишлявахъ върху преживяното и си казахъ: Дали не ми е мръднала дъската? Казвамъ му: никаква дъска не ти е мръднала, но ти си ималъ една опитностъ, отъ която да видишъ, че човѣкъ е двойно сжщество: физически човѣкъ — неговото тѣло, съ всичкитѣ свои функции, и духовенъ човѣкъ — разумното, съзнателното сжщество, което мисли и чувствува. При опитността, която имаше, физическиятъ човѣкъ бѣше онзи, който спѣше; онзи пъкъ, който говорѣше задъ тебе, бѣше духовниятъ, разумниятъ човѣкъ. Когато човѣкъ не разбира тия нѣща, той се плаши отъ своята двойственостъ. — Така е, азъ се страхувамъ да си легна, не зная, какво бихъ направилъ, ако ми се повтори сжщата опитностъ. Страхувамъ се, че не ще мога повече да пиша. — Бѣди спокоенъ, и да искашъ, тази опитностъ нѣма да се повтори. Тази опитностъ ти се даде, само за да ти

докажатъ, че съществува и другъ свѣтъ, съществуватъ и редъ други нѣща около насъ. Невидимиятъ свѣтъ иска да обърне погледа ти къмъ по-високи нѣща отъ обикновенитѣ, да се пробуди съзнанието ти. И наистина, следъ десетъ години срещнахъ същия този писателъ и го попитахъ: Какво ще кажешъ сега? — Провѣрихъ съществуването на духовния свѣтъ и се напълно убедихъ въ него.

„Призови Симона!“ Нѣма човѣкъ въ свѣта, на когото ангелътъ да не се е явилъ въ една, или въ друга форма, за да му посочи онзи пътъ, въ който той ще намѣри разрешаване на онѣзи въпроси, които го интересуватъ. Нѣкои хора сж постъпили като Корнилия, пратили сж да повикатъ Симона, нареченъ Петъръ, да имъ помогне при разрешаване на нѣкои въпроси. Други, обаче, сж казали: Не ни трѣбва Петъръ, ние сами можемъ да разрешимъ въпроситѣ си. — Какъ ги разрешаватъ? Въ края на крайщата, тѣ отиватъ въ нѣкое психиатрическо отдѣление. Защо? Защото, като имъ се яви ангелътъ, тѣ се изплашватъ, разказватъ своята опитност на хората, които ги считатъ за ненормални и ги изпращатъ въ тия специални отдѣления за изправяне. Щомъ имате нѣкакви видения, нѣкакви преживявания, не ги разправяйте на другитѣ хора, защото тѣ сж опитности отъ единъ свѣтъ, по-високъ отъ физическия, който тѣ не разбиратъ. Прави сж тогава хората. Но важната мисль, на която искамъ да обърна вниманието ви, е вътрешната връзка, която съществува между миналия, сегашния и бъдещия животъ. Ангелътъ е говорилъ на Корнилия за бъдещия животъ, въ който хората ще влѣзатъ. Този ангелъ не бѣше отъ най-високо стоещитѣ, отъ онѣзи, които седятъ при Бога, но бѣше единъ отъ служебнитѣ ангели, които служатъ за връзка между Бога и хората. Тѣзи ангели иматъ повече знания отъ хората, по-правилни разбирания за живота, затова, именно, Богъ ги изпраща при нѣкои благочестиви хора, да имъ покажатъ правия пътъ. Следователно, идеалътъ, къмъ който се стреми човѣшкото съзнание, е да достигне положението на този ангелъ. Когато дойдете до това положение, когато влѣзете въ този животъ, и васъ ще изпращатъ при нѣкои благочестиви хора, да имъ кажете да извикатъ Петра, безъ да развивате предъ тѣхъ своитѣ теории, безъ да имъ говорите нѣщо за истината. Ангелътъ говори на Корнилия много лаконически: Пратенъ съмъ да ти съобща да намѣришъ Симона, нареченъ

Петъръ, и той да ги разправи всичко онова, което те интересува.

Казвамъ: въ всѣки човѣкъ е вложена една идея, за развитието на която непременно трѣбва да дойде ангелъ Господенъ, който да го напъти, какво да прави. Този ангелъ представя Божественото въ човѣка, което му говори, напътва го, какъ да работи, какъ да се развива. Отъ Божествено гледище, явяването на ангелъ Господенъ при човѣка, означава пробуждане на висшето съзнание въ него, съ което се създава връзка между невидимия свѣтъ, който е извънъ човѣшкото съзнание, и физическия свѣтъ. Следователно, когато съзнанието на човѣка се пробуди, неговата душа може вече да пътува съ по-голяма бързина изъ пространството. Казва се, че душата може да пътува, защото тя има форма. За духа, обаче, не може да се каже, че пътува, защото той нѣма форма. Щомъ е тъй, духътъ пъкъ се движи. Душата може да стане толкова малка, че съ никакъвъ микроскопъ да се не вижда. Същевременно, тя може да стане толкова голяма, че нищо да не е въ състояние да я обгърне. Значи, въ своето развитие, душата се движи между тия два полюса, т. е. тя изучава законитѣ на крайното смаляване и крайното увеличаване. Ако питате, защо сте дошли на земята, ще ви кажа, че сте дошли тукъ да изучавате законитѣ на смаляването и увеличаването. Нѣкога вие сте били грамадни същества, но сега, въ сравнение съ по-раншната си големина, сте толкова малки, че можете да влѣзете въ орѣхова черупка.

Съществува една теория, споредъ която, при преминаването отъ този за онзи свѣтъ, човѣкъ трѣбва да знае закона на смаляването, да се смали толкова много, че да мине съвършено незабелязано между съществата, които сж неприятно разположени къмъ него. Щомъ душата на човѣка дойде до тъмната зона на земята, тѣзи същества започватъ да я преследватъ, както преследватъ апашитѣ на земята. Почти за всѣка душа сж определени по два-три ангела, които я придружаватъ, за да може безопасно да мине тази зона. Има случаи, когато нѣкои души не се придружаватъ отъ тия ангели, и тѣ сж изложени на голѣми гонения отъ страна на лошитѣ духове. Да не ви се вижда чудно това нѣщо! Не става ли същото и въ живота на земята? Срещате единъ царъ, заобиколенъ съ цѣлъ ескадронъ войници, стражари, всички го пазятъ. Срещате министри и други видни лица, все има нѣкой съ

тѣхъ, който ги придружава. Обикновенитѣ хора, обаче, никой не ги пази, тѣ ходятъ повече сами. Ако нѣкой обикновенъ човѣкъ попадне въ нѣкаква бездна въ невидимия свѣтъ, и тамъ го спиратъ, както правятъ съ нѣкой автомобилъ, който вози известенъ богаташъ, и му казватъ: Скоро дай паритѣ! Какъ може да се спаси душата, която е толкова много преследвана? Тя може да се спаси само чрезъ закона на смяляването. Тѣ ще я преследватъ, тя ще се смялява, смялява, докато стане съвсемъ невидима; тогава тѣ казватъ: Свърши се съ нея! Нѣма защо повече да я преследваме. Значи, когато душата научи закона на смиреннието, тя дохожда на границата на възвишения свѣтъ, дето започва постепенно да се разширява и става свѣтла душа. И Корнилий бѣше смиренъ човѣкъ, съ вѣра и знания. Той разполагаше съ знанието, което съществува по това време, затова му се яви ангелъ и каза: „Призови Симона-Петра да ти каже истината“! Съ какво се отличаваше Симонъ-Петъръ? Той бѣше голѣмъ консерваторъ, не влизаше въ дома на своитѣ иноплеменници, като казваше: „На насъ не е позволено да се съобщаваме съ иноплеменницитѣ си, но Богъ ни показа, че всички хора, които иматъ любовъ въ себе си, на които съзнанието е пробудено, сж чада Божии, и не могатъ да се считатъ за иноплеменници“. Казвамъ: човѣкъ трѣбва да има широки разбирания за нѣщата. Особено това се изисква отъ духовнитѣ хора. Тѣ трѣбва да се отличаватъ съ широта, а не съ тѣсногрудие. Тѣ трѣбва да разглеждатъ явленията въ живота и въ природата не само по форма, буквално, но и по духъ, по смисълъ.

Казвамъ: когато хората разглеждатъ нѣщата буквално, тѣ дохождатъ до заключението на месоядцитѣ, които оправдаватъ яденето на месо по съвсемъ кривъ начинъ. Тѣ казватъ, че Богъ е позволилъ да се яде месо, защото самъ Той е спусналъ на Петра отъ небето плащаница съ разни животни за ядене. Питамъ: ако е вѣрно, че трѣбва да се яде месо, защо хората ядатъ само кокошки и агънца, а не ядатъ всѣкакви видове животни и гадини? Ако месоядцитѣ тълкуватъ този въпросъ буквално, тогава нека ядатъ точно такива животни, каквито имало въ плащаницата. Следователно, ако хората взиматъ едната страна на въпроса за свое оправдание, нека взематъ и другата му страна, да бждатъ поне последователни. Въ сжщностъ, самъ Петъръ не разбра този символъ буквално. Той се позамисли малко

и разбра неговия вътрешенъ смисълъ. Тъй щото, когато хората ядатъ месо, тѣ трѣбва да го обосноватъ по другъ начинъ, да не си служатъ съ Писанието. Яденето на месо е временно положение. Ще дойде день, когато хората нѣма да ядатъ месо. Затова, именно, въпросътъ за месоядството не може да се обясни съ Писанието. Въ това отношение, хората трѣбва да знаятъ, че въпросътъ на храненето е времененъ. Ще дойде день, когато хората нѣма да се хранятъ и съ растителна храна. Тогава тѣ ще се хранятъ като ангелитѣ, съ чистия нектаръ на природата. Докато хората сж месоядци и вегетарианци, тѣ ще боледуватъ, ще страдатъ и ще умиратъ. Все има малка разлика между вегетарианцитѣ и месоядцитѣ: вегетарианцитѣ по-малко ще страдатъ и боледуватъ отъ месоядцитѣ. И между животнитѣ днесъ има месоядци и вегетарианци: това показва, че и растителната храна още не е толкова чиста, да внесе елементитѣ на безсмъртието въ живота. Ако човѣкъ мисли, че само чрезъ храната, която употребява, може да внесе въ себе си възвишенъ мораль и чистота, той се лъже. Има единъ законъ, на който се основава правилното хранене. И ако човѣкъ спазва този законъ, той ще може да се ползува отъ храната, която употребява. Този законъ гласи: Човѣкъ може всичко да яде, но ако яде съ любовъ, съзнателно. Ако сложите предъ единъ адептъ кокошка, той може да я изяде, безъ да му повреди нѣщо, защото знае закона на превръщането на материята: той ще я превърне първо въ растителна материя, после въ плодна и въ този видъ ще я изпрати въ организъма си.

Често хората си задаватъ въпроса: Какъ възможно тримата ангели, които дошли при Аврама, сами да изядатъ едно теле? Ето какъ седи въпросътъ: преди да ядатъ телето, тѣ сж го превърнали въ растителна материя, после — въ плодна и най-после — въ нектаръ. Значи, тѣ сж го приели вече преобразено въ нектаръ. Това подразбира, че тѣ сж пречистили материята на телето, изхвърлили сж нечистото отъ нея, а сж употребили за себе си само нектара, най-чистата материя.

И тъй, дойде ли човѣкъ до онзи възвишенъ, духовенъ животъ, той трѣбва да знае закона за превръщане на материята, за да пречиства своята храна. За тази цель той трѣбва да има самообладание. Самообладанието е необходимо качество за човѣка, за да може да храни ума и сърцето си винаги съ чиста, здрава храна. Само при това по-

ложение той може да бжде здравъ, разуменъ човѣкъ. Отъ духовния човѣкъ се изисква пъленъ вътрешенъ миръ. Не е простено на духовния човѣкъ да казва, че не може да направи това или онова. Той не трѣбва да казва, запримеръ, че не може да се откаже отъ месото, ако е месоядецъ. Впрочемъ, азъ не съмъ за това, да се отказва човѣкъ отъ месото, или отъ вегетарианската храна. Азъ подържамъ, че човѣкъ трѣбва да знае закона за превръщането на материята отъ по-низко въ по-високо състояние. Ако нѣкой е месоядецъ, той трѣбва да превръща материята на месото въ по-високо състояние; ако е вегетарианецъ, той трѣбва да превръща материята на растителната храна въ по-високо състояние. И вегетарианцитѣ още не сж разрешили въпроса за храненето. Колко години, запримеръ, живѣятъ вегетарианцитѣ? Тѣ живѣятъ малко повече отъ месоядцитѣ, но не сж дошли още до безсмъртието. Тогава, какъ ще си обясните дългия животъ на шарана? Споредъ нѣкои данни, шаранътъ може да живѣе и до 400 години даже, безъ да е вегетарианецъ.

Сега, като говоря за растителната храна, азъ имамъ предъ видъ онова възвишено състояние, което тази храна може да даде на човѣка. Следователно, подъ растителна храна се разбира онази, която може да даде на човѣка такова разположение на духа, че презъ цѣлия день той да бжде доволенъ, както отъ храната, така и отъ всичко, което му се е случило. Тази храна трѣбва да развива въ човѣка такава мощъ и сила, такива възвишени състояния, които да го каратъ да славя Бога и да Му благодари за силитѣ, за здравето, съ които разполага, за да бжде добъръ работникъ на Божествената нива. Храната, която употребяваме, трѣбва да бжде връзка между Бога и насъ, както между разумнитѣ съществува и насъ. Важно е, когато човѣкъ се храни, винаги да благодари на Бога. Казвате По колко пѣти на день трѣбва да се храни човѣкъ? — По колкого пѣти иска. Човѣкъ може да се храни и по три, и по петъ, и по десетъ пѣти на день, но винаги да отпрабя мисълта си къмъ Бога и да благодари за храната, която Му е далъ. — Ами много работа ще се отвори около яденето. — Който се храни по този начинъ, гой самъ трѣбва да си приготвя яденето, да не бжде въ тежестъ на другиѣ. Съвременнитѣ учени разискватъ върху въпроса, по колко пѣти да се яде на день: едни подържатъ, че трѣбва да се яде по единъ пѣтъ на день, други — по два пѣти, трети — по три пѣти и т. н. По

този въпросъ азъ не се произнасямъ, но подържамъ мисълта, че ако ядешъ много, но съ благодарностъ, ти увеличавашъ живота си; ако ядешъ малко, но безъ благодарностъ, намалявашъ живота си. И обратно: ако ядешъ много, но безъ благодарностъ, намалявашъ живота си; ако ядешъ малко, но съ благодарностъ, увеличавашъ живота си. Въ човѣшкия животъ много приемашъ, малко използвашъ. Въ Божествения животъ обратно: малко приемашъ, много използвашъ. Който разбира законигъ на Божествения животъ, той малко ще приема, много ще използва. Такъвъ човѣкъ всѣкога ще може да служи на Бога.

Питамъ: какво се изисква отъ човѣка, за да служи на Бога? Нѣкой казва. Достатъчно е човѣкъ да вѣрва въ Бога, за да Му служи. — Не, споредъ мене, такова служене е само на думи. Да служишъ на Бога, подразбира да спазвашъ Неговитѣ закони, да изпълнявашъ волята Му, и когато се намѣришъ въ нѣкаква мжнотия, да се обърнешъ къмъ Него и да получишъ отговоръ на молитвата си. Нѣма по-велико нѣщо за човѣка отъ това, да се обърне съ молба къмъ Бога за нѣщо и да получи отговоръ. Какъ ще получи отговоръ? Богъ днесъ не се разговаря направо съ хората. Той ще изпрати единъ ангелъ, който ще му каже само една дума отъ Бога: „Повикай Симона!“ Ако искашъ да се разговаряшъ повече, ти ще отидешъ при Симона, и той ще ти каже много нѣща. Ако майката иска да се разговаря много съ Господа, Той ще ѝ изпрати едно дете, съ него да се разговаря. Ако учителятъ иска да се разговаря много съ Господа, Той ще му изпрати ученици, съ тѣхъ да се разговаря. На учени и на простъ, на бедни и на богати, на добри и на лоши, Господъ е опредѣлилъ, съ кого да се разговарятъ.

Ангелътъ каза на Корнилиа: „Призови Симона, нареченъ Петъръ!“ Какво знаеше Петъръ? Петъръ знаеше, че на земята дойде единъ Учителъ, на Когото той, заедно съ още нѣколцина, бѣха Негови ученици. Този Учителъ имъ предаде едно учение, което не е писано въ Евангелието. И когато нѣкой се обърне къмъ християнството, въ правия смисълъ на думата, той започва да изучава не това, което е написано въ Евангелието, но онова, което не е писано тамъ. Неписаното Христово учение въ Евангелието е писано на друго мѣсто. Който започне да изучава чового, неписано Евангелие, той влиза въ борба съ себе си по което разбира, че постепенно навлиза въ новия животъ. Когато

започне да се бори въ себе си, тогава, именно, човѣкъ навлиза въ истинския животъ. Дето нѣма такава борба, тамъ нѣма животъ. За тази борба е казано въ Писанието: „Който победи до край, той спасенъ ще бѣде.“ Това значи, който извоюва свободата си, той спасенъ ще бѣде. Тази борба ще продължава не година или две, но цѣлъ животъ, докато човѣкъ придобие своята свобода. Всѣки човѣкъ ще има опитността на Корнилиа, да разбере, че има Божествено начало въ себе си, което му диктува, какво да прави. Блаженъ е този, който има такава опитностъ. Обаче, съ тази опитностъ още всичко не е свършено. Това е само първата фаза на новия животъ. Следъ това ще призовете Симона — втората фаза; ще започнете да се подвизавате, да вършите всичко, което той заповѣдва. Най-после, ще дойдете до най-важната, последната фаза, когато ще вършите всичко, което ангелътъ ви заповѣда, всичко, което Петъръ ви заповѣда и всичко, което вие сами си заповѣдате. Всичко това не може да се постигне въ единъ день, нито въ два или повече. Цѣлъ животъ съзнателна работа е необходима, за да може човѣкъ да реализира копнежитѣ на своята душа. Затова не съжбявайте, когато не можете да постигнете всичко изведнѣжъ. По малко, но всѣки день прибавяйте нѣщо ново къмъ вашия животъ. Нека малкитѣ придобивки ви радватъ. Тѣ сж сигурни.

Нѣкой казва, че за каквото се помолилъ на Бога, все му се отговорило. Не, Богъ не дава всичко. Кой отъ васъ, като се е молилъ да придобие Вѣчния Животъ, го е получилъ? Това, което Богъ дава, е микроскопическо, въ сравнение съ онова, което вие искате. Въ Бога се криятъ голѣми богатства, знания, голѣма сила и мощъ, но хората ще се домогнатъ до тѣхъ съ течение на вѣкове. Разправятъ за една особена способностъ, която владѣлъ единъ беденъ метачъ на лондонскитѣ улици. Той билъ благочестивъ, смиренъ човѣкъ. Единъ день той отишълъ при директора на една отъ голѣмитѣ английски банки и му казалъ: Господинъ директоре, искамъ да направя единъ опитъ съ васъ. Опитътъ ще се състои въ следното. турете силна охрана на касата на вашата банка, и при тази охрана утре сутринта ще ме намѣрите предъ касата. Ако опитътъ излѣзе сполучливъ, ще ви помоля да ми определите една пожизнена пенсия, безъ, обаче, да изисквате да ви кажа нѣщо за начина, по който правя този опитъ. Ако не издържите ооещанието си, азъ самъ ще зацигна касата. И наистина, опитътъ

излѣзълъ сполучливъ. Англичанитѣ, които сж голѣми критици, поставили силна стража въ стаята, дето била касата, но на сутринята намѣрили бедния човѣкъ предъ касата. Тѣ не могли да разбератъ, какъ станалъ този опитъ. Споредъ обещанието си, тѣ дали опредѣлената пенсия на бедния човѣкъ. Той билъ простъ метачъ по улицитѣ, но ималъ голѣми знания, които държалъ въ тайна отъ хората.

Казвамъ: ако този примѣръ се разкаже на турчинъ, той ще го отрече. За такива случаи турцитѣ казватъ: „И да видишъ това, пакъ не вѣрвай!“ Съвременнитѣ хора, изобщо, дохождатъ до голѣмо невѣрие по тѣзи въпроси. Обаче, невѣрието не е отричане на нѣщата. Когато нѣкой казва, че не вѣрва въ тѣзи нѣща, това подразбира, че той не иска да се занимава съ тѣхъ, не иска да обърка ума си. Въ сжщностъ той вѣрва. Единъ български офицеръ отъ Бургазъ чель спиритическото списание „Свѣтлина“ на Д-ръ Мирковичъ и толкова се наплашилъ отъ духове, че вечеръ винаги излизалъ въоръженъ, а при това, придружаванъ и отъ жена си. Този офицеръ не билъ страхливъ по естество, но изпадналъ въ особено психическо състояние. Има случаи, когато човѣкъ мжчно издържа известни състояния. За да могатъ да издържатъ на вибрациитѣ на духовния свѣтъ, съвременнитѣ хора трѣбва да калятъ своята нервна система. Днесъ бѣлата раса, както и цѣлото човѣчество, постепенно се приспособява къмъ проявитѣ на духовния свѣтъ. Голѣмитѣ страдания, които хората прекарватъ днесъ, говорятъ, именно, за това, че невидимиятъ свѣтъ ги подготвя по такъвъ начинъ да влѣзатъ въ връзка съ сжществата отъ духовния свѣтъ. Тѣй щото, дойдатъ ли ви страдания, не се стремете да ги премахнете, но гледайте да ги осмислите. Не казвайте на гладния човѣкъ, че и безъ хлѣбъ може, но насърдчавайте го да издържа. Ако днесъ е гладенъ, утре ще се нахрани. Хлѣбътъ е необходимъ на хората, той трѣбва да имъ се даде! Разумното слово трѣбва да се даде на хората! И правото вѣрую трѣбва да се даде на хората! Не трѣбва да имъ се казва, че могатъ и безъ хлѣбъ, че трѣбва да постятъ. Ако е въпросъ за постъ, четири-петъ деня тѣ могатъ да постятъ; ако е въпросъ за 40 деня, пакъ могатъ да постятъ. И сто деня даже могатъ да постятъ, но какво ще кажете за повече отъ сто деня?

Та не е само да се говори на хората, но право трѣбва да имъ се говори. Трѣбва ли да се проповѣдва на хората, че човѣкъ за човѣкъ е вълкъ? Ангелътъ отиде при Корнилия и му

каза: „Иди при Петра!“ Когато отива при беднитѣ, които нѣматъ хлѣбъ, ангелътъ ще имъ каже: „Идете при вашитѣ управници, които сме поставили на властъ, да ви дадатъ хлѣбъ!“ Управницитѣ непременно трѣбва да се погрижатъ за беднитѣ, да имъ дадатъ хлѣбъ. Това значи да си управникъ, да имашъ властъ въ себе си! Това значи да управлявашъ народа и да живѣешъ за него! Когато нѣкой човѣкъ се нуждае отъ необходимитѣ, сжщественитѣ за неговото развитие нѣща, тѣ непременно трѣбва да се задоволятъ. Сжщо така трѣбва да се задоволятъ и сжщественитѣ нужди на единъ народъ, необходими за неговото развитие. Богати и бедни, нека ядатъ, по колкото пжти на день искатъ, но винаги да благодарятъ на Бога. Когато богатиятъ седне предъ своята трапеза, пълна съ блага, нека благодари на Бога за всичко, което Той му е далъ, и нека пожертвува частъ отъ своето и за другитѣ. Какъ трѣбва да жертвува човѣкъ, нѣма да казвамъ; съзнателниятъ човѣкъ знае и разбира, какъ трѣбва да жертвува отъ великото благо, което му е дадено. Дали дава човѣкъ, или не дава, нѣма да го сждиме. Ако е за сждене, затова има сждилища, които решаватъ, кой е правъ и кой — кривъ. Ще дойдатъ да ми разправятъ, кой билъ правъ и кой — кривъ. Съ тѣзи нѣща азъ не се занимавамъ. Ако дойдете при мене, азъ ще ви науча, какъ да живѣете правилно, какъ да придобиете Вѣчния Животъ, но съ сждене на хората не се занимавамъ. Ако е да придобиете истинската наука, елате при мене, но ако е за сждба на хората, идете въ сждилищата: има мирови, окржжни, апелативни и касационни сждилища — тамъ разглеждатъ въпроситѣ, кой е правъ и кой — кривъ. Ако пжкъ искате да ме занимавате съ болести, какво ви боли, затова пжкъ има лѣкари, които познаватъ симптомитѣ на всички болести. Следователно, ние се занимаваме съ нормалния, съ Божествения животъ, а не съ анормалния животъ на хората. Ще кажете, че нѣкой искалъ да обърква умоветѣ на хората. Казвамъ: да обърквате умоветѣ на хората, да ги разболявате, да ги отдалечавате отъ Бога, това не е наука. Има една велика наука въ живота, която цели да научи хората, какъ да се свързватъ съ Бога. Щомъ се домогнатъ до тази наука, всички противорѣчия и страдания ще изчезнатъ отъ живота. Хората пакъ ще иматъ страдания, но ще ги носятъ съ радостъ.

Ще приведа единъ разказъ изъ живота на великитѣ адепти въ древността. Единъ адептъ се заселилъ въ една

пустиня, дето прекаралъ голѣма часть отъ живота си. Около жилището му израсли много тръне. Като нѣмалъ други цвѣтя около себе си, той често поливалъ трънетѣ, грижилъ се за тѣхъ. Единъ день му донесли единъ бѣлъ, хубавъ карамфилъ. Като видѣли карамфила, трънетѣ се зарадвали и казали: Ето, иде единъ новъ жителъ между насъ! Той ще бжде нашето знаме. Трънетѣ започнали да се разговарятъ съ карамфила, а той имъ разправялъ своята история. Той казвалъ, че билъ отъ високо произхождение, и докато дойде при тѣхъ, живѣлъ въ хубавъ цвѣтарникъ, добре отопленъ и при хубава свѣтлина. Следъ разговора си съ трънетѣ, карамфилътъ се обърналъ къмъ адепта и казалъ: Азъ съмъ живѣлъ при добра почва, при хубава топлина и свѣтлина и на широко. Искамъ и тукъ да ми създадешъ сжщитѣ условия. За да го задоволи, адептътъ започналъ да корени единъ следъ другъ трънетѣ, да направи мѣсто на карамфила, който билъ наученъ да живѣе на широко. Трънетѣ започнали да се оплакватъ отъ карамфила, че заради него адептътъ ги изхвърлилъ навънъ. Казвамъ: има хора въ свѣта, които мязатъ на бѣлия карамфилъ, измѣстватъ другитѣ хора около себе си, обаче, тѣ не разрешаватъ въпроситѣ на живота. Трънетѣ си казвали: Този бѣлъ карамфилъ не трѣбва да се гордѣе толкова много, защото всички тия кошери съ медъ сж пълни все отъ насъ. Ако останеше на бѣлия карамфилъ само, той едва ли би могълъ да напълни една пита съ медъ. И наистина, отъ магарешкия трънъ може да се събере много медъ, когато отъ карамфила може да се събере малко.

И тъй, задачата на карамфила не е тази, която той си мислилъ. Карамфилътъ е отъ високо произхождение, наистина, но неговото предназначение е съвсемъ друго отъ това, което той си въобразявалъ. Ароматнитѣ вещества, които се съдържатъ въ карамфила, могатъ да се използватъ като лѣчебно срѣдство, но въ опредѣлена доза. Взематъ ли се въ по-голѣмо количество, тѣ произвеждатъ обратни резултати. Много моми и момци се кичатъ съ рози и карамфили, миришатъ ги, но сж ги сполетявали редъ нещастия. Помиришете розата или карамфила само по единъ пжтъ и ги турете въ чаша съ вода, тамъ да седатъ. Това не значи, че трѣбва да се страхувате да миришите розата и карамфила, но искамъ да обърна вниманието ви на това, какъ да се ползвате отъ тѣхнитѣ миризми. Разумниятъ човѣкъ трѣбва да мирише розата и карамфила отдалечъ.

Има закони, които опредѣлятъ, на какво разстояние трѣбва да стои човѣкъ отъ цвѣтята, както и разстоянието, на което трѣбва да стои човѣкъ отъ човѣка. Хората не трѣбва да се приближаватъ много единъ до другъ. Физическата близостъ винаги произвежда известна дисхармония, известни недоразумения между хората. Близостта е качество на човѣшкото сърце и на човѣшкия умъ. Тя е духовно качество. Хора, въ идеитѣ и чувствата на които има известна близостъ, на каквито разстояния и да се намиратъ, въ сжщностъ тѣ сж близо едни до други, защото помежду имъ има нѣкаква връзка. Човѣкъ съ човѣка може да живѣе добре, ако между тѣхъ нѣма никакво съмнение. Човѣкъ може да живѣе и съ Бога добре, ако никога не се съмнява въ Него. Усѣмни ли се веднѣжъ само въ Бога, и връзката му съ Него се прекъсва.

Казвамъ: всичко, което Богъ е направилъ, е добро. Раждатъ се хората и умиратъ, добро е. Текатъ рѣкитѣ и пресъхватъ, добро е. Съ една дума, всичко, което е отъ Бога, е добро. Обаче, азъ знаа, че има нѣща, които не сж отъ Бога. Тамъ е въпросътъ, човѣкъ да различава, кои нѣща сж отъ Бога, и кои не сж. Когато видя единъ изсъхналъ листъ, азъ знаа вече, че нѣкое сжщество отъ по-низъкъ свѣтъ отъ нашия, е правило своето упражненіе, вследствие на което този листъ е пострадалъ. Та когато листата на дърветата окапватъ, това показва, че ученицитѣ сж свършили вече съ тѣхъ своитѣ упражнения. Върху тия листа е написано много нѣщо. Който може да чете по листата на дърветата въ България, напимѣръ, той ще прочете всичко, което българскиятъ народъ е преживѣлъ презъ тази година. Когато листата на дърветата не капятъ, това показва, че върху тѣхъ сж правила упражненията си ученици отъ повисока иерархия. Значи, ако до листата на дърветата се доближатъ сжщества отъ низка еволюция, тѣ моментално окапватъ. Ако единъ престѣпникъ, който убилъ майка си, или баща си, се доближи до едно дърво, листата на това дърво веднага окапватъ; ако този престѣпникъ се доближи до единъ изворъ, последниятъ ще изсъхне, или най-малкото, теченията му ще се измѣнятъ. Това показва, че нѣкои престѣпления абсолютно не се търпятъ отъ Божественія свѣтъ.

„Призови Симона!“ Когато Симонъ — Петъръ отиде при Корнилиа, той първо му заговори за Великата Божия Любовь, като му каза, че първиятъ законъ, който човѣкъ трѣбва да знае е любовта къмъ Бога. Щомъ дойде до този

законъ, човѣкъ трѣбва да е готовъ всичко да жертвува за Бога. Всѣки трѣбва да си каже: Господи, готовъ съмъ да жертвувамъ своя умъ, своето сърце, своята душа и своя духъ заради Тебе! Като кажете това, Богъ ще ви изпрати на работа, и както я свършите, Той ще я удобри, защото сте работили за Него и въ Негово име. Щомъ не се съмнявате въ Бога, и Той не се съмнява въ васъ. Щомъ Го любите, и Неговата Любовь е неизмѣнна къмъ васъ. Тогава и връзката ви съ Бога всѣки день ще се усилва, докато дойдете до основната, положителната наука въ живота. Това не значи, че съвременната наука не е добра, но резултатитѣ, които се получаватъ отъ нея, лесно изчезватъ отъ ума на хората. Забележете, докато е младъ, човѣкъ обича да чете, да учи, вдъхновява се отъ прочетеното, разказва го на този, на онзи, дълго време го помни. Щомъ стане на 60—70 г., той започва да забравя, каквото е челъ, каквото е училъ на младини, а това обезсмисля живота му. Мжчно е, когато човѣкъ започва да забравя нѣщата. Едно е важно за него: и като младъ, и като старъ, да е доволенъ отъ мѣстото, презъ което минава. Така трѣбваше да бжде доволенъ и бѣлиятъ карамфилъ и да кажеше на адепта: Посѣй и мене нѣкъде, макаръ и по-далечъ отъ другитѣ. Моитѣ братчета, трънетѣ, се нуждаятъ отъ твоята близостъ повече, отколкото азъ, затова посѣй ме, дето пожелаешъ. Азъ ще бжда доволенъ, ако идвашъ отъ време на време само да ме поливашъ. Този карамфилъ не бѣше още достигналъ до това високо съзнание, и по този начинъ си навлѣче неразположението на трънетѣ. Такова е съзнанието и на повечето отъ съвременнитѣ хора. Тѣ мислятъ, че като станатъ духовни хора, страданията имъ ще се намалятъ. Не, тогава страданията имъ не само че нѣма да се намалятъ, но ще станатъ още повече и по-голѣми, обаче, ще се осмислятъ. Който е осмислилъ страданията си, той все повече и повече се облагородява и добива по-ценни опитности. Страданията сж богатство за човѣка и го водятъ къмъ пробуждане на Божественото съзнание. Следъ всѣко страдание иде радостъ; следъ всѣко смущение иде успокояване; следъ всѣко незнание се открива нова областъ на знание, което постепенно води къмъ знанието на мждреца.

„Призови Симона!“ Защо трѣбваше Корнилий да призове Симона? За да му покаже, въ какво седи вжтрешната връзка на живота, и какъ трѣбва да я пази. Той му каза: Вжтрешната връзка на живота седи въ любовь къмъ Бога

и изпълнение на Неговата воля. Второто положение: Любовъ къмъ ближния. Не се съблазнявай въ брата си, който е тръгналъ вече въ правия пжтъ. За погрѣшките му не го презирай, нито сжди. Когато той пада и става, не го подозирай. Колко пжти ще се подхлъзва онзи, който е тръгналъ за Монъ-Бланъ! Колко пжти той ще пада и на грѣбъ, и на лице, и на страни! Казвате: Еди-кой си падналъ. — Какво отъ това? Този човѣкъ е падналъ, защото върви по стрѣменъ пжтъ. Ще пада, ще става, докато единъ день стигне върха. Гледай ти да разрешишъ правилно своята задача. Щомъ ти я разрешишъ, и той ще я разреши. Англичанитѣ направиха нѣколко опити да се качатъ на Монъ-Евересъ, но не успѣха. Обаче, тѣ не се обезсърдчиха, постоянно предприемагъ нови опити. Ако англичанинътъ, който е човѣкъ съ голѣмо постоянство, не успѣ, какво остава за човѣкъ съ обикновено постоянство? Въпрѣки това, англичанитѣ не се огчаяха, тѣ се готвятъ за нови опити. Въ пжтуването за духовния свѣтъ пжкъ има повече препятствия и мъчнотии, отколкото тия при изкачването на Монъ-Евересъ. Ето защо, ако влѣзете въ духовния свѣтъ и се съблазните, нѣма да се ползвате отъ богатата, които се даватъ тамъ.

Следователно, когато въ умоветѣ ви се яви свещената идея да вървите въ духовния пжтъ, започнете да отхранвате тази идея въ себе си съ пълна надежда, безъ никакво съмнение и колебание. Тази идея ще ви свърже съ хора, които ви обичатъ. На всѣки човѣкъ е опредѣлено, кой да го обича. И всѣки трѣбва да намѣри онзи, който го обича. Забележете, на Корнилиа се каза да отиде при Петра. Значи, едни ще отиватъ при Петра, а други — при Павла. Казано бѣше на Павла: „Ще те пратя при езичниците.“ Въ това отношение, и ние трѣбва да бждемъ готови да изпълнимъ волята Божия! Успѣхътъ на всѣка работа въ живота ни зависи отъ вътрешната вѣра, както и отъ спокойствието на нашия умъ и на нашето сърце. Поетътъ може да пише само при пълно вътрешно спокойствие. Учениятъ може да работи само при пълно вътрешно спокойствие. Азъ не говоря за външно спокойствие. Външно човѣкъ не може всѣкога да бжде спокоенъ. Повърхността на човѣка може да се вълнува, но Божественото въ него трѣбва да е въ миръ, въ тишина. Човѣкъ е двойно сжщество: физическо и духовно. Когато се намира въ последнитѣ дни на своя животъ, той мисли само за ядене и пиене, като животно. Въ това време Божественото начало го напуска, и той живѣе само

физически. Ако ясновидецът погледне на умиращия, той вижда, че духовното отсъствува от него, напуснало го е, и този човек живее само за тялото си. Докато умиращият се моли, и духовното начало взима участие в тази молитва. То моли Бога да се намалят страданията на тази душа. Казано е в Писанието: „Духът, Който живее в нас, се моли заради нас.“ Щом Духът ни напусне, ние изгубваме своята красота, ставаме своенравни, груби, нищо хубаво не виждаме около себе си. Щом Духът дойде, ние отново придобиваме своята красота, и животът ни пак се осмисля.

Казвам: ние трябва да се стремим да запазим Божественото в себе си. Божественото не се губи, но се отдалечава от човека; колкото повече Божественото се отдалечава, толкова повече и страданията се увеличават. Когато Божественото се приближава към човека, и страданията му се намаляват. Следователно, възможно е да дойде ден, когато страданията на човека напълно да изчезнат. Кога може да стане това? Когато Божественото вземе връх над човешкото. При това положение, и да дойде някакво страдание на човека, то ще представя за него едно гимнастическо упражнение. Тогава човек ще бъде мощен, силен, ще може да заповядва на страданието да излезе вън. Без Духа Божий човек нищо не може да направи. Той ще мяза на ония седем души, които ходили да изгонват духовете в името на Христа и на Павла. Един от хората, в когото бил лукавият дух, хванал един от тия заклинатели, набил го и казал: „Павла познаваме, Христа познаваме, но ти кой си, не те познаваме“. Това показва, че трябва да имаме вътрешна връзка с Бог: с Христа. Говорите за Бога, за Христа, а нямате вътрешна връзка с тях. Когато говорите за Бога, вие трябва да се считате като част от Великото Божествено съзнание. Във това отношение, всяка душа ще знае, че е произлязла от Бога и, като част от Него, има възможност да стане ангел, т. е. да служи на Бога. Че днес още не сте ангели, не сте гениални, това е друг въпрос. Един ден ще ви се дадат условия да развиете своята гениалност, да разработите вложените в вас дарби и способности. Човек трябва да има абсолютна вяра в себе си, да знае, че ще му се даде възможност някога да развие в себе си онова, което от вѣкове е вложено в него. За всяка душа ще дойдат благоприятни условия. Под думата „благоприятни условия“ разбирам условия на безсмъртие, да може човек да се

движи, споредъ както е опредѣлено въ великия планъ на живота. Всички добри и велики хора, всички светии сж имали тази опитност. Нѣкой се препоръчва за християнинъ, но като му дойде известно страдание, казва: Азъ не вѣрвамъ вече въ Бога. Значи, докато ималъ Божието благословение, което се изливало въ блага и придобивки, той вѣрвалъ въ Бога. Щомъ го сполетѣло нѣкакво страдание, не вѣрва вече. Действително, страданията се носятъ мжчно, но когато любовта посети човѣка, той лесно носи. За този моментъ, именно, Павелъ казва: „Никакви страдания, никакви мжнотии не сж въ сила да ни отдалечатъ огъ Любовта Христова.“ Любовъ, която се губи предъ страдания и мжнотии, не е истинска любовъ. Истинската любовъ предъ нищо не отстъпва.

И тъй, вѣрвайте въ основната идея, която ангелътъ ви казва. Това значи: вѣрвайте въ Божественото, което говори отвътре, а не чрезъ нѣкакви външни внушения. Когато въ ума ви дойде нѣкаква свѣтлина, ангелътъ казва: „Призови Симона!“ Симонъ-Петъръ ще ви говори отвътре. Всѣки трѣбва да има това дълбоко разбиране за нѣщата, за да не влѣзе въ противорѣчие съ себе си. Нѣма по-страшно нѣщо за човѣка отъ това, следъ като е повѣрвалъ и тръгналъ веднѣжъ въ пѣтя, да се върне назадъ. За такъвъ човѣкъ Писанието препоръчва по-добре да си е седѣлъ на мѣстото. Тръгнешъ ли веднѣжъ въ правия пѣтъ, за нищо въ свѣта не се разколебавай да се върнешъ назадъ. Каквото и да се случи, знай, че спасението ти е въ този пѣтъ. Каквито страдания и изпитания да ви се даватъ въ този пѣтъ, тѣ ще бждатъ по силитѣ ви. Казвате: Могатъ ли праведнитѣ да иматъ изпитания? — Могатъ, разбира се. Христосъ не бѣше ли праведенъ? Праведенъ бѣше, но и Той имаше страдания. Апостолитѣ, пророцитѣ не бѣха ли праведни? Праведни бѣха, но и тѣ имаха страдания. Великитѣ хора иматъ и сж имали най-голѣми страдания, но тѣхнитѣ страдания бѣха осмислени, че и до днесъ още служатъ за поука на човѣчеството. Страданията на великитѣ хора сж необходими, за да ги доведатъ до пълна вътрешна връзка съ Любовта, съ Бога.

Съвременниятъ християнски свѣтъ минава презъ голѣми страдания, презъ голѣми кризи, за да се извърши онова велико пресѣване между тѣхъ, съ което ще се изпълнятъ думитѣ въ Писанието: „И ще разлжча овцетѣ отъ козитѣ.“ Въ това пресѣване души тѣ ще се пробудятъ и ще се от-

дѣлятъ гоюовитѣ отъ негоюовитѣ. Сегашнитѣ хора сж заеги повече съ материални работи, вследствие на което едни други се излѣгватъ, и по този начинъ губятъ вѣрата си. Тѣ сж изгубили вѣра даже и въ приятелитѣ си. Запримѣрь, отивате при нѣкой вашъ приятель и му искате хиляда лева на заемъ. Той обещава да ви даде, и вие веднага се зарадвате. Отивате на другия день да вземете паритѣ, но той отказва да ви даде, случило се нѣщо, което му попрѣчило да изпълни обещанието си. Вие се връщате дома си неразположенъ, наскърбенъ. Защо се зарадвахте, и защо се наскърбихте? И въ единия, и въ другия случай нѣмахте никакъвъ обектъ, който да ви застави да се радвате, или да скърбите. Приятельтъ обещалъ да ви даде пари, но не ви даде. Защо трѣбваше да се радвате напразно? Значи, напразно се зарадвахте, и напразно се наскърбихте. Ако приятельтъ ви бѣше разуменъ и желаете да ви послужи, но нѣмаше пари въ себе си, той трѣбваше да отвори касата си предъ васъ и да каже: Вземи отъ касата ми, колкото пари ти трѣбватъ. Като видите, че приятельтъ ви нѣма пари въ касата си, вие нито щѣхте да се наскърбите, нито щѣхте да се усъмните въ него. Приятельтъ ви можа да постъпи и по другъ начинъ. Той трѣбваше да ви каже: Имамъ да взимамъ отъ едного една сума, която обеща да донесе днесъ, въ 12 ч. на обѣдъ. Ако ми донесе тази сума, ще ти услужа; ако не я донесе, не мога да ти услужа. По този начинъ щѣше да се избегне и радостта, и разочарованието.

Днесъ всички хора очакватъ отъ живота много нѣщо, но като не получатъ, разочароватъ се. Запримѣрь, влиза нѣкой човѣкъ въ едно религиозно общество и си казва: Тѣзи хора сж цѣли ангели! — Да, ангели сж тѣ, но още крилца не сж имъ израсли. Тѣ седятъ въ положитѣ на майкитѣ си, отварятъ уститѣ си „чикъ — чирикъ“ — и чакатъ на готово да имъ се даде храна. Тѣ не могатъ още да хвъркнатъ, да излѣзатъ вѣнъ отъ положитѣ, сами да си търсятъ храна. — Ама азъ очаквахъ много отъ тѣхъ. — Какво си очаквалъ? Да те подържатъ ли? Ако си очаквалъ да те подържатъ, ти си билъ на кривъ пѣтъ. Който търси Божественото, преди всичко той разчита на себе си. Дойдешъ ли до Бога, първо ти трѣбва да дадешъ: ще дадешъ на Бога ума, сърцето, волята, душата, духа си, а после ще получишъ отъ Него. Само при това положение ти можешъ да разчиташъ на любовта на всички хора, били тѣ сдру-

жени въ нѣкое религиозно общество, или вънъ отъ него. Ако нищо не жертвувашъ, а само очаквашъ отъ другитѣ, ти си на кривъ пѣтъ. Това изисква разумния животъ отъ всички хора.

Първото нѣщо: непреодолима вѣра въ Бога, въ Божественото въ човѣка! Време е вече да се простите съ религиозния фанатизмъ. Днесъ въ България има много религиозни секти, и всѣка отъ тѣхъ казва за себе си Спасението на човѣчеството ще дойде чрезъ насъ.—Не, спасението не може да дойде чрезъ никоя секта, чрезъ никоя черкова, чрезъ никое вѣрую, нито пъкъ чрезъ науката. Тѣзи нѣща сж само спомагала. Тогава, кое може да спаси човѣка? Само Божественото въ човѣка е въ сила да го спаси. Когато Божията Любовь дойде въ душата на всѣки човѣкъ, тя ще обедини всички хора. Значи, Божията Любовь ще спаси човѣчеството. Тѣй щото, всѣки може да вѣрва, въ каквото иска, да изучава, каквато наука иска, но всички трѣбва да подържатъ единъ принципъ въ свѣта, че Богъ живѣе въ всички живи същества и ги ръководи. Сега православната черкова се солидаризирала съ държавата и решила да отнеме всички имоти на разнитѣ секти, на разнитѣ религиозни общества. Казвамъ: да правятъ, каквото искатъ. Ако е въпросъ за имоти, за здания, трѣбва да знаете, че новото учение не проповѣдва строежи на здания, не проповѣдва закупване на имоти, на земи. Това, което хората правятъ, то е резултатъ още на старата култура. Това сж човѣшки нѣща, и като такива, тѣ сж временни. Който служи на Бога, той не се нуждае нито отъ земи, нито отъ къщи, нито отъ дрехи и обуца. — Ами голъ ли ще ходи? Който служи на Бога, той владѣе магическата прѣчка: ще тропне съ нея, и предъ него ще се изнесатъ най-хубавитѣ дрехи и обуца, направени отъ най-възвишена материя. Съ какви дрехи ходѣше Христосъ? Той си направи една дреха само, и съ нея прекара цѣлъ животъ. За тази дреха, именно, се говори въ Писанието, че римскитѣ войници я раздѣлили помежду си. Ние сме хора на Божествения животъ! Ние не сме невежи, но разполагаме съ такова знание, за което съвременнитѣ хора даже не подозиратъ. Това знание може да се даде само на онѣзи, които признаватъ Божественитѣ закони и имъ се подчиняватъ. На онѣзи пъкъ, които не признаватъ тия закони, ще се говори за лукъ и чесънъ, т. е. за обикновени работи. За онѣзи, които признаватъ тия закони и ги изпълняватъ, има лаборатории, въ които тѣ

ще влѣзатъ да работятъ, да видятъ резултатитѣ на това, което се говори.

Сега, това, което говоря, не е за съблазънь, нито за примамка. Нѣкой казва: Азъ искамъ да опитамъ първо, че после да повѣрвамъ. — И така може, но по-малко ще спечелишъ. Който иска да придобие нѣщо повече, той първо трѣбва да повѣрва. Ако нѣкой иска първо да получи паритѣ и после да повѣрва въ мене, това не е никаква вѣра, никаква наука. Ако предварително дамъ пари нѣкому, той може да не признае, че съмъ му далъ. Обаче, едно е важно: да съзнаете, че всичко въ свѣта принадлежи на Бога. Въ този смисълъ, азъ казвамъ, че досега на никого не съмъ направилъ добро; досега никого не съмъ любилъ. Защо? Защото Единствениятъ, Който прави добро, Който люби, това е Богъ. Казано е, че Богъ е Любовь. Значи, като човѣкъ, азъ съмъ проявление на Бога. Следователно, нито съмъ давалъ нѣкому пари, нито съмъ взималъ отъ нѣкого; нито съмъ обичалъ нѣкого, нито ме е обичалъ нѣкой. Тогава, въ какво могатъ да ме обвинятъ хората? Ако нѣмамъ кжща, която да давамъ подъ наемъ, кой ще се кара съ мене? Единъ отъ древнитѣ философи, Епиктетъ, казва: „Ако отидешъ на угощение въ нѣкой богатъ домъ, ти трѣбва да се съобразявашъ съ правилата на този домъ. Ако не искашъ да се подчинишъ на тѣхнитѣ правила, по-добре не ходи тамъ.“ Следователно, всѣки човѣкъ трѣбва да бжде свободенъ, да се проявява споредъ своето естество.

Сега, ако искаме да покажемъ на хората, какъ трѣбва да живѣятъ по новия начинъ, ние трѣбва да имъ дадемъ образци, да видятъ на практика този животъ, и тогава да го приематъ. Само по този начинъ може да с мине отъ стария къмъ новия животъ. Мнозина подържатъ възгледа, че духовниятъ животъ не билъ съгласенъ съ физическия, вследствие на което правилъ хората нещастни. Не е така. Всички велики хора на миналото, и сега, сж били истински духовни хора. Тѣхнитѣ умове, сърца и души сж били изпълнени съ възвишени мисли и благородни чувства. Тѣзи хора сж носили въ себе си великъ и възвишенъ идеалъ. Следователно, който иска да извърши нѣщо велико въ живота си, той непременно трѣбва да носи въ душата си великъ идеалъ. Такъвъ човѣкъ може да има за тилъ цѣлото небе, всички ангели, светии, праведни хора, всички добри и разумни хора, всички вѣрващи и всички адепти. Нѣма по-велико нѣщо за човѣка отъ това, да има задъ себе си

такъв тилъ. Всички тия хора ще му изпращагъ добри мисли и чувства и ще кажатъ: Пжгътъ, въ който вървишъ, е правъ. Върви напредъ, ние ще ти съдействуваме! Питамъ: ако всички тия сж съ тебе, кой ще бжде противъ тебе? Казано е въ Писанието: „Ако Богъ е съ насъ, кой ще бжде противъ насъ?“ Това значи: ако Любовта е съ насъ, нито хората ще бждатъ противъ насъ, нито ние противъ тѣхъ. Който има Любовта Божия въ себе си, той е изворъ, който постоянно блика навънъ, къмъ всички хора, къмъ всички живи същества. Въ този смисълъ, ние нищо не очакваме отъ хората, но искаме само да възстановимъ Божия законъ, който ще донесе благото за всички хора на земята. Ние искаме свободата на всички хора. Свободенъ човѣкъ е онзи, който обича истината. Казано е: „Истината ще ви направи свободни“.

„Призови Симона!“ Това значи: призови Божественото въ себе си, което ще донесе любовъ въ сърцето ти, свѣтлина и знание въ ума ти и свобода въ волята ти. Дълго време се е молилъ Корнилий, да дойде ангелътъ при него и да му каже: „Твоята молитва е приета отъ Бога. Затова, иди въ Иопия и призови Симона, да ти каже, какво да правишъ“. Значи, следъ посещението на ангела, иде приложението.

„Призови Симона!“ — Тази е първата задача на човѣка. Следъ това той ще положи живота си за великата Божия Истина. Тя ще му разкрие славата и величието, които се включватъ въ послушанието и любовта къмъ Бога.

6. Беседа отъ Учителя, държана на 16 октомври, 1927 г.
София. — Изгрѣвъ.

По-доленъ отъ ангелитѣ.

„Направилъ си го малко нѣщо по-доленъ отъ ангелитѣ.“ *)

Често съвременнитѣ хора говорятъ за Божествения животъ. Който разбира Божествения животъ, той вижда, че между всички явления, които ставатъ въ този животъ, сжествува вътрешна връзка. Обаче, за онзи, който не разбира този животъ, всички факти, всички явления, които ставатъ тамъ, изглеждатъ загадки, които непременно трѣбва да му се тълкуватъ, да се доказватъ. Защо? Защото той разглежда тия явления по начинъ, какъвто познава въ физическия свѣтъ. Запримѣръ, всички явления въ физическия свѣтъ се доказватъ на хората, за да се види тѣхниятъ смисълъ. Това се дължи на обстоятелството, че физическиятъ свѣтъ е проявенъ, вследствие на което неговитѣ явления могатъ да се подложатъ на опитъ и да се провѣрятъ. Едва сега съвременната наука започва да съобщава на хората, че въ природата има закони, на които тѣ непременно трѣбва да се подчиняватъ. Тия закони не сж само физически, но сжщевременно тѣ иматъ и духовенъ смисълъ. Въ миналото науката е разглеждала тия закони като механически прояви, а днесъ вече тя вижда, че тѣ сж съзнателни, разумни прояви. Така сж гледали нѣкога и на душата. Когато слушатъ материалиста да говори за душата, той отрича нейното сжществуване. Но има вече просветени хора, които гледатъ на душата като на нѣщо реално, което сжществува. проявява се тѣй, както и физическиятъ човѣкъ. Материалиститѣ казватъ, че когато човѣкъ умре, неговиятъ животъ се разлива въ общия животъ, вследствие на което съзнанието му престава да сжществува, а заедно съ него и човѣкъ умира, изчезва. Идеалиститѣ пъкъ подържатъ, че и следъ смъртта си човѣкъ продължава да живѣе. Кое живѣе? Душата живѣе.

Казвамъ: смъртта не е мѣрка, съ която нѣщата, както и явленията въ живота могатъ да се обясняватъ. Смъртта е една аномалия въ живота. Въ такъвъ смисълъ, аномалията не може да служи за мѣрка на нѣщата. Че нѣкой

Послание къмъ Евреемъ 2.7.

умрѣлъ, това още не показва, че той не сѣществува. Преди всичко, смъртта не е неизбеженъ законъ въ природата. Всичко не подлежи на смъртъ. Значи, отъ дефектитѣ на човѣшкия животъ, не може да се доказва, какво нѣщо е човѣкътъ. Ако отъ дефектитѣ на известенъ човѣкъ, описвате този човѣкъ, вашето описание не търпи критика. Човѣкъ може да се познае отъ своитѣ положителни качества. Ломброзо изучавалъ човѣка отъ негативната му страна. Когато срещалъ, той го разглеждалъ съ цель да види, какви отрицателни чѣрти се криятъ въ него. Той се занимавалъ съ престѣпнитѣ типове, но това още не е истинска наука. Престѣпнитѣ типове сѣ болезнени прояви въ съвременното човѣчество. Всѣка наука, която се занимава съ тѣзи прояви, носи нѣщо болезнено въ себе си. Когато Ломброзо срещналъ Толстоя, той не се заинтересувалъ отъ него като великъ мислителъ и писателъ, но го наблюдавалъ, дали има нѣкаква лоша, отрицателна чѣрта въ характера си. Тази среща Толстой описалъ въ своя дневникъ. Той пише, че се стѣснявалъ въ присѣтствието на Ломброзо, защото схващалъ, съ каква цель последниятъ го наблюдавалъ. Не само Ломброзо е разглеждалъ живота и хората отъ отрицателната имъ страна. Днесъ почти всички съвременни християни гледатъ на хората все отъ отрицателната имъ страна. Като се запознаятъ съ единъ човѣкъ, първо виждатъ доброто въ него, ангела, но като го разбератъ по-отблизо, хвърлятъ отъ него маската на ангела и казватъ: Той не билъ ангелъ, както ние мислѣхме, но цѣлъ дяволъ. Сега ще го изучимъ добре, да видимъ неговитѣ отрицателни чѣрти. И наистина, като проследите съвременната култура, ще видите, че всички хора, всички общества, всички вѣстници, както и науката, всички се занимаватъ само съ отрицателната, а не съ положителната страна на живота.

Когато се говори за наука, въ правия смисълъ на думата, азъ разбирамъ онази, която изучава положителното въ живота и въ природата. Каква наука е тази, която изучава отрицателнитѣ страни на живота? Това е мъртва наука, която нѣма бждеще, която не подлежи на развитие. Днесъ отрицателното сѣществува и заема голѣмъ дѣлъ въ живота, понеже хората сѣ го оживили. Всѣко нѣщо, съ което човѣкъ се занимава, той го подхранва и му дава животъ. И наистина, каквото човѣкъ мисли, това става. Като се роди нѣкое дете, близкитѣ около него казватъ.

Невинно е днесъ това детенце, но и то ще направи нѣкои грѣхове. Така мислятъ, и така става. — Днесъ родителитѣ му го гледатъ, грижатъ се за него, но и то единъ день ще се намѣри въ нужда. — И така става. — Възможно е това дете да се провали въ живота. — И така става. — Възможно е да се разболѣе и да умре. — И така става. Каквото хората мислятъ, това става. Това не е никаква философия. Днесъ всички философи спорятъ помежду си, единъ другъ се опровергаватъ. Всѣки счита своята философия мѣродавна, никой не се ползува отъ философията на другитѣ. Ние виждаме въ живота, какъ една философия умира, друга се ражда на нейно мѣсто; после и тя умира и т. н. Питамъ: какво казватъ философитѣ за живота, какъ трѣбва да се живѣе? — Е, трѣбва да се яде, да се подържа живота. — Какво трѣбва да се яде? — Хлѣбъ главно. — Какъвъ хлѣбъ: мухлясълъ, или прѣсенъ хлѣбъ, направенъ отъ ново, тазгодишно жито? Да ядешъ прѣсенъ хлѣбъ, разбирамъ, но да ядешъ мухлясалъ хлѣбъ, който, следъ половинъ часъ, ще повърнешъ назадъ, не разбирамъ. Или, какъвъ смисълъ има да изучавашъ болезненитѣ прояви на живота? Казвате: Човѣкъ трѣбва да мисли! — Какво трѣбва да мисли? Може ли да се нарече мисълъ грижата на човѣка, какъ да се прехрани, какъ да се облѣче, какъ да нареди къщата си? Това не е мисълъ, това е тревога, безпокойствие. Истинската мисълъ подразбира великъ, положителенъ идеалъ. Само идеалътъ на човѣка дава мисълъ; само той ражда възвишени и благородни чувства и импулсъ за работа.

Съвременнитѣ християни, за примѣръ, сж поставили за основа на своя идеалъ благодатъта Божия и очакватъ да дойде спасението чрезъ благодатъ. Тази благодатъ е паталогическо проявление. Защо? Защото тѣ очакватъ тази благодатъ следъ като се разболѣятъ, или следъ като сгрѣшатъ. Докато сж здрави, докато не сж сгрѣшили, тѣ не мислятъ нито за благодатъта, нито за спасението си. Не, такъвъ идеалъ не е траенъ. То е все едно да търсишъ богатия човѣкъ, само защото си въ нужда. За примѣръ, българитѣ не зачитатъ своитѣ бедни роднини. Ако ги посети нѣкой тѣхенъ беденъ роднина, тѣ казватъ: Отде се намѣри сега този да дойде на гости? Знаемъ защо иде, той сигурно пари ще иска. Обаче, ако този беденъ роднина, по благоприятно стечение на обстоятелствата, се повдигне и стане пръвъ министъръ, цѣлиятъ му родъ започва да се изрежда при него, да му напомнятъ, че тѣ сж негови

роднини, негови близки. Всѣки иска да изкаже къмъ него своята почитъ и уважение. Защо правятъ това? За да му напомнятъ, че иматъ синове и дъщери, за които той трѣбва да се погрижи, да ги нареди на работа.

Днесъ всички религиозни хора, всички общества, всички народи търсятъ Бога отъ нужда, да имъ помогне да се назначатъ на служба, да разрешатъ задачитѣ си. Днесъ никой не търси Бога отъ любовъ. Това е просия, не е любовъ. Нека гладниятъ умре отъ гладъ, но да не проси. За предпочитане е гладенъ да умрешъ, но да не просишъ. Обаче, това да става не отъ гордостъ, но отъ любовъ къмъ Бога. А тѣй, да говоришъ за Бога, да проповѣдвашъ за Него и да считаешъ, че хората сж длъжни да те гледатъ, това не е любовъ, това е изнудване. Въ Писанието е позволено на човѣка да проси, но само отъ Бога, отъ никого друго. Всѣко просене вънъ отъ Бога е унижение за човѣшката душа. Днесъ става точно обратното: отъ всички други просимъ, но не и отъ Бога. Да просимъ отъ Бога, това считаме за унижение; да просимъ отъ хората, това било въ реда на нѣщата. Нѣкой е на смъртно легло, бърза да извика лѣкарь, да му помогне. Моли се на лѣкаря, проси отъ него помощъ и не му дохожда на умъ да се обърне къмъ Бога. Питамъ: на колко болни лѣкарьтъ е помогналъ, следъ като тѣ сж изпълнили абсолютно тѣхнитѣ предписания? Колко каещи се грѣшници сж изправили живота си, следъ като сж изпълнили абсолютно съветитѣ на своитѣ пастори? Много болни сж се излѣкували по съветитѣ на лѣкаритѣ, но временно само; въ края на краищата, болестъта имъ пакъ се е повтаряла. Сжщо така и много грѣшници сж се изправили по съветитѣ на проповѣдницитѣ, но временно само, а не окончателно. Временната помощъ е залъгване само. Въ такъвъ случай, имайте предъ видъ следното положение: хората, били тѣ лѣкари, свещеници, учители, държавници, могатъ да даватъ само временна помощъ, или временни упжтвания, но истинското възраждаче на човѣшката душа може да даде само Богъ. Хората могатъ да внесатъ въ човѣка много идеи и идеали, но онзи вѣченъ идеалъ, който осмисля живота, който дава истинско направление на човѣшкия духъ, това е връзката ни съ Първата Причина, съ Великата Божия Любовъ. Това подразбира познаване на Онзи, Който ни е създалъ, Който ни е далъ условия да живѣемъ, да растемъ и да се развиваме.

Сега, азъ държа тази беседа за ученицитѣ, които ме

разбиратъ; онѣзи пъкъ, които не ме разбиратъ, нека слушатъ само. И ако намѣрятъ нѣкакви междини, нека прочетатъ нѣкой романъ, да видятъ, че и тамъ се срещатъ междини. Междинитѣ трѣбва да съществуватъ, за да се даде възможностъ на онзи, който слуша или чете, да размишлява, да държи съзнанието си будно. Вземете, запримеръ, единъ отъ романитѣ на Викторъ Хюго, или на Толстоя, и ще видите, какъ авторътъ още въ първата глава започва да разправя нѣщо за главния герой и току вижъ, изоставя героя и отива къмъ други лица. Вие сте се заинтересували вече, искате да чуete нѣщо за героя и за героинята, но минаватъ две, три, четири глави, свършва се първото действие, и авторътъ все ви държи напрегнати, нищо не пише за героя, не се връща къмъ първата обстановка. Привидно, той като че си играе съ васъ. Не, авторътъ има нѣкаква целъ, която вие не разбирате. Следъ това той пакъ се връща къмъ главнитѣ лица и така продължава нѣколко глави. Вие следите съ интересъ действието, но изведнѣжъ нови лица се явяватъ, нова обстановка, и главнитѣ герои пакъ изчезватъ. Така авторътъ развива своя романъ, и презъ всичкото време държи будно съзнанието ви, поддържа вашия интересъ. Питамъ: каква е развръзката най-после на този романъ? Развръзката се свършва съ това, че или героятъ и героинята се оженватъ, или героятъ се оженва за друга нѣкоя, а героинята се самоубива, или най-после и двамата се самоубиватъ. При това голѣмо напрежение, което сте имали въ времето, когато сте чели романа, най-после ви се разкрива една истина. Щомъ тази истина ви ползува въ живота, романътъ е постигналъ своята целъ. Казвате: Да, всичко бѣше хубаво, но героятъ не се ожени за героинята. — Какво отъ това? Нима всички герои сж се оженили?

Какво нѣщо е женитбата? Женитбата, въ пълния смисълъ на думата, е свещенъ актъ, свещена идея. Въ този смисълъ, хората не знаятъ още, какво нѣщо е женитбата. Тѣ познаватъ жененето, но не и женитбата, която представя свещено сближение между две души, между които има не само една, но безброй допирни точки. Това свещено сближение подразбира преливане на душитѣ една въ друга. Преливането на душитѣ изключва всѣкакво съмнение, всѣкакво недовѣрие, всѣкакво недоразумение. Въ това преливане на душитѣ се крие идеалътъ на истинския животъ. Всѣко физическо допиране въ живота произвежда

редъ спънки, редъ препятствия. Защо? Такова е свойството на твърдата материя. Щомъ се допрешъ до една стена, ти непременно ще се върнешъ назадъ; щомъ се допрешъ до една затворена врата, или до единъ затворенъ инструментъ, ти непременно ще се върнешъ назадъ; щомъ се допрешъ до цигулка, на която струнитѣ сж скжсани, а лжкътъ счупенъ, ти непременно ще се върнешъ назадъ. Ако отивашъ при една красива мома, отъ която животътъ е изчезналъ, и я намѣришъ мъртва на леглото ѝ, веднага твоето въодушевление изчезва. Следователно, животътъ на човѣка, както и неговиятъ идеалъ седягъ въ неуловимото, което нито се вижда, нито се ограничава. Ето защо, казвамъ: това, което човѣкъ познава, е обикновеното, а което не познава, е необикновеното въ живота. Какво знаете, напримѣръ, за единицата, повдигната въ пета степенъ, или за двойката — въ десета степенъ, или за тройката — въ двадесета степенъ? Казвате, че това сж величини, съ които математиката се занимава. Да, това сж математически въпроси, но тѣ сжщевременно представятъ и проблеми на живота. Устройството на нашия организъмъ, както и устройството на цѣлия животъ, се гради върху числа, повдигнати въ разни степени. Това е цѣла наука. Тази наука е построена върху знанието на тия числа. Запримѣръ, ако се интересувате за устройството на вашата ржка, първо трѣбва да знаете, отъ каква материя е направена тя; после, трѣбва да знаете, отъ какви числа е съставена всѣка клетка и въ каква степенъ сж повдигнати тия числа. Всѣка клетка е живо сжщество, което гради своя живогъ по разуменъ начинъ. Ако изучавате живота на клетката отдѣлно, както и нейната мисль, ще видите, че тя представя, въ миниатюръ, живота на цѣлия човѣкъ. Ако пъкъ изучавате колективния животъ на тия клетки, както и връзката помежду имъ, ще видите, че тѣ представятъ Божествения животъ въ миниатюръ.

И тъй, вие не сте разбрали още, какво представя истинскиятъ животъ; не сте разбрали още и човѣкътъ. За този човѣкъ, именно, апостолъ Павелъ казва, че Господъ го е направилъ малко нѣщо по-доленъ отъ ангелитѣ. Такъвъ ще е човѣкътъ въ бждещата вселена, но не и въ тази, въ която ние сега живѣемъ. Значи, сегашната вселена ще изчезне и вмѣсто нея ще се яви нова. Какъ ще стане това? Въ една отъ теоритѣ на учени хора, адепти, се казва, че всички живи сжщества, както и слънцето постепенно изгубватъ енергията си, изтощаватъ се. Затова казваме, че

силитѣ на човѣка постепенно се губятъ, изразходватъ се, и той остарява. Тази енергия отъ цѣлата вселена отива въ пространството, както малкитѣ ручейчета се разливатъ по стрѣмнинитѣ, и служи като основа за съграждане на нова вселена. И тогава, всички живи същества отъ старата вселена ще бждатъ премѣстени въ новата, при нови условия за животъ. Ако искате да знаете нѣщо за новата вселена, четете Еклисиастъ, тамъ Соломонъ е писалъ за нея. Той е казалъ: „Сѣйте семето!“ Значи, Богъ е изпратилъ човѣка на земята да сѣе, да се учи, да се готви за бждещата вселена. Голѣми приготовления се правятъ за новата вселена! Затова, именно, Богъ е поставилъ човѣка на голѣми страдания и изпитания. Страданията сж най-голѣмото благо за човѣка. Самъ апостолъ Павелъ е казалъ: „Сегашнитѣ страдания на човѣка не могатъ да се сравнятъ съ бждещата му слава“. Казвате: Какъ можемъ да провѣримъ това? Който иска да научи истината по този въпросъ, той трѣбва да излѣзе отъ своето физическо тѣло и съ духовното си тѣло да отиде въ невидимия свѣтъ. Като се говори за духовно тѣло, за невидимъ свѣтъ, мнозина се плашатъ, мислятъ, че ще умратъ. Не, духовниятъ човѣкъ е развилъ своето духовно тѣло така, че той може да функционира съ него, както съ физическото си тѣло. Той може да излиза отъ физическото си тѣло и да се връща въ него, споредъ желанието си. Значи, истински духовенъ човѣкъ е онзи, на когото съзнанието е будно и за физическия, и за духовния свѣтъ; той може и въ двата свѣта да се движи еднакво свободно и съзнателно. Само такъвъ човѣкъ може да се нарече истински ученикъ. Само на такъвъ човѣкъ може да се говори. Който не е ученикъ още, той е буденъ само за физическия свѣтъ, и като му се говори по тѣзи въпроси, съмнява се. За такъвъ човѣкъ съмнението е естествено нѣщо. Съмнението говори за невежеството на човѣка. Ако влѣзете въ една тъмна стая, вие веднага ще изпитате страхъ, да не би да се спънете въ нѣщо, да не паднете нѣкъде. Обаче, щомъ стаята се освѣтли, съмнението, страхътъ изчезва, понеже виждате, де вървите. Дето има свѣтлина и знание, тамъ съмнението отсъствува; дето нѣма свѣтлина, съмнението присъствува. Съмнението е признакъ на невежество. Съмнението, умразата, безвѣрието сж отрицателни течения, т. е. бури въ живота на човѣка.

Питамъ: има ли нѣкаква положителна страна въ съмнението? Отъ научна гледна точка, съмнението е необходимъ

законъ въ еволюцията на човѣка. Ако оставите водата въ една щерна да стои цѣли четири — петъ месеца, безъ да се раздвижва, тя ще жабуняса, ще се развали. Обаче, ако отъ време на време раздвижвате тази вода, тя ще запази своята свежестъ. Следователно, съмнението е така необходимо за човѣка, както вѣтроветъ сж необходими за природата. Ако нѣмаше вѣтрове, водата въ природата би стояла въ покой, вследствие на което би изгубила своята прѣснота. Ако нѣмаше вѣтрове въ природата, и растенията не биха могли да растатъ, да се обновяватъ. Чрезъ вѣтроветъ растенията, дърветата се каляватъ, соковетъ имъ се пренасятъ по цѣлия организъмъ, а сжщевременно добиватъ и по-голѣмъ устой. Такова нѣщо представятъ и страданията въ човѣшкия животъ. Тѣ внасятъ опрѣсняване, обновяване, изобщо, въ живота. Такова нѣщо е съмнението. Човѣкъ живѣе повече въ водна срѣда, отколкото въ твърда. Следователно, ако не дойдатъ вѣтрове и въ човѣшкия животъ — страдания, съмнения, които да го раздвижатъ, има опасностъ този животъ да изчезне. Историята на народитъ, както и на отдѣлнитъ лица, презъ всички времена и епохи до днесъ, ни показва, че следъ всѣко страдание, индивидуално, или общочовѣшко, винаги въ съзнанието на хората прониква нова свѣтлина, новъ проспектъ, ново разбиране за живота. Значи, въ който моментъ човѣкъ разбере вътрешния смисълъ на страданията, животътъ му ще се проясни и осмисли.

Ще приведа единъ примѣръ, да видите, какво представятъ страданията за човѣка, и кога той може да се освободи отъ тѣхъ. Представете си, че отивате въ една пустиня и носите съ себе си едно шише съ вода. По невнимание, шишето пада отъ ржцетъ ви и се счупва. Вие веднага се хващате за главата, ужасенъ, разтревоженъ, че сте счупили шишето и разлѣли водата. Защо се смущавате? Защото разбирате цената на водата въ пустинята, а не знаете, отде можете да намѣрите вода за пиене. Ако не намѣрите вода въ пустинята, животътъ ви е въ опасностъ. Казвамъ: не се смущавайте! — Какъ да не се смущавамъ? Въ тази вода бѣше моятъ животъ. — Елате съ мене, азъ ще ви покажа, де има чиста, хубава вода. Тръгваме заедно, и азъ ви завеждамъ на разстояние нѣколко метра отъ мѣстото, дето счупихте шишето. На това мѣсто има изворъ, отъ който блика чиста, кристална вода. — Пийте сега вода, колкото искате! Вие се напивате добре съ вода, а следъ това напълвате друго шише отъ тази вода. — При това положение,

ще страдате ли още? Не, при бистрия изворъ страданието изчезва. И затова казвамъ: който иска да се освободи отъ страданията, нека отиде при Извора на Вѣчния Животъ и да пие отъ Неговата вода.

Казвамъ: всички хора, които не разбиратъ смисъла на живота, мязатъ на малки деца, които носятъ въ ржцетъ си по едно шише съ вода, стискатъ го здраво и мислятъ, че въ това шише седи тѣхното богатство. Срещате учени хора, музиканти, пѣвци, художници, всѣки носи по едно такова шише, пълно съ вода, и ако случайно това шише падне на земята и се счупи, казвате: Отиде учениятъ човѣкъ! Отидоха музикантътъ, художникътъ, пѣвецътъ! Защо? Шишетата имъ паднаха на земята, и водата се разлѣ. — Това е частично разбиране на живота. Животътъ не седи въ водата, която е въ шишетата. Ако искате да видите, какво нѣщо е истинска наука, музика, красота, истинско художество, идете при Великия Изворъ на живота, дето нищо не се губи. Тамъ всѣко нѣщо си има своето мѣсто и вѣчно сѣществува. При Великия Изворъ музиката никога не изчезва — тамъ тя се чува и денемъ, и нощемъ. Въ свѣта сѣществува вѣченъ огънь, който никога не изгасва. Казвате: кога ще дойдемъ до този Изворъ на живота? Какво се изисква, за да Го постигнемъ? — Търпение се изисква.

Какво нѣщо е търпението? Само ученикътъ може да разбере търпението. Защо? Защото търпението е качество на душата, а душата е отъ високо произхождение. Истинскиятъ ученикъ минава презъ живота на душата, той не живѣе въ сърцето и въ ума си, чийто животъ е времененъ, преходенъ. Докато човѣкъ не дойде до това положение, той при най-малкитѣ изпитания и страдания ще хвърля лоши мисли и чувства къмъ своя Създателъ, ще петни Неговата мантия. Като не разбира смисъла на страданията, като не е придобилъ търпението, този човѣкъ винаги ще живѣе съ съмнения, съ колебания срещу Първата Причина на живота. Който допусне най-малкото съмнение и подозрение срещу Нея, той е първокласенъ невежа. Всѣко съмнение води следъ себе си падане. Това се отнася не само до хората, но и до ангелитѣ. Ако единъ ангелъ допусне най-малкото съмнение по отношение на Бога, той е осъденъ вече на голѣмо падане. Да се усъмнишъ въ Бога, значи, да се усъмнишъ въ Любовта. Запримѣрь, имате добъръ приятелъ, който ви обича, и вие го обичате. Дойде нѣкой отвънъ и започва да ви разправя небивали работи: че вашиятъ приятелъ гово-

рилъ по вашъ адресъ лоши думи, че замислялъ нѣкаква интрига срещу васъ и т. н. Ако повѣрвате на този човѣкъ, вие сте изгубенъ. Не вѣрвайте на всички хора! Въ свѣта има хора, майстори на измислицитѣ. Съ своитѣ лъжи, тѣ могатъ да изкаратъ човѣка отъ умъ. Дойдатъ ли при васъ да ви говорятъ такива приказки, спомнете си, че вие, като душа, сте произлѣзли отъ Бога, дето не може да живѣе нищо нечисто, нищо долно. Така мисли ученикътъ. Щомъ се натъкне на нѣкакво страдание, той пѣе и благодари на Бога за привилегията, съ която го е удостоилъ. И обикновениятъ човѣкъ пѣе, но на миньорна гама.

Следователно, хората могатъ да се раздѣлятъ главно на две категории: обикновени хора и ученици. Докато човѣкъ плаче, роптае, скърби при страданията, той минава за обикновенъ човѣкъ. Щомъ започне да пѣе, да се моли и да благодари на Бога за страданията, които го сполетяватъ, той влиза вече въ Школата, като ученикъ. Никое страдание нѣма да избегне отъ ученика. Той ще мине и презъ съмнения, и презъ изкушения, но винаги ще бжде буденъ, ще държи връзка съ Бога и ще се учи отъ всичко, което животътъ му носи. Колкото по-високо се издига човѣкъ, толкова по-голѣми бури ще преживѣе. Апостолъ Павелъ, който добре разбираше тѣзи закони, трѣбваше да получи три пѣти по 39 тояги отъ евреитѣ, за да го провѣри на опитъ. Следъ като го биха, той започна повече да пише и казваше: „Братя, съ много скърби ще влѣземъ въ Царството Божие.“ И Христосъ е казалъ „Прескрѣбна е душата ми до смъртъ.“ Това сж думи, изказани отъ човѣка въ Христа. Обаче, следъ това дойде нова свѣтлина въ съзнанието на Христа, и Той каза. „Господи, да бжде Твоята воля! Въ Твоитѣ рѣце предавамъ Духа си.“ Тукъ се забелѣзватъ два важни психологически момента: първиятъ моментъ е, когато Христосъ бѣше отишълъ да се помоли въ Гетсиманската градина и се обърна къмъ Бога съ думитѣ: „Отче мой, ако е възможно, нека ме замине тази чаша! Не, обаче, както искамъ азъ, но както искашъ Ти.“ Вториятъ моментъ е моментъ на просвѣтление, на вътрешно примирение, когато повторно отиде да се помоли въ Гетсиманската градина и казваше: „Отче мой, ако не е възможно тази чаша да замине отъ мене, безъ да я пия, нека бжде Твоята воля! Въ Твоитѣ рѣце предавамъ Духа си.“ Какво означаватъ думитѣ „въ Твоитѣ рѣце предавамъ Духа си“? Това значи: както и да изглеждатъ нѣщата отвънъ, азъ приемамъ на-

пълно Твоята Любов и зная, че всичко, което вършишъ, е добро. Питамъ. като положи Духа си въ Божиитъ ржце, Христосъ изгуби ли нѣщо, или спечели? Той спечели много нѣщо.

„По-долень отъ ангелитъ.“ Каква е разликата между ангелитъ и хората? Ангелитъ се отличаватъ отъ хората по своята абсолютна чистота и светостъ. Тѣ сж носители на свѣтлината, вследствие на което сж крайно взискателни и строги. Ако би останало на тѣхъ да управляватъ свѣта, тѣ биха изгонили всички престѣпници, всички грѣшни хора. Тѣ не биха оставили нито единъ човѣкъ на земята да грѣши. Тѣй щото, когато Богъ иска да изправи свѣта, Той испраща на земята единъ отъ тия ангели да свърши тази работа. Ангелъгъ изважда ножа си и започва да кълца на-лѣво-надѣсно. Той гледа на грѣшнитъ хора така, както грънчарьтъ гледа на своитъ недобре изработени грънци. Какво прави грънчарьтъ съ тѣзи грънци? Той взима една тояга и тръгва съ нея къмъ грънцигъ. Погледне единъ, вижда, че е кривъ, пропуканъ, удари го съ тоягата, и хайде навънъ! Погледне втори — сжщо; погледне трети — сжщо. Щомъ дойде до нѣкое здраво гърне, отмине го. Така отдѣля той здравитъ грънци отъ счупенитъ, които не ставатъ за работа. Тази е символичната страна на въпроса.

„Направиль си го малко нѣщо по-долень отъ ангелитъ: съ слава и почестъ си го вѣнчалъ, и поставиль си го надъ дѣлата на Твоитъ ржце.“ Кога идва славата? Славата идва следъ Любовта. Любовта пѣкъ изисква работа. Тѣй щото, не е достатъчно само да не се съмняваме въ Бога, но трѣбва да работимъ. Казвате: Ние вѣрваме въ Бога, но първо трѣбва да уредимъ своитъ работи, че каго ни остане свободно време, тогава ще мислимъ за работата на Бога. — Ученикътъ не мисли и не постѣпва така. Първата му работа е да свърши всичко онова, което Богъ му е опредѣлилъ. Като му остане свободно време, ще работи за ближнитъ си. И най-после, колкото свободно време му остане, ще го употреби за себе си. Следователно, въ живота на ученика на първо мѣсто седи Богъ, на второ мѣсто — неговия ближень, а на трето мѣсто — той самъ. Докато постѣпва по този начинъ, той никога нѣма да се натъкне на противорѣчия, били тѣ външни или вътрешни. Мнозина ще възразятъ, че човѣкъ трѣбва да задоволи и своитъ желания. Азъ пѣкъ казвамъ: не се стремете преждевременно да задоволите своитъ желания. Защо? Защото въ всѣко преждевременно задоволяване

на човѣшкитѣ желанія се крие известна отрова. Значи, всѣко желание, всѣка мисълъ, всѣко чувство трѣбва да се реализиратъ на опредѣленото за тѣхъ време. Ученикътъ трѣбва да знае това нѣщо! Знанието, светостъта, силата нѣма да дойдатъ въ единъ моментъ. Тѣ идватъ постепенно и се придружаватъ съ радостъ и веселие за човѣшката душа. Душата знае, какъ се придобиватъ великитѣ нѣща, и затова тя има търпение да чака.

За обяснение на тази мисълъ ще приведа единъ мистиченъ разказъ. Когато били създадени животнитѣ на земята, между тѣхъ била и овцата. Като живѣла известно време между хората, тя се почувствувала много нещастна, вследствие на което животътъ ѝ се напълно обезсмислилъ. Тя изпаднала въ голѣмо противорѣчие и често си мислила: Чудно нѣщо! Толкова добрини правимъ на хората: млѣкото, вълната и децата си даваме, и въпреки това сме нещастни! Какво трѣбва да се прави при това положение? Следъ като мислила дълго по този въпросъ, най-после ѝ дошла на ума мисълъта да отиде при Зевса и да го помоли, да измѣни по нѣкакъвъ начинъ сждбата ѝ. Намислила и реализирала своята мисълъ. Отишла при Зевса и му казала, какво иска. Зевсъ я погледналъ, помислилъ си малко и казалъ: Наистина, азъ те забравихъ, нищо не направихъ за тебе. Тогава, ето какво: Ще направя зѣбитѣ ти голѣми, като на лѣва, да разкъсвашъ всѣки, който се осмѣли да те нападне. — Не, моля ти се, не ми давай голѣми зѣби; азъ не искамъ да причинявамъ пакости на другитѣ. — Тогава ще направя ноктитѣ ти яки и силни, като на вълка, да нападашъ съ тѣхъ и да разкъсвашъ. — Моля ти се, това по никой начинъ не искамъ; опитвала съмъ ноктитѣ на вълка, не искамъ да отмѣстявамъ по сѣщия начинъ на другитѣ. — Въ такъвъ случай, ще туря въ устата ти отровни жлези, като на змията, дето минешъ и те нападне нѣкой, да клѣвнешъ и да го умъртвишъ. — Не, моля ти се, не ми давай такова нѣщо, да ме намразятъ хората. — Не остава друго, освенъ да ти дамъ роги и копита, като на вола, съ които да мушкашъ. — И тѣхъ съмъ опитвала, не ги искамъ. — Тогава, да ти дамъ такава властъ, че каквото пожелаешъ, да стане. — Не, и това не искамъ. Съ тази властъ, може би, ще пожелаея да стана лоша и да погубя живота си. Като виждамъ злото, което сѣществува въ другитѣ, азъ съмъ довольна отъ живота, който си ми далъ, и затова едно само те моля — да ме благословишъ. Зевсъ я благословилъ и я

изпратилъ отново между хората. Значи, овцата разрешила въпроса идейно, като предоставила нѣщата да се разрешаватъ постепенно.

Нѣкой казва: Азъ искамъ да имамъ зѣби и нокти, като на лѣва и на вѣлка. — Какво сж разрешили зѣбитѣ и ноктитѣ досега? Другъ ще пожелае да има отрова, като на змията. — Какво е разрешила змията досега? Трети ще пожелае да има роги и копита. — Какво сж разрешили рогитѣ и копитата въ живота? Не, кажете на Господа, както е казала овцата на Зевса: „Господи, благослови ме! Изпълни душата ми съ Твоята Любовь, да мога чрезъ нея да разреши задачитѣ си и да завладамъ сърцата на хората“. Единъ день овцата ще стане наследница на човѣшката раса. Въ това отношение, когато хората се преселятъ отъ земята, тѣ ще се превърнатъ на овци. За кои хора се отнася това? Само за ученицитѣ. Само ученикътъ може да стане овца, но не и обикновениятъ човѣкъ. Азъ взимамъ думата „овца“ като символъ на нѣщо велико, на велики качества. Значи, не подразбирамъ обикновената овца, но разумната овца. Овцата не е толкова страхлива, както обикновено я считатъ. Мнозина сж изучавали психологията на овцата и сж забелязали, че когато вѣлкътъ напада стадото на нѣкой добъръ, праведенъ овчарь, овцата никога не се плаши и не бѣга. Тя повдига главата си нагоре, тропа съ кракъ срещу вѣлка и го пита: Какво търсишъ тука? Вѣлкътъ поглежда къмъ нея и се връща назадъ. Нѣма случай въ живота на овчаритѣ, когато вѣлкътъ да е нападалъ стадото на овчарь, който е водилъ добъръ и чистъ животъ, и да е ялъ овцетѣ му. Обаче, грѣшенъ ли е овчарьтъ, стадото му винаги е бивало нападано отъ вѣлци.

Сега, ще преведа това положение, този законъ по отношение на вашия животъ. Овчарьтъ, това сте вие; овцетѣ сж вкѣтрѣ въ васъ. Следователно, ако вие сте добъръ, праведенъ овчарь, който нито лѣже, нито краде, нито върши беззакония, никой вѣлкътъ отвѣнъ не може да нападне овцетѣ ви; тѣ винаги ще бждатъ здрави, на време ще даватъ своята вѣлна и млѣкото си. Това не е теория, но фактъ, който всѣки моментъ можете да провѣрите въ живота. Казвамъ: ако една овца е могла да разреши въпроситѣ си толкова разумно, колко повече може да направи това ученикътъ! Всѣка вечеръ ученикътъ трѣбва да се чисти. Денемъ, като се движи въ свѣта, между хората, той може да се натѣкне на редъ изпитания, но длъженъ е да издържа. Силата на

ученика седи въ издържането. Колкото малко и да се е окалялъ презъ деня, вечеръ, като се затвори въ стаята си, той трѣбва да се изчисти, да изхвърли навънъ калъта, която свѣтътъ е турилъ върху неговата външна дреха. На каквито колебания, съмнения и противорѣчия да се натъкне ученикътъ, щомъ, обаче, реши да посети нѣкой свой ближенъ, той непременно трѣбва да се очисти свършено. Той трѣбва да измие главата, рждетъ, краката си, външно и вътрешно, и така да отиде при своя ближенъ, да му занесе своето благословение. Като влѣзе въ стаята на ближния си, лицето му трѣбва да бжде свѣтло, чисто и да го поздрави по закона на любовта. Ще кажете. Толкова години вече, какъ следваме това учение, но още не сме постигнали тази чистота. — Важно е, какъ следвате: като обикновени християни, или като ученици. Ако сте въ положението на ученикъ, вие ще имате свѣглина на лицето си и чистота въ сърцето си. И ако сте вече ученикъ, ще минете въ по-горна фаза — въ положението на братъ. Значи, обикновениятъ човѣкъ има условия въ себе си да стане ученикъ, а ученикътъ има условия да стане братъ. И Христосъ, впоследствие, казва на своитѣ ученици: „Не ви наричамъ вече мои ученици, но ви наричамъ мои братя.“

Подъ думата „ученикъ“ въ обикновенъ смисълъ се разбира човѣкъ, който има редъ противорѣчия въ живота си, които трѣбва да разреши, за да стане разуменъ. Подъ думата „братъ“ се разбира ученикъ, който е излѣзълъ отъ противорѣчията на живота и който има вече правилни отношения къмъ всички окръжаващи. Братъ е онзи, който може да жертвува живота си за жената, като за своя сестра, безъ да допусне нѣкаква порочна мисълъ, нѣкакво нечисто чувство по отношение на нея. Братъ е онзи, който държи сестрата като светиня въ душата си. На думи лесно се казва братъ и сестра, но кажешъ ли нѣкому братъ или сестра, а държишъ въ ума и сърцето си нечисти мисли и чувства къмъ него, ти грѣшишъ първо къмъ Бога, после къмъ своя ближенъ и най-последъ къмъ себе си. Който има Божията Любовь, той само знае, какво нѣщо е братъ, и какво — сестра, въ правъ смисълъ на думата. Любовта опредѣля правитѣ отношения между хората. Мнозина казватъ, че Царството Божие съ сила се взима, но това не подразбира, че трѣбва да се счупятъ вратитѣ на това Царство и така да се влѣзе вътре. „Съ сила“ подразбира съ Божията Любовь. Само Божията Любовь разполага съ сила,

която може да отвори вратата на човѣка за Царството Божие. Значи, нѣщата, които сж казани въ Евангелието, иматъ свой вжтрешенъ смисълъ. Ако ги разглеждате буквално, непременно ще изпаднете въ известни погрѣшки. Запримѣрь, казано е, че човѣкъ е създаденъ по образъ и подобие Божие. Въпрѣки това, ние виждаме, че човѣкъ не прилича на Бога. Де седи това подобие, за което се говори въ Писанието? Подобиеето се заключава въ ума и сърцето на човѣка, по които той се отличава отъ останалитѣ животни. Чрезъ ума и сърцето си човѣкъ има възможность да бжде проводникъ на Божиитѣ мисли и чувства. По този начинъ той е проводникъ сжщевременно и на ангелскитѣ мисли и чувства, затова и ангелитѣ го обичатъ. Отъ друга страна, човѣкъ е връзка между ангелитѣ и животнитѣ, затова и животнитѣ го обичатъ. Значи, чрезъ чувствата си човѣкъ се свързва съ животнитѣ, а чрезъ интеллигентността, чрезъ ума си — съ ангелитѣ.

„Направиль си го малко нѣщо по-долень отъ ангелитѣ.“ Какъвъ трѣбва да бжде човѣкъ, за да отговори на това положение? Той трѣбва да бжде честенъ, добъръ, справедливъ и високо благороденъ. Една бедна, но красива и много интеллигентна мома отивала често при двама велики художници да имъ позира. Когато излизала отъ ателието на първия художникъ, очитѣ ѝ били всѣкога насълзени. Когато излизала отъ ателието на втория художникъ, лицето ѝ винаги било свѣтло, съ тихо, спокойно изражение. Питамъ: защо красивата мома не излизала и отъ двамата художници съ едно и сжщо разположение? Влиянията на тия художници били различни. Когато красивата мома позирала на първия художникъ, той винаги изисквалъ отъ нея да бжде гола. Като отивала при втория художникъ, той ѝ казвалъ: Когато идвашъ при мене да ми позирашъ, азъ искамъ да се обличашъ съ най-хубавитѣ си дрехи. Защо тия двама художници имали различни изисквания отъ момата? Когато човѣкъ разкрива недостатѣцитѣ на своитѣ братя и сестри, не е ли той сжщиятъ онзи художникъ, който иска момата да му позира гола? Да разкривашъ неджзитѣ на хората, това значи да рисувашъ тѣхната голота. Да изправяшъ неджзитѣ на хората, това значи да ги обличашъ въ най-хубавитѣ имъ дрехи. Тѣй щото, ако искате хората да ви се радватъ и да ви обичатъ, бждете като втория художникъ, който рисува човѣка, облѣченъ въ най-хубавитѣ си дрехи, както Богъ го е създалъ. Тѣй трѣбва

да гледа ученикътъ на всички хора! Да заставишъ брата си или сестра си да съблѣче дрехитѣ си и да се яви предъ тебе голъ, това значи да отхвърлишъ добродетелитѣ му на страна и да го видишъ голъ, съ неговитѣ неджзи. Голотата на човѣка подразбира неговото грѣховно състояние. Може ли да се нарече човѣкъ онзи, който лъже, който краде и който убива? Това не е човѣкъ, но форма на човѣкъ, т. е. по-право, това е скелетътъ на човѣка. Този човѣкъ е съблѣкълъ дрехата на своитѣ добродетели и се е явилъ предъ свѣта голъ. Но въ голотата нѣма никакво геройство. Само човѣкътъ на любовта, на справедливостта, на разумността, на вжтрешното благородство може да се нарече ученикъ, въ пълния смисълъ на думата. Само ученикътъ може да служи на Бога, на ближния си и на себе си. Само ученикътъ може да заеме всѣкакво положение: той може да бжде и слуга, и господарь; той може да заеме положението и на овца, въ дълбокия смисълъ на тази дума.

Нѣкой казва: Азъ не искамъ да бжда овца. — Какво лошо има въ овцата? Щомъ не искашъ да бждешъ овца, тогава ще бждешъ вълкъ. — Не, азъ искамъ герой да бжда. — По какво се отличава героятъ днесъ? Съвременнитѣ хора считатъ за герой онзи, който взима револвера си и убива. На фронта кои се прославиха като герои? — Споредъ мене, да убивашъ хората, това не е геройство. Какво сж правила героитѣ въ старо време? Тѣзи герои се отличавали по това, че сж помагали на бедни, на страдащи. Герой е онзи богатъ човѣкъ, който пълни джобоветѣ си съ пари и раздава. Герой е онзи земледѣлецъ, който вади по нѣколко крини жито отъ хамбаря си и раздава на бедни. Герой е онзи учителъ, който учи децата безъ пари. Герой е онзи музикантъ, който събира около себе си хора и свири безъ пари. Следователно, не може да се нарече герой онзи богаташъ, който събира само за себе си; не може да се нарече герой онзи земледѣлецъ, който пълни хамбаритѣ си съ жито и не мисли за беднитѣ; не може да се нарече герой онзи учителъ, или музикантъ, който продава своето знание или своето изкуство. Какво нѣщо е продажбата? Продажбата е получаване на известно удостоверение, отъ което се вижда, че ти си изпълнилъ длъжността си спрѣмо себе си. Тѣзи удостоверения сж подобни на онѣзи малки парички, особени металически марки, които се даватъ на пътниците въ Америка срещу багажа имъ, докато го прегледатъ. Щомъ багажътъ имъ се прегледа, тѣ връщатъ назадъ тия

марки. Обаче, когато човѣкъ, въ своя личенъ животъ, дойде до положението да събира такива удостоверения въ сандѣка си, за смѣтка на това, че е изпълнилъ дълга си спрѣмо себе си, той вече е на кривъ пѣтъ. Когато съвременнитѣ хора си услужватъ взаимно, тѣ плащатъ тази услуга съ пари. Значи, днесъ паритѣ се явяватъ като размѣнно сръдство между двама души. Но истинска, разумна обмѣна между двама души е онази, която почива на взаимна любовъ, на взаимно до-вѣрие. Тази обмѣна има смисълъ. Ако между единъ земе-дѣлецъ и единъ богатъ човѣкъ се създадатъ взаимни отно-шения на любовъ, земледѣлецътъ ще пожелае да даде отъ житото си на своя приятелъ, безъ да мисли за нѣкакво възнаграждение. И богатиятъ ще е готовъ да даде на прия-теля си една или две златни монети, безъ да счита, че плаща за житото. Земледѣлецътъ ще счита, че е далъ жито на своя приятелъ, като изразъ на любовни отношения къмъ него. Богатиятъ пъкъ, съ своята златна монета, закрепва тѣзи отношения.

Казвамъ. любовта трѣбва да се постави като връзка въ отношенията на хората. Тази е задачата на ученика: да покаже на хората, какъ да живѣятъ помежду си. За да съ-ществуватъ любовни отношения между хората, на първо мѣсто тѣ трѣбва да се освободятъ отъ съмнението. Докато човѣкъ живѣе съ съмнение, никой великъ Учитель, някои великъ духъ не може да му даде онова знание, което раз-крива тайнитѣ на природата. Съ хиляди години можете да тропате на вратата на Царството Божие, но докато не изхвърлите отъ себе си съмнението, подозрението, безвѣ-рието, умразата, завистъта и темъ подобни, нито тази врата ще ви се отвори, нито ученъ човѣкъ ще станете. При това положение, вие ще си останете обикновенъ човѣкъ, и не-щастieto, въ разни форми, ще ви следва: възлюбениятъ ви ще ви напусне; богатството си ще изгубите, здравето ви ще изчезне; общественото си положение ще изгубите. Въ края на краищата, вие ще приличате на капка вода, оста-вена сама въ пространството. Много хора има въ това по-ложение. тѣ сж заминали за онзи свѣтъ, близкитѣ имъ ги смѣтатъ за умрѣли, а въ сжщностъ тѣ се движатъ изъ про-странството, свършено сами, отъ всички изоставени. Тѣ сж въ положението на откъснатъ листъ отъ дървото, който чувствува своята самота. Това не е живогъ. Не е лесно да живѣе човѣкъ между хората и да се съмнява въ всички. Молиеръ е представилъ положението на такъвъ човѣкъ въ

своята комедия „Скжперникътъ.“ Скжперникътъ се оплаква, че го обрали. Като го запитали, кой е виновенъ затова, той отговорилъ: „Синоветѣ ми, слугитѣ ми, ближнитѣ ми — всички сж виновни.“ Защо отговарялъ така? Защото се съмнявалъ въ всички. Въ сжщностъ, само единъ човѣкъ може да е виновенъ за този обиръ. Да се съмнява човѣкъ въ всички, даже и въ най-близкитѣ си, това говори за неговото вътрешно психологическо състояние. Въ такова състояние е изпадналъ скжперникътъ, благодарение на съмнението.

И тъй, когато говоря за окултизма, азъ имамъ предъ видъ ученика и това, което той трѣбва да изучава. Главната му задача е да изучава, да наблюдава своя вътрешенъ животъ, да познае себе си. Като се наблюдава, ученикътъ ще види, по колко пжти на день се промѣня. Като се мѣни, едновременно съ това и животътъ приема за него различни цвѣтове: понѣкога животътъ му се струва бѣлъ, свѣтълъ, а понѣкога — черенъ, тъменъ; понѣкога животътъ му се вижда розовъ, и пжтътъ му цѣлъ посипанъ съ рози, а понѣкога — покритъ съ тръне. Понѣкога очитѣ му изглеждатъ свѣтли, ясни, а понѣкога сж мжтни, примрежени. Понѣкога кожата му е мека, гладка, а понѣкога — суха, твърда. Така и космитѣ на главата му понѣкога сж меки, гладки като коприна, а понѣкога сж корави, дебели. Всѣко изкривяване, всѣко влошаване, било въ външнитѣ или вътрешнитѣ удове на ученика, се дължатъ на известни дефекти въ неговитѣ мисли и чувства. Истинскиятъ ученикъ не трѣбва да допуска нищо отрицателно въ себе си. Дойде ли въ ума или въ сърцето му нѣщо нечисто, той трѣбва да го изхвърли навънъ. Дойде ли нѣкаква болестъ въ организъма му, като ревматизъмъ, напимѣръ, той трѣбва да я изпжди навънъ. Ревматизмътъ се дължи на натрупване на чужди вещества въ организъма на човѣка. Изобщо, болеститѣ сж резултатъ на нѣкаква аномалия, която се е породила въ свѣта на ума, или въ свѣта на сърцето въ човѣка. И като резултатъ на това, нѣкои клетки въ човѣшкия организъмъ се силно индивидуализиратъ и започватъ да живѣятъ самостоятелно отъ другитѣ. Въ нѣкои случаи пѣкъ едни отъ клеткитѣ въ организъма се подмладяватъ, а други остаряватъ. Тия, които сж се подмладили, за да могатъ да се хранятъ, да растатъ и да се развиватъ, задържатъ храната за себе си и не оставятъ за другитѣ, вследствие на което оргачитѣ, въ които сж тѣзи стари клетки, заболяватъ. Младитѣ клетки започватъ да си

устройватъ пиршества, гуляи въ организъма и се увеличаватъ бързо, както на брой, така и на голѣмина. На тѣзи мѣста въ организъма се явяватъ голѣми нараствания, увеличавания, отоци, които медицината нарича, съ общо име, тумори. И следъ това, тя трѣбва да впрегне своята лѣкарска артилерия, съ всичкитѣ си далнобойни орждия, за да изхвърли тия излишни вещества вѣнъ отъ човѣшкия организъмъ.

Казвамъ: задачата на ученика седи въ това, да подмладява всички клетки на организъма си, а не само частично. За тази цель той трѣбва да се научи да говори на своитѣ клетки. Всѣки день, преди да започне своята дневна работа, ученикътъ трѣбва да поздрави клеткитѣ на тѣлото си, като започне отъ клеткитѣ на мозъка, на очитѣ, на носа, на ушитѣ и постепенно да слиза надолу. Следъ това ще поздрави клеткитѣ на дробоветѣ, на сърцето, на стомаха, на чървата и най-после ще поздрави себе си и ще започне работата си. Подъ думата „себе си“, разбирамъ своя ръководителъ. Само при това положение може да се очаква единство и задружна работа между всички клетки на човѣшкия организъмъ. Когато не познава това отношение, тази обхода къмъ клеткитѣ на своето тѣло, човѣкъ цѣль день се лута нагоре-надолу, и работата му не върви добре. Той казва: не зная, какво да правя; не ми се живѣе! — Не му се живѣе, защото той не е изпълнилъ едно важно задължение къмъ своя организъмъ. Вследствие на това, той ходи срѣдъ благата на живота, но не ги вижда, не може да ги използва. Много такива хора виждамъ, които по цѣль день обикалятъ около своята хижичка, плачатъ, окайватъ съдбата си, не знаятъ, защо сж дошли на земята. Тѣ не подозиратъ даже, че подъ тѣхната хижичка е заровено голѣмо богатство, съ което могатъ да си направятъ голѣмъ палатъ, да си купятъ хиляди декари земя, и да подобрятъ не само своето положение, но и това на своитѣ ближни. Казвамъ на тѣзи хора да съборятъ своята малка хижичка и да изровятъ подъ нея богатството, което седи скрито отъ вѣкове. Тѣ казватъ: Нѣма защо да се занимаваме съ тѣзи предполагаеми богатства, да губимъ времето и силитѣ си напразно. Тази работа не е за насъ. Ако е нашъ късметъ, при краката ни да дойде! — Съборете вашата малка кжичка и ще намѣрите подъ нея голѣмо богатство! Не е време сега за философствуване. Ако философствувате още, всичко ще изгубите.

Който ме послуша, той ще спечели това богатство и ще разполага съ него, както намѣри за добре.

И тъй, намѣрете това богатство, за да осмислите живота си. — Какъ ще го намѣримъ? — Като станете ученици. Ученицитѣ знаятъ, де е това богатство, и когато имъ потрѣбва, тѣ го използватъ. Ученикътъ е богатъ човѣкъ. Казвате: Кажете ни по-лекъ начинъ за намирането на това богатство. — Нѣма какво да говоря по това, но ще ви попитамъ: изчезнало ли е съмнението отъ вашитѣ умове? — Е, понамалило се е малко. — Не, съмнението трѣбва съвършено да изчезне отъ вашитѣ умове, отъ вашитѣ души. Поменъ не трѣбва да остане въ душитѣ ви отъ съмнението! Значи, не е достатъчно само да се намали съмнението, но то трѣбва абсолютно да изчезне отъ васъ и да станете съвършени, както е съвършенъ Отецъ вашъ Небесни. Съвършенъ трѣбза да бжде ученикътъ! Той трѣбва да поддържа тази мисль въ себе си, день и нощъ, да не си прави илюзии, че може да мине, както и да е. Само мисълта за съвършенството внася въ човѣка вътрешна радостъ и веселие. Нѣкой казва: Благодаря на Бога, че поне днесъ съмъ добъръ. — Значи, утре има възможность да бждешъ лошъ. Не, добриятъ човѣкъ е всѣкога добъръ; разумниятъ е всѣкога разуменъ. Съ това ние не изключваме погрѣшкитѣ. Щомъ работи, човѣкъ все ще направи нѣкаква погрѣшка, но ще може и да я изправи. И ученикътъ понѣкога прави погрѣшки, но веднага се заема да ги изправи.

„Направилъ си го малко нѣщо по-доленъ отъ ангелитѣ.“ Защо е дошълъ човѣкъ на земята? Да учи закона на смирениято. Не само обикновенитѣ човѣкъ трѣбва да учи този законъ, но и Христосъ го учеше. Той знаеше този законъ, но трѣбваше да го приложи на земята, да види, какви резултати ще има. Като дойде на земята, Христосъ трѣбваше да приложи двата велики закона: Законътъ на смирениято и законътъ на търпението. Като наблюдавамъ съвременнитѣ хора, виждамъ, че имъ липсватъ, именно, смирение и търпение. Следователно, ако нѣкой ви пита, защо сте дошли на земята, ще кажете, че сте дошли да учите законитѣ на търпението и на смирениято. Щомъ научите тѣзи закони въ тѣхното практическо приложение, вие ще завършите своята сволуция на земята и ще бждете като Христа. Тогава Христосъ ще ви бжде братъ и Учителъ, а вие — Негови ученици. Това сж проспекти на бждещето, но само чрезъ тѣхъ вие ще разберете, какво представя човѣ-

кътъ и какво — човѣшката душа. Душата крие въ себе си велики блага, които едва сега човѣкъ започва да прозира. Всѣки човѣкъ на земята търси нѣщо, стреми се къмъ постигане на нѣкакъвъ свой идеалъ. Този идеалъ се включва, именно, въ неговага душа. И когато казваме, че този идеалъ е нетостижимъ на земята, ние имаме предъ видъ сегашнитѣ условия и разбирачия на хората, както и сегашното устройство на тѣхния организъмъ. Вънъ отъ тѣзи условия, при нѣкаква нова обстановка на нѣщата, всичко е постижимо. Какво изисква тази нова обстановка? — Да имате поне единъ приятелъ, който да мисли като васъ; двамата заедно пъкъ да мислите като всички добри, свети и праведни хора; всички тия пъкъ да мислятъ като Христа, като Бога. Друга философия въ свѣта не съществува.

Мнозина се извиняватъ за своитѣ неуспѣхи, поради различни причини. Не, никакви причини не могатъ да оправдаятъ човѣка щомъ се отнася до реализиране на нѣщо Божествено. Ето защо, вие трѣбва да бъдете внимателни, да се пазите отъ натрапени мисли и чувства, които могатъ да парализиратъ дейността на човѣка. Това сж редъ отрицателни внушения, на които човѣкъ не трѣбва да се подава. Ако имате нѣкакъвъ недостатъкъ и считате, че не можете да го изправите, това е вече нѣкакво внушение въ васъ. Всѣка погрѣшка, всѣки недѣлъ лесно може да се изправи, стига човѣкъ да намѣри съответенъ методъ затова. Ако е въпросъ за методи, за начини, такива има много, но какъвто методъ и да приложите, въ единъ день не можете да имате постижения. Редъ упражнения трѣбва да направите, за да се освободите отъ нѣкой свой недѣлъ и на мѣстото му да поставите една добродетель. Щомъ имате въ себе си една добре развита добродетель, тя е въ сила вече да се справи съ редъ ваши недѣли. По-добре е да имате единъ разуменъ приятелъ, който постоянно ви обича, отколкото да имате сто глупави приятели, които днесъ ви обичатъ, а утре не ви обичатъ. По-добре е да имате само хиляда английски лири, отколкото да имате 50 милиарда германски марки. Съвременниятъ животъ на хората се е обезсмислилъ толкова много, че той е падналъ даже подъ цената на германската марка. При сегашнитѣ условия, и сто години да живѣете на земята да печелите, едва ли ще можете съ паритѣ, които спечелите, да си заплатите за единъ обѣдъ на небето. Много религиозни хора, следъ като цѣли сто години сж живѣли на земята и сж служили на Бога, едва сж заслужили

само единъ обѣдъ на небето. Нѣкои окултисти изнасятъ сжщата мисълъ въ друга форма. Тѣ казватъ, че нѣкои религиозни хора, като заминавали за онзи свѣтъ, имали възможность само за единъ моментъ да зарнатъ Бога: за моментъ само вратата се отваряла, и веднага следъ това се затваряла. Презъ останалото време тѣ прекарвали въ голѣма бедность.

И следъ всичко това, нѣкои проповѣдватъ, че достатъчно е човѣкъ да повѣрва въ Христа, да се обърне къмъ Бога, за да може да живѣе вече при Него. Да се мисли така, това е равносилно на положението, да дойде нѣкой при васъ, да каже, че ви обича, и вие веднага да му предложите да живѣе при васъ, като вашъ братъ. Кой американски милиардеръ ще бжде готовъ веднага да ви осинови, само затова, че сте му изказали любовта си къмъ него? Така не може да се мисли, нито може да се подържа тази крива философия. Христосъ може да отговори на нашата любовъ само тогава, когато вършимъ волята Божия. Той казва: „Който върши волята на Отца ми, той е мой братъ, и сестра, и майка, и приятель.“ Следователно, не е достатъчно само да кажешъ, че обичашъ Бога, но трѣбва да вършишъ Неговата воля. Който работи по този начинъ, той осмисля живота си и го прави полезенъ и за себе си, и за другитѣ.

Въ живота на човѣка се забелѣзватъ главно две фази: въ първата фаза човѣкъ днесъ е добъръ, утре — лошъ. И обратно: днесъ е лошъ, утре — добъръ и т. н. Това е фазата на обикновения човѣкъ. Въ втората фаза на живота си, обаче, човѣкъ всѣки день расте отъ слава въ слава, отъ величие въ величие, като семе, посадено предъ бистритѣ води на нѣкой планински изворъ. Листата и цвѣтоветѣ на това растение всѣкога ще бждатъ живи. Това е фазата на ученика. Въ живота на ученика има силни бури, вѣтрове, но падания нѣма. При всички изпитания на живота си ученикътъ расте и постоянно се развива. По това, именно, се отличава живота на ученика отъ този на обикновения човѣкъ. Въ този смисълъ, истински ученикъ, истински християнинъ е онзи, който носи образа на Христа. Ще кажете: Къмъ коя черкова принадлежи този човѣкъ? — Къмъ никаква черкова не принадлежи. Той принадлежи на Бога, той принадлежи на Любовта. Споредъ мене, за въ бждеще най-великитѣ хора ще сж християнитѣ. Подъ „християнинъ“, въ пълния смисълъ на думата, разбирамъ човѣкъ съ пробудено Божествено съзнание, въ душата на ко-

гото нѣма абсолютно никакво съмнение. Нѣма по-страшно нѣщо за човѣка отъ съмнението. Съмнението е изразено на малкия прѣстъ на човѣшката ржка. Следователно, този врагъ въ човѣка е меркурианецъ. Имашъ желание да направишъ нѣкакво добро, да свършишъ една хубава работа, но малкиятъ прѣстъ те спира, и ти си казвашъ: Ако направя това нѣщо, какво ще стане после съ мене? Въ живота на ученика думата „ако“ не сѣществува. Предприемешъ известна работа, пакъ се спрешъ и си казвашъ: Ами, ако хората ме разбератъ криво? — Нѣма защо да мислите по това. Добритѣ, разумнитѣ хора всѣкога се разбиратъ правилно. Въ Божествения животъ хората всѣкога се разбиратъ. Какъ познавате, че нѣкой ви обича? Който ви обича, той е готовъ на всички жертви и услуги заради васъ, безъ да забележите даже, че ви е услужилъ. Ако ангелитѣ, светиитѣ, добритѣ хора, па и самъ Богъ не се грижеха за насъ, какво щѣше да бжде нашето положение? Ние сме заобиколени отъ толкова грижи и внимание, но даже не подозираме това нѣщо, защото всички тия сѣщества ни услужватъ, жертвуватъ се за насъ, безъ да се изявяватъ външно.

„Направилъ си го мацко нѣщо по-долень отъ ангелитѣ; съ слава и почестъ си го вѣнчалъ.“ Щомъ Богъ ни е вѣнчалъ съ слава и почестъ, каква е нашата длѣжностъ тогава? Нашата длѣжностъ е да бждемъ търпеливи, докато Божиятъ планъ се реализира; да имаме смирение да понесемъ обидитѣ на свѣта, за да влѣземъ въ Новия животъ — въ бждещия животъ. Само търпеливиятъ, само смирениятъ е човѣкъ на бждещето. Никакво орѣжие не ще бжде въ сила да пробие ржката на новия човѣкъ — човѣкътъ на бждещето. Въ миналото пробиха ржката на Христа съ гвоздей, но днесъ никой не може да пробие тази ржка. Яка, здрава е ржката на Христа! Въ миналото разпнаха Христа на кръста, но днесъ не може да се намѣри дърво, на което могатъ да Го разпнатъ. Великъ, голѣмъ е днесъ Христосъ! Павелъ казва за Христа, че е научилъ една отъ великитѣ тайни въ живота, че нѣма зло въ свѣта, което може да пробие Неговата ржка. Сѣщиятъ законъ се отнася и до васъ. Когато дойдете прѣвъ пѣтъ на земята, ще ви гонятъ, ще ви преследватъ, на кръстъ ще ви разпнатъ. Обаче, като дойдете врори пѣтъ на земята, ще бждете смѣли и решителни и ще кажете: Нѣма орѣжие въ свѣта, съ което можете да пробие ржката ми! Това е въпросъ на бждещето, когато човѣкъ стане неуязвимъ за злото. Тогава никой не ще

може да внесе въ душата му сѣнка отъ съмнение и невѣрие.

Нѣкой казва: Сърцето ми е ранено. — Това означава, че съмнението и невѣрието сж проникнали въ ума и сърцето на този човѣкъ и сж го ранили. Днесъ вече сърцето на Христа не може да бжде пробито. Значи, иде време, когато сърцата на хората не могатъ да се пробиватъ. На кои хора? На новитѣ хора — хората на бждещето. Погледѣтъ на новия човѣкъ е чистъ, правъ, безъ никакво съмнение въ когото и да е. Този човѣкъ свѣти, изпуска свѣтлина отъ себе си, на която хората могатъ да четатъ своитѣ книги. Отъ онзи пѣкъ, който живѣе въ съмнение, никаква свѣтлина не излиза, той е черенъ, изгасналъ вжгленъ. Какво може да се направи съ този вжгленъ? Той трѣбва да се постави при специални условия, а именно, да се постави на двата полюса на Божествения животъ, както на катода и анода на нѣкоя електрическа машина, за да светне. Казвате: Какъ ще се спася? — Като повѣрвате въ Господа Исуса Христа. — Какъ ще стане това? — Като ви поставятъ на анода и на катода на Божествения животъ. Отдалечите ли се отъ тѣзи две жици, токътъ ще се прекъсне, и вие отново ще станете вжгленъ. Има хора, които, сами по себе си, сж свѣтещи, не се нуждаятъ отъ прекарване на електрически токъ презъ тѣхъ. Богъ живѣе въ тѣхъ, т. е. Божията Любовь е въ тѣхъ. Това сж ученицитѣ, отъ сърцата на които се отдѣля топлина, а отъ умоветѣ имъ — свѣтлина. За тѣхъ сжществуватъ благата въ свѣта. Отъ тѣхнитѣ трапези падатъ трошици, съ които се хранятъ всички живи сжщества. За тия ученици, именно, се отнася стиха: „Съ слава и почестъ си го вѣнчалъ.“ Значи, съ слава и почестъ е вѣнчалъ онѣзи, които Го любятъ, които иматъ пълна вѣра въ Него и очакватъ новата, великата вселена, която е подчинена на ангелитѣ, но не и на хората.

Сега, поздравлявамъ тѣзи ученици, които познавамъ. Тѣ ще живѣятъ въ новата вселена, но докато сж на земята още, нека си помагатъ едни-други, за да се отличатъ съ смирение и търпение, отличителнитѣ качества на Христа. Казва се въ Писанието: „Въ последнитѣ дни ще ви възкрѣси и ще ви вѣнчае съ слава и почестъ“.

„И поставилъ си Го надъ дѣлата на Твоитѣ ржце.“ — Всичко това се отнася за новия човѣкъ, когото Богъ ще облѣче въ слава и почестъ. Това пожелавамъ и на васъ — слава и почестъ!

7. Беседа отъ Учителя, държана на 23 октомври, 1927 г.
София. — Изгрѣвъ.

Посрѣдъ тѣхъ.

„Защото, дето сж двама или трима, събрани въ мое име, тамъ съмъ азъ посрѣдъ тѣхъ“ *)

Въ прочетената глава сж изказани велики Истини, нѣкои отъ които, сами по себе си, сж противорѣчиви. „Дето сж двама или трима събрани въ мое име“ — този е най-слабиятъ, най-маловажниятъ на гледъ стихъ въ прочетената глава. Какво особено има въ това, че двама или трима били събрани на едно мѣсто? Това е общо изречение. Обаче, въ тия нѣща, именно, които понѣкога намъ се виждатъ маловажни, се крие ключътъ на онова знание, което може да ни даде права насока въ живота. Самъ по себе си, животътъ, т. е. проявяването на живота е изкуство, а изкуството представя външната страна на науката. Следователно, първо човѣкъ трѣбва да мисли, после да учи, да стане ученъ и най-после да се прояви въ изкуството, да може да направи нѣщо, да приложи знанието си. Подъ „изкуство“, азъ не разбирамъ да бжде човѣкъ непременно художникъ, въ тѣсенъ смисълъ на думата. Най-великото изкуство въ живота е любовта, да любишъ, да съчетавашъ цвѣтоветъ и силитъ въ живота, съ една дума -- да изразявашъ възвишеното, благородното, което се крие въ човѣшката душа. Нѣма по-голъмо изкуство отъ това, да разбирашъ себе си, да влизашъ въ дълбочината на своето естество, да разбирашъ своя произходъ: причинитъ на твоето сществуване, както и предназначението ти като човѣкъ, дошълъ на земята.

Казвате: Какъвъ е смисълътъ на живота? Смисълътъ на живота се крие въ желанието на човѣка да живѣе. Но какъ трѣбва да живѣе? Ето единъ важенъ въпросъ, който всѣки трѣбва да си зададе. Животътъ е резултатъ на изкуството да се живѣе, вложено въ всѣки човѣкъ. Значи, животътъ ще се изрази по единъ или другъ начинъ, споредъ знанието, споредъ изкуството, вложено въ всѣки човѣкъ специфично. Ако си простъ човѣкъ, просто ще живѣешъ; ако си глупавъ човѣкъ, глупаво ще живѣешъ; ако си лошъ човѣкъ, лошо ще живѣешъ; ако си добъръ човѣкъ, добре ще живѣешъ; ако си уменъ човѣкъ, умно ще живѣ-

*) Матей 18:20.

ешъ и т. н. Всѣко изкуство се нуждае отъ редъ елементи, за да се изяви навънъ. Запримѣрь, първиятъ необходимъ елементъ на художника е платното. То представя почвата, отъ която художникътъ трѣбва да изкара нѣщо. За тази целъ той трѣбва да знае, де какво да тури. Художникътъ може да вземе четката и безразборно да нахвърля върху платното разни бои, но това не е изкуство, това е бояджийство, въ най-груба форма. Истинскиятъ художникъ трѣбва да разбира отъ цвѣтоветъ, да знае да ги съчетава правилно. Ако рисува човѣшки образъ, запримѣрь, той трѣбва да знае, де да тури червения цвѣтъ, де синия, черния или бѣлия цвѣтъ. Всѣки цвѣтъ трѣбва да се постави на своето мѣсто. За онзи, който не разбира отъ художество, чудно е, какъ може човѣкъ да познае, де какъвъ цвѣтъ да постави върху платното. За художника, обаче, платното представя звездно небе, по което той се ориентира де е изтокъ, западъ, северъ или югъ. Щомъ намѣри тѣзи главни точки на своето платно, той може по-нататъкъ да рисува. Ако не може да се ориентира по тѣзи точки, той ще разбърка мѣстата на краскитъ, и отъ тази картина нищо нѣма да излѣзе. Който погледне такава картина, той казва: Нѣма художество въ тази работа!

Следователно, животътъ, като изкуство, представя обширно, необятно платно, върху което всѣки човѣкъ трѣбва да се ориентира, да намѣри изтока на своя животъ специално, точката на изгрѣващето за него слънце. Питамъ: де е изтокътъ на вашия животъ? Много хора не знаятъ, де е изтокътъ на тѣхния животъ. Хиляди години, какъ живѣятъ на земята, но изтокътъ на своя животъ още не сж намѣрили. Защо? По единствената причина, че тѣхното небе е толкова облачно, че сами не могатъ да се ориентиратъ, не знаятъ, де е изтокътъ за тѣхъ, не знаятъ, какъвъ е смисълътъ на тѣхния животъ. Тѣ казватъ: Трѣбва да се живѣе — нищо повече! Обаче, това не е разрешаване на въпроса. Да живѣе човѣкъ, това е резултатъ на живота, но не и самиятъ животъ.

Преди нѣколко деня при мене дойде единъ ученолюбивъ бѣлгаринъ, който се занимавалъ редъ години съ земледѣлието, не само теоретически, но и практически. Въ него се явила идеята да намѣри предцитъ на бѣлгарското жито. Той искалъ да издири най-старото жито, което за пръвъ пѣтъ се е появило на Балканския полуостровъ и да проследи пѣтя на неговото измѣнение, докато дойде въ днѣ-

шната форма, каквото го срещаме въ България. Той започналъ да изучава произхода на всѣки житенъ класъ, докато най-после, следъ усилені издирвания и трудъ, намѣрилъ въ Хасково два класа, които съ увѣреностъ приелъ за предци на сегашното жито въ България. Той описва точно стѣблото, листата, класа, осилитѣ на това жито, като същевременно изтъква разликата между предцитѣ на нашето жито и сегашното, съ което ние се хранимъ. Той казва, че прадѣдътъ на нашето жито е билъ въ диво състояние. Споредъ мене е точно обратно: прадѣдътъ на нашето жито е билъ въ питомно състояние, а сегашното е подивѣло. Защо? Защото сегашното е доста издребняло. А всѣко нѣщо, което подивява, постепенно издребнява. Когато крушата подивѣе, издребнява. Когато човѣкъ подивѣе, издребнява. Може да възразите, че слонътъ, който живѣе толкова години на земята, още не е издребнѣлъ. Да, засега слонътъ е философътъ между животнитѣ. Той минава за най-уменъ между тѣхъ. Ако нѣкога подивѣе, и той ще издребнѣе. Едно е важно, че прадѣдътъ на житото расте и при най-голѣма суша, когато всички сегашни жита изсъхватъ. Щомъ изсъхнатъ другитѣ жита, посадятъ предцитѣ имъ въ сухата земя, и тѣ се развиватъ, завързватъ и даватъ плодъ два пѣти по-едъръ и повече отъ сегашното. На какво се дължи издържливостта на това жито? Ако разрѣжемъ напречно зърното на сегашното жито, отвлѣче то е бѣло, съдържа повече нишесте, а прадѣдътъ му има отвлѣче рогова ципица, която е причина за издържливостта му. Това жито не се изражда и съдържа хранителни вещества два пѣти повече отъ сегашното. Всички зрънца на старото жито сж едкакви по голѣмина. Този ученъ българинъ е намислилъ да създаде отъ него нова култура жито. Ако това жито се посади въ добра почва, то ще даде зърна, едри като дрѣнки. Изобщо, житото се отличава отъ рѣжъта и отъ други нѣкои зърнени храни по това, че самò се опрашва, когато за опрашването на другитѣ се изискватъ външни условия. Запримѣръ, ако посадите едно зрънце рѣжъ, отъ него ще изникне стѣбло, което ще израсне, ще цвѣне, но плодъ нѣма да даде, ако наблизо до него нѣма и други стѣбла рѣжъ. Същото се отнася и до царевицата. Житото, обаче, може и само да расте и да се развива, защото само се опложда.

И тъй, следъ дългогодишенъ трудъ, най-после този ученъ българинъ намѣрилъ предцитѣ на сегашното жито. Питамъ: вие намѣрихте ли прадѣдото на човѣка? Споредъ

мене, добриятъ, разумниятъ човѣкъ, въ пълния смисълъ на думата, е прадѣдътъ на човѣчеството. Дълго време и внимателно трѣбва да търсимъ добритъ хора въ свѣта, защото тѣ сж рѣдкостъ. Сегашнитъ хора, които минаватъ за културни, азъ ги уподобявамъ на сегашното жито, което е доста издребнѣло, въ сравнение съ своя прадѣдо. Тѣ сж изгубили неговитѣ качества. Следователно, когато нѣкой говори, проповѣдва за Бога, това подразбира, че той е готовъ да живѣе и при най-лошитѣ условия на живота. Този човѣкъ и въ дъното на ада да слѣзе, и тамъ ще превъзмогне лошитѣ условия. За да превъзмогне човѣкъ лошитѣ условия на живота, изискватъ се знания. Никой професоръ въ свѣта не може да даде тия знания. Докато човѣкъ не дойде до положителното знание въ себе си, той ще бѣде изложенъ на постоянни промѣни. Това знание трѣбва да стане плътъ и кръвъ въ него, за да създаде той въ себе си нѣщо стабилно, неизмѣнно. Значи, въ човѣка има нѣща, които трѣбва да се промѣнятъ — това е въ реда на нѣщата. Обаче, има нѣща въ човѣка, които не трѣбва да се измѣнятъ. Неизмѣнното въ човѣка наричатъ характеръ, оторна точка, основа, почва, идея и т. н.

Казвамъ: въ проявитѣ на човѣка се забелѣзватъ четири състояния, които отговарятъ на четиритѣ състояния на материята — твърда, течна, въздухообразна и огнена. Когато три отъ тѣзи състояния на материята сж въ движение, четвъртото непременно трѣбва да бѣде въ покой. Когато става промѣна въ почвата, въ твърдата материя, тази промѣна носи нещастие на хората; когато става промѣна съ течната материя, тази промѣна носи благословение на хората; когато става промѣна съ въздухообразната материя, тази промѣна обновява хората; и най-после, когато става промѣна съ огнената материя, съ огъня, тази промѣна носи блага на хората. Това, което става съ природата, става и съ самия човѣкъ; следователно, и резултатитѣ сж еднакви. Представете си, че почвата, върху която жизѣете, започне да се вълнува, както въздухътъ и водата се вълнуватъ отъ вѣтроветѣ, какво ще стане съ васъ? Его защо, при всички условия въ живота, твърдата материя, почвата винаги трѣбва да бѣде въ покой. Водата нека тече, въздухътъ нека се вълнува, огънятъ нека гори, но при всички тия промѣни земята всѣкога трѣбва да кротува! И затова, когато се казва, че трѣбва да бждемъ кротки, ние разбираме, че основата на нашия животъ, като изкуство, трѣбва да бѣде устойчива.

Твърдата почва, на която седи нашиятъ принципъ, нашето разбиране на живота, не трѣбва да почива върху свойствата на водата, нито върху свойствата на въздуха, нито пъкъ върху свойствата на огъня. На какво трѣбва да почива тогава? Нашето разбиране за живота трѣбва да почива върху свойствата на твърдата почва. Защо? Защото житото въ водата не се сѣе, въ въздуха — сжщо, а въ огъня — по никой начинъ не можешъ да го посѣешъ. Житото се сѣе само на земята, на твърдата почва, а водата, въздухътъ, огънятъ, т. е. свѣтлината сж условия, които помагатъ на посѣтото, по-скоро да израсте.

И тъй, когато се говори за живота, като наука, като изкуство, ние разбираме красивото, великото, което носи всички придобивки. Обаче, красотата, въ тѣсенъ смисълъ на думата, е само стремежъ на душата, но не и нейнъ идеалъ. Да бждешъ красивъ, това не е идеалъ, но резултатъ; да бждешъ ученъ, това не е идеалъ, но резултатъ. Всѣки може да бжде красивъ, ученъ, това е въпросъ на времето. Красотата, учеността сж условия на живота, които човѣкъ трѣбва да знае, какъ да постигне. Който знае да съчетава краситѣ, тоноветѣ въ себе си, той може да стане красивъ. Но понеже краситѣ съставятъ елементи на свѣтлината, той трѣбва да разбира тия елементи. Значи, свѣтлината прави човѣка красивъ. Сжщевременно свѣтлината е храна за човѣка. Като мисли, той се храни съ свѣтлината. Ако растенията могатъ да приематъ вжглената киселина отъ въздуха, въ видъ на вжгледвуокисъ и вода, и да я преработватъ въ себе си, да я използватъ като храна, защо човѣкъ, който стои по-високо отъ растенията, да не може да се храни съ свѣтлина? Значи, растенията не сж на такъвъ низкъ уровеньъ, както сж мислили нѣкога за тѣхъ. Съвременнитѣ учени признаватъ, че тѣ сж по-голъми химици, отколкото мнозина химици въ нашитѣ времена. Както виждате, тѣ приематъ вжгледвуокиса отъ въздуха, който представа се, е отрова за хората, и го обработватъ въ себе си, използватъ го за храна. Това нѣщо човѣкъ не може да направи. Значи, лабораторията, съ която растенията разполагатъ въ себе си, е по-съвършена отъ тази, която човѣкъ има. Тогава де остава нашата наука? Азъ не говоря за външнитѣ лаборатории, не говоря за външната наука, но имамъ предъ видъ вътрешната лаборатория, вътрешната наука на човѣка, съ която той би могълъ да превръща, да преработва своитѣ отровни мисли и чувства и да ги използва за храна. Всѣка отрица-

телна мисъл и всѣко отрицателно чувство въ човѣка сж отровни вещества, които той трѣбва да знае да обработва и да използва за храна. Истински учениятъ знае това изкуство. Вземете, запримеръ, когато домакинята иска да извади маслото отъ млѣкото, тя знае, какъво трѣбва да направи. Тя ще извърши нѣколко предварителни процеси съ млѣкото, докато извади маслото отъ него. Днесъ всѣка домакиня може да направи това: първо ще издои млѣкото, после ще го свари, ще го остави малко да истине и най-после ще пристѣпи къмъ биенето. Важно е, какъ е дошла тази мисъл въ ума на човѣка, че може да издои млѣкото отъ овцата, или отъ кравата, да го вари, да го подквасва, или подсирва и т. н. . За съвременнитѣ хора тѣзи процеси сж прости, но тѣ представятъ голѣмо изкуство. Гледаме, какъ малкото дете бозае отъ майка си, и намираме, че това е простъ процесъ, но въ сжщностъ и той представя нѣкаква наука, нѣкакво изкуство.

Учениятъ земледѣлецъ, за когото ви говорихъ, покрай житото, изучавалъ и кжклицата, и дошълъ до заключение, че тя е егоистка, користолюбива. Оттамъ той дѣли зърненитѣ храни на благородни и неблагородни. Житото, ръжъта и други нѣкои семена той счита благородни, защото лесно се подаватъ на покълване. Достатъчно е да поставите житото, ръжъта, ечемика въ малко вода и при известната топлина, за да видите, че следъ два-три дѣня тѣ започватъ вече да покълватъ. Направите ли сжщия опитъ съ кжклицата, тя нѣма да покълне. Въ това отношение, тя се отличава съ голѣмо недовѣрие. Кжклицата казва: „Не трѣбва да се вѣрва много на условията; днесъ ги гледашъ благоприятни, но не знаешъ, каква изненада ти готвятъ за утрешния дѣнь. Затова азъ ще чакамъ, да се осигуря добре, и тогава ще се проявя.“ Това показва, че кжклицата е минала презъ голѣми изпитания, презъ голѣми страдания, вследствие на което е изгубила довѣрие въ окръжаващата срѣда. Оттукъ вадя следното заключение: едни хора мязатъ на житото, на ечемикъ, на ръжъ, а други — на кжклица. Колкото и да говоришъ на последнитѣ, каквито истини и да имъ разкривашъ, тѣ казватъ: На насъ ли ще говоришъ тия нѣща? Ние не вѣрваме, ще чакаме благоприятни условия. — Можете да чакате, колкото искате, но и вие, като кжклицата, нѣма да поникнете. Докато чакате благоприятно време за възприемане на истината, тя вече е заминала. Сега ще чакате да дойде другата година. Докато дойде другата година,

ща ви посети друга идея, и вие пакъ ще изгубите благоприятнитѣ условия.

Казвамъ: когато изучавате естественитѣ науки, вие трѣбва да се спирате върху известни положения, да вадите общи изводи, които да поставяте като основа на вашия животъ. Защо ви сж необходими тия изводи? Защото законитѣ въ живата природа сж едни и сжщи за всички сжщества: тѣ работятъ едновременно и въ растенията, и въ животнитѣ, и въ хората, както и въ висшитѣ сжщества. Единъ законъ е добре изученъ, когато се разглежда неговото въздействие отъ най-малкитѣ до най-високостоещитѣ сжщества. И обществениятъ животъ е резултатъ на минали животи, макаръ и той още да не е напълно разуменъ. Разуменъ животъ е животътъ въ своята първична проява, въ своя първиченъ произходъ, както е излѣзълъ отъ Първичната Причина, но при постепенното си слизание той е изгубилъ своята разумность, която отново трѣбва да придобие. Съвременнитѣ общества водятъ простъ, полусъзнателенъ животъ. Засега хората се обединяватъ въ общества, не толкова поради нѣкаква висша разумность, колкото по причина на нѣкакви външни условия. Щомъ дойдатъ до известно изобилие, до нѣкаква охолность, тѣ започватъ да водятъ споръ помежду си и се раздѣлятъ. Днесъ всички разумни, всички напреднали, високо просветени хора работятъ за подобрение на обществения животъ, за поставянето му на здрава, солидна основа. Отъ хиляди години насамъ човѣкъ е живѣлъ при неблагоприятни условия, които сж внесли въ него редъ наслоявания, редъ качества, неприсжщи на неговото първично естество, отъ които той трѣбва да се освободи. Днесъ всѣки разуменъ човѣкъ се запитва, какво трѣбва да прави, за да подобри, да видоизмѣни, или по-право да се освободи отъ примѣсенитѣ къмъ неговото естество отрицателни качества. Срещате единъ човѣкъ и казвате: Отличенъ човѣкъ е той! Какъ познахте, какъвъ е този човѣкъ? Ако искате да познаете човѣка, идете въ къщата му. Ако отидете въ дома на този човѣкъ и видите на земята послани мечи кожи, на стенитѣ — закачени ножове, саби, пушки, въ мазитѣ — барутъ, динамитъ, а на полицитѣ въ стаята редъ отровни билки, какво заключение ще извадите за него? Можете ли да го наречете истински културенъ човѣкъ? Отивате въ дома на другъ човѣкъ и намирате въ шкафоветѣ книги, на масата — мастило, хартия за писане, моливи, писалки и т. н. Следъ това посещавате дома на трети човѣкъ и виждате на

гвоздеи закачени царевици, въ хамбаря — жито, ечемикъ, ръжъ и т. н. И за тримата ще извадите различни заключения. Следователно, всѣки човѣкъ се интересува отъ нѣщо специфично. Обаче, това още не представя неговиятъ животъ, нито пъкъ идеалътъ на неговата душа. Това е само времененъ стремежъ на неговата душа, който ще му послужи като срѣдство, като условие за постигане на нѣщо по-велико. Значи, всѣки трѣбва да намѣри въ себе си онази първична идея, онова вътрешно изкуство, което е въ състояние да го обнови.

Сега, ще ви задамъ въпроса: Може ли всѣки отъ васъ да намѣри своя прадѣдо, отъ когото е произлѣзълъ? Казвате: Нали всички сме произлѣзли отъ Бога? — Да, това е твърдение само. Можете ли да докажете това твърдение? Всѣко твърдение е вѣрно, само когато може да се докаже, когато може напълно да се обоснове. Запримѣрь, ученикътъ пише на дъската числото едно и започва да брои: единъ конь, единъ човѣкъ и т. н. Питамъ: тази единица проста ли е? Единицата е сборъ отъ разумни същества, които иматъ общъ идеалъ и работятъ въ едно направление. Въ този смисълъ, единицата е колективно същество. Въ широкъ смисълъ, подъ думата единица се разбира Богъ. Значи, въ свѣта само Богъ е единица. Отличителното качество на тази единица е, че тя сама се опрашва, т. е. тя сама създава своя животъ, както и живота на всички същества. Тази единица е вѣчна и безсмъртна. Безсмъртието произлиза отъ нея. Сега, като знаете нѣщо за единицата, можете ли да обясните математически, какъ се е образувало числото две? После, можете ли да обясните, какви сж били условията за създаването на първата единица въ свѣта, и какви сж били условията за създаването на втората единица? Трѣбва да знаете, обаче, че условията за създаването на първата, на втората, на третата и на десетата единица сж били съвършено различни. Това показва, че различнитѣ условия даватъ различни резултати. Та сега вие твърдите, че сте произлѣзли отъ Бога, но не доказвате това твърдение. Да твърдите нѣщо, безъ да го доказвате, то нѣма сила. Въ това положение вие мязате на онзи слуга, който се наелъ да пасе овцетѣ на единъ богатъ землевладѣлецъ. Той навсѣкжде говорилъ за богатството на своя господарь, че ималъ нѣколко стотинъ овце, че ималъ хиляди декари земя, ниви, градини, лозя, че билъ добъръ човѣкъ, че ималъ голѣми знания, но не пасълъ добре овцетѣ му: всѣки день се гу-

били по десетина овце; всѣки день заболѣвали по нѣколко; всѣки день вълци нападали стадото на господаря му и изяждали по нѣколко отъ най-хубавитѣ овце. Питамъ: какво се ползува господарьтъ отъ препоржката на своя слуга, който всѣки день му причинява толкова щети? Какво се ползува и самиятъ слуга отъ това, че вѣрва въ богатството, въ знанието и въ добротата на своя господарь, щомъ не може да ги използва за свое добро? На сжщото основание, питамъ: какво се ползувате отъ това, като говорите за Бога, че е всесиленъ, всемждъръ, всеблагъ? Каква полза отъ това, че Той е всесиленъ, когато ти си слабъ? Каква полза отъ това, че Той е всемждъръ, когато ти си глупавъ? Каква полза отъ това, че Той е всеблагъ, когато ти си лошъ? Какво ви ползува тази вѣра въ Бога, въ Неговитѣ качества, щомъ и вие не можете да бждете като Него? Какъвъ е този синъ, който не прилича на баща си? Следователно, когато говори добре за господаря си, слугата трѣбва да бжде добъръ, разуменъ, да докаже, че той разбира господаря си и грижливо пасе стадото му. Като говори добре за слугата си, и господарьтъ трѣбва да покаже, че го разбира, познава неговитѣ нужди и ги задоволява. Започнатъ ли и господарьтъ, и слугата да говорятъ единъ за другъ лоши работи, това показва, че тѣ нѣматъ вѣра помежду си. А щомъ нѣма взаимно довѣрие между хората, тѣ не могатъ да работятъ заедно.

И тъй, не е важно, каква е вашата вѣра въ Бога, но важно е, каква е Неговата вѣра въ васъ. Бихъ желалъ главно Богъ да има вѣра въ васъ, че можете да вършите Неговата работа. Убедите ли се въ вѣрата на Бога въ васъ, вие сте намѣрили вече своя приятелъ въ живота си и можете да считате, че имате една основна идея, на която да се крепите. Колко отъ съвременнитѣ хора иматъ тази основна идея? Повечето хора днесъ искатъ да иматъ доброто мнение на окръжаващитѣ. И тази идея е добра, но тя трѣбва да имъ предаде нѣщо. Любовта, която храните къмъ нѣкой човѣкъ, трѣбва да ви предаде нѣщо. Не е истинска любовъ онази, която нищо не предава на човѣка. Не е силна свѣтлина онази, която въ тъмна. въ мрачна нощъ не може да освѣтли пжтя на човѣка. Не е желанно богатство онова, което не може да улесни, да подобри живота на човѣка. Не е осмисленъ животъ онзи, който не носи щастие на човѣка. Не е сила онази, която не освобождава човѣка. Тъй щото, колкото и каквото да говорите за вѣрата си въ

Бога, тя не е истинска вѣра, докато всѣки день изпадате въ обезсърдчения, въ отчаяния, въ обезсмисляне на живота. Като вѣрвате въ Бога, кажете, какво ви е предала тази вѣра?

Мнозина изпадатъ въ друго заблуждение, като очакватъ да придобиятъ вѣра, знания въ онзи свѣтъ. За кой онзи свѣтъ говорите? Онзи свѣтъ е забавление, което хората сами сж измислили. Да очаквате на онзи свѣтъ, то е все едно да сте въ положението на слуга, чийто господарь казва: Ти ми работи сега добре, че идната година азъ ще ти дамъ 30,000 лв. Слугата дочаква тази година, но като дойде време да му се плати, господарьтъ започва да потрива ржцетѣ си, да се извинява и казва: Идната година ще ти платя. И слугата все очаква да дойде идната година, дано господарьтъ му изпълни обещанието си. Не е лошо човѣкъ да вѣрва въ идната година, но въ дадения случай сегашната година струва повече отъ идната. Една основна идея, добре разбрана и приложена въ живота, струва повече, отколкото много велики идеи, неразбрани и неприложени. Разбраната идея служи за основа, върху която можемъ да градимъ нашето щастие. Нѣкой се оплаква, че е боленъ. Казвамъ. повѣрвай и ще оздравѣешъ! Когато говоря на хората за Бога, тѣ казватъ: Ние сме болни, бедни, страдащи, помогни ни, нѣма какво да ни говоришъ за Господа. — И това може да стане, но при условие, вие първо да повѣрвате. Щомъ повѣрвате, то е все едно, че сте разбрали това, което ви говоря.

Сега, ще прекъсна мисълта си, както правятъ авторитѣ на романитѣ, да приведа единъ примѣръ, който донѣкъде илюстрира, какво нѣщо е човѣкъ безъ устой въ живота. Този примѣръ купихъ съ пари, но не съмъ извадилъ заключението си, той не е завършенъ още. Преди десетъ години получихъ подарѣкъ една електрическа тенджера, която не употребявахъ, нѣмахъ нужда отъ нея. Тѣзи дни ми дойде на умъ да направя опитъ съ нея, да видя, може ли да ми служи. Турихъ я на контакта, обаче, стана нѣкакво вътрешно изгаряне, и тя не можа да се нагрѣе. Причината за изгарянето ѝ се дължи на това, че азъ я поставихъ на електрически токъ отъ 220 волта, а тенджерата била пригодена за 150 волта. Като изгорѣ, азъ прибрахъ тенджерата на страна, ако се укаже нѣкакъвъ случай, да се поправи. Два-три деня следъ това, пристига единъ младъ господинъ отъ Пловдивъ, иска да ме види и казалъ че много бърза. Азъ бѣхъ заетъ, но си помислихъ: ще го приема, да видя, защо бърза толкова много. Той веднага влѣзе въ стаята ми и започна

да разправа, че билъ електротехникъ, идвалъ отъ Пловдивъ, но като дошълъ въ София, да търси работа, изхарчилъ всичкитѣ си пари, изпокжсалъ се, и ме моли да му услужа съ 200 лв., които ще върне, като отиде въ Пловдивъ. Като чухъ, че много бърза, азъ разбрахъ вече, въ какво седи работата, но не искахъ да правя прибързани заключения. Казахъ му: ето, азъ имамъ една развалена електрическа тенджерата, която вие, като електротехникъ, ще можете да направите и да си изкарате пари за пжтъ. — Не ще мога да я поправа, бързамъ да замина. — Защо бързате толкова много, щомъ нѣмате пари? Ако имате пари, разбирамъ да бързате, но при това положение, въ което се намирате, нѣма защо да бързате. Вие сте дошли за работа; ето, работа ви се отваря. Азъ имамъ особено мнение за хора, които бързатъ много. Както и да е, той прегледа тенджерата и намѣри, че цѣлата батерия въ нея е развалена. Казвамъ му: направете смѣтка, за колко лева материалъ трѣбва да се купи. Той направи смѣтка и ми каза, че трѣбватъ всичко 250 лв. за материалъ. Дадохъ му 270 лв., да купи материала. Той отиде въ града и следъ три часа се върна, като каза, че материалътъ сега билъ по-скжпъ и сж нужни още 200 лв. Каквито материали е купилъ, оставилъ въ една позната фирма, да не ги носи съ себе си. Взе тенджерата, взе паритѣ, и пакъ отиде въ града. Азъ знаехъ, че повече нѣма да се върне, но оставихъ да се прояви до край, да видя, доколко ще издържи. Той дойде на другия день, но безъ тенджерата, и каза, че утре ще я донесе, като ме помоли да му дамъ 250 лв. да си купи обуца. — Като поправите тенджерата, тогава ще ви заплатя добре. Отиде си той, но не се върна повече, и тенджерата остана у него.

Това бѣше опитъ съ единъ човѣкъ, да се види, доколко може да издържа, и каква е неговата честностъ. За мене е важно, дали ще направи тенджерата, а не това, че съмъ му далъ пари. Азъ искамъ той да прояви своята честностъ като човѣкъ. И невидимиятъ свѣтъ по този начинъ изпитва хората, доколко сж честни. Честността повдига човѣка. Честниятъ човѣкъ е благороденъ; той издържа при всички лоши условия на живота. Да постжпишъ честно, значи да победишъ лошитѣ условия. И на смъртно легло да си, пакъ можешъ да бждешъ честенъ, да принесешъ красивъ плодъ въ живота си. Честността е онзи елементъ, който алхимицитѣ сж търсили — елексирътъ на живота, първичниятъ зародишъ на живота. Този зародишъ сжществува въ

човѣка. Когато изучава религиозния, духовния животъ, главната целъ на човѣка е да придобие въ себе си безсмъртнитѣ форми. Въ човѣшкия организъмъ има една безсмъртна клетка — първичната, която всѣки трѣбва да намѣри. Всички усилия на науката, на религията сж насочени, именно, въ това направление, да намѣрятъ тази първична клетка. Тя е прадѣдътъ на всички клетки. Като се намѣри тази клетка, върху нея може да се гради бждещия животъ. Тя е подобна на прадѣда на житото. Тази първична, жива клетка се отличава отъ другитѣ по това, че съдържа въ себе си рогово вещество. Хранителнитѣ веществa въ нея сж повече, отколкото въ другитѣ клетки, а благодарение на роговото вещество тя се отличава съ голѣма устойчивостъ, издържа и при най-лошитѣ условия.

„Дето сж двама или трима, събрани въ мое име, тамъ съмъ азъ посрѣдъ тѣхъ.“ Двама или трима, това сж необходимитѣ условия, за да дойде Христосъ. Идването на Христа между хората е основната идея, отъ която произтича безсмъртието; безсмъртието пъкъ носи щастието. Усилията на цѣлия животъ днесъ се свеждатъ къмъ постигане на това безсмъртие. Достатъчно е човѣкъ да добие сѣнката на безсмъртието само, за да бжде отличенъ ученикъ, проповѣдникъ, държавникъ, отлични баща или майка. Ето защо, при каквото положение и да се намира, човѣкъ трѣбва да прави усилия, да постигне това безсмъртие. Ще прави усилия човѣкъ, но и ще върва въ онази жива клетка въ себе си, която расте и се развива непрекъснато. Допусне ли въ себе си мисълта, че всичко зависи отъ външнитѣ условия, той губи силата на тази първична клетка въ себе си, губи своя прадѣдо. Въ който моментъ повѣрва, че той е надъ външнитѣ условия и може да ги използва, ще намѣри своя прадѣдо. Външнитѣ условия сж толкоза промѣнчиви, колкото и самитѣ хора. Срещате единъ човѣкъ, виждате, че днесъ мисли едно, утре — друго, после — трето и т. н. Всѣки трѣбва да намѣри въ живото си поне единъ човѣкъ, който носи въ себе си тази основна идея — безсмъртието, за да му покаже начина, по който той самъ е намѣрилъ въ себе си първичната клетка, или прадѣдото на сегашното жито. Който се храни съ това жито, той е разрешилъ за себе си въпроса за храненето. Той не се нуждае отъ никаква друга храна.

Следователно, идеята, която може да зацвоти човѣка, е той самъ да се опрашва. Ако заболяе, той самъ да се ле-

кува, да не търси хора, които да му помагатъ, и на които да разказва своитѣ нещастия и страдания. Нѣма по-лошо нѣщо отъ това, да разправяшъ страданията си на хората. Не е благородно да товаришъ хората съ страданията си. Че кой не страда въ свѣта? Какво ще постигнете, ако разказвате на хората своитѣ радости и страдания като романъ? Бащата ще започне да разказва на децата си, какъ се сражавалъ на бойното поле, или какъ го нападнали разбойници. Майката пъкъ ще започне да имъ разправя, какви страдания имала отъ мъжа си, отъ свекърва си и т. н. Тѣзи разкази могатъ да се разправятъ, но при други условия на живота. При сегашнитѣ условия, за възпитанието на хората, се изискватъ съвсемъ други методи. Ако търсите единъ приятелъ, или учителъ, каква трѣбва да бжде тѣхната основна чѣрта? Или, ако искате да се повдигнете, на коя чѣрта въ вашия характеръ трѣбва да разчитате? За да се повдигнете, вие трѣбва да имате поне една основна идея въ себе си, но да не е отвлѣчена. Ето, този българинъ ималъ една основна идея, да намѣри прадѣдото на сегашното жито. Тази идея е възникнала въ неговия умъ по вътрешенъ пжтъ. И най-после, като намѣрилъ първичното жито, той ще дойде до други, по-дълбоки заключения. Засега той описва външно, какъвъ е класътъ на това жито. Той казва, че класътъ му билъ много дълъгъ, съдържалъ по 40 зрънца, два пжти по-едри отъ сегашнитѣ, а същевременно било и по-хранително.

Казвамъ: за да бжде добъръ, човѣкъ трѣбва да намѣри своя прадѣдо, или своя прародителъ, т. е. онзи, отъ когото сѣ е родилъ първоначално. Ще кажете, че сте родени отъ Бога. Родениятъ отъ Бога има въ себе си тази основна идея, той не я търси сега. Съ това азъ не искамъ да кажа, че вие нѣмате нищо хубаво въ себе си. Не, вие имате жито, но отъ сегашното; вие имате идеи и вѣрвания въ себе си, които сж на израждане вече. Има убеждения, има добродетели въ свѣта, които сжщо така сж на израждане. Свѣтътъ се нуждае отъ нѣщо ново, което, като влѣзе въ хората, коренно да ги измѣни. Въ това отношение, алхимицитѣ отдавна сж разбрали тази истина, и на времето си още сж търсили нѣщо ново, което да подмлади хората. Ако вложи въ себе си една Божествена идея, човѣкъ моментално ще се подмлади и ще намѣри начинъ за разрешаване на противорѣчията и мъчнотиитѣ въ живота. Евангелието, напримѣръ, съдържа много такива идеи, които и

до днесъ оставатъ неразкрити. Не е позволено още да се разкриватъ на хората тѣзи истини. Мнозина искатъ да имъ се каже нѣщо отъ тѣзи истини, но за да имъ се каже нѣщо, тѣ трѣбва да разбиратъ Божественото начало въ себе си, да вѣрватъ въ Първата Причина и да сж свързани съ нея. После, тѣ трѣбва абсолютно да вѣрватъ въ себе си, както и въ своитѣ ближни. Никакво съмнение не трѣбва да сжществува въ тѣхъ! Ние сме срѣда, проводници на Божественото. Въ тази срѣда работятъ много напреднали сжщества. Всѣки човѣкъ отдѣлно е резултатъ и на работата на своитѣ предци. За да дойде въ връзка съ напредналитѣ, съ разумнитѣ сжщества, той трѣбва да се върне къмъ своя първиченъ животъ, къмъ живота на своитѣ предци, които се отличаваха съ голѣма устойчивостъ, съ високъ моралъ. Иначе, каквито закони и теории да се прокарватъ въ съвременнитѣ общества, тѣ не могатъ да подобрятъ живота.

Като гледамъ картинитѣ на съвременнитѣ художници, много рѣдко виждамъ нѣщо високо идейно. Българитѣ, напимѣръ, обичатъ да рисуватъ картини отъ миналото, прозаични нѣща. Тѣ обичатъ да рисуватъ своитѣ царе, Крумъ, Симеонъ, забележителни съ голѣмитѣ си подвизи. Коя бѣше основната идея на Крума, на Симеона? Тѣ показаха ли предцитѣ на българитѣ? Това става не само въ България, но и въ цѣла Европа. Кой европейецъ се е заелъ да търси предцитѣ на тѣхното жито? Ако човѣкъ не устоява на мжчнотиитѣ въ живота, това показва, че той не е намѣрилъ още своитѣ предци. Ако при най-малкитѣ мжчнотии изсѣхвате, де е вашата сила? Ако вашето вѣруе не може да устои на изпитания, каквито устройваха на мжченицитѣ, какво вѣруе е това? Какво ще кажете за единъ теософъ, окултистъ, или пъкъ християнинъ, който, при най-малкитѣ изпитания, напуска своето общество, или черковата, къмъ която се числи? Човѣкъ може да напусне дадено общество или държава, но дето и да отиде, той все ще се натъкне на известни ограничения, на известни закони. Всѣки законъ изисква отъ човѣка зачитане или известно подчинение. А тѣй, да се движи човѣкъ отъ едно мѣсто на друго, да бѣга отъ затрудненията, това не е никакво разрешаване на въпроситѣ. Да се движи, да се разлива човѣкъ въ своя животъ, това е качество, присжщо на водата. Човѣкъ трѣбва да бжде стабиленъ, като почвата, като твърдата материя. Щомъ дойде до Бога, до идейния животъ, никжде не трѣбва да се мѣстимъ. Турцитѣ казватъ: „Камъкъ, който се търкаля,

основа не хваща“. Ако камънитѣ на вашата кжща се търкалят, каква кжща е тази? Кръвта трѣбва да тече; мисълта трѣбва да се движи; чувствата трѣбва да се разширяват, но въ човѣка трѣбва да остане поне една основна идея въ покой, която да образува неговото тѣло. Най-важното нѣщо въ човѣка е неговото тѣло, а не мислитѣ и чувствата му. Мислитѣ, чувствата и постѣпкитѣ на човѣка сж външни условия. Това, което всѣки день се тѣче въ човѣка, сж неговитѣ клетки. Значи, при сегашнитѣ условия на живота, най-важното нѣщо за човѣка е неговото тѣло, защото то представя проявения човѣкъ. Ще кажете: Чудно нѣщо! Това хилаво човѣшко тѣло, било толкова важно! Да, съ това тѣло, именно, този българинъ пропжтува цѣла България, за да намѣри само два класа отъ предцитѣ на българското жито. Съ вашата философия вие можахте ли да пропжтувате тѣлото си, да намѣрите въ него онази първична, безсмъртна клетка? Можете ли да кажете, въ кой удѣ на организма се намира тази клетка? Нищо не можете да кажете, а при това тази клетка е въ васъ.

„Дето сж двама или трима, събрани въ мое име, тамъ съмъ азъ посрѣдъ тѣхъ“. Съвременнитѣ хора вѣрватъ въ щастие и чакатъ, то да имъ дойде на крака, като казватъ: Добъръ е Господъ! — Азъ вѣрвамъ 200 на стотъ, че Господъ е добъръ, великъ, благъ, но при все това хора умиратъ гладни. Богъ е животъ, но при все това хората умиратъ. Кой е причината за смъртта на хората: Богъ, или тѣ сами? Казвамъ Въ своето Царство, Богъ не търпи никакво безредие, затова всѣки моментъ възстановява реда въ живота. Като види нѣкой смъртенъ човѣкъ, Той казва: „Това гърне не струва, да се хвърли вънъ!“ Господъ постоянно чисти хората. Следователно, хората ще умиратъ дотогава, докато намѣрятъ своитѣ предци и се пресадятъ на тѣхъ. Апостолъ Павелъ казва: „Ще се присадимъ на дива маслина“. Това подразбира, че ще се присадимъ на нашитѣ предци. Значи, ако питомното се присади на своето собствено дърво, то ще вирѣе по-добре и по-добъръ плодъ ще дава.

Сега, азъ обръщамъ вниманието ви върху следнитѣ положения. ако вѣрванията ви сж като на обикновенитѣ религиозни хора, нищо нѣма да направите съ тѣхъ; ако имате знанието на свѣта, нищо нѣма да направите съ него. Какво ви е нужно тогава? Да имате въ себе си поне една основна идея. Дето и да отидете, на този или на онзи свѣтъ

вие трѣбва да имате поне една основна идея. Нѣкои казватъ: Какво ще оставимъ на земята, като заминемъ за онзи свѣтъ? Казвамъ: две важни нѣща трѣбва да ви занимаватъ — какво ще оставите на земята следъ заминаването си и какво ще занесете съ себе си въ онзи свѣтъ. Първото е необходимо, за да намѣрите нѣщо, като дойдете втори пжтъ на земята, а второто е необходимо, да има какво да работите на онзи свѣтъ. Какво искалъ да каже Христосъ съ стиха „събирайте си богатства, които молецъ не опасва, нито рѣжда разяжда“? Знаете ли положително, колко и какво сте внесли въ Божествената банка? Що се отнася до земнитѣ банки, хората знаятъ, колко сж внесли, но дойде ли въпросъ до небесната банка, тѣ не знаятъ, колко сж внесли въ нея, и дали, изобщо, има внесено нѣщо. Това всѣки човѣкъ трѣбва да знае, защото физическиятъ животъ е свързанъ съ Божествения. Каквото вършите на земята, то има отражение въ Божествения свѣтъ. Който иска да придобие безсмъртието, той трѣбва да изучава живота, като велико изкуство. Не е достатъчно само да се цитиратъ стихове отъ Евангелието, но тѣ трѣбва да се живѣятъ. Какъвъ животъ е този, ако единъ день сте радостни, а на другия день скръбни, или единъ день вѣрвате, а на другия день се съмнявате? Всички трѣбва да знаете, че когато хората умиратъ, Богъ ги учи. Той насочва мисълта имъ въ права посока.

Казвамъ: вашиятъ животъ лесно може да се подобри. — Какъ? — Като внесете въ себе си една безсмъртна идея. Не мислете, че съ обикновената вѣра можете да подобрите живота си. Не, ще внесете въ себе си такава основна идея, която да ви даде вѣра, упование и сигурностъ въ живота. Който има такава идея, той мяза на човѣкъ, качилъ се на скала срѣдъ бурното море, и седи тамъ, тихъ и спокоенъ, незастрашаванъ отъ морскитѣ вълни. Основната идея дава на човѣка необходимитѣ елементи за работа. Който намѣри тази идея въ себе си, т. е. своя прадѣдо, той се подмладява, облагородява и престава да се занимава съ дребнавоститѣ на живота. Умътъ му се изпълва съ свѣтли и възвишени мисли, а сърцето — съ благородни чувства. Докато човѣкъ не е намѣрилъ тази основна идея, той мяза на малко дете, което цѣлъ день играе на улицата съ калъ и пѣсъкъ, прави си кжщички, цапа се съ калъта. Щомъ намѣри тази основна идея, човѣкъ е пакъ сжщото дете, но вече баща му го завежда въ градина, пълна съ хубави, зрѣли плодове. Детето

забравя вече кжщичкитѣ отъ калъ и пѣсъкъ и мисли само за зрѣлитѣ, сладки плодове. То се изчиства външно и вътрешно и започва да се храни само съ плодове, които внасятъ въ душата му нѣщо ново, което го повдига и облагородява.

„Дето сж двама или трима, събрани въ мое име, тамъ съмъ и азъ посрѣдъ тѣхъ“. Това е казалъ Христосъ на времето си, но то се отнася за вѣчни времена. Задайте си и вие въпроса, ще можете ли да живѣете следъ като умрете? Ще можете ли да забогатѣете, следъ като осиромашеете? Азъ взимамъ думата забогатяване въ красивъ смисълъ. Да намѣришъ смисъла на живота, това значи да забогатѣешъ. Казано е: „Блажени нищитѣ духомъ“. Нищитѣ духомъ не подразбиратъ бедни хора. Да бждешъ нищъ, това подразбира известно състояние на духа. Нищиятъ духомъ представя долина, въ която всичко расте, цѣвти и зрѣе. Нищиятъ духомъ е смиренъ, тихъ, кротъкъ човѣкъ, който е намѣрилъ основната идея и казва: Господи, досега съмъ се луталъ въ живота, но намѣрихъ вече основната идея и започвамъ да се чистя. Намѣрихъ вече житното зърно, върху което почива моето щастие. Казвамъ: Тази идея струва повече отъ всичкото богатство и знание на свѣта. Тази идея е магическата пръчица въ живота на човѣка, която може да го направи ученъ, силенъ, музикантъ — съ тази идея той може да постигне всичко, каквото желае. Достатъчно е човѣкъ да насочи мисълта си въ дадена посока, за да може, въ 20—30 г. най-много, да постигне това, което безъ тази идея едва ли за цѣлъ животъ би постигналъ. Ако сте дошли до придобиване на тази идея, не отлагайте. Работете, молете се, да я постигнете. Съ нейното постигане ще дойде и възкресението. Само онзи ще дойде до възкресението, който е придобилъ основната идея, който е намѣрилъ своитѣ предци. Богъ ще се всели само въ ония житни зрънца, които сж въ състояние да възприематъ слънчевата свѣтлина по новия начинъ. Нашитѣ предци сж били въ състояние разумно да използватъ богатствата въ природата, когато съвременнитѣ хора даже не подозиратъ за тия богатства. Днесъ българитѣ разработватъ земята едва на дълбочина 25 см.; ако я разработватъ на 50—60 см. дълбочина, тѣ ще откриятъ въ нея богатства за хиляди години. Има известна аналогия между разработването на земята и на човѣшкия мозъкъ. Колкото плитко разработватъ земята, толкова плитко разработватъ и мозъка,

Често слушате съвременнитѣ хора да си говорятъ: Не ни трѣбва дълбока философия, на дълбоко да се оре; отгоре-отгоре само е достатъчно. Не, дълбока философия се изисква! Земята трѣбва да се обърне на дълбочина 60 см. Ако посадите семена въ така разработена земя, тя ще даде сто пѣти по-добри резултати. Въ това отношение, страданията сж необходими, тѣ представятъ ралото, което разорава земята. Страданията сж необходими за опрѣсняване, за усиляване на елементитѣ. Който страда, той се усилява, калява се. Който седи въ покой, той отслабва, крехъкъ става. Сжщото може да се каже и за болеститѣ. Който е боледувалъ, той става по-издържливъ, по-силенъ. Ако нѣкой не е боледувалъ въ живота си, организъмътъ му е по-изнѣженъ, по-неиздържливъ. Калениятъ, издържливиятъ човѣкъ има запасъ отъ енергии, съ които се противопоставя на всѣка болестъ. Този човѣкъ издържа не само на болести, на страдания и мжнотии, но и на всѣка отрицателна мисль или отрицателно чувство, които минаватъ презъ него.

Примѣрътъ съ моята тенджера, който ви разказахъ, е цененъ и за васъ, да знаете, какъ да постѣпвате. Когато нѣкой ви иска пари, не му давайте, докато не свърши нѣкаква работа. Иначе, човѣкъ се разваля. Въ дадения случай, азъ трѣбваше да отида заедно съ този електротехникъ, да купимъ материалъ за тенджерата, и по този начинъ той щѣше да избегне изкушението. Това, че не издържа, показва отсъствие на правдѣното въ него. Мнозина подържатъ мисълта, че трѣбва да се помага на хората съ пари. Никжде въ Евангелието не е казано, че трѣбва да се даватъ пари на хората. Азъ съмъ наблюдавалъ, че паритѣ развалятъ хората. Ако дойде при тебе нѣкой беденъ, босъ, съ окжсани дрехи, първо го нахрани, дай му хлѣбъ да се наяде. И следъ това, ако имашъ възможность още да му помогнешъ, купи му нови дрехи и обуца, но старитѣ си не давай. Не давай тѣлото си на хората, т. е. не давай старитѣ си дрехи, които сж свързани съ тѣлото ти. Купи нови дрехи и му ги подари. Старата си кжща никому не давай! Така постѣпва и Богъ по отношение на насъ. Сега, мнозина ще се хванатъ за думитѣ ми и ще възразятъ: Значи, не трѣбва да се прави добро на хората. Не, новъ, възвишенъ мораль е нуженъ на съвременнитѣ хора! Задачата на нашия животъ не седи въ това да помагаме на беднитѣ. Ако дойде при мене нѣкой беденъ, азъ ще му кажа, коя е причината за неговата бедность, и ще му покажа начинъ за излизане отъ това

положение; ако дойде нѣкой боленъ, ще му кажа, защо е боленъ и ще му посоча начинъ на лѣкуване.

„Дето сж двама или трима, събрани въ мое име, тамъ съмъ азъ посрѣдъ тѣхъ“. Постарайте се да намѣрите тази основна идея въ себе си. Тя е въ васъ. Щомъ намѣрите нейнитѣ отличителни чѣрти, ще придобиете сила да издържате на всички страдания. Нѣма сила въ свѣта, която може да разклати тази идея въ васъ. И на кръста да сте, пакъ ще издържите, както издържа Христосъ. Той пострада заради тази основна идея, но издържа. Когато бѣше на кръста, Той извика: „Господи, защо си ме оставилъ?“ Но веднага следъ това Той каза. „Нека бжде Твоята воля! Въ Твоитѣ рѣще предавамъ Духа си.“ На друго мѣсто Христосъ казва: „Имамъ власть да положа душата си, имамъ власть и да я взема“. Това показва, че Той не очакваше да дойде нѣкой отвънъ да Му помогне. Казвамъ: когато се намѣрите на кръста, не очаквайте на хората да ви съжаляватъ. Достатъчно е вие сами да се съжалявате. Ако ви видя на кръста, азъ бихъ се радвалъ. Каква полза, ако плача за васъ и ви съжалявамъ? Вмѣсто да плача, по-добре ще бжде да взема клещи и да извадя гвоздеитѣ отъ рѣцетѣ и краката ви, съ които сте заковани. Най-лесно е човѣкъ да пророни нѣколко сълзи за васъ, да ви каже, че волята Божия е такава и да си замине. Не, минешъ ли покрай нѣкой, който е разпнатъ на кръста, кажи му: Братко, бжди спокоенъ, не се бой, пристори се на умрѣлъ, и щомъ те снематъ отъ кръста, ние ще те съживимъ. Казвате: Нали трѣбва да се говори истината на хората? — На кого трѣбва да се говори истината? Истината трѣбва да се говори само на р. умнитѣ, на истинолюбивитѣ хора. На лъжцитѣ, на крадцитѣ истината не трѣбва да се говори. И да имъ кажете истината, тѣ нѣма да вѣрватъ. Всѣки човѣкъ търси истината, но нѣкои отъ тѣхъ я търсятъ по кривъ пѣтъ. Истината съ лъжа, съ кражба не се намира. Нѣкой иска да отиде въ Америка, другъ — въ Германия, трети — въ Англия, тамъ да намѣрятъ истината. Казвамъ: ако можете тамъ да намѣрите истината, като основна идея въ вашия животъ, заслужава веднага да сторите това, да не губите време. Но ако и тамъ не я намѣрите, по-добре останете при условията, при които сте сега. Ако мислите, че на онзи свѣтъ ще намѣрите истината, можете и тамъ да отидете, но после да не съжалявате, да плачете, че сте гладни, да искате да ви раздаватъ жито на задушница. Задушницитѣ не сж нищо друго, освенъ условия да се задоволи отча-

сти глада на онѣзи, които сж заминали за онзи свѣтъ и оттамъ плачатъ, че сж гладни. Какъвъ е онзи свѣтъ, ако за душитѣ, които сж тамъ, трѣбва да се дава жито отъ нашия свѣтъ? Това не е истинскиятъ „онзи свѣтъ“, но единъ беденъ свѣтъ, пѣленъ съ страдания. На душитѣ отъ онзи свѣтъ ние ще кажемъ: Да ви избави Господъ отъ това голѣмо страдание, въ което се намирате, да очаквате на нашитѣ подаяния!

Сега, азъ говоря за ученицитѣ, а не за слушателитѣ. Първата задача на ученика е да дойде въ контактъ съ своя прадѣдо, да види, какви сж неговитѣ качества. Като влѣзе въ контактъ съ своя прадѣдо, той ще го научи, какво да прави. Ще кажете: „Духътъ на Истината ще ни научи, какво да правимъ“. За кой духъ говорите вие? Много духове ви говорятъ, но кой отъ тѣхъ трѣбва да слушате? Като говоря за духове, за ангели, мнозина се плашатъ. Защо се плашите отъ духоветѣ? Каква разлика има между духоветѣ и самитѣ васъ? Всички хора сж въплътени духове. Говорите за Ивана, за Драгана, но кой отъ васъ е видѣлъ Ивана или Драгана? Кой отъ васъ е видѣлъ човѣка? Иванъ или Драганъ се е качилъ на единъ бѣлъ конъ, който временно е взелъ подъ наемъ, но конътъ не е неговъ. Обаче, кой е този Иванъ? Де живѣе той? Кои сж отличителнитѣ му чѣрти? — Нищо не знаете. Но има нѣщо безсмъртно въ човѣка, което никога не се мѣни. Има моменти въ живота на човѣка, когато въ него настава тишина, спокойствие, и той чувствува, какво е въ сжщностъ. Тѣзи моменти траятъ кратко време, следъ което човѣкъ минава пакъ въ обикновения животъ на тревоги, докато най-после животътъ му се свърши, и той казва: Нищо, за въ бждеще ще постигна това, което сега не можахъ. — Ако живѣемъ по този начинъ и отлагаме нѣщата отъ единъ животъ за другъ, ние нищо нѣма да постигнемъ, нѣма да разрешимъ задачитѣ на своя животъ. Това е механически процесъ на живота, за който ние не говоримъ. Казвамъ: оживѣе ли веднѣжъ човѣкъ, той трѣбва да използва това положение и да направи само още една крачка напредъ! — Ама ние правимъ усилия. — Азъ зачитамъ вашитѣ усилия, но трѣбва да направите само една крачка напредъ! Вѣрата, като понятие, е едно нѣщо, а като сила, приложена въ живота, е друго нѣщо. Всѣки день трѣбва да прилагате по една нишка къмъ вѣрата си, да я усиляте. Ако пъкъ всѣки день кжсате по една нишка отъ вашата вѣра, тя отслабва. Вѣ-

рата, като понятие е едно нѣщо, а като сила, която дава възможност на човѣка да постигне своитѣ стремежи, е друго нѣщо. Любовта, като понятие, е едно нѣщо, а като сила за постижения е друго нѣщо. Любовта представя великъ свѣтъ. Ако знаехте, какво нѣщо представя една нишка отъ вѣрата, или отъ любовта, вие щѣхте да работите за увеличаване на тѣхнитѣ нишки. Азъ засѣгамъ единъ отъ важнитѣ въпроси — въпросътъ за силата на ученика. Кога човѣкъ може да бжде силенъ? Когато самъ се опрашва като житото. Докато търсишъ помощъ отвънъ, като царевицата, ръжъта, ечемика, ябълката, крушата и др., ти си зависимъ човѣкъ. Значи, житото е емблемъ на човѣшкия животъ. Понеже житото днесъ е издребнѣло, това показва, че човѣшкиятъ животъ е издребнѣлъ. Когато житото на новия животъ се посади въ човѣка, едновременно съ това ще се подобри и неговиятъ животъ. Следователно, всѣка нова идея, която се внася въ ума на човѣка, подобрява живота му.

Ще кажете: Ние вѣрваме въ Господа Исуса Христа. — Моитѣ почитания къмъ вашитѣ вѣрвания. — Ние се стремимъ да бждемъ добри. — Моитѣ почитания къмъ вашитѣ стремежи, но въ Писанието е казано: „Бждете съвършени, както е съвършенъ Отецъ вашъ Небесни!“ Кой отъ васъ е съвършенъ? Съвършенство, безъ придобиване на предцитѣ, е немислимо. Съвършенството подразбира единение съ Бога. Това единение е органическо, а не външно, механическо, наложено отъ хората. Който живѣе въ това единение, той живѣе въ Цѣлото и разбира идеитѣ, които се включватъ въ Него. Това значи да имашъ довѣрието на Бога и да разполагашъ съ всички сили и богатства, които се криятъ въ Него. Щомъ придобиете този прадѣдо въ себе си, природата ще ви даде довѣрието си, да разполагате съ нейнитѣ сили и богатства. Днесъ природата е заключила всичкитѣ си богатства. Защо? Защото хората пипатъ безъ позволение налѣво-надѣсно и ще отиде тенджерата. Тенджерата представя вашето тѣло, което трѣбва да пазите. Единъ день дяволътъ ще дойде при васъ подъ предлогъ, че иска да поправи тѣлото ви и ще го задигне. Не давайте тѣлото си на дявола! Не правете опита, който азъ направихъ. Азъ мога да правя такива опити, защото лесно ще намѣря този, който взе тенджерата. А вие, дадете ли веднѣжъ тенджерата си на дявола, мжно можете да го намѣрите.

„Дето сж двама или трима, събрани въ мое име, тамъ

съмъ и азъ посрѣдъ тѣхъ.“ Сега, желая ви да се събирате по двама или трима, да започнете съ алхимическата идея, да образувате общество отъ идейни хора, които да работятъ за своето добро, за повдигане на своя ближенъ и за въдворяване Царството Божие на земята. Щомъ постигнете това, всички хора ще живѣятъ споредъ великия законъ на Любовта.

Сега, азъ желая да се намѣри още единъ българинъ, който да издири предцитѣ на самитѣ българи. Съ намиране предцитѣ на житото, разрешава се и въпросътъ за стомаха, за храненето. Когато това жито се размножи, отъ него ще се прави най-хубавия хлѣбъ, какъвто досега не е могълъ да се приготви.

Христосъ казва: „Азъ съмъ живиятъ хлѣбъ, слѣзълъ отъ небето.“ Не е далечъ времето, когато хората ще се хранятъ съ този живъ хлѣбъ. Щомъ дойде това време, и животътъ на земята ще се подобри.

И тъй, дето сж двама или трима отъ ученицитѣ, събрани въ името на Христа, тѣ ще могатъ да намѣрятъ предцитѣ на сегашното жито въ себе си.

8. Беседа отъ Учителя, държана на 30 октомври, 1927 г.
София. — Изгрѣвъ.

И рече Богъ.

И рече Богъ.

„Да направимъ чловѣка по образу
нашему и по подобію нашему.“*)

Съвременниятъ животъ е изразъ на дълго минало. Животътъ не се създава сега. Това, което хората сега преживяватъ, е послѣствие на минали причини. Вслѣдствие на това, въ живота се забелязва една необходимостъ. Понѣкога хората се чудятъ, защо нѣщата ставатъ така, както тѣ не желаятъ. Ако всички нѣща въ живота се създаваха сега, щѣше да има възможностъ да се измѣнятъ, но понеже тѣ сж създадени вече, сега не остава нищо друго, освенъ да се използватъ по разуменъ начинъ, и ако се забележатъ нѣкакви погрѣшки, да се изправятъ. Който е запознатъ съ окултнитѣ науки, съ философията на живота, той може да чете редъ автори, които сж писали по тѣзи въпроси, за да си ги изясни още по-добре.

Казвамъ: животътъ на всѣки човѣкъ представя вжзелъ, въ който се прекръстосватъ неговото минало, настояще и бждеще. Следователно, миналото опредѣля настоящето, а настоящето ще опредѣли бждещето. Единъ великъ законъ е взелъ участие при създаването на човѣка, като го е извадилъ отъ първичнитѣ му условия и го е поставилъ на житейската сцена. Въ това отношение, човѣшката душа е връзка, съединителна нишка между физическия и Божествения свѣтъ. За напредналитѣ сжщества тч представя предметъ за изучаване. Ако искате да знаете, защо е създадена земята, ще ви кажа, че земята е създадена за човѣка. Вънъ отъ човѣка, земята нѣма никакъвъ смисълъ. И наистина, преди човѣка земята не е сжществувала. Тя е сжществувала и тогава, но не въ това състояние, въ което я виждаме днесъ. Богъ рече: „Да направимъ чловѣка, който да владѣе надъ рибитѣ, които живѣятъ въ водата, надъ птицитѣ, които живѣятъ въ въздуха и надъ животнитѣ, които живѣятъ на твърдата почва.“ Значи, Богъ опредѣли три елемента, които човѣкъ може да владѣе. При това създаване на човѣка не се казва, че той може да владѣе свѣтлината и огъня. Само първитѣ три елемента се дадоха на човѣка

*) Битие 1:26.

да ги владѣе. Рибитѣ представятъ първобитното състояние на човѣка, въ което не е сѣществувалъ почти никакъвъ моралъ. Отъ рибитѣ не е останала никаква книжнина, никаква култура. За тѣхъ може да се каже, че сѣ били нѣкакво разбойническо царство. Между тѣхъ сѣществувалъ пълно разрушение. Рибитѣ се отличаватъ съ голѣма жестокостъ. Голѣмата имъ плодовитостъ се дължи, именно, на тази чѣрта. Тѣ снасятъ отъ 2000 — 3000 яйца, но всичко това се унищожавалъ, гълталъ и, въ края на крайщата, отъ тия яйца, едва ли ще излѣзатъ нѣколко рибки, които да продължатъ рода. Голѣмо изтрѣбление сѣществувало между рибитѣ! Сѣщото може да се каже и за човѣка, когато е билъ въ диво състояние. Той е мислилъ, само когато се е намиралъ въ опасностъ. Това не е мисълъ. Не може да се нарече философъ онзи, който мисли само въ усилни времена. Кой не мисли тогава?

Въ една отъ миналитѣ си беседи казахъ. Права мисълъ е онази, която се проявява при най-малкитѣ съпротивления. Когато богатитѣ, ученитѣ, духовнитѣ хора почнатъ да мислятъ, тогава ще имаме права мисълъ. Казвате: Нима духовнитѣ хора не мислятъ? Да, и духовнитѣ хора още не мислятъ. Засега тѣ чувствуватъ, иматъ желанія, действуватъ, но още не мислятъ. Хората смѣсватъ желаніята съ мисълъта, но има грамадна разлика между правата мисълъ и желаніята. Наистина, желанието събужда мисълъта, но това още не е права мисълъ. Такава мисълъ е подобна на есенно цвѣте, което цвѣти, но плодъ не вързва. Такива мисли сѣ еднодневки, които нѣматъ никакво развитие. Когато говоря за правата мисълъ, азъ разбирамъ такава мисълъ, която има благоприятни условия за развитие: да расте, да цвѣне, да върже и да узрѣе. За да се предизвика една права, възвишена мисълъ, човѣкъ трѣбва да има въ себе си най-добри условия, т. е. да бѣде създаденъ по образъ и подобие Божие. Ако човѣкъ не е образъ и подобие Божие, за права мисълъ въ него не може да се говори. Защо? Защото правата, възвишената, идейната мисълъ иде само отъ Бога. Нѣкои отъ съвременнитѣ философи казватъ, че въ първичния животъ не е сѣществувала никаква мисълъ, но мисълъта сега се проявява. Тѣ казватъ още, че въ първичния животъ не е сѣществувала никаква свѣтлина, но свѣтлината сега се проявява. Споредъ мене, това е точно обратно и мисълъта, и свѣтлината сѣ сѣществували въ първичния животъ. Свѣтлината, както и мисълъта сѣ сѣществували презъ

цѣлата вѣчностъ, а тъмнината и безмислието, т. е. отсъствието на мисълта се проявили отпосле. Преди всичко, трѣбва да се прави разлика между първичния и първобитния животъ на човѣка. Въ Писанието е казано, че първо се е явила свѣтлината въ свѣта, а после тъмнината се е опитала да я обсеби. Кой обсебва въ свѣта? — Само простиятъ, невежиятъ, който не разбира законитѣ. Когато детето гледа луната, струва му се, че ако простре ржцетѣ си, ще я хване. Въ сжщностъ, детето не може да обхване луната съ ржцетѣ си. Да мисли, че може да я хване съ ржцетѣ си, това говори за неговото невежество. Сжщо така нѣкой казва: Моята мисълъ е толкова обширна, че съ нея мога да обгърна цѣлия свѣтъ. — Да, твоята мисълъ може да обгърне свѣта толкова, колкото детето може съ ржцетѣ си да хване луната. Другъ казва: Азъ съмъ много търпеливъ човѣкъ. — Не се минаватъ два-три деня, срещате този човѣкъ скърбенъ, разплаканъ. Защо? Явило му се нѣкакво препятствие, нѣкаква мжчнотия въ живота, която не могълъ да преодолѣе. Тази мжчнотия дойде, за да му покаже, че нѣма търпение. Търпението е единъ отъ великитѣ стълбове, на които се крепи правата мисълъ.

Сега, азъ говоря върху въпроси, които засѣгатъ вашия животъ. Запримѣрь, отъ незапомнени времена още е казано Каквото човѣкъ мисли, това става. Ако човѣкъ мисли по Божествено, и работитѣ ставатъ по Божествено; ако мисли по човѣшки, и работитѣ ставатъ по човѣшки; ако мисли по животински, и работитѣ ставатъ по животински. Както мислишъ, такъвъ ставашъ. Това е единъ фаталенъ законъ въ свѣта. Казвате: Съ какъвто дружишъ, такъвъ ставашъ. Това не значи, че по форма и съдържание ще станешъ като него, но направлението на твоя умъ, на твоето сърце и на твоята воля ще приематъ другъ изразъ. Съ каквато мисълъ човѣкъ се свърже, такова въздействие ще укаже тя върху неговия мозъкъ, съ каквото желание човѣкъ се свърже, такова въздействие ще укаже то върху неговото сърце. Запримѣрь, когато човѣкъ преживява нѣкакво тежко състояние и не знае, че причинитѣ за това се криятъ въ неговия миналъ животъ, той се гнѣви на сждбата си и роптае срещу нея. Всѣки трѣбва да знае, че той самъ е създалъ сждбата си. Днесъ човѣкъ носи последствията на това, което е създалъ въ миналото си. Значи, последствията сж допуснати отъ Бога, но причинитѣ не сж отъ Него. Причинитѣ се криятъ въ самия човѣкъ. Първоначално Богъ е

далъ добри условия на всички хора, да се развиватъ, но едни отъ тѣхъ сж използвали тия условия правилно, а други не сж ги използвали, както трѣбва. Когато единъ студентъ свърши университетъ съ отличие, по пристрастие ли неговитѣ професори сж му турили този вѣнецъ на главата? Не, този студентъ е работилъ усърдно, той е развилъ дарбитѣ и способноститѣ си, които Богъ е вложилъ въ него първоначално. Ще кажете, че майката и бащата на този студентъ били способни. Да, на чешми, отъ които тече чиста, хубава вода, поставятъ мраморни курни, а на чешми, отъ които тече твърда вода, поставятъ прости курни. Споредъ водата и курната. Следователно, добриятъ синъ определя своята майка и своя баща. Хубавиятъ сандѣкъ определя, какви скжпоценности да се турятъ въ него. Казвате, че бащата и майката създаватъ синовеѣ и дѣщеритѣ си. Това е вѣрно по отношение на Бога, но не и по отношение на хората. Бащата и майката не създаватъ синовеѣ и дѣщеритѣ си, но тѣ представятъ само условия за тѣхното проявяване. Споредъ развитието си, синътъ и дѣщерята сами ще избератъ своитѣ родители. Съгласно този законъ, развитието на човѣка определя и неговото бждеще. Значи, бждещиятъ животъ на човѣка зависи отъ настоящия. Хората не подозиратъ даже великата целъ, за която сж дошли на земята. Сега се приготвява материалъ за тази велика целъ. Мислитѣ и чувствата сж материалитѣ, отъ които ще се създаде бждещиятъ човѣкъ.

„Да направимъ човѣка по образу нашему и по подобию нашему.“ Този образъ и подобие се заключава въ Божията мисълъ. Който може да бжде проводникъ на Божиитѣ мисли, той е човѣкъ, създаденъ по образъ и подобие Божие. Въ това отношение, физическиятъ, т. е. проявениятъ свѣтъ е създаденъ по образъ и подобие на Божественния. Погледнете на небето, на небеснитѣ свѣтила и ще разберете, съ каква точностъ е създаденъ този свѣтъ! При създаването на козмоса сж взели участие най-ученитѣ сжщества. Ако се заемете съ изучаването на всички слънца и планети, ще видите, съ каква съвършена техника, съ каква висша механика сж си служили тия сжщества. А всичко това говори за тѣхната висока култура.

И рече Богъ: „Да направимъ човѣка по образу нашему и по подобию нашему.“ Отъ този стихъ се вижда, че до това време човѣкъ е сжществувалъ нѣкъде, но не е билъ направенъ по образъ и подобие Божие. Защо Богъ е

извикалъ човѣка отнѣкжде и отново го е създалъ, съвременната философия, както и окултната, не даватъ положителенъ отговоръ. И да се обясни по нѣкакъвъ начинъ този въпросъ, той все пакъ ще остане неразбранъ. Да бжде човѣкъ създаденъ по образъ и подобие Божие, това подразбира да му сж дадени две качества: да мисли и да чувствува. Мждростъта създава условията за живота; тия условия пъкъ създаватъ науката. Ако науката не сжществуваше, хората не биха могли да подържатъ своя организъмъ, да строятъ кжщитѣ си, да уреждатъ помежду си срѣдства за съобщение. Що се отнася до външнитѣ условия на живота, тѣ могатъ да останатъ настрана, но първото необходимо условие за човѣка е да държи своя организъмъ въ пълна исправностъ. Това е отъ първа необходимостъ, защото човѣкъ е свързанъ съ всички живи сжщества, които стоятъ подолу и по-горе отъ него. Съвременнитѣ хора още не знаятъ за тази връзка и не разбиратъ нейното значение. Единъ день, когато хората дойдатъ до това пълно единение, когато съзнаятъ тази връзка, и животътъ имъ ще придобие смисълъ. Всички хора трѣбва да съзнаятъ, че сж едно тѣло и единъ духъ. Щомъ съзнаятъ това, тѣ ще бждатъ образецъ на Великия организъмъ, въ който всѣки ще намѣри своето опредѣлено мѣсто. Само при това положение човѣкъ може да бжде свободенъ.

Въ 24 гл. 46 ст. отъ Евангелието на Матей е казано: „Блаженъ този рабъ, когото, кога си дойде господарътъ му, намѣри го да прави така!“ И азъ казвамъ: „Блаженъ този рабъ, когото, кога си дойде господарътъ му, намѣри го да прави това, за което е поставенъ!“ Всѣки човѣкъ е поставенъ отъ Бога на опредѣлено мѣсто за нѣкаква велика цель, която той трѣбва да постигне. Нашитѣ желания не представятъ задачата, за която сме изпратени на земята. Ето защо, ние трѣбва да различаваме временитѣ наши желания отъ желанията на Любовта, отъ желанията на Бога. Любовта е великъ свѣтъ, който има съвсемъ друго произхождение въ сравнение съ физическия. Безсмъртието на човѣка седи, именно, въ Любовта. Когато хората се научатъ да изпълняватъ Божията воля, тѣ ще дойдатъ до закона на безсмъртието. Не е достатъчно само да чувствувате тази Любовь, но трѣбва да я извявате. Казано е въ Писанието: „Любовта на хората ще охладнѣе, споредъ условията на тѣхния животъ.“ Значи, споредъ лошитѣ условия на живота, любовта на мнозина ще охладнѣе. Защо

идватъ лошитѣ условия? Отъ неразбиране. Неразбирането пъкъ е присжщо за онзи, който нѣма въ себе си развити органи за възприемане на истината. Запримѣрь, единъ отъ приятелитѣ ви седи при васъ и мисли нѣщо, но вие не знаете, какво мисли. Ако разбихахте законитѣ на свѣтлината, по нюанситѣ, които тя хвърля върху човѣшкото лице, вие щѣхте да разберете, какво мисли приятелътъ ви. Не само това, но и по отдѣлнитѣ части на лицето щѣхте да четете всичко, което мисълта отразява: ще погледнете челото, носа, устата, странитѣ на вашия приятелъ и ще четете свободно мислитѣ му. Всичко, което човѣкъ мисли, е написано на лицето му. Както съвременнитѣ хора се съобщаватъ чрезъ радио, така единъ день ще се създаде апаратъ, съ помощта на който ще се фотографиратъ, както мислитѣ, така и цѣлиятъ животъ на хората. Това ще се постигне само тогава, когато човѣкъ дойде до положение да владѣе ритѣтъ, т. е. да завладѣе течната материя, понеже тя се отличава съ голѣма неустойчивостъ. Това ще се постигне само тогава, когато човѣкъ завладѣе птицитѣ, т. е. когато завладѣе въздухообразната материя и започне да разполага съ полета на своята мисълъ. Понѣкога въображението на човѣка е толкова силно, че той започва да мисли, какво всичко може да направи. Често, млади и стари хора се осакавятъ отъ своето въображение. Запримѣрь, нѣкоя бездетна жена осиновява едно дете и започва да си въобразява, какъ то ще порасне, ще я гледа на стари години, ще я утешава. Обаче, какво излиза? Това дете не само че не я гледа и утешава на стари години, но отгоре на това я измжчва. Щомъ е намислила да осиновява дете, тази жена трѣбваше да се обърне за съветъ къмъ нѣкой опитенъ френологъ, физиономистъ и хиромантикъ и да разбере отъ него, дали детето, което мисли да осинови, е създадено по образъ и подобие Божие, или не. Ако не е създадено по образъ и подобие Божие, нека остане да си живѣе въ морето. Трѣбвали човѣкъ да вземе при себе си една риба, или едно влѣчуго, или единъ волъ и да живѣе заедно съ него? Много хора държатъ въ домоветѣ си котки и кучета, но могатъ ли котката и кучето да влѣзатъ въ положението имъ, когато, наприѣмѣръ, тѣ сж затруднени материално? Не, котката ще си мяуче, кучето ще си лае, безъ да влизатъ въ положението ви. Нѣкои казватъ, че котката се привързвала къмъ кжщата. Вѣрно е това, котката е привързана и къмъ кж-

щата, и къмъ мишкитъ, но по никой начинъ тя не може да влѣзе въ вашето материално затруднение.

И тъй, въ разумния животъ човѣкъ самъ не може да живѣе. Съ кого ще живѣе тогава? Съ Бога. Ако той не обича Бога и не живѣе за Него, мислитъ му никога нѣма да бждатъ прави. Какво трѣбва да мислите за Бога? За Бога ще мислите, че Той е правата мисль, че Той е най-възвишеното, най-идеалното сжщество. Щомъ помислите, че Богъ ви наказва, че не е еднакво разположенъ къмъ всички, вие сами се ограничавате. Това показва, че нѣмате идеалъ въ себе си, че не сте създадени по образъ и подобие Божие. Не, и цѣлиятъ свѣтъ да се обърне противъ васъ, вашиятъ идеалъ трѣбва да остане непоколебимъ и да кажете: Каквото и да става около мене, азъ зная, че въ Бога противорѣчия нѣма. Божията Любовь е неизмѣнна, а противорѣчията сжществуватъ въ мене. Богъ разбира всички живи сжщества, което се вижда отъ това, че имъ създава условия на земята, да се проявятъ. Той вижда тѣхния трудъ, вижда работата, която тѣ вършатъ, но въпрѣки това не може да имъ помогне, т. е. не може да ги направи щастливи. Богъ може да продължи нашия животъ, но докато не ни прекара презъ нещастieto, не може да ни направи щастливи. Той казва: „Вие трѣбва да познаете доброто и злото, както Адамъ и Ева го познаха.“ Злото въ свѣта сжествува като условие да се прояви доброто. Въ дъното на всѣко страдание се крие зло. Въ Любовта нѣма зло, а въ съмнението пѣкъ нѣма любовь. Злото се крие въ дъното на всички отрицателни прояви въ живота. Злото представя разумни сжщества, които живѣятъ по закони, точно противоположни на доброто. Тѣхната задача е да вмъкнатъ цѣлото човѣчество въ кривъ пѣтъ. Щомъ намислите да направите едно добро, или да предприемете нѣкаква работа за своето развитие, тѣ веднага се противопоставятъ. Ако имате желание да учите музика, напимѣръ, тѣ казватъ: Не ви трѣбва сега музика. Вие имате по-важна работа, която трѣбва да свършите. После ще учите музика. Речете ли да се помолите, тѣ казватъ: Оставете сега молитвата! Вижете, че яденето ви ще загори! Или, погледнете, време е да посрещнете дъщеря ви, която иде отъ пѣтъ. — Това сж измислици отъ тия сжщества, съ цель да отклонятъ ума ви отъ по-важни работи. Едно трѣбва да знаете: не е ваша дъщеря онази, която пристига съ тренъ или съ автомобилъ. Когато дъщеря ви дойде на този свѣтъ, съ какъвъ тренъ, или съ какъвъ

автомобилъ пристигна? Кой бѣше номерътъ на нейния автомобилъ, не знаете. Значи, всѣко нѣщо, което пристига съ тренъ, или съ автомобилъ, не е реално; всѣко нѣщо, което пристига безъ автомобилъ, безъ тренъ, е реално. Реалното въ свѣта иде по сѣщия начинъ, както Христосъ се яви на ученицитѣ си следъ възкресението и каза: „Миръ вамъ!“ Христосъ не дойде съ никакъвъ автомобилъ. Той неочаквано се яви предъ ученицитѣ си и ги благослови. Като Го видѣха, ученицитѣ му се смутиха и се запитаха помежду си, какъ дойде Христосъ при тѣхъ при затворена врата? Тѣ останаха изненадани отъ това явяване на Христа, но не можаха да си отговорятъ.

Казвамъ: сегашниятъ животъ на хората е изразъ на тѣхното минало. Ето защо, всѣки трѣбва да се справи съ миналото си. Сегашната епоха е къмъ края си вече, тя е на завършване. Тритѣ елемента въ свѣта — земя, вода и въздухъ — сѣ завладани вече. Земята е завладана, водата е завладана и въздухътъ е завладанъ. Днесъ хиляди лодки и параходи кръстосватъ водитѣ на цѣлия свѣтъ, ловятъ рибитѣ, консервиратъ ги и ги изпращатъ въ търговията. Рибитѣ не намиратъ покой отъ хората. И въздухътъ е сѣщо тѣй завладанъ. Днесъ балони, цепелини, аероплани летятъ изъ въздуха, и оттамъ пущатъ бомби, стрелятъ срещу неприятеля. Следователно, и тритѣ елемента сѣ вече завладани, не остава нѣщо да се завладява. И сега, за да дойде благословението въ свѣта, хората трѣбва да минатъ презъ голѣми страдания. Това положение, именно, поставя хората предъ голѣми противорѣчия. Когато е създавалъ свѣта, Богъ е предвидѣлъ външнитѣ противорѣчия, но тѣ сѣ неизбежни, тѣ сѣ необходимъ законъ за развитието на човѣчеството. Когато вадите нѣкаква руда, не срещате ли противорѣчия? Голѣми противорѣчия срещате, но тѣ се оправдаватъ съ благата, които придобивате отъ тази руда. Вие поставяте рудата въ пещъ, нагрѣвате я съ вжглища, и непотрѣбното отъ нея, сгурията, излиза навънъ, а цѣнното, металътъ, остава въ пещъта и го използвате за разни цели.

Значи, противорѣчията, страданията въ живота сѣ необходими, за да се извади непотрѣбното отъ човѣка и да се изхвърли навънъ, а потрѣбното, т. е. ценното, да остане въ него, като качество на човѣшката душа. Всѣко нѣщо, което не може да се използва за работа, е непотрѣбно. Грѣхътъ въ свѣта е сгурията, шлакътъ, който, при стопяването на рудата, се отдѣля настрана. Благо-

родниятъ металъ, или скжпоценниятъ камъкъ е доброто, което се употрѣбѣва за работа въ живота. Значи, онзи материалъ, който влиза въ работа при съграждането на нашия бждещъ животъ, е доброто. Онзи материалъ пъкъ, който не влиза при съграждането на нашия бждещъ животъ, е злото. Умразата, лъжата, съмнението, лицемѣрието не сж само състояния, презъ които човѣкъ минава, но сж известенъ родъ материя, съ която той си служи. За лъжата, напимѣрь, се изисква специфиченъ материалъ; за умразата пакъ се изисква специфиченъ материалъ. Нѣкой казва: Азъ не искамъ вече да лъжа. — Щомъ не искашъ повече да лъжешъ, трѣбва да те прекаратъ презъ огънь, както правятъ съ рудата, за да отдѣлятъ отъ тебе нечистата материя на лъжата и да я изхвърлятъ навънъ. Който си служи съ лъжата, той създава въ себе си известни форми, известни образи, които играятъ ролята на примамки. Запимѣрь, какъ ще може търговецътъ да излъже купувача, ако не му покаже нѣкаква форма? Ако нѣмате каква и да е външна форма за нѣщата, вие не можете да лъжете. Следователно, много хора сж натрупали богатства чрезъ лъжа. Лъжата е единъ отъ начинитѣ за обогатяване. Който лъже, той се освобождава отъ материята на лъжата въ себе си. Когато нѣкой човѣкъ ви излъже нѣколко пѣти, той се радва, защото по този начинъ неговиятъ умъ се развива. Въ лъжливитѣ хора умътъ е силно изостренъ, тѣ мислятъ много, но и разрушителнитѣ способности въ тѣхъ сж силно развити. Ако искашъ да разрушавашъ, ще вървишъ по пѣтя на злото; ако искашъ да съграждашъ, ще вървишъ по пѣтя на доброто. Злото и доброто сж два противоположни метода, които действуватъ въ живота. Богъ, както и невидимиятъ свѣтъ, си служи съ двата метода. Когато хората си служатъ съ злото, тѣ причиняватъ голѣми пакости, защото не знаятъ законитѣ, на които злото се подчинява. Обаче, когато Богъ си служи съ злото, понеже знае законитѣ, Той го употрѣбѣва точно на своето време и мѣсто, вследствие на което никому не причинява пакостъ. Следователно, въ ржцетѣ на Бога и злото, и доброто даватъ еднакви резултати. Затова е казано: „Всичко, което Богъ върши, е за добро.“

И сега даже, като не разбиратъ законитѣ, щомъ се намѣрятъ въ трудно положение, хората прибѣгватъ къмъ лъжата. Тѣ мислятъ, че по този начинъ ще подобрятъ положението си. Наистина, положението имъ понѣкога се подобрява, но

временно само, а следъ това се натъкватъ на по-голѣми страдания. За предпочитане е да пострадашъ малко, отколкото да излъжешъ; за предпочитане е да полежишъ малко въ затворъ, отколкото да излъжешъ. Онзи, който предпсчита лъжата предъ истината, той мисли, че животътъ е само на земята. Малко хора има на земята, които могатъ да говорятъ истината. По този въпросъ азъ говоря принципиално, нѣмамъ предъ видъ личността на човѣка. Злото седи въ личността, а личността е отживѣла своето време. Често, заради своята личностъ, човѣкъ е принуденъ да измѣня на Божественото въ себе си, вследствие на което се натъква на голѣми страдания. Питамъ: коя майка, следъ като е лъгала децата си съ различни караконджовци, съ самодиви, е допринесла нѣщо добро за тѣхъ? Коя майка, като е обещавала разни нѣща на децата си и не изпълнявала своитѣ обещания, е допринесла нѣщо добро за тѣхъ? Въ резултатъ на тия лъжи и неизпълнени обещания, децата сж изгубили уважението и почитта къмъ родителитѣ си. Още докаго е било въ утробата на майка си, малкото дете е изгубило уважението си къмъ нея. Защо? Защото презъ всичкото време на бременността си, майката се е съмнявала въ Бога, въ всичко велико и красиво въ живота. Всѣко съмнение въ Великото Начало на живота е въ сила да опорочи душата на човѣка. Ние не говоримъ за нѣкакъвъ Богъ, създаденъ отъ хората, принадлежащи къмъ разни черкови, но говоримъ за Единния Богъ, въ Когото живѣятъ всички хора и отъ Когото зависи благо на всички хора. Ние говоримъ за онова Първо Начало въ живота, което ражда въ насъ знанието, любовта, което създава въ насъ вжтрешенъ потикъ къмъ освобождаване отъ мжнотиитѣ, отъ злото въ свѣта. Хората мислятъ, че тъй както се проявяватъ, това е човѣкътъ въ тѣхъ. Тѣ не знаятъ истината по този въпросъ. Да, външното, което виждаме въ човѣка, това е той, външниятъ човѣкъ, но има друго едно сжщество въ него, което работи; то представя вжтрешния човѣкъ, или Божественото начало въ човѣка.

Преди нѣколко дня дойде при мене една госпожа, която преживѣла голѣми душевни кризи и страдания, вследствие на което изгубила смисъла на живота, изгубила вѣра въ сжществуването на Бога, на задгробния животъ, и започнала да вѣрва само въ сжществуването на този животъ. Казвамъ ѝ: права си, вѣрвай само въ този животъ, но наблюдавай се и ще видишъ, че ти, не само че вѣрвашъ въ много

нѣща, но дори си суевѣрна. Тогава тя потвърди думитѣ ми, като каза: Наистина, когато ме осждиха на смъртъ чрезъ обесване, тя била обвинена въ нѣщо, вжтре въ мене нѣщо ми подсказваше, че нѣма да ме обесятъ. И така излѣзе, впоследствие ме оправдаха. Азъ погледнахъ ржката ѣ и казахъ: Докато линията на живота ти е така добре развита, и два пжти да те турятъ на вжже, пакъ нѣма да те обесятъ. Приятелитѣ ти отъ невидимия свѣтъ се застжпиха за тебе и спасиха живота ти. Тогава тя продължи: Щомъ е така, наистина, азъ имамъ вѣра, но вжтрешна. Външно често се разколебавамъ, но вжтрешно се държа, уповавамъ на нѣщо. Казвамъ ѣ: ти ще знаешъ, че Богъ, за Когото говоря, живѣе въ всѣка душа. Той не е нито само въ черковитѣ, нито само въ известни духовни общества. Той не е и на небето само, но изобщо, Той живѣе навсѣкжде въ цѣлокупния животъ и се проявява, де повече, де по-малко, споредъ това, доколко разнитѣ сжщества сж Му дали достжпъ да се прояви. Подъ думата „небе“ ние разбираме разумния животъ, въ който Богъ се проявява. Той се проявява и въ сърцата на праведнитѣ хора. Когато сърцата на хората се пречистятъ, тѣ ще усѣтятъ присжтствието на Бога въ себе си. Нѣма по-велико, по-красиво сдружение въ свѣта отъ дружбата на хората съ Бога!

„Блаженъ този рабъ, когато, кога господарьтъ му дойде, намѣри го да върши, каквото му е заповѣдалъ!“ Какво му е заповѣдано? Заповѣдано му е да бжде носителъ на Божията Любовь и Мждрость. Следователно, всѣки човѣкъ може и трѣбва да бжде носителъ на Божествената Любовь и Мждрость! Съвременнитѣ хора сж крайно индивидуализирани, вследствие на което любовта имъ е толкова отслабнала, че всѣки мисли само за себе си. Днесъ почти всички хора си служатъ съ насилие, всѣки иска да се наложи на другия. Вие имате известна идея, известно вѣрую, и като срещнете нѣкой човѣкъ, искате той да възприеме вашето вѣрую, да мисли като васъ. Ако този човѣкъ е създаденъ по образъ и подобие Божие, той ще ви слуша, ще ви се радва, нѣма защо непременно да мисли и да вѣрва като васъ. Като ви говоря по този начинъ, азъ нѣмамъ за цель да ви карамъ да вѣрвате въ Бога, нито пжкъ да ви заставямъ да мислите като мене. Моята задача не седи въ това, но азъ искамъ да събудя възпоменанията ви за вашето минало, които да свържете съ настоящето си, за да имате възможность нѣкога да проникнете въ вашето

бждеще. Бждещето е новиятъ свѣтъ, който сега се създава. Този свѣтъ опредѣля условията за новия човѣкъ, за новия Адамъ, който сжщо така сега се създава. Съ това се преповтаря историята на миналото. Новиятъ Адамъ ще бжде създаденъ по образъ и подобие Божие. Той нѣма да убива, нѣма да лъже, нѣма да се съмнява. Неговата мисль ще бжде права мисль; той ще има много по-голѣми знания отъ съвременния човѣкъ, но ще има много още да учи.

Новиятъ човѣкъ, който сега се създава, азъ наричамъ човѣкъ на свѣтлината. Вие живѣете въ епоха, когато новиятъ Адамъ се създава, и всички ще го видите. Той иде вече въ свѣта! Казвате: Кога ще бжде това? — Когато луната потъмнѣе, когато слънцето изгасне, когато звездитѣ се разрушатъ. Това е споредъ Писанието. На съвремененъ езикъ преведено, това означава: когато стариятъ строй се замѣни съ новъ, по-правилень, по-разумень, съгласень съ Божиитѣ закони, тогава ще дойде новиятъ човѣкъ, новиятъ Адамъ, Синъ Человѣчески. Тогава всички хора ще минатъ презъ него и ще станатъ като него. Това значи: Дошло е Царството Божие, Новото Царство на земята. Тогава хората пакъ ще живѣятъ на земята, но ще могатъ да посещаватъ и слънцето, и луната; ще ходятъ, дето пожелаятъ, ще иматъ свободень билетъ. Запомнете думитѣ ми и ще ги провѣрите. Тогава тѣлата на хората нѣма да бждатъ толкова тежки, както сегашнитѣ. Новитѣ хора ще могатъ да видоизмѣнятъ тѣлата си, споредъ желанието и нуждитѣ си: тѣ ще ставатъ видими и невидими, ще ги свиватъ и разширяватъ. Когато пожелаятъ, тѣ ще отиватъ на разходка до слънцето и ще се връщатъ обратно на земята, безъ да става нужда да разправятъ на другитѣ, какво има на слънцето, защото всѣки самъ ще може да провѣри това. Когато двама приятели се срещнатъ, тѣ ще сподѣлятъ впечатленията си отъ слънцето, ще се разговарятъ по научни въпроси, безъ да се съмняватъ единъ въ другъ. Могатъ ли при това положение хората да се каратъ помежду си? Когато жената има нѣкаква скръбъ, понеже има свободень билетъ до слънцето, тя ще вземе билета си, ще отиде да се разходи и ще смѣни скръбъта си. Когато синътъ или дъщерята искатъ да се разходятъ, ще взематъ билета си и хайде на слънцето! Всички въ дома ще знаятъ, че дъщерята или синътъ сж отишли на разходка до слънцето. Тѣзи билети не сж гратисъ, както нашитѣ на земята, но сж привилегировани билети. Казвате: Защо трѣбва да се раз-

хождаме съ тия билети? — За да трансформирате състоянията си. Застоятъ носи смъртъ, а движението — животъ. Вѣчниятъ животъ представя вѣчно движение, вѣченъ стремежъ. Това движение не подразбира лутане, но съзнателно движение. Като не знае, какво да прави, земята се движи около себе си и около слънцето. Когато хората не знаятъ, какво да правятъ, и тѣ трѣбва да се движатъ.

Питамъ: какъ мислите, въ границитѣ на Божиитѣ възможности, само единъ начинъ ли сѣществува, по който свѣтътъ може да се създаде? Много начини има, по които свѣтътъ може да се създаде. Казано е въ Писанието, че първиятъ день Богъ създаде небето и земята. Съвременнитѣ учени пъкъ, като говорятъ за земята, тѣ разглеждатъ нейнитѣ пластове, какъ били нагънати, пречупени и оттукъ вадятъ своитѣ заключения. Промѣнитѣ, презъ които е минала земята, включватъ единъ дълъгъ периодъ отъ време, което не противорѣчи на Писанието. Тамъ е казано „въ първия день“, но трѣбва да се добави думата „Божественъ“. И тогава, като се каже „въ първия Божественъ день“, това подразбира вече онзи дълъгъ периодъ отъ време, презъ който нашата земя е минала редъ промѣни, докато дойде до положението, въ което я намираме днесъ. Едно трѣбва да знаятъ ученитѣ, а именно: каквито огъвания или пречупвания да сѣ ставали съ земнитѣ пластове, въ всичко това има голѣма разумность. Ако една мравя започне да лази по стенитѣ на вашата кѣща, тя нѣма да се запита, защо сѣ прави, а не перпендикулярни, обаче, всѣко разумно сѣщество ще разбере, че тукъ се крие нѣкаква разумность, нѣкакви закони. Ако сѣщата мравя попадне въ тухлитѣ, на циглитѣ въ тази кѣща, тя нѣма да разбере, защо сѣ направени тия издадени и хлътнали мѣста между тѣхъ. Обаче, разумниятъ човѣкъ ще разбере значението на тѣзи нѣща, ще знае, че по този начинъ кѣщата се предпазва отъ дъждоветѣ. Та, споредъ условията на миналото, земята е била създадена по единъ начинъ, но сега тя ще претърпи такива промѣни, такова размърдване, че хората ще се принудятъ да напуснатъ кѣщитѣ си и да бѣгатъ вънъ. Тогава на всички хора ще се даде по единъ свободенъ билетъ и ще имъ се каже: Издаденъ е новъ законъ, споредъ който, за известно време, всѣки трѣбва да излѣзе отъ кѣщата си. Ако не искатъ доброволно, на сила ще ги заставятъ да излѣзатъ. Невидимиятъ свѣтъ разполага съ много сръдства затова. Тѣй както днесъ свѣтътъ се преустройва,

на хората предстои велико бъдеще. Предъ тѣхъ се разкрива велика наука за изучаване на законитѣ и явленията въ свѣта. Съвременната наука и религия представятъ само условие за възпитание на хората. Тѣ не могатъ коренно да видоизмѣнятъ, да преобразятъ човѣка. За бъдещето развитие на човѣка се изисква нова наука, нова религия. За новия човѣкъ Христосъ е казалъ, че той ще служи на Бога въ Духъ и Истина. Съвременниятъ човѣкъ, обаче, не може още да се кланя на Бога въ Духъ и Истина. Защо? Защото той още не е приложилъ закона на любовта. За въ бъдеще всѣки християнинъ трѣбва да има въ дома си едно свободно легло за свой приятелъ, че като му дойде на гости, да може добре да го приеме. Днесъ всѣки мисли за себе си: нарежда си една, две и повече стаи, но не мисли да опредѣли едно специално легло за свой приятелъ. Това говори за користолюбието на съвременнитѣ хора. Въ противовесъ на користолюбието се създали хотелитѣ. Едно време тѣ сж били известни подъ името „страчноприемници“, но сега сж преименувани подъ названието „хотели“ и сж придобили съвършено материаленъ характеръ.

Казвамъ: възгледитѣ, разбиранията на съвременнитѣ хора за онзи свѣтъ сж съвършено изопачени и стоятъ далечъ отъ истината. Запримѣръ, почти всички религии говорятъ за онзи свѣтъ и казватъ, че като умре, човѣкъ отива при Христа, при ангелитѣ. Може да е вѣрно и това, но важно е, като отиде човѣкъ тамъ, какво ще разбере. Когато нѣкой ученикъ заведе малкото си братче или сестриче на училище, да слуша, какъ учителятъ преподава, какво ще научи това малко дете? Нищо нѣма да научи, нито ще разбере нѣщо. Следователно, отиването въ училище има смисълъ само тогава, когато ученикътъ е готовъ да разбира, какво учителятъ преподава. Думата „разбиране“ означава, като влѣзе човѣкъ въ общение съ нѣкой свѣтъ, да може разумно да използва условията на този свѣтъ. Днесъ хората се готвятъ, именно, за тѣзи нови условия. Днесъ почти всички политически партии искатъ да внесатъ подобрене въ живота на хората, да ги засилятъ икономически и духовно, но нищо не постигатъ. Защо? Понеже нѣматъ правилни методи, не знаятъ, какъ да постигнатъ това. Събиратъ пари, дрехи, раздаватъ ги на бедни, но никакъвъ резултатъ не постигатъ. Често паритѣ, дрехитѣ не отиватъ на своето мѣстоназначение. Какво може да се постигне при такъвъ редъ на нѣщата? Мнозина подържатъ идеята, че

трѣбва да се прави добро, но щомъ дойде до приложение на тази идея, нѣма хора, които да я реализиратъ. Впрочемъ, има такива хора, но тѣ сж малко на брой, а трѣбва да се увеличатъ. За да се постигне това увеличаване, всѣки трѣбва да се стреми къмъ реализиране на своитѣ вътрешни идеали. Ако се говори само, безъ да се прилагатъ идеитѣ въ живота, хората ще дойдатъ до положението да се оправдаватъ и да казватъ: Ако не днесъ, утре все ще се направи нѣщо повече. — Да, утре ще се постигне нѣщо повече отъ вчера, но който отлага отъ днесъ за утре, той закъснява. Затова, нека всѣки се научи по малко да говори, а повече да прилага Божественитѣ идеи въ живота, за да ги провѣри. Не разказвайте на хората, какво мислите да правите, но прилагайте. За тази целъ човѣкъ ще живѣе едновременно два живота: той може да живѣе въ малка, проста кжщичка, но сжщевременно ще носи въ ума си мисълта за нѣщо велико, грандиозно; той може да заема най-простата служба въ живота, но по мисълъ може да бжде пръвъ министъръ въ България. При сжщото положение, този човѣкъ може да има такова знание, съ което да разрешава всички трудни задачи въ живота си. Това знание не е ли подобно на еликсира на живота? Съ този еликсиръ човѣкъ може самъ да се лѣкува, да се подмладява. Обаче, това знание е достъпно само за онѣзи, въ които вишето съзнание е пробудено. Който иска да познае, какво знание има, каква е неговата сила и любовъ къмъ Бога, нека тури дѣсната или лѣвата си ржка на нѣкое болно мѣсто въ организъма си и да следи, ще мине ли болката му и за колко време ще мине. Ако имате пълна вѣра и любовъ къмъ Бога, безъ никакви колебания и съмнения, каквито болки, страдания и противорѣчия да имате въ живота си, тѣ моментално ще изчезнатъ. Велика сила се крие въ човѣка, който има любовъ къмъ Бога! Този човѣкъ е въ сила самъ да се лѣкува съ поставяне на ржката си върху болното или парализираното мѣсто. Нѣщо повече даже: ако такъвъ човѣкъ срещне нѣкой свой неприятель, който иска да го убие, достатъчно е първиятъ да вдигне ржката си срещу неприятеля си, за да го обезсили.

Казвате: Вѣрно ли е всичко това, или е нѣщо като приказитѣ „Хиляда и една нощъ“? Това всѣки самъ може да провѣри, а може да проследи и безброй такива примѣри въ живота. Има хора, които сж спирали апашитѣ въ пжтя имъ и сж попрѣчвали на тѣхнитѣ замисли. Има случаи,

когато апашитѣ пѣкъ сѣ спирали хора и сѣ ги обирали. Азъ говоря за човѣка, който има Божиата Любовь въ себе си. Такъвъ човѣкъ е въ сила да направи всичко. Защо? Защото доброто е по-силно отъ злото. Когато нѣкой човѣкъ е слабъ по отношение на злото, това показва, че той е слабъ по отношение на Божиата Любовь. При живота, който хората прекарватъ на земята, пѣленъ сѣ безброй примѣри за проява на Божиата Любовь и за нейната сила, трѣбва ли още да имъ се проповѣдва тази любовь? И следъ всичко това, обаче, срещате хора въ свѣта, които и днесъ питатъ: Сѣществува ли, наистина, въ свѣта Божиата Любовь? Защо се задава този въпросъ? Защото днесъ хората вѣрватъ само въ човѣшката личност. А какво е личността на човѣка? Тя е най-нереалното, най-променчивото нѣщо въ свѣта. Каквото мнение и да има обществото за васъ, добро или лошо, достатъчно е да кажете на нѣкой вестникарь, че подарявате на България два милиона лева, за да започнатъ всички вестници да пишатъ най-добри работи за васъ. Вие още не сте дали паритѣ, но вестниците сѣ пѣлни вече сѣ хвалби по вашъ адресъ. Обаче, ако единъ човѣкъ отиде въ редакцията на нѣкой вестникъ и съобщи, че обича Бога, тѣ ще му кажатъ: Това не се отнася до насъ; сѣ такива работи ние не се занимаваме. Вестниците считатъ за по-важно събитие факта, че нѣкой подарилъ два милиона лева на България, отколкото това, че нѣкой обичалъ Бога. Споредъ мене, ако се намѣри нѣкой да пише въ вестниците, че еди-кой си обича България, това съобщение ще допринесе на България много повече, отколкото факта, че еди-кой си ще ѝ подари даже и десетъ милиона лева. Любовьта на единъ човѣкъ само струва много повече, отколкото десетѣтъ милиона лева, подарени на нѣкого. Азъ бихъ желалъ да срещна въ България поне по десетъ души между проповѣдниците, управниците, учителитѣ, ученитѣ, родителитѣ, които да любятъ Бога, както трѣбва. Съвременнитѣ хора не любятъ Бога, затова между тѣхъ често се раждатъ спорове и недоразумения. Между хора, които обичатъ Бога, споръ не сѣществува. Защо ще спорятъ двама братя за имането си? Щомъ седнатъ на бащината трапеза, и за двамата ще има ядене.

Казвамъ: сега настѣпва епоха на колективното, а не на индивидуалното, на личното. Всѣка мисълъ, която се явява въ ума на човѣка, трѣбва да бѣде достѣпна за Бога, за ангелитѣ, за светиитѣ, за добритѣ хора, за добритѣ риби,

птици, животни и растения. Казвате: Нима има и риби добри? Нима има и птици добри? Има добри риби, добри птици, добри животни, както и добри хора. Запримѣръ, има нѣкои видове риби, които се хранятъ само съ водорасли. Тѣзи риби още не сж известни на съвременнитѣ учени. Следователно, права мисль е онази, която е достъпна за всички живи същества. Когато такава мисль проникне въ ума на човѣка, той ще почувствува въ себе си Божието присѣтствие. Присѣтствието на Бога въ човѣка пѣкъ му дава сила, мощь, да гради въ себе си. Правата мисль е творческа. Който има тази мисль въ себе си, той може болни да лѣкува, мъртви да възкрѣсява. Ако нѣкой каже, че има правата мисль въ себе си, ще го заведе при единъ слѣпъ и ще му кажа: Постави сега ржцетѣ си на очитѣ на този слѣпъ и се помоли да прогледа. Ако слѣпиятъ прогледа, ти имашъ правата, Божията мисль. Ако слѣпиятъ не прогледа, ти нѣмашъ Божията мисль въ себе си, нѣмашъ Божието благословение. Значи, всѣки опитъ освобождава човѣка отъ заблужденията. Тѣй щото, не е достатъчно само на думи да се говорятъ нѣщата, но тѣ трѣбва да се провѣрятъ, да се подложатъ на опитъ. Ако имаме поне десетъ души въ България, които носятъ въ себе си правата мисль, съ едно полагане на ржката си върху очитѣ на слѣпи, тѣ ще ги излѣкуватъ. И тогава слѣпи, хроми, клосни, болни, луди нѣма да има. Какво по-хубаво отъ това? Задачата на тия хора е да възстановятъ нормалния животъ, безъ пари, безъ материални възнаграждения. Тѣ ще направятъ това отъ любовъ къмъ Бога. Когато такъвъ човѣкъ влѣзе въ дома на слѣпия, ще му каже: Вѣрвашъ ли, че азъ любя Бога? — Какъ да вѣрвамъ, когато съмъ слѣпъ? — Ако туй ржцетѣ си върху очитѣ ти и повѣрвашъ, че азъ любя Бога, ти ще прогледашъ. Ако не повѣрвашъ, за винаги слѣпъ ще останешъ. Значи, проглеждането ти ще бжде доказателство, че азъ любя Бога. Когато човѣкътъ на правата мисль влѣзе въ единъ домъ, всѣкакъвъ споръ, всѣкакви недоразумения и противорѣчия ще изчезнатъ отъ този домъ. Този човѣкъ носи въ себе си миръ и свѣтлина, любовъ и знание, радостъ и веселие. Какво виждаме днесъ? Всички хора изпитватъ вътрешенъ гладъ: гладъ въ ума, въ сърцето, въ душата и въ духа си — навсѣкжде има гладъ. Всички съвременни хора гладуватъ.

„Блаженъ този рабъ, когото, кога дойде господарътъ му, намѣри го, че върши онова, което е опредѣлилъ.“ Щомъ

е така, нѣма какво да се спори въ сегашния животъ. Този животъ е изигралъ вече своята роль; той е причина за падане на човѣчеството. Сегашниятъ строй на животога има и добри потици, но той не може да послужи за основа на бждещия животъ. Следователно, бждещиятъ строй на живота ще представя съвсемъ новъ типъ. Който иска да има бждеще, той трѣбва да влѣзе въ новия животъ. Този животъ е реаленъ, не е нѣщо фантастично, нито е извънъ земята. Бждещиятъ животъ ще е по-реаленъ отъ настоящия. Едно отъ качества на новия Адамъ е това, че той нѣма да умира. Той ще живѣе, колкото иска. Като живѣе 200 — 300 — 1000 години, той ще извика приятелмѣ си и ще имъ каже: Приятели, викатъ ме вече отъ онзи свѣтъ, и азъ решихъ да си замина. Отъ всѣка станция ще ви се обаждамъ, каго по радио, да знаете, де съмъ. Това значи, че новиятъ човѣкъ нѣма да умира. Обаче, докато се създаде този новъ човѣкъ, тѣлата на съвременнитѣ хора трѣбва да претърпятъ коренно преобразование. Питамъ: този новъ животъ не е ли по-добъръ отъ сегашния, пълненъ съ страдания и нещастия? Новиятъ човѣкъ ще бжде създаденъ по образъ и подобие Божие.

И тъй, вложете Любовта въ душата си! Въ всѣки човѣкъ е вложено Божествено начало, въ което той трѣбва да има пълно довѣрие, за да се освободи отъ всѣко съмнение, подозрение, терзание. Мнозина роптаятъ противъ Бога, че имъ изпратилъ страдания. Страданията сж привилегия за човѣшката душа. И Христосъ бѣше изложенъ на поругания, на страдания, но Той каза: „Господи, въ Твоитѣ рѣце предавамъ Духа си.“ Въпрѣки всички изпитания и страдания, Христосъ не се усъмни въ Бога. Това, именно, Богъ изисква отъ онѣзи, които Го любятъ. Тѣхната любовъ трѣбва да бжде тъй обширна, каквато е Божията. Засега Богъ ни изпитва на земята, но отъ насъ се изисква абсолютно довѣрие къмъ Него. Който всѣки день мисли за Бога, за него сиромашия, болести нѣма да има; той ще има свѣтлина и знание въ ума си, съ които ще може, като Мойсея, да удари канарата и отъ нея да потече вода. Ако вие ударите съ пръчицата си нѣкоя канара, ще потече ли вода отъ нея? Когато Мойсей удари канарата съ пръчицата си, отъ нея потече толкова много вода, че цѣлиятъ еврейски народъ уталожил жаждата си, но и при това положение тѣ пакъ не повѣрваха и казаха: Това е случайно явление. Каквото чудо да направи човѣкъ, съмнението неизбежно ще дойде. Съвре-

меннитѣ хора могатъ да направятъ електрически човѣкъ, който да се движи, да свѣти подѣ влиянието на електричеството, но все пакъ е изкуственъ. Обаче, истинскиятъ адептъ, самъ по себе си, свѣти безъ да изгаря. Отъ този човѣкъ не можете да запалите цигарата си, но той непрекъснато свѣти. Не е истински огънь онзи, отъ който можешъ да запалишъ цигарата си. Истинскиятъ огънь цигари не запалва, мѣсто на съмнението, на умразата и на редъ още отрицателни качества не дава, но всичко това въ него изгаря. Когато се приближавате при човѣкъ, когото мразите и не можете да търпите, вие се намирате при фалшивъ огънь. Този огънь увеличава даже отрицателното въ човѣка. Ако пъкъ не сте разположени къмъ нѣкой човѣкъ, който носи въ себе си истинския огънь, всѣкакво неразположение, всѣка умраза изчезва. Истинскиятъ огънь дава животъ на човѣка. Въ този огънь, именно, е Господъ. Ако нѣкой намисли нѣщо лошо срещу човѣкъ, който има Божественния огънь въ себе си, той ще опита Божиата тояжка.

Единъ отъ старитѣ еврейски пророци билъ изпратенъ отъ Бога при израилския царь да му каже, че пжтътъ, по който върви, не е правъ. Недоволенъ отъ този упрѣкъ, царьтъ заповѣдалъ на войницитѣ си да хванатъ пророка. Спуснали се да го уловятъ, но ржцетѣ имъ се схванали. И самиятъ царь останалъ на мѣстото си, като прикованъ. Тогава царьтъ се обърналъ къмъ пророка и му казалъ: „Слушай, научи ме, какъ да се моля на Бога! Съзнавамъ грѣшката си, искамъ да се изправа.“ Не може човѣкъ да се поругава съ Божественото! Когато Божественото говори, вие ще слушате и ще се изправяте. Пророкъ Натанъ се явилъ при царь Давида и му казалъ: „Царю, искамъ да ти кажа нѣщо.“ — На радо сърце ще те изслушамъ. — Ти разрешавашъ велики дѣла, и това дѣло ще разрешишъ: Въ единъ градъ живѣлъ единъ беденъ, но праведенъ човѣкъ. Той ималъ само една овца. Въ сжщия градъ живѣлъ единъ богатъ човѣкъ, който ималъ на разположение много стада овце. Единъ день, обаче, богатиятъ човѣкъ пожелалъ една отъ хубавитѣ овце за себе си, но не взелъ отъ своитѣ, а пратилъ да му донесагъ единствената овца на бедния. — Смъртъ се пада на този човѣкъ! — извикалъ царьтъ. — Този човѣкъ си ти! — казалъ пророкътъ. Богъ те облѣче въ благословение, постави те на властъ, да раздавашъ Правда, а ти престжпи Неговия законъ. -- Величието на царь Давида седѣше въ това, че той веднага съзна погрѣшката си, смири се и

започна да плаче, да се разкайва. Смѣлъ бѣше пророкъ Натанъ, той говорѣше въ притчи. Той носѣше въ себе си Божествения огънь, и затова Богъ го изпрати при Давида да му каже, че не е постѣпилъ добре.

Казвамъ. всички съвременни християни сж поставени на подобенъ изпитъ. Днесъ и на мене Господъ казва да обърна вниманието ви върху известни ваши постѣпки. Сега азъ нѣма да ви предамъ, какво ми е казалъ Господъ, ще ви оставя вие сами да разберете мисълта ми. Ако можете да разберете мисълта ми, това ще ме радва; ако не, вториятъ пътъ, като ви срещна, ще ви кажа, какво Богъ ми е заповѣдалъ.

Сега, желая ви да бждете създадени по образъ и подобие Божие! Желая ви да владате рибитѣ, птицитѣ, всички животни по земята и да бждете готови за новия животъ, за новата свѣтлина и да работите съ новата наука! Само по този начинъ ще придобиете истинско щастие.

И тъй, поздравлявамъ ви съ Новия Животъ, който сега иде въ свѣта!

„Блаженъ този рабъ, когото, кога господарьтъ му дойде, намѣри го, че върши онова, което му е заповѣдалъ!“

Казвамъ: Блажени сте всички, които, кога господарьтъ ви дойде, намѣри, че вършите онова, което Той първоначално ви е заповѣдалъ!

9. Беседа отъ Учителя, държана на 6 ноември, 1927 г
София. — Изгрѣвъ

Така е писано.

Така е и писано Първият човек Адамъ „стана душа жива“, а последният Адамъ е духъ животворещъ. *)

Съвременните хора се спиратъ върху факта, че Христосъ е умрѣлъ. Че е умрѣлъ Христосъ, това е въведение въ книгата на живота. Че е възкрѣсналъ, това е първата глава отъ книгата на истинския животъ. Въ сегашния животъ възкресението представя неразрешена проблема, която оставатъ да се разреши въ бъдеще.

Така е писано. Първиятъ человекъ Адамъ „стана душа жива,“ а последниятъ — духъ животворещъ. Това, което дава красота на човѣшката душа, е знанието. Безъ знание красота не съществува. Това, което прави човѣшката душа мощна, е животътъ. Безъ мощъ и безъ свѣтлина животътъ не може да се развива. Знание и свѣтлина, мощъ и свобода представятъ две научни положения въ окултната или Божествената наука. За да се яви знанието, свѣтлината е първото необходимо условие. Като говоря за свѣтлината, азъ нѣмамъ предъ видъ онази, отъ която хората почерняватъ, нито онази, отъ която обедняватъ. Да се върви отъ бедностъ къмъ богатство, въ това има смисълъ. Богатството е идея за бедния човекъ. Бедността е първата точка, отъ която човекъ влиза въ живота, богатството пъкъ показва изминатия пътъ въ живота, т. е. пътътъ на разрастването, на постижението. Всѣки се стреми къмъ богатство, а не къмъ бедностъ. Когато хората обедняватъ, това не става подъ влиянието на нѣкакъвъ особенъ законъ, но се дължи на тяхното умствено развитие. Значи, хората вървятъ отъ сиромашия къмъ богатство, отъ слабостъ къмъ сила, отъ невежество къмъ знание, къмъ познаване на Бога. Следователно, богатство, сила, знание съставятъ смисъла на живота. Богъ не е нѣщо илюзорно, Той е целъ, смисълъ въ живота на хората. Тѣй щото, когато се говори за Бога, подразбираме две възможности: придобиване на животъ и на знание. Засега дотамъ сж достигнали съвременните хора.

Така е писано. Първиятъ человекъ „стана душа жива,“

*) I посл. къмъ Коринтянитѣ 15 45.

а вториятъ — духъ животворещъ. Въ този стихъ сж представени две идеи, въ две конкретни форми. Значи, за да стане една идея понятна и лесно приложима, непременно трѣбва да и се даде конкретна форма. За да разбере човѣкъ живота, знанието, както и разумната природа, която го заобикаля, той трѣбва да си ги представи въ конкретна форма, достъпна за неговия умъ и за неговото сърце. Сжщевременно той трѣбва да намѣри онази вътрешна връзка, онова взаимоотношение, което сжществува между тия нѣща и него. Запримѣръ, вие излизате вечеръ вънъ, поглеждате къмъ небето, но понеже нѣмате тръби, каквиго астрономитѣ иматъ, казвате: Небето не е за насъ. — Тамъ, именно, е вашето нещастие. Вие трѣбва да съзнаете, че всѣка форма, която ви заобикаля, има отношение къмъ васъ, и да влѣзете въ връзка съ нея. Следователно, и небето, съ своитѣ слънца и планети, има отношение къмъ васъ. Вие имате връзка, както съ земята, така и съ небето. И земята, като живо сжщество, има нужда отъ движения; и тя се върти, движи се на една, на друга страна, влиза въ връзка съ слънцето, като му показва, ту едната, ту другата си страна. Въ това отношение, тя мяза на една красива почтена дама, която показва само лицето си на слънцето, да я огрѣва, а гърбътъ и остава въ тъмнина. Сжщото нѣщо ученитѣ обясняватъ съ други думи. Тѣ казватъ, че слънцето освѣтява само едната половина на земята, а другата остава неосвѣтена. Когато уподобявамъ земята на красива дама, въ случая, азъ си служа съ поетически изразъ. За мнозина това може да е фантазия, но за поета не е така. Когато погледне едно цвѣте, поетътъ вижда въ него това, което обикновениятъ човѣкъ не вижда. Предъ него се разкрива цѣлъ свѣтъ, и той описва цвѣтето като нѣщо живо, съ което се разговаря. Когато учениятъ разглежда земнитѣ пластове, той обръща внимание на огъванията и пречупванията на тия пластове, на тѣхния съставъ, и отъ това вади заключение за пѣтя, по който е минала земята въ своето развитие. За обикновения човѣкъ това може да е фантазия, но за учения това е писмо. Той чете по земнитѣ пластове и ги описва. И самитѣ учени не сж на еднаква степенъ на развитие: едни знаятъ повече, а други помалко. Изобщо, въ сегашното си състояние, науката представя колективенъ трудъ на много хора, работили въ разни области. Нѣкои учени се намиратъ близо до истината, но и тѣ още не знаятъ всичко. Запримѣръ, въ свѣта сжществува една ложа отъ учени хора, които се събиратъ за разискване

на разни научни въпроси само единъ път презъ годината. Тѣзи учени знаятъ за земята много повече отъ съвременнитѣ учени, но що се отнася до бждещето на земята, и тѣ правятъ свои предположения. Освенъ тази лежа, която сжествува на земята, има още една лежа отъ учени хора на слънцето, която знае положително, не само миналото на земята, но и нейното бждеще. Това вече не можете да провѣрите, затова ще считате, че ви говоря като поетъ.

Сега пъкъ ще говоря като ученъ. Преди години, когато правихъ научни изследвания върху българитѣ, а именно: върху тѣхния произходъ, кой е прадѣдътъ имъ, какъвъ типъ представятъ, какъвъ е тѣхниятъ мораленъ устой, какво е бждещето имъ, дойдохъ най-после до редъ ценни заключения. Запримѣръ, отъ височината на човѣка може точно, съ най-голѣми подробности, да се опредѣли неговия характеръ, произхода му, неговитѣ дѣди и прадѣди, отъ колко хиляди години сжествува на земята и т. н. Нѣкога азъ ще изнеса много отъ тия норми, до които се добрахъ въ изследванията си, но тази норма, която се отнася до височината на човѣка, нѣма да изнеса. Тя ще остане тайна, както и на Йоана се казва въ Откровението, кое да пише, и кое да не пише. Каза му се за нѣщо да го не пише, да остане тайна. Мжчно може да се намѣри човѣкъ, който по височина да отговаря на тази норма, която азъ познавамъ вече. Единъ случай ми се попадна само, съ една госпожа, която срещнахъ въ Сливенъ. Тя бѣше много правилно развита. По нейнитѣ мѣрки азъ направихъ редъ открития върху нейното минало, настояще и бждеще, за нейнитѣ дѣди и прадѣди и т. н. Отъ тѣзи данни направихъ и редъ други изчисления. Това е наука, дошла отъ слънцето. Сжществата отъ слънцето ми казаха да държа въ тайна мѣрката за височината на нормално развития човѣкъ. Когато дойде бждещето поколение, което ще е способно не само да вѣрва, но и да живѣе въ новото, тогава и на тѣхъ ще се разкрие това, което се разкри и на мене. Всичко това говори за възможноститѣ, които се криятъ въ живата природа. Докато разглеждате живота си единично, откъснатъ отъ цѣлото, докато търсите вашето лично щастие, дотогава вие ще бждете чужди, както за живота, така и за природата. Човѣкъ може да бжде щастливъ само тогава, когато съзнае своитѣ вътрешни връзки, вътрешни отношения съ всички сжщества по земята и горе на небето. Абсолютно невъзможно е човѣкъ да живѣе самъ въ свѣта! Когато се казва, че Богъ е единица, това не подразбира

самота. Самотна може да бжде само нѣкаква малка частица отъ цѣлото, изостанала сама, безъ никаква връзка съ общото. При това положение само тази частица може да изпита ужаса отъ самотията, отъ своята слабостъ. Това всѣки може да опита. Когато краката на човѣка отслабватъ, не го държатъ, очитѣ му се примрежватъ, силитѣ му го напушатъ, и той нѣма нийде никого, тогава само разбира, какво значи самотия, какво значи отсъствие на връзка въ свѣта.

Въ прочетената глава отъ Посланието се говори за Христа, че е възкрѣсналъ. Казвамъ: докато вие не разбирате присѣтствието на Божията Любовь въ Христа, дотогава животътъ на Христа ще остане неизявенъ за васъ. Много отъ съвременнитѣ учени схващатъ Христа като личностъ, дошла на свѣта, като другитѣ хора, да извърши нѣкаква работа. По какво се отличава Христосъ отъ другитѣ хора? Христосъ се отличава по степенъта на своята любовь, знание, свѣтлина и животъ. Дветѣ отъ тия качества сж достояние и на останалитѣ хора, а именно — животътъ и знанието. Обаче, що се отнася до другитѣ две — свѣтлината и любовта, засега тѣ сж присѣщи само на Христа. Животътъ е силата, която се проявява въ човѣшкия духъ. А що е духътъ? Ммозина разглеждатъ духа като нѣщо отдѣлно отъ човѣка. Подъ думата „духъ“ се разбира духовната сила, която се крие въ напълно развития човѣкъ, който разполага съ истинското знание въ себе си. Човѣкъ иска да бжде силенъ, да се прояви, но сила безъ знание не сжществува. Човѣкъ иска да бжде и красивъ, но и красота безъ знание не сжществува. Само душитѣ сж красиви; само свѣтлината е красива; само животътъ е красивъ, и най-после, само знанието е красиво. Дето има знание, тамъ има и красота. Когато нѣкой иска да се покаже, че знае, той губи своята красота. Оставете знанието само да говори за себе си. Ако сте великъ художникъ, нѣма защо да говорите за себе си: вземете четка и бои и започнете да рисувате. Отъ вашата работа хората ще ви оценятъ. Ако сте знаменитъ писателъ, или поетъ, не говорете за себе си: вземете перото и почнете да пишете. Вашата работа ще говори за васъ. Ако сте прочутъ по силата си, не говорете за нея: започнете нѣкаква работа, и тя сама ще ви препорѣча предъ хората. Когато казваме, че човѣкъ трѣбва да работи, разбираме, че той трѣбва да прояви своята сила. Вложете ли въ себе си мисълта, че сте слаби, че не можете да свършите известна работа, вие започвате вече съ безсилието. Безсилието, обаче, за човѣка, който се стреми

къмъ бждещето, е първата точка, отъ която той започва да върви къмъ силата. Силата пъкъ е идеалътъ, къмъ който човѣкъ се стреми. Нѣкои проповѣдватъ, че не е нужно човѣкъ да бжде силенъ. Не, човѣкъ трѣбва да бжде силенъ! Силата на човѣка не е потрѣбна за пакости, но да живѣе и то съобразно законитѣ на великата природа. Само силниятъ може да помага на своя ближенъ, но не и слабиятъ. Слабиятъ всѣкога очаква помощъ отъ другитѣ. Свѣтътъ не се нуждае отъ слаби хора, но отъ силни. Слабитѣ могатъ да послужатъ само като потици, като подбудителна причина да проявимъ своята сила. Необходимо е днесъ човѣкъ да бжде силенъ, да има не само добре развити мускули, кости, но и добре развити мисли и чувства. Силна трѣбва да бжде мисълта на човѣка! Силни трѣбва да бждатъ чувствата на човѣка! Силниятъ чукъ троши камънитѣ. Силното чувство топи мжчнотиитѣ. Силната мисълъ побеждава препятствията.

Казвамъ: една отъ задачитѣ на съвременния човѣкъ е да разбере смисъла на своя животъ и отношението му къмъ цѣлото, къмъ козмоса. Нѣкои казватъ, че смисълътъ на живота седи въ обединението на всички хора и затова проповѣдватъ идеята за братството. И азъ подържамъ, че братството е основа, върху която може да се постави обединението между хората. Засега тази идея е най-високата, до която може да се достигне при сегашнитѣ условия на живота. Българитѣ започватъ съ другарството, а французитѣ — съ гражданството. Следъ другарството иде братството, а следъ братството — приятелството. Следователно, приятелството е идеалътъ, който всѣки се стреми да постигне. За да се реализира идеята за братството, човѣкъ трѣбва да бжде силенъ, да има знание и свѣтлина. Отличителното качество на брата е изобилие на чувства. Той еднакво е готовъ да услужва и на брата си, и на сестра си. Братътъ долавя нуждитѣ на сестрата и винаги е готовъ да ѝ помогне. Братътъ е способенъ да живѣе и да се жертвува за сестрата, като за себе си. И сестрата е готова да се жертвува за брата си, като за себе си. Братъ безъ сестра не е братъ; и сестра безъ братъ не е сестра. Когато говоримъ за братъ, подразбираме непременно и сестра; и когато говоримъ за сестра, подразбираме непременно и братъ. Значи, въ идеята за братството се включватъ тия две положения: братъ и сестра. Когато нѣкой дойде при мене и ми каже, че е мой братъ, питамъ го: имашъ ли сестра? — Имамъ. — Щомъ

имашъ сестра, ти можешъ да се наречешъ мой братъ. Ако нѣмашъ сестра, никакъвъ братъ не си. Когато нѣкоя сестра дойде при мене и ми каже, че е моя сестра, питамъ я: имашъ ли братъ? — Имамъ. — Щомъ имашъ братъ, можешъ да се наречешъ моя сестра. Иначе, никаква сестра не си. Тѣзи две идеи трѣбва да носите винаги въ ума си. Ако не ги схващате по този начинъ, тѣ не могатъ да иматъ приложение въ живота. Само по този начинъ ще имате успѣхъ въ всѣка работа.

Всѣки човѣкъ трѣбва да има успѣхъ, да разбогатява, но разбогатяването не подразбира процесъ на натрупване. Разбогатяването е живъ, органически процесъ, който подразбира непреривна обмѣна на даване и взимане. Да си богатъ, това значи да съзнавашъ, че си изворъ, който изобилно дава водата си на хората, уталожва жаждата имъ, напоява и освежава растенията — съ една дума, на всички животъ дава. Отъ богатството, отъ изобилието на този изворъ зависи живота на околната мѣстность. Богатството на едного става условие за разбогатяване на другитѣ. Които не разбиратъ този законъ, завиждатъ на богатитѣ. Обаче, въ този случай, завистъта е проказа. Когато срещате богати хора, радвайте се. Казвате: „Богатитѣ нѣма да наследятъ Царството Божие“. Азъ пъкъ казвамъ: Богатитѣ щерни никога извори нѣма да станатъ. Богатиятъ, който не влиза въ положението на беднитѣ, всѣкога щерна ще си остане. Водата въ щерната е събрана отвънъ и следъ време плесенясва. Богатство, което е останало отъ баба ти и отъ дѣдо ти, не е истинско богатство. Само онова богатство има смисълъ, което ти си придобилъ самъ, съ участието на твоя умъ, на твоео сърце и на твоята воля. Ти съзнавашъ, отде иде това богатство и накжде отива. Въ това отношение, ти си посрѣдникъ за подобряване положението на твоитѣ братя и сестри, както и на цѣлото човѣчество. Кое създава нашето щастие? Щастието ни се опредѣля отъ хората, които ни обичатъ. Ако само единъ човѣкъ те обича, ти ще бждешъ единица въ първа степенъ; ако двама души те обичатъ, ти ще бждешъ единица въ втора степенъ; ако трима души те обичатъ, ти ще бждешъ единица въ трета степенъ и т. н. И най-после, ако хиляда души те обичатъ, ти ще бждешъ единица въ хилядна степенъ. Ето защо, всѣки човѣкъ трѣбва да се запита, въ каква степенъ е той, като единица, за да познае, колко хора го обичатъ. Следователно, най-голѣмата възможность за човѣка да бжде обичанъ отъ хората е, ако

той представя единица, повдигната въ степен единъ милиардъ и половина пѣти. Когато всички хора обикнатъ едного, той ще бжде почтенъ човѣкъ, известенъ на всички, и душата му постоянно ще трепти отъ радостъ и веселие. Този човѣкъ ще изразява стремежитѣ на всички хора и възможноститѣ за постигане на тия стремежи. Нѣкой казва: Азъ не искамъ да бжда богатъ. — Това показва, че ти не разбирашъ, какво нѣщо е богатството; ти не искашъ да бждешъ богатъ, защото държишъ въ ума си идеята за щерната. Сжщо така нѣкой ще каже, че не иска хората да го обичатъ. Не е въпросътъ да те обичатъ хората, които живѣятъ на земята, но чрезъ тѣхъ ще те обичатъ ония сжщества, които живѣятъ на разнитѣ планети. При това положение, има смисълъ човѣкъ да бжде обичанъ. Да обичашъ и да те обичатъ, това е великъ идеалъ за човѣшката душа, който дава импулсъ къмъ всичко възвишено и красиво въ свѣта. Когато обичатъ, и който обича, само той може да учи, да придобива знания и свѣтлина.

Когато се явилъ на земята първиятъ Адамъ, направенъ отъ прѣстъ, той не изпълнилъ волята Божия. Не само че не изпълнилъ волята Божия, но даже се опълчилъ противъ Бога и започналъ да Го критикува. Той написалъ много книги, въ които критикувалъ начина, по който била създадена земята, и давалъ нови проекти за създаването ѝ. Въ едно окултно предание се казва, че когато Адамъ написалъ първата книга, въ която критикувалъ Бога, осьта на земята се отклонила на 23^0 отъ нормалното си положение, следъ това го изпждили отъ рая. Ева била изпждена отъ рая, защото яла отъ плодетѣ на забраненото дърво, а Адамъ — задето отклонилъ осьта на земята на 23^0 . Когато осьта на земята се отклонила на 23^0 , Адамъ казвалъ, че сега, именно, ще се родятъ гениални хора въ свѣта. И наистина, отъ това време насамъ се родиха много гениални хора, но все потомци на първия Адамъ, създаденъ отъ прѣстъ. Вториятъ Адамъ, за когото се казва, че е духъ животворещъ, има задача да намѣсти осьта на земята, да изправи погрѣшката на първия Адамъ. Мнозина се интересуватъ, кога ще се изправи осьта на земята. Осьта на земята ще се изправи, когато се изправятъ оситѣ на човѣшкитѣ мозъци. За тази целъ е изисква велика наука, велика култура.

За обяснение на последната мисълъ, ще приведа единъ мистиченъ разказъ, едно окултно предание, което е сжще-

ствувало още въ предисторически времена. Въ това предаване не се съобщавали никакви имена. Като се предавало отъ уста на уста, нѣкои си послужили съ известни имена, затова и азъ имамъ право сега да взема нѣкакви фиктивни имена. Говори се за сѣществуването на едно велико царство, което се простирало въ предѣлитѣ на нѣкогашнитѣ Вавилонъ и Ниневия. Господарьтъ на това царство се наричалъ Мерху-Самъ-Ба. Той ималъ само една дъщеря, Изидасамъ-Ба, която била най-умната и най-красивата мома по това време въ свѣта. Бащата обещалъ да я даде само на онзи младъ момъкъ, който може да разреши следната задача: Кой сж тритѣ важни елемента въ слънчевата система, които не съставятъ слънчевата система, не съставятъ и слънцето, но сѣществуватъ въ него. При това, царьтъ издалъ следния манифестъ къмъ народа: „Всѣки момъкъ, който се яви предъ царя, като кандидатъ за царската дъщеря, трѣбва да е разрешилъ дадената задача. Ако задачата не е решена правилно, главата му ще се отрѣже. Затова, който се наема да се яви предъ царя, трѣбва добре да е решилъ задачата“. Започнали да се явяватъ единъ следъ другъ млади хора, все писатели и поети, учени и философи, съ силното желание, всѣки отъ тѣхъ да вземе красивата царска дъщеря. Всички отивали при царя, като на поклонение, но задачата имъ не била решена добре, и тѣ ставали жертва на своето желание. Царската дъщеря се прочула извънъ предѣлитѣ на своето царство, и започнали да се явяватъ кандидати и отъ други царства.

По едно време, отъ едно съседно царство, изпратили една делегация до бащата на красивата царска дъщеря, съ нѣкаква политическа цель. На глава на делегацията седѣлъ младъ момъкъ, знаменитъ поетъ, нареченъ Мозимодъ, който да разкаже на царя, съ каква мисия е дошълъ въ неговото царство. Мисията му се състояла въ следното: Между дветѣ държави да се направи вътрешенъ договоръ за взаимно споразумение и приятелски отношения, съ което да респектиратъ околнитѣ държави. Тази делегация останала въ царството на Мерху-Самъ-Ба повече отъ година, за да уреди всички въпроси по споразумението. Единъ день поетътъ видѣлъ царската дъщеря и се влюбилъ въ нея. Тогава той научилъ за дадената задача и за условието, свързано съ нея. Той си направилъ една малка кжщичка до царския палатъ, за да вижда красивата царска дъщеря, и по цѣли дни и нощи мислилъ върху задачата, не знаелъ, какъ да я

реши. Като поетъ, той описвалъ всички ценни качества на царската дъщеря, възпѣвалъ я, мислилъ за нея, но задачата не могълъ да разреши. Една вечеръ заспалъ дълбоко, и въ съня си чулъ единъ тихъ гласъ: Който истински желае да постигне нѣкакъвъ високъ идеалъ и се стреми къмъ него, той всѣкога разрешава мжнотиитѣ на своя животъ. Като възприелъ тази мисль дълбоко въ себе си, той се заелъ съ разрешаване на задачата. День и нощ мислилъ съсредоточено върху тритѣ главни въпроса, докато единъ день въ ума му проблеснали следнитѣ думи: животъ, свѣтлина и любовъ. Той се зарадвалъ и започналъ да мисли върху тѣзи три думи. Като размишлявалъ върху тѣхъ, дошълъ до заключението, че тѣзи три думи представятъ разрешаването на задачата, защото животътъ, свѣтлината и любовта не съставятъ елементи нито на слънчевата система, нито на слънцето, но съществуватъ въ слънцето и отъ него излизатъ. Доволенъ отъ това разрешаване на задачата, той отишълъ при царя, отдалъ му всички почести и уважения и казалъ: Царю, азъ разрешихъ задачата. Царътъ му отговорилъ: Съветвамъ те да не се излагашъ на такъвъ рискъ. Виждамъ те младъ, красивъ момъкъ, не искамъ да пожертвувашъ главата си за едно желание. Колко учени хора преди тебе се заеха съ тази задача и като не можаха да я решатъ, главитѣ имъ отидоха, а ти, такъвъ младъ, бързашъ да свършишъ съ живота си. — Не, азъ решихъ задачата, и ето какъ: Това, което не съставя елементи на слънчевата система, но живѣе въ нея, сж животъ, свѣтлина и любовъ. — Ако тия три елемента съставяха слънчевата система, ние никога не бихме я напуснали. Въ сжщностъ, ученитѣ казватъ, че единъ день ние ще напуснемъ слънчевата система. Въ Откровението е казано, че въ бждеще, въ другия свѣтъ, слънцето нѣма да свѣти, друго слънце ще има тамъ. Следователно, животътъ, свѣтлината и любовта не произлизатъ отъ слънчевата система. Който търси живота, свѣтлината и любовта въ слънчевата система нѣкжде, той не разбира дълбокия смисълъ на този въпросъ.

Така е писано: „Последниятъ Адамъ е духъ животворещъ“. Това подразбира, че този Адамъ е отъ небето, отъ единъ свѣтъ възвишенъ и високо културенъ. Сега и на васъ предстои да разрешавате живота въ неговото безсмъртие, свѣтлината — въ нейната красота и любовта — въ нейната вътрешна връзка, която осмисля цѣлокупния животъ и ви свързва съ Първата Причина. Когато дойдете

до любовта, тогава ще разберете, какви трѣбва да бждатъ отношенията ви къмъ Бога. Не е достатъчно само да върватъ въ Бога, но и да Го любите. Защо трѣбва да Го любите? Защото ви е далъ животъ ли? На този въпросъ всѣки трѣбва конкретно да си отговори. Една отъ задачитѣ на човѣка е да си отговори на въпроса, защо трѣбва да обича Бога. Ако на този въпросъ не може да си отговори, нека си отговори на въпроса, защо трѣбва да обича себе си и защо — ближния си. На тѣзи въпроси хората отговарятъ по два начина: едни казватъ, че слабиятъ само се обича; други казватъ, че силниятъ се обича. — Това още не е разрешаване на задачата. Човѣкъ трѣбва конкретно да отговори на тѣзи въпроси. Отговорете конкретно, защо трѣбва да обичате само слабия, или защо — силния. Запримѣрь, когато чуя нѣкоя мѣрка, съ която опредѣлятъ височината на даденъ човѣкъ, въ ума ми веднага изпъкватъ възможноститѣ, които се криятъ въ този човѣкъ. Значи, всѣко число представя една конкретна идея. Ако ми кажатъ, че нѣкой човѣкъ е високъ 165 см., предъ мене веднага изпква цѣлия човѣкъ, съ опредѣлена форма на лицето, съ опредѣлена голѣмина на очитѣ, на ушитѣ, на носа, на устата и т. н. Значи, животътъ на всѣки човѣкъ зависи отъ даденитѣ за него числа. Числото 165 см. височина, наприимѣрь, е физическа мѣрка, но тя опредѣля проявитѣ на даденъ човѣкъ. Нѣкои хора сж подъ тази мѣрка, други сж надъ нея, но при всички случаи тази мѣрка опредѣля известно съотношение между частитѣ на цѣлия организъмъ. Нѣкжде съотношението между частитѣ е рационално число, нѣкжде — ирационално. Нѣкжде рационалнитѣ числа показватъ добродетелитѣ, а ирационалнитѣ — отклоненията, неджзитѣ; нѣкжде е обратно: ирационалнитѣ числа показватъ добродетелитѣ, а рационалнитѣ — отклоненията. Всѣки удѣ отъ човѣшкия организъмъ отговаря на известно число. Запримѣрь, още при създаването на очитѣ, разстоянието между едното и другото око е измѣрено съ рационално число, но достатъчно е родителитѣ на нѣкое дете, съ своя неправиленъ животъ, да измѣнятъ това число, за да изопачатъ неговия характеръ. Очитѣ на идеалния човѣкъ, който има красиво, правилно лице, се намиратъ на такова разстояние, което отговаря на нормата. Има известни числа, известни величини, които опредѣлятъ красотата на човѣка. Съвременнитѣ хора не знаятъ, какво трѣбва да бжде разстоянието между едното и другото око; тѣ не знаятъ, какъвъ е

жгълътъ, образуванъ отъ лжча, който излиза отъ окото и правата, която минава презъ срѣдата на окото. Отъ голѣмината на този жгълъ, както и отъ направлението на лжча отъ окото, сѣдимъ за нѣкои прояви въ човѣшкия характеръ. По разтвора на очитѣ, по тѣхната изпжкналостъ или вдлѣбнатостъ може да се опредѣли човѣшката алчностъ, както и възприемането на външнитѣ впечатления.

И тъй, къмъ какво се стреми човѣкъ конкретно? Къмъ живота. Къмъ кой животъ? Къмъ Вѣчния Животъ, къмъ живота на безсмъртието. За Христа се казва, че е възкрѣсналъ. Значи, Той е безсмъртенъ. Възкресението подразбира обличане на душата въ нейната красива дреха, въ дрехата на вѣчността. Питамъ: какъ ще се познаете въ онзи свѣтъ, когато сте съблѣкли смъртната дреха на живота и сте облѣкли безсмъртната? На земята, ако сте виденъ човѣкъ, било поетъ, писателъ, художникъ, философъ или ученъ, всѣки ще ви познава по известни чѣрти. Ами на небето какъ ще се познавате? Какъ ще познаете виднитѣ хора тамъ? На небето и виднитѣ, и обикновенитѣ хора сж еднакво облѣчени. Това показва, че всѣки човѣкъ, като проява на Бога, е толкова важенъ, колкото и най-забележителнитѣ хора на земята. Когато казваме, че всѣки човѣкъ е еднакво важенъ, имаме предъ видъ онзи човѣкъ, който е изпълнилъ своето предназначение къмъ Първата Причина на живота. Нѣма по-красиво нѣщо отъ това, като ставашъ сутринъ, да се радвашъ, че си стѣпилъ на краката си и можешъ да работишъ. Нѣма по-радостно нѣщо отъ това, като се оглеждашъ сутринъ въ огледалото, да виждашъ, че си красивъ и да разбирашъ великата красота на живота. Нѣма по-велико нѣщо отъ това, да бждешъ голѣмъ изворъ, който непрестанно дава на всички и създава радостъ и веселие около себе си.

Когато хората навлѣзатъ въ прозаичния животъ, навредъ слушатъ да се говори: Едно време имаме повече любовъ, но сега любовта ни се намали; едно време имаме повече животъ въ себе си, но сега животътъ ни се изгуби; едно време бѣхме красиви, но красотата ни вече изчезна. Така говорятъ само ония хора, които иматъ височина подолу отъ 165 см. Когато говоря за височината на хората, трѣбва да знаете, че между височината и широчината има известно съотношение. Значи, между височината и широчината, както и между всички части на човѣшкото тѣло, има известно съотношение. Главата, мозъкътъ и сърцето на

човѣка сжщо се измѣрватъ по височина и широчина. Когато човѣкъ люби, сърцето му се разширява; когато мрази, сърцето му се свива. Когато люби, дробоветъ му се разширяватъ; когато мрази, дробоветъ му се свиватъ. Когато люби, стомахътъ му се разширява; когато мрази, стомахътъ му се свива. Като казвамъ, че дробоветъ, сърцето и стомахътъ се разширяватъ, това не подразбира, че се разпусчатъ, но става такова разширяване, при което тѣ придобиватъ по-голѣма пѣргавина, пластичностъ. Всичко въ човѣка се разширява, расте и развива, и той живѣе и се движи въ свѣтлина и топлина.

И тъй, великата наука за числата е необходима за всички хора, понеже взима участие въ съграждането на бъдещитѣ имъ тѣла. Тази наука е особено необходима за бъдещето поколѣние. Днесъ всички се запитватъ: Какъ трѣбва да се възпитава младото поколѣние? Какъ може да се поставятъ правилни отношения между момчета и момичета, между мъже и жени? Българитѣ иматъ обичай, когато момичето стане мома за женене, родителитѣ ѝ я заставятъ да се облича хубаво, да се хареса на нѣкой момъкъ. Това особено се забелѣзва въ селата. Отъ друга страна, и момцитѣ поощряватъ момитѣ да се обличатъ хубаво, защото повече харесватъ добре облѣченитѣ моми. И момцитѣ, като станатъ за женене, започватъ да се обличатъ по-хубаво. Като се оженятъ, едни отъ мъжетѣ обичатъ женитѣ имъ да се обличатъ хубаво, но други не обичатъ и казватъ на жена си: За кого ще се обличашъ сега? Търси ме, намѣри ме, вече нѣма защо да се докарвашъ толкова. И жената казва сжщото на мъжа си. И наистина, когато момата се ожени, тя трѣгва невчесана, лошо облѣчена. И мъжътъ прави сжщото. Това е криво разбиране на живота. Напротивъ, когато се оженятъ, хората трѣбва да се обличатъ по-добре, отколкото по-рано. Мъжътъ не иска жена му да бжде хубаво облѣчена, не защото не обича хубавото, красивото, но защото въ него е влѣзло вече нѣкакво подозрение по отношение на жена му. Подозрението е язва, която, влѣзе ли веднѣжъ въ живота, той губи вече своята сила, красота и смисълъ.

Сега азъ говоря за съзнателния, а не за обикновения животъ на хората. Като казвамъ, че обикновениятъ човѣкъ, който се занимава съ дребнавоститѣ на живота, има височина подъ 165 см., това не е абсолютна мѣрка. Нито пъкъ може да се каже, че всѣки, който има височина 165 см. и

повече отъ 165 см., е човѣкъ съ високъ идеалъ. Нормално развитъ човѣкъ е онзи, въ мѣрките на когото има правилно отношение: между височината и широчината му трѣбва да има съотношение; между ръцетѣ и краката му, между главата, тупа и краищата пакъ трѣбва да има известно съотношение. Значи, между числата, които опредѣлятъ отдѣлнитѣ удове на човѣшкото тѣло, непременно трѣбва да има известно съотношение. Измѣни ли се едно отъ тия числа, едновременно съ него се измѣнятъ и останалитѣ. Тѣзи числа сж живи, съзнателни единици, и съ тѣхъ работи живата математика. Обикновената математика работи съ обикновенитѣ числа. Когато искате да придобиете щастието, да станете силенъ, щастливъ човѣкъ, вие трѣбва да влѣзете въ връзка съ съзнателни, по-напреднали отъ васъ сжщества, които да ви помагатъ. Често вие се молите на Бога, на висшитѣ сжщества, но молитвата ви не се чува. Защо? Защото не знаете, какъ да се молите. На всѣко желание, което сте отправили къмъ висшитѣ сжщества, трѣбва да се устоява. Не е достатъчно само да кажете, че искате да живѣете за Бога, но трѣбва да живѣете! Като кажете, че искате да бждете богати, тази идея трѣбва да осмисли живота ви, да знаете, защо искате да бждете богати. При това положение, вие можете да станете богати. Човѣкъ не може да бжде щастливъ, ако не е богатъ. Той не може да бжде богатъ, ако нѣма любовъ въ себе си. Първото условие за съзнателния човѣкъ е да има любовъ въ сърцето си. Съ тази любовъ той ще бжде готовъ да се притече въ помощъ на всѣки страдащъ човѣкъ. Сега хората страдатъ, пшкаты, но нѣма кой да ги чуе. Защо? Защото между тѣхъ нѣма вътрешна връзка.

Време е вече тази връзка да се създаде! Тя сжществува, но се е разслабила малко, трѣбва да се възстанови, да се закрепи повече. Днесъ е необходимо връзка между съзнанията на всички хора. Щомъ тази връзка се възстанови, Божествената енергия ще потече въ тѣхъ. Тази енергия трѣбва да тече постоянно, безъ прекъсване, затова инсталацията трѣбва да се поправи. Съвременнитѣ хора уреждатъ земния си животъ, а говорятъ за възкресение. Правъ е стремежътъ имъ къмъ възкресение, но тѣ трѣбва да бждатъ готови за него! Възкресението представя новия животъ, който ще осмисли и частния, и цѣлокупния животъ. Едни хора сж възкръснали вече, а други сега ще възкръснатъ. Кой хора сж възкръснали? Новитѣ хора. Новиятъ Адамъ е човѣкъ на

възкресението Христосъ казва: „Когато Синъ Человѣчески дойде втори пжтъ на земята, ще намѣри ли достатъчно вѣра между хората?“ Този Синъ Человѣчески е вториятъ Адамъ, за когото се казва, че е духъ животворещъ. Ако питате съвременната църква, тя ще ви каже, че много време има още, докато вториятъ Адамъ дойде. Ако питате окултнитѣ общества, и тѣ ще ви кажатъ сжщото. Обаче, азъ казвамъ. вториятъ Адамъ е дошълъ вече, и райската градина е приготвена. Ако бихте влѣзли въ тази градина само за една минута, не бихте желали да се върнете назадъ. Вториятъ Адамъ е въ рая вече, и вратата на този рай се отваря всѣки денъ по единъ пжтъ, да влѣзе вжтре онзи, който е готовъ за тамъ. Казвате. Де е този рай? — Не може да се каже, защото, ако хората знаятъ де е, ще влѣзатъ вжтре и ще го развалятъ. Така се развали първиятъ рай. Въ Библията е казано, че раятъ се е намиралъ между четири рѣки, дветѣ отъ които сж Тигъръ и Ефратъ, които и до днесъ сжществуватъ. Де сж другитѣ две рѣки? Днесъ нѣма никаква следа отъ тѣхъ.

Казвамъ: гжстата материя, въ която съвременнитѣ хора сж слѣзли, както и материалнитѣ въпроси, които разрешаватъ, свършено сж ги отдалечили отъ правия смисълъ на живота. Вследствие на това, виждаме, колко много противорѣчия, какви разнообразни възгледи за живота сжществуватъ между хората! Всички разискватъ, какъ трѣбва да се живѣе, но никой не е доволенъ отъ своя начинъ на живѣене. Учени, философи, поети пишатъ по разни въпроси, предлагатъ разни методи, но никой отъ тѣхъ не е могълъ да преобрази свѣта. На кой поетъ досега произведението е могло да застави нѣкой човѣкъ да раздаде имането си? Обаче, идвали сж въ свѣта проповѣдници, велики Учители, които сж обърнали нѣкои хора къмъ Бога, и заради Него тѣ сж раздали всичкото си имане. Христосъ казва: „Който дигне кръста си и тръгне следъ мене, ще придобие Животъ Вѣченъ.“ Едва Христосъ можа да намѣри 12 ученици, отъ които само десетъ останаха вѣрни на учението Му до край. Двамата отъ тѣхъ се отказаха, но следъ време и тѣ се върнаха. Христосъ имаше и други 70 ученици, нѣкои отъ които още въ първо време измѣниха на учението. Отъ останалитѣ и досега има Негови ученици. Сегашнитѣ черкови принадлежатъ на последнитѣ Христови ученици. Коя черкова принадлежи на 12-тѣ? Тази черкова коренно се отличава отъ другитѣ. Христосъ казва на Пърта. „Върху този камъкъ ще

съградя църквата си.“ Следъ Христа се съгради римската църква, но колко християни загинаха въ време на инквизицията! Това не е Божествена църква. Божествена църква е онази, въ която Любовта живѣе. Тази църква е направена и външно, и вътрешно само отъ живи хора. Църквата на 12-тъ Апостоли се отличава по това, че нейниятъ свещеникъ никога не сваля дрехитѣ си. Той нито се съблича, нито се облича. Църква, въ която свещеникътъ облича и съблича своитѣ одежди, е на 70-тъ, църква, въ която свещеникътъ никога не сваля своитѣ одежди, е на 12-тъ Апостоли, глава на която е Христосъ. Когато нѣкой облича и съблича добродетелитѣ си, той е произлѣзълъ отъ 70-тъ ученици на Христа; когато нѣкой постоянно е облеченъ въ своитѣ добродетели и не ги съблича, той е произлѣзалъ отъ 12-тъ Христови ученици.

Сега е време да се опредѣли, кой принадлежи къмъ живата църква. Привилегия е за човѣка да принадлежи къмъ тази църква. Който се числи къмъ нея, той носи въ себе си животъ, свѣтлина и любовъ. Безъ тѣзи три качества невъзможно е да съществуватъ правилни отношения между хората. Когато срещна човѣкъ съ сила, съ знание и съ любовъ, той може да ми бжде братъ, той може да ми бжде и сестра. Силниятъ е започналъ отъ безсилието, човѣкътъ на свѣтлината е започналъ отъ тъмнината, любещиятъ е започналъ отъ безлюбието. Този е естествениятъ пътъ на развитие. Който е дошълъ до Любовта, той е миналъ вече границитѣ на всички протъворѣчия. Човѣкъ може да минава презъ всѣкакви положения на живота, това нищо не значи, това сж сѣнки на живота, преходни състояния. Чѣкъ въ края на краищата, той трѣбва да дойде до истинското положение на живота, въ което има смисълъ. Смисълътъ на живота е въ любовта. Да обичашъ човѣка, значи да не му създавашъ ненужни страдания, да виждашъ хубавото въ него и всѣкога да си готовъ да му кажешъ истината. Какво лошо има въ това, ако кажешъ на човѣка, че отношенията му къмъ Първата Причина не сж правилни? Ако имашъ правилна връзка съ Първата Причина, като станешъ сутринъ, веднага ще се свържешъ съ душитѣ на всички добри хора, ще имъ пожелаешъ Богъ да ги благослови и ще продължишъ своята работа. Такъвъ човѣкъ, като върви по пътя и види на земята кесия, пълна съ пари, той не се навежда да я вземе. Минава—заминава, като че нищо не вижда. Ако я вземе, той счита, че ще обиди онзи, които я изгубилъ.

Който е изгубилъ кесията съ паритѣ си, той самъ трѣбва да я намѣри. Ако нѣкой човѣкъ изгуби кесията съ паритѣ си изъ нѣкоя софийска улица, ще я намѣри ли, като се върне да я търси? Нѣма да я намѣри. Питамъ: какво може да се каже тогава за разбиранията на съвременнитѣ хора за живота, за Бога, за онзи свѣтъ? Тѣ постоянно спорятъ, има ли другъ животъ, или не, сѣществува ли Богъ, или не и т. н. Споредъ мене, нѣма защо да се спори по тѣзи въпроси. Съ една дума може да се каже: Красотата на живота седи, именно, въ това, че и другъ свѣтъ сѣществува, и Богъ сѣществува. Казано е: „Богъ е Любовь“. Значи, Единствениятъ, Който люби хората и ги познава, е Богъ. Казвате: Де ще Го видимъ? Бога ще видите и въ майка си, и въ баща си, и въ брата си, и въ сестра си — въ всички хора, и то по различни начини. Ако обичашъ Бога, ще обичашъ и формата, чрезъ която Той се проявява. Свещена е формата, чрезъ която Богъ се проявява. Въ всѣка форма има душа, частица отъ Бога, дето Той се проявява. Тази душа следи, хроникира всичко, което се върши около нея. Когато обичате нѣкого, това подразбира, че и вие отговаряте на Божията Любовь. Следователно, ще знаете, че въ свѣта само Богъ люби. Когато вие обичате нѣкого, ще знаете, че Богъ въ васъ люби, а не вие самитѣ. Ако за моментъ само помислите, че вие обичате, ще изгубите любовта си. Щомъ изгубите любовта си, ще изгубите и младостта си. Искате ли да бждете млади, любете всички хора и винаги помнете, че Богъ чрезъ васъ люби.

Казвамъ: ние сме започнали съ първия Адамъ, направенъ отъ прѣстъ, а трѣбва да свършимъ съ втория, съ безсмъртния Адамъ, който носи Божията Любовь въ себе си. Щомъ е така, време е вече жената да освободи мъжа отъ робство, и мъжътъ да освободи жената отъ робство! Време е вече приятелътъ да освободи приятеля си отъ робство! Дошло е време вече братътъ да освободи сестрата отъ робство, и сестрата да освободи брата отъ робство; господарятъ да освободи слугата отъ робство, и слугата да освободи господаря отъ робство! Само по този начинъ ще дойде въ хората възвишеното и благородното. Тогава всички хора ще бждатъ отзивчиви къмъ страданията на другитѣ, и на тѣхнитѣ интереси ще гледатъ като на свои. Това значи истински човѣкъ. Този човѣкъ не говори много и не обещава много. Той мълчи, разсждава, обмисля и тогава говори. Нѣкои хора обичатъ много да говорятъ. Красиво е да

се говори, но ако говорите, изберете такова мѣсто, дето всички могат да ви слушатъ. Ако не могат всички да ви слушатъ, по-добре не говорете. Ако си изворъ, или чешма, отъ която извира чиста, хубава вода, нека кранътъ ти бжде широкъ, голѣмъ, водата да се излива изобилно навънъ, та като дойдатъ хората да черпятъ отъ тази вода, всѣки да си налѣе, колкото иска, да не става нужда хората да се каратъ и биятъ помежду си. Въ изобилието е смисълътъ на Божествения животъ.

Първото нѣщо: свържете живота съ силата, знанието съ свѣтлината, красотата съ любовта, а любовта — съ вътрешната връзка! Съвременната култура, наука, както и съвременното човѣчество сж се спрѣли при второто положение. Тѣ се стремятъ къмъ силата, къмъ свѣтлината, къмъ любовта, но въпрѣки това не успѣватъ. Каквото днесъ придобиятъ, утре го изгубватъ. Силата има смисълъ, само когато се свърже съ живота; свѣтлината има смисълъ, когато произтича отъ знанието; любовта има смисълъ, когато се подтиква отъ красотата. Ако работи по този начинъ, най-после човѣкъ ще дойде до третата фаза, до любовта, като вътрешна връзка. Само тази любов е въ сила да обедини хората въ едно тѣло и въ единъ духъ, да съзнаятъ, че сж части отъ Божествения животъ, отъ Великия Божественъ организъмъ. Когато хората дойдатъ до това положение, ще се изпълни писаното въ Свещената книга: „И ще избърша сълзигѣ отъ очитѣ имъ“. Кога ще бжде това? Когато станете проводници на Божията Любовъ въ живота. Когато всички хора по лицето на земята, били тѣ управляващи или управляеми, професори или ученици, проповѣдници или пасоми, майки или бащи, учители или ученици, господари или работници, съзнаятъ, че сж едно цѣло, тѣ взаимно ще си въздѣйствуватъ. Между тѣхъ ще настане единство, и всички мжчнотии въ живота имъ ще изчезнатъ, ще се стопятъ като свѣщъ, и нѣма да остане страдалецъ въ свѣта.

Казвате: Да дойде по-скоро това време! — Времето сме ние. — Кога ще бжде това? — Отъ насъ зависи, отъ нашето вътрешно желание. — Кой ще направи това? — Ние. — Съ кого? — Съ Господа. Когато ние бждемъ готови, Господъ е вече готовъ, Той ни чака. За онзи, който иска, който търси съ всичкото си сърце, казано е: „Когато ме потърсите съ всичкото си сърце, ще ме намѣрите“. Съ това азъ не искамъ да хвърлямъ върху васъ никакъвъ упрѣкъ, нито да ви обезсърдвамъ, но казвамъ. положението,

до което съвременното човѣчество е достигнало, е подобно на положението, въ което се намиратъ децата. Всѣки човѣкъ трѣбва да съзнае, че предъ него се открива велико бждеще. Нѣкой мисли, че за да намѣри Бога, трѣбва да се откаже отъ имането си; другъ, че трѣбва да се откаже отъ майка си, отъ баща си, отъ брата си и отъ сестра си; трети пъкъ мисли, че трѣбва да се откаже отъ държавата и т. н. Не, по този начинъ не можете да намѣрите Бога. Ще отидете на небето, и тамъ веднага ще ви запитатъ. Де сж майка ви и баща ви? Де сж братъ ви и сестра ви? Де е мъжътъ ви, де е жена ви? — Нѣма ги, ние се отказахме отъ тѣхъ. — Ще се върнете назадъ, да ги намѣрите. Казано е въ Писанието: „Нито мъжъ безъ жена, нито жена безъ мъжъ“. Тѣзи нѣща не трѣбва да се разбиратъ буквално, но трѣбва да ги разглеждате въ тѣхния вжтрешенъ смисълъ, като символи. Едно се изисква отъ васъ: Да бждете помежду си братя и сестри! Всѣки трѣбва да дойде до положението, като произнесе думата „братъ или сестра“, да се замисли дълбоко въ себе си, и въ ума му да възникнатъ най-възвишени и благородни мисли, а въ душата му да затрепти Божественото.

„Последниятъ Адамъ е духъ животворещъ.“ Христосъ слиза вече отъ небето, а съ Него заедно и ангелитѣ. Слизатъ ангели на силата, съ своитѣ мечове. Слизатъ ангели на красотата. Слизатъ ангели и на Любовта. Красотата, свързана съ Любовта, това е Небесната Дева, облѣчена съ дрехата на Любовта и Мждростъта. Слиза Христосъ отъ небето, а съ Него заедно слизатъ и ангели, да ни покажатъ, какво нѣщо е Божията Любовь и какво — Божията Мждростъ. Само така ние ще имаме високъ идеалъ. Богъ ще преобрази земята. — Какъ? — Това нѣма да кажа. Вие ще бждете свидетели на това преобразование и тогава сами ще говорите за него. Това нѣма да стане изведнѣжъ, но постепенно. Когатѣ чистите кжщата си, изведнѣжъ ли става това? Въ първо време се вдига прахъ, шумъ, викъ, но после всичко се измива, изчиства, цѣлата кжща свѣти, и вие свободно приемате приятелитѣ си, които ви посѣщаватъ. Какво трѣбва да правите до това време? Турете новитѣ връзки, а за старитѣ не мислете! Ако имате дългове, не мислете за тѣхъ; ако сте невежи, не мислете за невежеството си; ако сте грѣшни, не мислете за грѣховетѣ си! Каквото лошо имате въ себе си, престанете да мислите за него. Когато Любовта слѣзе на земята, тя ще заличи грѣховетѣ ви, нѣма да ги споменава. Тя ще се справи като животворещъ духъ. Когато Богъ слѣ-

зе, Той ще сжди хората по човѣшки, а ще ги възкрѣси по Божествено. Следователно, първо ще има сждба, а после — възкресение. Не мислете, че сждбата ще стане на небето. Не, хората ще бждатъ сждени на земята. Когато се свърши сждбата, тогава ще дойде новиятъ животъ, тогава ще дойде възкресението. Щомъ сждбата мине, ще настане затишие, миръ. Тогава сждиитѣ ще напуснатъ сждилицата си; войниците — своитѣ постове; свещеницитѣ — своитѣ църкви. Всички хора ще излѣзатъ вънъ свободни, радостни и весели, облѣчени въ новитѣ дрехи — дрехитѣ на Любовта и Мъдростта. Въ Писанието се казва, че свещеницитѣ ще бждатъ оолѣчени въ бѣли дрехи, препасани съ златни пояси. Тогава всички хора ще бждатъ гологлави, съ дълги коси. Тѣ нѣма да сѣятъ както сега, но отъ хълмоветѣ ще потече масло. Тогава нѣма да има бури и противорѣчия, но навсѣкжде ще се раздаватъ блага.

И тъй, на онѣзи отъ васъ, които сж скръбни, безсилни, казвамъ: дръжте се за силата! На онѣзи, които не сж красиви, казвамъ: дръжте се за красотата! На онѣзи, които сж невежи, казвамъ: дръжте се за знанието! На онѣзи, които живѣятъ въ безлюбие, казвамъ: дръжте се за любовта!

На всички хора казвамъ: Дръжте се за живота, за знанието и за любовта!

10. Беседа отъ Учителя, държана на 13 ноември, 1927 г.
София — Изгревъ.

Съдържание.

	Стр.
1. Мнозина казваха	3.
2. Деньтъ Господень	21.
3. Зарадваха се ученицитъ	47.
4. Оскърбени	72.
5. Мекъ отъветъ	101.
6. Призови Симона	117.
7. По-доленъ отъ ангелитъ	141.
8. Посрѣдъ тѣхъ	165.
9. И рече Богъ	187.
10. Така е писано	207.

